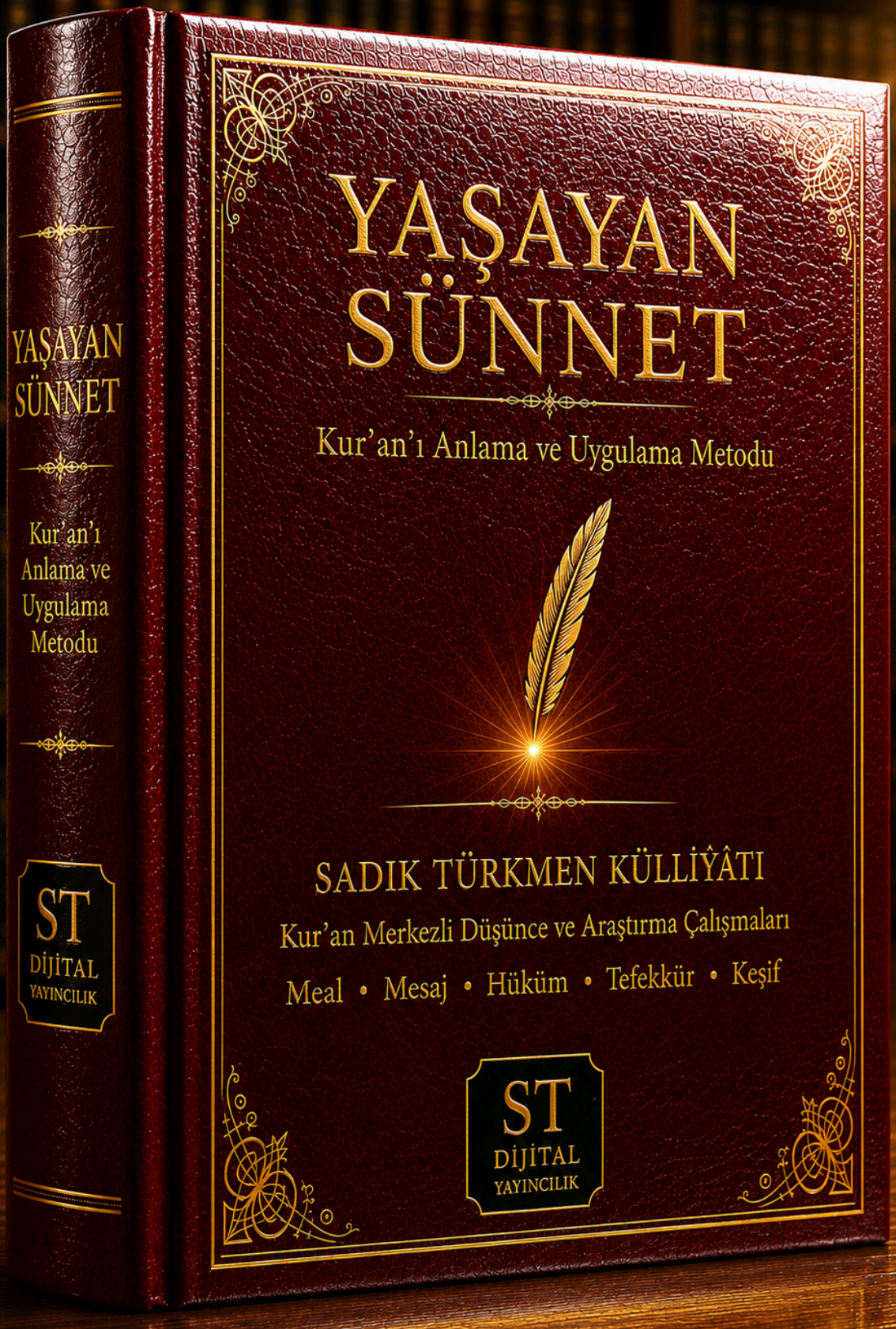
YAŞAYAN SÜNNET
Kur'an'ı Anlama ve Uygulama Metodu
SADIK TÜRKMEN KÜLLİŶÂTI
Kur'an Merkezli Düşünce ve Araştırma Çalışmaları
Meal • Mesaj • Hüküm • Tefekkür • Keşif
ST
DİJİTAL
YAYINCILIK
YAŞAYAN SÜNNET
Kur'an'ı Anlama ve Uygulama Metodu
ST
DİJİTAL
YAYINCILIK

Kıyâmete Kadar En Güzel Örnek Olan Muhammed Rasûlullah'tır!

YAŞAYAN SÜNNET

(Sünnet ise Kur'an'ın 13 Yıl Bireysel, 10 Yıl Toplumsal Olarak Anlaşılması ve Uygulanmasıdır)

◆

SADIK TÜRKMEN
(Araştırmacı Fakih)

Herkes İçin Kur'an'ı Anlama ve Uygulama Metodu

T.C.
KÜLTÜR VE TURİZM BAKANLIĞI
Kütüphaneler ve Yayımlar Genel Müdürlüğü
ISBN: 978-605-88698-3-7

◆

Kitabın Özgün Adı:

YAŞAYAN SÜNNET

Kıyâmete Kadar En Güzel Örnek Olan Kur'an'daki Muhammed Rasûlullah'tır!
(Sünnet ise; Kur'an'ın 13 Yıl Bireysel, 10 Yıl Toplumsal Olarak Anlaşılması ve Uygulanmasıdır)

◆

Bu Eserin Tüm Yayın Hakları © Kitabı Yayına Hazırlayan SADIK TÜRKMEN'e aittir. Kitabın tamamı ya da bir bölümü; "5846 ve 2936 Sayılı Fikir ve Sanat Eserleri Yasası Hükümleri" gereğince; Yayına Hazırlayan'ın yazılı izni olmadan Yurtiçi ve Yurtdışı Baskısı yapılamaz; kısmen de olsa fotokopi, film vb. tekniklerle çoğaltılamaz ve elektronik ortamlarda yayınlanamaz. Kaynak gösterilerek alıntı yapılabilir.

◆

Yayına Hazırlayan :
SADIK TÜRKMEN
(Editör)

◆

Dizgi :
Naim ÖZTÜRK

◆

Kapak :
Emir TALİ

◆

1. Baskı: Fıkıh Usûlü 1992, İzmi**r**
2. Baskı: Hukuk Usûlü, Umut Matbaası 2012, İstanbul
3. Baskı: E-Kitap PDF; YAŞAYAN SÜNNET Yaşayan Sünnet, 2023, Ankara

◆

SADIK TÜRKMEN YAYINLARI-2

Gsm: 0.532.281 84 07 ● https://www.sadikturkmenmeali.com ● e-mail: info@sadikturkmenmeali.com

◆

TEŞEKKÜR

Bu Eserde Türkiyemizde ve Dünyamızda
yüzyıllardır Kur'an'ı doğru anlamak, doğru anlatmak, doğru tatbik etmek isteyen yüzlerce insanımızın katkıları vardır.
Her birisine ayrı ayrı çok teşekkür ediyorum.

SADIK TÜRKMEN

◆

1960 Ankara Doğumlu olan SADIK TÜRKMEN 'in hayatı MEALCİLİK ile ilgili yaptığı araştırma ve aktif çalışmalarla geçmiştir. Mesleği Basın Yayın ve Matbaacılıktır. 80'li yıllarda "Kur'an, Sünnet ve İslâmî İlim ve Bilimleri Araştırma konularını içeren FURKAN DERGİSİ"ni çıkartmış ve Kur'an, Hadis, Mezhepler ve Fıkıh ile ilgili yazıları yer almıştır. Çeşitli Dergi ve Gazetelerde Kur'an ve Meal üzerine Makâleleri yayınlanmıştır. Aynı zamanda kendisi Edebiyat ile de ilgilenmiş 50'ye yakın yayınlanmış Öyküsü/Hikâyesi vardır. İstanbul'da Genel Yayın Yönetmenliğini de yaptığı 99.3 Radyo Mim'de; "Kur'an'ın Gölgesinde Örnek Bir Kur'an Nesline Doğru" adlı Canlı Yayın Programı yapmış ve Yayına 7'den 77'ye insanları telefonda Canlı Yayın Konuğu alarak İniş Sırasına Göre Kur'an Meali okutmuş, insanların Kur'an'ı daha iyi anlamalarına katkıda bulunmuştur. Bu radyo programında yaptığı çalışma ile; Konuşma ve Anlama Dilimiz olan Türkçemizi en sarih (kolay anlaşılır) bir biçimde Yayına Hazırlayıp Editörlüğünü Yaptığı Kur'an Mealine büyük oranda yansıtmıştır. 70'li yıllardan başlayarak 90'lı yıllara kadar Ülkemizin neredeyse o dönem 67 Vilâyetinde KUR'AN MEALİ ile Tebliğ (Uyarı/Bilgilendirme) Çalışmalarını yürütmüş; Evlerde KUR'AN MEALİ okutmuştur. Dolayısıyla elinizdeki Kur'an Meali; 1979-2009 yılları arasında tam 30 yıllık *(Şahsım ve yaklaşık zaman zaman; hatta bazen Haftada bir, bazen Ayda bir Ders niteliğinde biraraya gelip)* yaptığımız 50-60 kişilik Kur'an Meali Çalışmaları ile büyük bir Ekip çalışmasının ürünüdür de diyebiliriz. Bugüne kadar yaklaşık 100'ün üzerinde farklı Kur'an Meali incelemiş, Hadis Külliyatını ve Müsnedleri taramış, Mezhepleri ve neredeyse pek çok Tefsiri de gözden geçirmiştir.

Lütfen linkin üzerini tıklayıp videoyu izleyiniz;

KUR'AN MEALİ HAKKINDA SADIK TÜRKMEN BİR TV PROGRAMINA KATILDI!

https://www.youtube.com/watch?v=GHunbET-Fvg

◆

İTHAF

Şu an bu Eser'i okuyup dua yollayan
tüm kıymetli okuyucularımın kalbi dualarına müteşekkirim;
Ana-Babamın üzerimdeki haklarının karşılığını Rabbimden dilerim.
Rahmetli Canım Annem Münevver TÜRKMEN ve Canım Babam
Hasan TÜRKMEN'in aziz hatıraları ile birlikte: Sizlerin de
vefat edenlerinize saygılarımla ithaf olunur!

Yüce Rabbim ilâhi dergâhında kabul buyursun (Amin).

SADIK TÜRKMEN

◆

İÇİNDEKİLER

SUNUŞ / **7**

SÜNNET'İN YİRMİ AŞAMASI / **11**

SÜNNET'İN KUR'AN'DAKİ DELİLLERİ / **13**

BİLİM ÜRETME METODU / **25**

HUKUK BİLİMİ USÛLÜ/METODU / **27**

İHTİYAÇLAR / **29**

PROBLEMLER / **32**

ARAŞTIRMALAR / **46**

ASIL / **53**

USÛL / **55**

TEMEL KAVRAMLAR / **59**

PLÂN HEDEFLERİ / **61**

GÂYE / **70**

ÖNERİLER / **72**

UYGULAMALAR / **76**

KONTROL / **81**

HİKMETLER / **85**

DÜZELTMELER / **87**

HÜKÜMLER / **90**

KUR'AN MEALLERİNDEN HÜKÜM ÇIKARMA / **109**

HÜKÜM ÇIKARMADA ÖRNEK TİCARET / **139**

EVRENSEL MEDENİYET İLKE ÖRNEKLERİ / **152**

ALIŞKANLIKLAR / **163**

KARAKTERLER / **165**

HUKUKÎ MEVZUATLAR / **169**

KURUMLAR / **175**

YARIŞLAR / **184**

ÖLÜM VE HAYAT / **191**

TARİHTE UYGULAMA ÖRNEKLERİ VE NÜZÛL SEBEBLERİ / **193**

KUR'AN KİMİN KİTABI? / **335**

BAZI TERİMLERİN AÇIKLAMALARI / **343**

SUNUŞ

S. 1- Kur'an'ın öğrenilmesi kötü bir iş midir? Hayır!..

S. 2- Sünnet'in öğrenilmesi kötü bir iş midir? Hayır!..

S. 3- İçtihat yapılması kötü bir iş midir? Hayır..

S. 4- Zamanın *(çağdaş)* bilimlerinin oluşturulması kötü bir iş midir? Hayır!..

S. 5- Evrensel *(yurtta sulh, cihanda sulh anlayışının hâkim olduğu)* bir medeniyetin kurulması kötü bir iş midir? Hayır!..

Başka pencereden bakacak olursak;

S. 1- Kur'an'ın öğrenilmesi iyi bir iş midir? Evet...

S. 2- Sünnet'in öğrenilmesi iyi bir iş midir? Evet...

S. 3- İçtihat yapılması iyi bir iş midir? Evet...

S. 4- Zamanın *(çağdaş)* bilimlerinin oluşturulması iyi bir iş midir? Evet...

S. 5- Evrensel *(yurtta sulh, cihanda sulh anlayışının hâkim olduğu)* bir medeniyetin kurulması iyi bir iş midir? Evet...

İlk beş soruya cevabınız HAYIR ise, ikinci beş soruya cevabınız EVET ise, ne yapmalısınız?

Bir iş yapacağımız zaman; Kur'an böyle söylüyor, Hadis böyle söylüyor dersek, olur ki hatalı anlamış ve hatalı uygulamış olabiliriz; dolayısıyla insanlar Kur'an ve Sünnet'e yanlış bakabilirler. Bu nedenle şöyle söylenmesi tercih edildi: "Bu benim fıkhımdır, anlayışımdır, görüşümdür". Ben kendi fıkhıma göre hareket ediyorum. Benim fıkhım (anlayışım) hatalı da olabilir, doğru da olabilir. Zira herkes Kur'an ve Sünnet'i okur. Ve okuduklarından bir şeyler anlar. Anladıkları ile hareket eder. Hatalı anlayışlar kişiye maledilir. Güzel, örnek anlayışlar

ve hareketler kaynağını Kur'an ve Sünnet'ten, Akıl ve Bilim'den alıyor olarak, insanların gündeminde yerini alır.

USÛL/METOD

Usûl arapça bir kelimedir. Asl kelimesinin çoğuludur. Asıllar, esaslar, temel bilgiler, temel kurallar, kolaylaştırıcı kurallar manâsına gelir. Kişi temel bilgileri öncelikle öğrenirse, detay bilgileri kolayca elde eder. Metod fransızca bir kelimedir. Metod: Belirli bir hedefe gitmek için yolculuğun başlangıç noktasından hedefine kadar gidilecek güzergâhı açık, net ve belirgin biçimde ortaya koyan yol haritası demektir. Yapılması çok zor olan işler, metod öğrenmekle kolayca yapılabilir hâle gelir.

Kur'an bizleri; "Evrensel *(Yurt'ta Barış, Cihan'da Barış doğrultusunda)* Bir Medeniyet" kurmaya yönlendirmektedir. Evrensel bir medeniyetin nasıl kurulacağının metodunu Kur'an bizlere bildirmektedir.

İçtihat ise her aşamada vardır. İlk inen beş ayeti (Alak Suresinin ilk beş ayetini) okuyunuz. Burada "OKU" teklifi yer alıyor. Bu oku teklifi ile ilk kastedilenin "indirilen ayeti oku" olduğu su götürmez bir gerçektir. Ancak siz "Oku" teklifini daha detaya indirecek olursanız; kâinatı oku, kâinatı anlatan bilim kitaplarını da oku olarak detay bir anlayış elde edebilirsiniz. İşte bu anlayışınız demek, içtihat yaptınız demektir. İçtihadınız doğru da olabilir, hatalı da olabilir. Sizi bağlar. Ancak herkes oku teklifi ile "ayetleri oku" teklifi yapıldığına inanmak durumundadır. "Ayetleri oku" teklifine inanmaz ise inkâr etmiş olur, lâkin sizin içtihadınıza inanmaz ise kâfir sayılmaz. Ancak daha sonra gelecek ayetlerde; kâinatı araştırma, bilim oluşturma ile ilgili açık teklifler geliyor. Bu teklifleri inkâr eden kâfir olur.

ÖZETLE "USÛL" ŞU İŞLERE YARAR!

1- Kur'an'ı anlamak + Hükümlerini anlamak + Hüküm çıkarmak + İçtihat yapmak + Hükümler ve içtihatlar ile hareket etmek.

2- Sünnet'i araştırıp tesbit etmek + Sünnet'i anlamak + Sünnet'i örnek almak + Sünnet'i içinde yaşadığımız yüzyıla aktarmak + Sünnet'i Düşünce ve Davranışların gelişiminde 'Genel Metod' kabul etmek.

3- İçinde bulunduğumuz çağda ihtiyaçları karşılamak ve problemleri çözmek için içtihatlar yapmak.

4- Zamanın (çağdaş) bilimlerini oluşturmanın metodunu ortaya koymak ve her bilimin metoduna göre bilimleri geliştirmek.

5- Evrensel ilim, bilim, barış, haklar ve hürriyetler medeniyetini oluşturmak.

6- Öğrenmeyi ve yaşamayı öğretmeye çalışır.

PEYGAMBER OKUMA YAZMA BİLMİYORDU İDDİASI

Geleneksel anlayışa sahip olan büyük çoğunluk, Muhammed Nebi (as)'ın okuma yazma bilmediğini iddia etmişlerdir Oysa Ümmi kelimesi Kur'an'da: Kitap nedir, iman nedir bilmiyordun/bunlardan haberin yoktu anlamında kullanılır. Yoksa Peygamberimiz TİCARET EHLİ bir insandı. Dolayısıyla hesabı kitabı çok iyi bilirdi. Peygamberimiz Hatice ile evliliği sırasında, Validemizin mallarını satmak için Kervanlarla Yemen'e yolculuklar yapmıştır.

Abdülmuttalib ölünce Mekke ve Kâbe ile ilgili görevlerden bir kısmını üzerine alan Zübeyr, o sırada on küsur yaşında olan Muhammed as. ile birlikte ticaret için Yemen'e gitti (el-Bidâye, II, 258). M. Hamîdullah, bu yolculuğun Bahreyn-Uman tarafına ya da Ebû Tâlib ile birlikte Filistin tarafına yapıldığı görüşündedir (İslâm Peygamberi, I, 48). Yolculuk sırasında yeğeninde bazı olağan üstü haller gören Zübeyr, Mekke'ye dönünce onunla daha çok ilgilenmeye başladı.

Sadık TÜRKMEN
Ocak 2023, Ankara

KUR'AN MEALİMİZ BU ESERDE (YAŞAYAN SÜNNETTE)
ANLATILAN BİLGİ VE VERİLERE ÖZEL GÖSTERİLEREK YAPILMIŞTIR!

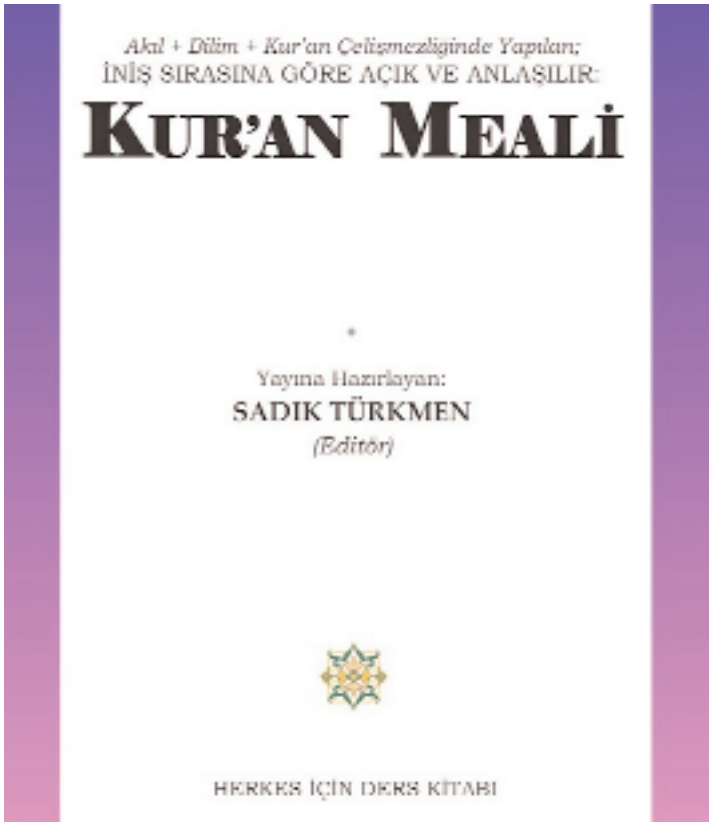

Google'a yazarsanız Meal linki karşınıza çıkacaktır; ben yine de Resmi Web Sayfamın ilgili linkini buraya koyuyorum;

https://www.sadikturkmenmeali.com

SÜNNETİN YİRMİ AŞAMASI

Düşünce ve Davranışlar Yirmi Aşamada Gelişmektedir.

01. Aşama: İHTİYAÇLAR
02. Aşama: PROBLEMLER
03. Aşama: ARAŞTIRMALAR
04. Aşama: ASIL
05. Aşama: USÛL
06. Aşama: TERİMLER (KAVRAMLAR)
07. Aşama: HEDEFLER
08. Aşama: GÂYE
09. Aşama: ÖNERİLER
10. Aşama: UYGULAMALAR
11. Aşama: KONTROL
12. Aşama: HİKMETLER
13. Aşama: DÜZELTME
14. Aşama: HÜKÜMLER
15. Aşama: ALIŞKANLIKLAR
16. Aşama: KARAKTERLER
17. Aşama: HUKUKİ MEVZUATLAR
18. Aşama: KURUMLAR
19. Aşama: YARIŞLAR
20. Aşama: ÖLÜM VE HAYAT.

SÜNNET'İN KUR'AN'DAKİ DELİLLERİ

(Ayetler Bizim Kur'an Çevirimizden/Mealimizde Alınmıştır Sh. 10'a Bkz.)

01. Aşama: İHTİYAÇLAR

1. YARATAN Rabbinin adıyla oku![3]

(Yarattığımız kâninat ayetlerini tefekkür edip düşün;

yere ve göğe koyduğumuz bilimleri araştırıp açığa çıkar, öğren).

2. O insanı alaktan (embriyodan/bir hücreden)[4] yarattı.

3. *(Gönderdiğimiz kitabın ayetlerini)* oku!

(Öğren, öğret, kitaba çağır, tebliğ edip duyur, paylaş);[5]

Rabbin sayısız ikrâm edendir.

4. O, kalem ile *(yazarak öğrenmeyi)* öğretti.

5. İnsana bilmediklerini *(okuyup araştırarak ve yazarak) öğretti.*

(Alak: 1-5)

[*] İkra/Oku: Bu ayette doğayı, çevreyi, kültürleri, insanları ve bilim dallarını yani; 'Yaratılan Ayetler' ile 'İndirilen Kur'an Ayetlerini'; "Akıl ve Bilim Işığında" doğru bir şekilde oku emri olduğu gibi; okuyup kavradıklarını bir başkalarına öğret/oku/anlat ve bir başkalarıyla da paylaş emri de olabilir...

[**] Bkz. http://tr.wikipedia.org/wiki/Embriyo (İnternet Ansiklopedisi).

Bu hitaplardan insanın okumaya, öğrenmeye, yazmaya ihtiyacı olduğunu kolayca anlarız. Buradan hareketle daha insanın pek çok şeye ihtiyaç hisseden bir yaratık olduğu anlaşılır. [İHTİYAÇLAR]

02. Aşama: PROBLEMLER

6. HAYIR HAYIR sakın!

Her insan azar/azgınlaşır,

7. kendini müstağni/yeterli görmekle! (Alak: 6-7)

Azgınlaşmak bir problemdir. Buradan hareketle insanın zaman zaman problemler oluşturan bir yaratık olduğu anlaşılır. Problemler insanların kendi elleri ile yaptıkları yüzünden oluşuyor. Karada ve denizde fesat, terör, kargaşa çıkıyor. İnsan kendisini müstağni (kibirli, büyük, kimselere ihtiyacı olmayan) görünce, yaptıklarını iyi sanarak yapmaya başlıyor. Herşeyin, her işin en iyisini yapmaya çalışıyorum diye düşünüyor; lâkin bozuyor, kötü işler yapıyor. Problemler oluşuyor. [PROBLEMLER]

03. Aşama: ARAŞTIRMALAR

"Oysa dönüş Rabbinin huzurunadır." (Alak: 8)

İnsan asırlardır araştırıyor. Ölümsüzlüğü araştırıyor. Nereden geliyor, nereye gidiyor? Araştırmacılık insanın doğasında mevcut. Ayetler teferruatlardan uzak, özgün hitaplardır. *"Oysa dönüş Rabbinin huzurunadır."* hitabının alt yapısını düşünelim. İnsanların "dönüş ile ilgili" araştırmalarına bir cevap niteliği taşıyor. İnsanlar araştırıyor. Ölünce nereye gidiyoruz?.. Bu araştırmanın cevabı sunuluyor. Ölünce gideceğin yer Rabbinin huzurudur. Rabbine/Rabbinin huzuruna dönüş ne demek? İnsan bunu araştırmak istiyor. Bu araştırmanın cevapları diğer ayetlerde veriliyor. Kalem Suresinde muttakilerin cennete döneceği, Allah'a kulluk etmeyenlerin cehenneme döneceği bildiriliyor. Böylece dönüşün Rabbe ait cennet veya cehenneme dönüş olduğu açıklanıyor. Ve insan araştırmalara her sahada devam etmelidir. [ARAŞTIRMALAR]

04. Aşama: ASIL

9. ENGELLEYENİ gördün mü;

10. salât *(davet)* eden/namaz kılan *(ibadet eden)* bir kulu?

11. Gördün mü,

ya o *(engellenen/salât/davet eden)* doğru yol üzerindeyse?

12. Yahut takvayı/kötülüklerden uzak durmayı emrediyorsa? (Alak: 9-12)

Sallâ; doğru yol, takvâ terimleri araştırıldığında görülüyor ki; Asl, kök, dayanak, temel, yol gösterici, klavuz, Allah'tan gelen ayetlerdir. [ASIL = KUR'AN]

05. Aşama: USÛL

13. Gördün mü;

ya o *(engelleyen)* yalanlıyor

ve

yüz çeviriyorsa?!

14. BİLMEZ mi ki, Allah kesinlikle herşeyi görüyor!

15. Hayır hayır; eğer vazgeçmezse onu alnından/perçeminden *(yaptıklarıyla)* yakalayacağız;

16. o yalancı günahkârın perçeminden/alnından.

17. O hâlde çağırsın adamlarını!

18. Biz de zebanileri çağıracağız.

19. KESİNLİKLE hayır, ona *(engelleyene)* boyun eğme;

(sen yalnız Allah'a) secde et/itaat et

ve

(itaatinle/secdenle O'na) yaklaş/bağlılığını göster.. (Alak: 13-19)

Yukarıdaki hitaplardan belirli usûl takip edildiği anlaşılıyor. Rivâyetlere göre ilk etapta Alak Suresi 1-5. ayetleri inmiştir. Sonra 6, 7,

8. ayetler inmiştir. Sonra Fatiha Suresinin tamamı inmiştir. İnen bu ayetleri Peygamberimiz okumuştur. Bunları okuyarak namaz kılmıştır. Peygamberimizin bu ayetleri okuyuşundan ve namaz kılışından Ebu Cehil vb.'leri rahatsız olmuşlar ve Kâbe'de bir daha bu sözleri okumamasını, namaz kılmamasını söylemişlerdir. Ebu Cehil ve meclis arkadaşlarının bu tavırları üzerine Alak Suresinin (9-19.) ayetleri nazil olmuştur. Yani inmiştir. Bu gelişmeler ayetlerin belirli bir usûl takip ederek indiğini göstermektedir. 23 yıllık bir süreç içinde inmeye devam etmiştir. Peygamberimiz ilk inen ayetlerin gereklerini hemen yerine getirmeye çalışmış, bu çalışma bazı olaylara yol açmış, bu olayların üzerine ayetler inmeye devam ederek Peygamberimize yol göstermiştir. Nitekim Alak 19. ayetinde buyurulduğu gibi; onlara itaat etme, boyun eğme, sen namaz kılmaya, ayetleri okumaya devam et. Böylece Allah'ın beğenisine, Allah'a kul olmaya yaklaş, ayetlerin gereklerini yerine getirmeye daha fazla yaklaş. Kur'an Peygamberimize iniş sırasına göre 23 yıl boyunca yol göstermişti. Bu yol göstermeye usûl (metod) denilir. [USÛL = SÜNNET: Kur'an'ı Anlama ve Uygulama Metodu.]

06. Aşama: TERİMLER

"Oysa dönüş Rabbinin huzurunadır." (Alak: 8)

Bu Çevirinin orijinali cümle olarak bir kalıptır. Bir deyimdir. Deyim olarak bir kavramdır. Bu kavramın manâsının tefsire (açıklamaya) ihtiyacı vardır. Tefsiri kim yapacaktır? Tefsiri yine ayetler yapmıştır. ***Kur'an, iniş sırasına göre bir tefsirdir.*** Ayetler ayetleri tefsir etmektedir.

Acaba Rabbe dönüş, Rabbin zatına dönüş, Rabbin zatında birleşmek midir? Yoksa Rabbin huzuruna, Rabbin katına, Rabbin yarattığı mekanlara mı dönüştür? Tasavvuf denilen cereyanlar; bu ayeti Rabbin zatına dönüş, Rabbin zatında birleşmek, nurlaşmak olarak tefsir etmişlerdir. ***Bu tefsir bâtıl bir tefsirdir.*** Eğer bir tefsir; Kur'an'ın hiçbir ayetine zıtlık, çelişki, tenakuz, aykırılık taşımıyorsa bu tefsir bütün Kur'an geneli gözönüne alınarak objektif bir tefsir olur. Aksi taktirde bir tek ayeti çekip alıp, bunu istediği yöne çekerek tefsir etmek yan-

lış/bâtıl ve de zındıklık olur.

"Oysa dönüş Rabbinin huzurunadır" deyimini ele alalım.

Kalem Suresinde muttakilerin cennete ve suçluların cehenneme döneceği buyuruluyor. Müzzemmil Suresinde suçluların ateş azabına döneceği buyuruluyor. Müddessir Suresinde suçluların sekara döneceği buyuruluyor. Tebbet Suresinde suçluların alevli ateşe döneceği buyuruluyor. Tekvir Suresinde suçluların hesap yerine döneceği anlatılıyor. Âlâ Suresinde suçluların ateşe atılıp, orada ne ölecekler, ne de yaşayacaklar şeklinde sonsuz azaba dönecekleri buyuruluyor. Leyl Suresinde takva sahiplerinin kurtulacağı, diğerlerinin ateşe yaslanacakları anlatılıyor. Fecr Suresi son ayetleri şöyle hitap ediyor:

"Ey mutmain olmuş nefis;
Rabbine dön,
Rabbin senden razı,
sen de Rabbinden razı olarak!
Kullarımın arasına dahil ol.
Cennetime dahil ol."

Bütün bu hitaplardan anlaşılıyor ki Rabbe dönüş; Rabbin huzuruna, mahkemesine, cennetine, cehennemine dönüş demektir. Tıpkı bir hâkimin: *"Suç işlemeyin, sonra bana dönersiniz"* hitabı gibi. Suç işlersen yargılanmak için hâkimin huzuruna getirilirsin, sonra hapse gönderilirsin. Böylece deyimlerin ifâde ettiği manâları yine Kur'an'ın ayetleri tefsir eder. Kavramları, ayetler izah eder. [TERİMLER-KAVRAMLAR]

07. Aşama: HEDEFLER

Alak Suresinde: Okumak, ihtiyaçları karşılamak, problemleri çözmek. Kalem Suresinde: Yoksulların durumlarını iyileştirmek, Bâtıl inançları yıkmak. Müzzemmil Suresinde: Gerek doğuda gerek batıda tüm ilâhları inkâr ederek, yalnız Allah'ın İlâhlığını tanımak, yalnız ve

yalnız Allah'ın İlâh kabul edildiği evrensel bir medeniyete doğru ilerlemek. Müddessir Suresinde: İnsanları inzar etmek, uyarmak gibi Dünya'da yapılabilecek somut hedefler gösterilmektedir.

Surelerin gösterdiği hedeflere doğru niçin çalışılacak? Fatiha Suresini inceleyelim. Gâye'nin ne olması gerektiği Fatiha Suresinde açıklanmaktadır.

Hedefler için çalışılması Gâye'den sebeb olacak. Gâye unutulursa hedefler için çalışmanın bir anlamı kalmıyor. Gâye ve hedef arasında benzerlik vardır. Gâye sürekli ulaşılmaya çalışılan sonsuz bir hedeftir. Bu ne olabilir? Allah'a kulluk olabilir. Zira cennette de Allah'a kulluk edilecektir:

9. (O) doğunun ve batının Rabbi'dir *(Sahibi'dir)*.

O'ndan başka İlâh *(ibadet edilecek)* yoktur.

Öyleyse, yalnızca O'nu vekil edin". (Müzzemmil, 9)

Müzemmil 9'daki hitab (ayetin çevirisi) dünyada yapılacak bir işi belirtiyor. Zira Ahirette Allah'tan başka ilâhları reddetmeye çalışmak, eğer Dünyada etmemiş ise bir manâ ifâde etmez. Gâye ise hem Dünya'da hem de Ahiret'te sürdürülecek olan hedeftir. Öyle ise Müzzemmil 9 hitabına hedef diyebiliriz. Eğer yeryüzündeki insanlar İlâh olarak Allah'ı tanımış olsalar, sahte ilâhları reddetseler ne olur? İşte o zaman Evrensel bir Medeniyet oluşur. Böylece hitabın işaretinden Evrensel bir Medeniyet'e yol alınması gerektiği bildirilmiş olmaktadır. [HEDEFLER]

08. Aşama: GÂYE

5. ANCAK Sana ibadet eder/boyun eğer/kul olur ve

yalnız Senden yardım isteriz. (Fatiha: 5)

Fatiha Suresindeki bu hitab ile Gâye'nin ne olması gerektiği anlaşılmış oluyor. [GÂYE]

09. Aşama: ÖNERİLER

"1. EY SEN;

kendi kabuğuna çekilip yalnız kendisiyle ilgilenen!

2. Artık kalk, uyar!" (Müddessir, 1-2)

Bu bir öneridir. Hemen yapılabilecek pratik bir öneri. İnzar edilecek/uyarı yapılacak. Kime, nasıl, ne zaman, nerede, ne kadar inzar edilecek (anlatım, uyarı). Bu soruların cevapları ise detay işlerdir. Ayetler detay işleri insanın aklına bırakmıştır. Akıl ile bu detay işlere karar vermeye içtihat etmek denilir. [ÖNERİLER]

10. Aşama: UYGULAMALAR

Peygamberimiz kendisine ayetler ile yapılan önerilerin gereklerini yerine getirmişti. Detaylarda içtihatlar yapmıştı. Ayeti işitmek + Anlamak + Detayları düşünmek + İstişâre etmek + Karar vermek zihnî çalışmalardır. Zihnî çalışmanın hemen arkasından amelî (fiilî) çalışma gelecektir. Bu fiilî çalışmalara uygulamalar denilir. Peygamberimizin uygulamalarına SÜNNET adı verilir. Peygamberimizin Sünnetinin kaynağının Kur'an olduğu, iniş sırasına göre Kur'an olduğu anlaşılmaktadır. *"Bir işi bitirdin mi, hemen yeni bir işe yönel/koyul".* İnşirah Suresi son ayetinin çevirisi böyle hitap etmektedir. Bu eylem YAŞAYAN SÜNNET'tir. Buradan anlaşılıyor ki, sadece düşünmek yok. Düşünüp karar verdikten sonra iş yapmak var. Bir işi bitirince, diğer bir işi yapmaya çalışmak lâzımdır. [UYGULAMALAR]

11. Aşama: KONTROL

Duha ve İnşirah Surelerini inceleyiniz. Sureler inmeden önceki ortamı Surelerin ifadelerinden anlamaya çalışınız. Allah sebebsiz, hikmetsiz iş yapmaz. Allah'ın her yaptığının sebebleri, hikmetleri vardır. Duha Suresinde Peygamberimize;

1. ANT OLSUN kuşluk vaktine!

2. Örtüp sakinleşen geceye!

3. Rabbin seni bırakmadı ve sana darılmadı.

4. Şüphesiz senin için ahiret dünyadan daha hayırlıdır.

5. Rabbin sana verecek sen de memnun olacaksın.

6. O SENİ YETİM BULUP, barındırmadı mı?

7. Seni şaşkın bir vaziyette bulup, yol göstermedi mi?

8. Seni fakir bulup, zengin etmedi mi?

9. Öyleyse sakın yetimi ezme!

10. Bir şey/yardım isteyeni/soranı azarlama/kovma.

11. *(O kişiye)* Rabbinin nimetini *(sana gönderileni/verileni)* anlat.

Rabbinin nimetini anlat/yâdet (ayeti anlam itibariyle kadrini bil, hatırla, an, birşeyler yap)" buyurulmaktadır.

Rabbimiz, Peygamberimizi kontrol etmekte ve kontrol sonuçlarını bildirmektedir. Vahiy ile bildirmektedir.

Peygamberimizin vefatından kıyâmete kadar hiçbir insana vahiy gelmez. Biz insanların uygulamalarını kim kontrol edecek? İnsanlar insanları kontrol edecektir. Müminler birbirini yıkayan eller gibi olacaktır. [KONTROL]

12. Aşama: HİKMETLER

37. gelen Kamer Suresi 5. ayette hikmet kelimesi geçiyor. Ayette yazılı olanların kainatta görülmesidir. [HİKMETLER]

13. Aşama: DÜZELTMELER

Zikrimiz'den (Kur'an'dan) yüz çeviren

ve

dünya hayatından başkasını istemeyenlere aldırış etme! (Necm, 29 hitabı)

Necm Suresi iniş sırasına göre 23. gelen Suredir. Bu Surede yukarıdaki gibi bir öneri yapılmaktadır. Peygamberimizin bu öneriye dikkatle uyması söz konusudur. Lâkin bazı düşünceler nedeni ile Peygamberimizin o tür kişilere tebliğ yapmakta devam etmesi sürmektedir. Bunun üzerine 24. gelen Sure olan Abese Suresi ile Peygamberimiz düzeltilmektedir. Bkz. Abese Suresi. [DÜZELTMELER]

Peygamberimizden sonra kimseye vahiy gelmeyeceği için, sürdürülen hataları kim düzeltecektir. İnsanlar insanları düzeltmelidir. Kişiler eleştiri/tenkit/tartışmaları birbirine zarar vermeden bu düzeltme eylemini başarmalıdır.

14. Aşama: HÜKÜMLER

"Allah hâkimler hâkimi değil midir?" (Tin Suresi son ayetinin hitabı).

Ahkâm: Hükümler demektir. Hüküm kelimesi Arapça bir kelimedir. Belirli bir konuda sebebleri, şartları, manileri bildirilen teklifler demektir.

Daha evvel belirtildiği gibi ayetler teferruatları akla ve bilime havâle etmiştir. Allah, hiç kimseye zulmetmeden gereği neyse ona göre hüküm verilmesini ister. [HÜKÜMLER]

15. Aşama: ALIŞKANLIKLAR

Önerilerin, hükümlerin gerekleri yerine getirildikçe kötü alışkanlıklar azalıyor, iyi alışkanlıklar artıyordu. Adam öldürmeye giden Ömer, karıncayı bile haksız yere incitmekten çekinen bir Ömer hâline geliyordu. [ALIŞKANLIKLAR]

16. Aşama: KARAKTERLER

Yusuf ve Lokman Surelerini inceleyiniz. Surelerdeki örnekler niçin anlatılıyor? İnsanlar örnek edinsinler diye anlatılıyor. Yusuf'un ahlâkı, Lokman'ın oğluna öğütleri insanlara bir şeyler hatırlatıyordu. Evvelde yaşamış bütün Rasûllerin hayatları anlatı-lıyor ve

her birisinin karakterlerinden övgü ile söz ediliyor. Rasûllerin örnek karakterlerini, örnek alan insanlar onlar gibi ahlâk sahibi olmaya gayret ediyorlardı. Böylece pozitif ahlâki karakterlere sahip insanlar çoğalıyordu. [KARAKTERLER]

17. Aşama: HUKUKİ MEVZUATLAR

"Ey gerçeklere inanan kullarım!

Şüphesiz yeryüzüm/arzım geniştir." (Ankebut, 56. ayetinin çevirisi).

Ankebut Suresi 85. gelen Suredir. Bu ayetin işareti Mekke'den hicret edilebileceğini anlatmaktadır. Ve hicret edilmiştir. İniş sırasına göre 86. Sureden sonra Mekki Sureler artık bitmiş, bundan sonra Medeni Sureler gelmiştir. Medine'de hukuki mevzuatlar dönemi başlıyordu. Bakara 282. ayetini inceleyiniz. Noterlik yasasının temel esaslarını bulacaksınız. Bu temel esaslar her çağda; çağın maddi ve teknik durumlarına göre içtihatlar yapılarak hukuki mevzuat haline gelmiştir. [HUKUKİ MEVZUATLAR]

18. Aşama: KURUMLAR

"Sizden hayra çağıran, iyiliği emreden

ve

kötülükten men eden bir topluluk bulunsun.

İşte kurtuluşa erenler onlardır." (Al-i İmran 104. ayetinin çevirisi).

Bir teklifin yerine getirilmesi için gerekli araç, gereç, bina vb. şeyleri temin etmek de otomatikman teklif edilmiş demektir. Yukarıdaki teklifi yapacak olan bir topluluğa, resmi görev, yetki, bütçe, denetim, gerekli araç, gereç, eşya ve binaları sağlamak lâzımdır. Bu teklif milletin tamamına yapılmıştır. Millet bu teklifi vekilleri eli ile yapabilir. Vekiller de kurumlar oluşturarak kurumlar eli ile yukarıdaki teklifi yerine getirmeye çalışabilir. [KURUMLAR]

19. Aşama: YARIŞLAR

"Fitne/zulüm/şirk *(insan hakları ihlâlleri)* kalkıncaya

ve

din *(insan hak ve özgürlükleri gereğince saldırganlara*

ne yapılacağını ifâde eden hukuk düzeni)

Allah'ın önerdiği şekilde oluncaya kadar onlarla savaşın.

Eğer *(sizinle savaşa)* son verirlerse zalimlerden başkasına

düşmanlık yoktur." (Bakara, 193 hitabı).

Fitneler;

Yeryüzünde cehalet varsa acısı duyulmalı...

Yeryüzünde yoksulluk varsa acısı duyulmalı...

Yeryüzünde cinayetler, terör varsa acısı duyulmalı...

Yeryüzünde erkeklere ve kadınlara şiddet uygulanıyorsa acısı duyulmalı...

Yeryüzünde uyuşturucular ile insanlar perişan oluyorsa acısı duyulmalı...

Yeryüzünde iffetli kadınlara iftira atılıyorsa acısı duyulmalı...

Yeryüzü imar edilmiyorsa, pislik içindeyse acısı duyulmalı... Velhasılı yüzlerce olumsuzluğun (fitnenin) acısı hissedilirse ve yeryüzünü gerçekten huzurluca yaşanılır bir mekâna çevirmek istiyorsak; gece demeden, gündüz demeden herkesin elinden geldiği kadar birey ve toplum olarak yarışırcasına çalışmalıdır. [YARIŞLAR]

20. Aşama: ÖLÜM VE HAYAT

"Onlar gelip geçmiş bir ümmettir. Onların kazandıkları

kendilerinin sizin kazandıklarınız sizindir. Siz onların

yaptıklarından sorumlu tutulacak değilsiniz.". (Bakara, 134).

"MUHAMMED ancak bir Rasûldür.
Ondan önce de Rasûller gelip geçmiştir.
Şimdi o ölür
veya
öldürülürse gerisingeriye *(eski dininize)* mi döneceksiniz?
Kim gerisingeriye dönerse Allah'a hiçbir zarar veremez.
Allah sabredip şükredenleri ödüllendirecektir." (Al-i İmran 144).

BİLİM ÜRETME METODU

(Fizik Bilimi Üzerinde Bir Örnekle Sunulmuştur.)

01. Merhale: Fizik bilimine duyulan İHTİYAÇLAR.

02. Merhale: Fizik biliminin çözmeye çalıştığı PROBLEMLER.

03. Merhale: Fizik bilimi konusunda yapılan ARAŞTIRMALAR.

04. Merhale: ASIL (ilk hareket noktası ile ilgili ayet no. ları), hitapları.

05. Merhale: USÛL. Fizik biliminin kendine özgü özel metodu.

06. Merhale: TERİMLER. Temel fizik terimleri.

07. Merhale: HEDEFLER. Fizik biliminin genel hedefleri.

08. Merhale: GÂYE. Fizik biliminin gâyesi.

09. Merhale: ÖNERİLER. Fizik bilimi için bir araştırma önerisini ele almak.

10. Merhale: UYGULAMALAR. Öneriyi uygulamaya, deneylemeye çalışmak, sonra birden fazla seri kontrollü deneyler yapmak.

11. Merhale: Deney sonuçlarını kontrol etmek. KONTROL.

12. Merhale: Sonuçların insanlara faydalarını düşünmek. HİKMETLER.

13. Merhale: Uygulamalarda olan hataları bulmak, düzeltmek. DÜZELTME.

14. Merhale: İlgili konuda bir fiziki hükme ulaşmaya çalışmak. HÜKÜMLER.

a) Maddenin özellikleri [kaderi].

b) Olayın sebebleri.

c) Olayın şartları.

d) Olayın manileri/engelleri.

e) Olayın sonuçları.

15. Merhale: ALIŞKANLIKLAR. Fizik hükmünün elde edilmesinden sonra kullanılması sonucunda hayatta olan alışkanlıklar.

16. Merhale: KARAKTERLER. Fizik konusunda karakterler.

17. Merhale: HUKUKİ MEVZUATLAR. Fizik konuları ile ilgili hukuki mevzuat. Çevre yönünden vs. kısıtlanmış fiziki çalışmalar.

18. Merhale: KURUMLAR. Fizik bilimini geliştirmek, kullanmak için kurulmuş kurumlar. Nükleer Araştırma Merkezleri gibi.

19. YARIŞLAR. Fizik konusunda yeni hükümler keşfetmek için yarışmalara teşvikler. Araştırmaların yayınlanması sonucu fiziksel yeni keşiflere özendirme.

20. Merhale: ÖLÜM VE HAYAT. Bu çalışmaların öldükten sonra insana faydaları.

HUKUK BİLİMİ USÛLÜ/METODU

BİRİNCİ AŞAMA:

İHTİYAÇLAR

(Tespitte Metod)

İnsan yaratılır (doğar). Bebek ağlar. İhtiyacı vardır. Çevresinde olanlar ihtiyaçlarını temin etmeye çalışır. Süt, su, mama, bez, giysi gibi ihtiyaçları ile birlikte sevgiye, şefkate de ihtiyacı vardır. Öğrenmeye ihtiyacı vardır. Sık sık sorar. Bunun adı nedir? Ne demektir? Çevresindekiler bildikleri kadar cevap verirler. Çocuklar belirli bir yaşa kadar her söyleneni doğru sanır.

Belirli bir yaşta "evlilik" duyguları oluşur. Bu oluşum ile birlikte zekası doğru ile yanlışı muhakeme edebilecek bir düzeye gelmiştir. Artık her duyduğuna inanmaz. Düşünür, araştırır ve kendi kararlarını kendisi verir. İhtiyaçlar devam etmektedir. İhtiyaçların neler olduğu konusunda farklı kararlar oluşur. Bir karara göre sigara ihtiyaçtır. Bir karara göre değildir. Bir karara göre esrar ihtiyaçtır. Bir karara göre değildir. Bir karara göre polis ihtiyaçtır. Bir karara göre değildir. Bir karara göre devlet ihtiyaçtır. Bir karara göre de-ğildir. Bir karara göre din ihtiyaçtır. Bir karara göre değildir. Ve insanlar binlerce yıldır nelerin ihtiyaç olduğunda, nelerin ihtiyaç olmadığında ittifak etmiş değillerdir.

Her insan kendi kararına göre ihtiyaçlarını temin için çalışır. Kararlar farklı olduğu için bu farklı kararlar bazen insanları karşı karşıya getirecek çatışmaya yol açar. Toplumların da toplum olarak ihtiyaçları vardır. Bir toplum kendi ihtiyacı için başka bir toplumun ihtiyaç duyduğu maddelere göz dikince savaş kaçınılmaz hâle gelir.

İhtiyaçlar doğadan elde edilmektedir. Nüfus artmakta, doğadan ihtiyaçları temin etmekte meşakket oluşmaktadır. Bazı insanlar fazla çaba harcamadan ihtiyaçlarını temin etmek isteyince, fazla çaba harcayan insanları sömürmeye yönelmektedir. Bu zıtlaşma beraberinde bir çok problemlere yol açmaktadır.

Doğada kadın sayısı ile erkek sayısı arasında genel bir denge

vardır. Bu denge savaşlar ile bozulunca beraberinde yeni problemler de gelmektedir.

Güzel ve çirkin kavramı subjektif olmasına rağmen genel bir sınıra kadar objektiftir. Güzellerle dolaşmak isteyenler arasında zaman zaman paylaşım kavgaları olmakta, her iki taraf da kendi ihtiyaçlarını öne sürmektedir.

İnsanları harekete geçiren en önemli etken ihtiyaçlardır. İnsan bir şeyi ihtiyaç olarak kabul edince elde etmek için peşine düşmektedir. Bazen bu yolda istismarcılar da görülmekte, ihtiyaç peşinde koşan insanlara vaadlerde bulunarak aldatma olayları oluşabilmektedir. İnsanın aldatması da aldanması da ihtiyaçları konusunda sağlıklı, doğru, iyi, güzel, faydalı, haklı anlayışlara sahip olamayışından kaynaklanıyor. İnsanlar "gerçek ihtiyaçlarım nelerdir" konusunda haklı bir anlayışa sahip olsalar, problemlere yol açan temel sebebler de ortadan kalkmış olacaktır.

A- FERDİN İHTİYAÇLARI

(**İhtiyaç:** Allah'ın yasak olarak bildirmediği, eksikliğini hissettiğimiz her türlü malzeme ve işler.)

a) Zekânın İhtiyaçları.

1- Beş duyu organının sağlığı.

2- Kur'an (akıl ve bilim ile çelişkisiz) Çevirileri.

3- Bilimsel kitaplar.

4- Okullar (İlkokul, Meslek Okulları, Yüksekokul vs.)

b) Kalbin (Düşünebilen Duyguların) İhtiyaçları.

1- Allah'ı sevmek ve mutluluk içinde cennette sonsuz yaşamak arzusu.

2- Allah'tan korkmak ve sonsuz azabın olduğu cehennemden kaçınmak arzusu.

3- Şefkat merhamet, bunlardan doğan sevgi acıma fedakârlık vb.

4- Allah'a ibadet, moral, helâl eğlenme vb.

c) Bedenin İhtiyaçları.

1- Beslenme, Giyinme, Korunma, Çalışma, Dinlenme vb.

2- Konut.

3- Aile (Eş ve çocuklar).

4- Binek (Araba vb.)

B- TOPLUMUN İHTİYAÇLARI

a) Vatan: Sınırları belirlenmiş, Hukuk gereğince üzerinde yaşanılan yeryüzü parçası.

b) Hukuk: İnsanların birbirlerine karşı hakları.

c) Kamu Kurumları.

1- Adalet Kurumu

2- Devlet Kurumu

3- Belediyeler

4- Güvenlik Kurumu

5- Seçim Kurumu

6- Para Kurumu

C- ÇEVRENİN İHTİYAÇLARI

a) Temizlik.

b) İmar: Alt yapı (kanal, su, yol, elektrik vb.), köprü, baraj, otobanlar, demiryolları, uluslararası yollar, plânlı kentler, plânlı işyerleri vs.

c) Bakım: Çevrede bulunan ağaç, hayvan, imâl edilen şeyler bakıma muhtaçtırlar.

İKİNCİ AŞAMA:

PROBLEMLER

(Tespitte Metod)

Aslında problem ihtiyacın temin edilmemesinden doğar. Nüfus durağan olmayıp arttığı için, artan nüfusa oranla ihtiyaçlar temin edilememiş ve bunun sonucunda medeniyet sarsılmıştı. Nüfus artacağına göre, toplumlar da durağan olmadığından ihtiyaç maddeleri problem oluşturacaktır. Problemi çözmek demek; ihtiyaçları nüfus oranına göre yeterli düzeyde karşılayabilmek demek olacaktır.

Şimdi (2023) çeşitli ülkelerin Avrupa Topluluğuna girmek istemesi gibi, geçmişte çeşitli ülkeler İslâm Medeniyetine katılmak istiyorlardı. Katılmalar artınca nüfus da aşırı bir şekilde artmış oldu. Medeniyetin içinde yaşayan insanların ihtiyaçları gereği gibi karşılanamadı. İspanya'dan Çin'e kadar yayılmış bir medeniyet. Her eve verilecek bir Kur'an yok idi. Bu boşluktan istifade edenler çıktı. Ellerine bir Kur'an geçirerek kazalara/kasabalara, köylere dağıldılar. Kur'an Arapçasını bilmeyen insanlara din adamlığı yaptılar. Kur'an kelimelerine arzularınca manâ verdiler. Kur'an'ın şöhretini kullanarak insanları kendilerine kul, köle yaptılar. Bu adamlar kerâmet hikayeleri ile de şöhret kazandılar. Böylece anlayış bozuldu. Anlayış bozulunca davranışlar da bozuldu. İslâm Medeniyeti tarihe karıştı. Doğuşundan iki asır sonra İslâm Medeniyeti vefat etti.

21. yüzyıldayız. İhtiyacın ne olduğu konusunda gerekli anlayış belirtildi. Ortada problemler duruyor. Problemler; karşılanmamış somut ihtiyaçlardır.

A- DİL PROBLEMİ

Kur'an Arapçasını Öğrenme Problemine Genel Bir Bakış

Bir grup psikolog, insanoğlunun konuşma içgüdüsüyle doğduğunu savunur. Bir diğer grup psikolog, küçük bir çocukken büyük-

leri taklit etme özentisi içinde konuşmaya başladığımızı savunur. Önceleri bir oyun olarak kabul ettiğimiz konuşma çabası, daha bilinçli yaşlarda bir ifade biçimi olarak gelişir.

Her iki düşüncenin ortak noktası, ana dilimizi büyükleri taklit ederek öğrendiğimiz teorisidir. Bu taklit sonucu, istediğimiz bir şeyi ifade edip karşılığını alabilirsek, o ifade ettiğimiz sözcük ve ifade biçimimiz hafızamıza yerleşir ve bilinçsizce sözlük hanemize eklenir. Artık onu kolay kolay unutmaz, gerektiği zaman kullanma alışkanlığı elde ederiz.

Diyelim çikolatayı çok severdiniz. Çikolata bir ürün, bir madde. Bunu göz ile görüyorsunuz. Ayrıca her çikolata dediğinizde/istediğinizde, size bir çikolata verilmiş olsun ve işte o zaman, çikolataya sahip olmak için bu sözcüğü tıpkı büyüklerin söylediği gibi söylerdiniz. Ve böylece hafızanıza (belleğinize) yerleşmiş oluyordu. Burada telaffuz etmenin nasıl oluştuğunu ve önemini görebiliriz.

Peki sözcüklerin anlamını nasıl öğrendiniz? Yalnızca gözlemleriniz ile tabii. Çikolata sözcüğünün ne anlama geldiğini çikolatayı görerek öğrenmiştiniz. Burada insanoğlunun GÖRME ANLAMA yeteneğine dayanarak ana dilinin manâlarını öğrendiğine dikkat ediniz.

Büyüdünüz. Artık "çikolata" demiyorsunuz. Cümle kuruyorsunuz: "Çikolata istiyorum" diyebiliyorsunuz. Böylece isteğinizi, düzgün cümlelerle ifade etmeye başlıyorsunuz. Ancak kullandığınız fiilin "İSTEMEK" kökünden geldiğini bilmiyordunuz bile.

Burada özellikle dikkat edilmesi gereken bir nokta; **kişinin cümle kurmaya hiçbir zaman dil bilgisi kurallarını uygulayarak başlamadığıdır.**

Ana dilimizi algıladıklarımızı birbirine bağlayarak adım adım geliştirdiğimiz kesindir. O hâlde yabancı bir dil öğrenirken de aynı aşamaları geçirmek gerekir.

GELENEKSEL YÖNTEM DİL ÖĞRENMEYİ ZORLAŞTIRMIŞTIR

Dil bir ifade biçimidir. Bu nedenle dili öğrenmek, o dili konuşa-

bilmek oranında başarılı olur. Geleneksel dil öğreniminde kişiye yetenek kazandırmak yerine o dilin yapısı üzerine eğilerek gramer kuralları ile doldurulmuş bir beyin, işte böylesi bir beynin sahibi; anlamaktan, konuşmaktan sıkılan bir insan olur çıkar. Gramer kurallarını bu denli öğrenip dili anlamamak, konuşamamak kişiyi yıldırmıştır. Artık yirminci yüzyıl sonlarında, yirmibirinci yüzyıl başlarında modern yöntemler gelişerek dilin öğrenimi kolaylaştırılmıştır. Yöntemin doğru olması ile zor olan dil öğrenme işi kolaylaşacaktır.

Arapça öğrenmek istiyorsanız hiç kuşkusuz;

1- Arapça konuşulan bir ülkeye giderek,
2- Özel dersler alarak,
3- Bir kursa yazılarak,
4- Kendi kendinize çalışarak başarabilirsiniz.

Mali güçlükler sizi dördüncü şıkkı tercihe itebilir. Bunun için ana dilini öğrenme yöntemini izleyerek kolayca öğrenebilirsiniz.

- Dilin tanımı sadece sözcükler midir? Hayır!
- Dilin tanımı dil bilgisi (gramer) kuralları mıdır? Hayır!
- Dilin tanımı yazmak mıdır? Hayır!

Öyle ise dil nedir?

Ana dili gibi öğrenmek bilimine göre her dilin kendine özgü bir kalıbı vardır. Önemli olan sözcükleri bu kalıplar içinde, hayatta kullanılış biçimleriyle öğrenmektir. Cümle kuruluşlarına, anlama ve konuşma rahatlığına alışan kişi, yeni öğrendiği sözcükleri alıştığı kalıplar içinde geliştirir. Öyleyse sözcükleri tek tek ezberlemek olumlu bir yöntem değildir. Olumlu yöntem cümleleri bir bütün olarak ezberlemek ve manâsını öğrenmektir.

Örnek: *"Ellezi alleme bi'l-kalem."*
"O ki, öğretti kalem ile."

Dil bilgisi kuralları gerçekte alışılagelmiş ve konuşulan dilin ta kendisidir. "Konuşulan dil" öylesine uzun süredir yerleşmiştir ki, "kullanılış biçimi" olarak kabul edilmiş ve bu bizim de dil bilgisini oluş-

turmuştur. Bu biçimi kavramak lâzım iken, önce kuralları öğrenip sonra kuralları biçime uygulamak değildir. Ana dilimizi konuşurken, önce kuralları düşünüp sonra bu kurallara göre mi cümle kurarsınız? Tabii ki hayır! Duyduğunuz, kullandığınız, alıştığınız kalıp içinde otomatikman kendinizi ifade edersiniz. **Buradan anlaşılır ki, dil bilgisi kurallarını ezberlemektense konuşma rahatlığını elde etmek önemlidir.**

Bugüne kadar yazılı olarak öğretilen dilin, artık konuşularak kullanıldığı gerçeği kabul edilmiştir. Dilin öğrenilmesinde esas olan önce dinleme ve tekrarlama ve tekrarlama ile anlama, sonra okuma ve en son olarak yazma ile mümkündür. Tekrarlanan doğru telaffuz, zamanla anlam kazanacak ve yazılışı öğrenilerek kişinin kendine maledeceği bir sözcük olacaktır. Ana dilinizi öğrendiğinizde sözcüklerin yazılışını biliyor muydunuz? Hayır! Öyleyse dil öğreniminde yazma en son geliştirilmesi gereken bir yetenektir.

GELENEKSEL DİL EĞİTİMİNİN ELEŞTİRİSİ

1- Geleneksel dil eğitimi, dil bilgisi kurallarına dayanır. Onun için de kişi kendisini ifade edememenin zorluğunu yaşamaktadır. Çünkü konuşurken, öğretilen kuralları uygulamanın şartlandırılması içindedir.

2- Geleneksel dil eğitimi, sözcükleri sıralayarak, lûgatlar hâlinde ezberleme esasına dayanır. Sözcükler, kullanışları içinde verilmediği için, kişi cümleyi anlama ve cümle kurma güçlüğü ile karşı karşıya bırakılır.

3- Geleneksel dil eğitimi, yabancı dilin ana dile çevrilmesi esasına dayanır. Bu, kişinin öğrenmekte olduğu dilin kalıplarına alışmasını güçleştirir.

4- Geleneksel dil eğitiminde, öncelikle yazma yeteneği üzerinde durulur. Yazılış, çoğu dillerde telaffuzu yanılgıya götürebileceği için kişinin anlama, konuşma yeteneğini engeller.

Kısaca artık bugün teoriden çok pratiği ön plâna alan modern bir dil öğretim yöntemi uygulanmaktadır. En son gelişmelerin ışığında ana dili gibi öğrenme yöntemini izlerseniz kendi kendinize kolayca Arapça öğrenebilirsiniz

ANA DİLİ GİBİ ÖĞRENME YÖNTEMİ

Ana dili gibi öğrenme yöntemi şu aşamaları izleyecektir:

1- Duyma, doğru telaffuz etme, tekrarlama.

2- Cümleleri ezberleme, anlama, anlatma.

3- Cümlenin kelimelerini anlama, anlatma.

4- Arka arkaya gelen cümleleri veya bir Sureyi ezberleme anlama, anlatma.

5- Yazma.

Bu işlemler devam ederken sizde şu yetenekler oluşur:

1- Duyma (İşitme), Telaffuz Etme.

2- Okuma, Telaffuz Etme, Anlama.

3- Okuma, Anlama.

4- Anlama, Anlatma, Konuşma.

5- Yazma.

Böylece dördüncü aşamada konuşabilecek ve bundan sonra yazma yeteneğine kavuşabileceksiniz.

Zaman olarak ana dilimi öğrendiğim süre kadar, bir süre mi gerekecek?

Bu soruya cevap vermek, sizin uygulamaya ayıracağınız zamana bağlıdır. Az zaman ayırırsanız anadilini öğrendiğiniz kadar zaman gerekir; çok zaman ayırırsanız bütün Kur'an'ı beş sene içeri-sinde telaffuz etme, ezberleme, anlama, anlatma, konuşma, yazma yeteneklerine ulaşmış olarak öğrenebilirsiniz. Böylece Kur'an Arap-çası olan EDEBİ ARAPÇAYI öğrenmiş olursunuz.

Günde bir ayet (çoğu ayetler birer satır kadardır) öğrenenler için 18 yıl sürer. Yönteme devam edileceği için, namazlarda tekrarlanacağı için, öğrenilenler kolay kolay unutulmaz.

Günde beş ayet öğrenilmiş olsa üç buçuk yıl sürer.

Nice yıllar akıp gitmiştir. İnsanoğlunun önünde duran en büyük hazine olan Kur'an'dan istifade etmenin zamanı gelmiş ve geçmektedir. ***Geriye dönüp baktığımızda, nice yıllar boşa geçmiş olmasın...*** Üstelik öğrendiğiniz Sureleri iniş sırasına göre öğre-nirseniz, Sureden bilgileri öğrenmiş olup, şöyle bir vicdanınıza sorarsanız, gerçekten bu Sure ile Allah benden neler istiyor? Bu konuda vicdanınızın sesine samimiyetle kulak verirseniz, Allah'ın emirlerini de öğrenmiş ve gereklerini yerine getirme imkânını bulmuş olacaksınız.

MANÂLANDIRMAYI KİM YAPACAK?

Kur'an'ın bugünkü manâlandırılması 14 asırlık bir süreç takip etmiştir. Hicri birinci asırdan bugüne kadar her asırda tefsirler yapılmıştır. Hicri birinci asır müfessirleri, Peygamberimizin (sav) tatbikatları istikâmetinde kelimelere manâ vermişlerdir. Böylece Kur'an'ın şu anki mealleri; yaşanmış, tatbik edilmiş bir Kur'an'dan anlaşılana, yani Sünnet'e dayanmıştır. Zaten Kur'an kelimelerine, Peygamberimizden başka birinin manâ kazandırmasına itibar edilmez. Bugünkü mealler de Peygamberimizin Tefsirine dayanmaktadır. Örnek: ***"Ya eyyühel müddessir, kum fe enzir"*** bu cümlenin manâsı Peygamberimizin yaşadığı dönemde oluşmuştur. Sıra ile nesilden nesile geçerek bugüne gelmiştir.

Bu manâyı birinin tersine çevirmesi için samimi olmaması, itikadı ve ahlâkı bozuk olması gerekir.

Yayına hazırladığımız Kur'an'ın Türkçe Çevirisi nasıl oluştu: Arap Dili uzmanı arkadaşlarımız önce kelime kelime tercüme ettiler. Yaklaşık A/4 ebadında ikibin sayfalık bir çalışma ortaya çıktı. Sonra; "Cümle Meali" haline getirildi. Daha sonra en son aşamada Çeviri, kelime kelime kontrol edilerek orijinal metin ile karşılaştırıldı ve Kaynakça'da verilen meallerle kendimizi kontrol ettirme aşamasıyla da son buldu. Yani yaklaşık olarak 40'a yakın Meal ve 5-6 adet Tefsir ve Lûgatlerden yararlanıldı. İlk Sureden son Sureye kadar; Surelerde geçen ayetlerin birbiriyle anlam olarak asla çelişki arzetmemesi gerekiyordu. "Evliyâ" kelimesi: Dostlar, demektir. Evliyaullah, deyince: Allah'ın dostları, olarak anlaşılır. Kur'an bütünlüğünde görürsünüz, gördünüz ki: Her müslüman, mümin Allah'ın dostudur, dostu olmak zorundadır! Ya ne olacaktı? Şeytanın dostları mı olacaktı?! Onun için bu

kavram asla özelleştirilemez, kurumsallaştırılamaz. Evliyâ = bütün müslümanlardır, müminlerdir!.. Ama bu 'evliya'yı siz alıp, özel bir anlam yüklerseniz yani; Allah'ın evliya kulu, diye... Bugün olduğu gibi: "Kurumsallaştırmış" olursunuz. Yani bazı kulları; "Allah'ın özel dostu" yaparsanız haddi aşmış ve kelimenin asli manâsını böylece tahrif etmiş olursunuz. Kur'an'a göre DİN'DE TAĞUTLUK yapmak böyle birşeydir. Aynı şekilde; "Dönüşünüz Allah'adır" derken Allah'ta bütünleşmeyi kastetmişlerdir. Oysa; "Dönüş Allah'ın huzurunadır/katınadır". Yaptıklarınızın hesabını verme, görme O'nun huzurunda olacaktır.

Burası çok önemlidir! Toparlayacak olursak; oysaki Allah azze ve celle hazretleri: Özellikle tüm müminlerin; "Allah'ın evliyâsı/Allah'ın dostları" olduğunu vurgular... Bir tek kişiye has değildir. Bir mümin olsun ki, Allah'a değil de haşâ şeytana dost olsun, bu düşünülebilir mi? Asla! Onun için "Evliya" kavramı bütün müminlerin özelliğidir. Tekil olarak kullanıldığında "veli", Allah'ın dostu mümin... Çoğul olarak kullanıldığında ise: "Evliyâ", Allah'ın dostları müminler olun, manâsında kullanılır. Yani Allah'a dost olan müminler olun... Düşman olanlar ancak inkarcılardır, şeytanın dostlarıdır Allah'a düşman olanlar!..

Tekrar konumuza dönecek olursak; bir başka örnek ile de şöyle örneklendirelim: *"Ya eyyühel müddessir, kum fe enzir"* de olduğu gibi, aynı şekilde; örneğin: Fatiha Suresinin manâsını onlarca kişiye sorunuz. Birbirine paralel anlamlarla size anlatırlar. Öyleyse korkmaya gerek yok. Ya bütün Arapça bilenlerin yanlış bildiğini iddia edeceksiniz ya da asırlardır gelen manânın bu olduğuna karar vereceksiniz. Bu nedenle en az 5 Meali karşılaştırmalı okumakta yarar vardır.

Birbirini tutuyorsa şu kararlardan birini seçeceksiniz.

1- Bu bilim adamlarının tamamı üçkağıtçı?

2- Umulur ki; affedilir ufak tefek hatalarla, birbirini tutan anlamlar doğrudur. Orijinal cümlelerin manâsının bunlar olduğuna karar vererek orijinal ve manâyı birlikte takip edeceksiniz.

3- Ana dili gibi öğrenme yöntemini benimsiyor iseniz bir ekip oluşturarak buna göre Kur'an Arapçası öğrenme yöntemine göre, iniş sırasına göre ayetlerin kelimelerinin tek tek manâlarını ayetlerin kelimelerinin arasını açarak altına yazacaksınız.

Bundan sonra kelimelerin manâsını tek tek öğreneceksiniz. İnsanlara hem orijinalini, hem manâsını anlatacaksınız. Namazlarda okuyacaksınız. Orijinali okurken, manâsını zihninizden geçireceksiniz.

Suredeki bilgileri düşünüp İslâm düşüncesini oluşturacak, Suredeki emirlerin gereklerini yerine getirmeye çalışacaksınız. Böylece ana dili gibi öğrenme yöntemini takip etmiş olarak, Kur'an Arapçasını kendi kendinize öğrenmiş olacaksınız.

Şunu unutmayınız ki; hiçbir çocuk dil öğrenirken, konuşurken, yazıları okumasını bilmiyordu. Kur'an'ı okumasını bilmiyorum diyerek üzülmeyiniz.

Bu yöntem size okumayı da öğretecektir.

Bu yöntem insanın 'Yaratılış Kanunlarına' paraleldir. Bir yöntem insanın tabiatındaki özelliklere uyuyorsa insana sevimli gelir; uymuyorsa, ayağı sıkan ayakkabı gibi güçlük verir. Ve bir gün atılır.

Geleneksel anlayışa sahip olan büyük çoğunuk, Peygamberi-miz (sav)'in okuma yazma bilmediğini iddia etmişlerdir Oysa Ümmi kelimesi Kur'an'da: Kitap nedir, iman nedir bilmiyordun/bunlardan haberin yoktu anlamında kullanılır. Yoksa Peygamberimiz TİCARET EHLİ bir insandı. Dolayısıyla hesabı kitabı çok iyi bilirdi. Hati-ce'nin malını satmak için Yemen'e yolculuklar yapmıştır. Kur'an'ı ez-berleme işine gelince, okuma yazma bilmediğinden değil; ezber yapmanın gereklerinden olduğu için: Cebrail (as) okuyor, Peygamberi-miz okunuşunu takip edip ezberliyor, telaffuz ediyordu. Sonra, Peygamberimiz namazlarda açık sesle okuyor. Namaz kılanlar Pey-gamberimizin okuyuşundan dinleyerek ezberliyorlardı. Böylece namazın hikmetlerinden birisi ortaya çıkmış oluyordu. Ana dilleri Arapça olduğu için manâsını da anlıyorlardı. Daha sonra Kur'an sahifelere yazılmaya başlandı. Okuma bilenler okuyarak ezberliyorlardı. Anlamı bilinerek yapılan ezberleme ile insan bilgiyi sahiplenmiş oluyor ve kendine maledebiliyordu. Manâsı ile hafızalarda olmayan, gerekleri yapılmayan Kur'an bilinmiş sayılmıyordu.

Yöntem için asla (esasa) bakmak, ilk günlere inmek, ilk günlerden yöntemi alıp bugünlere getirip uygulamak gerekmektedir. Ve bu yöntem aynı zamanda insanın yaratılış özelliklerine uygundur. İnsanîdir, ilmîdir, evrenseldir. Ve uygulanabilir bir yöntemdir.

Kur'an Çevirilerini (Meallerini) Anlama Problemi ve Surelerin Diziliş Sırasında Doğan Sorunlar

Çeviri okumaya yeni başlamış bir kişi, Bakara Suresinin bazı ayetleri karşısında anlama güçlüğüne düşüyor. Savaş ile ilgili ayet anlamlarını anlamakta güçlük çekiyor. Ne savaşı? Nasıl bir savaş? Kiminle savaşmalıyım? gibi tereddütlere kapılıyor. Bu düşülen durum gayet normaldir. Zira, Bakara Suresinin bir alt yapısı vardır. Alt yapısı *(ya da o konuların yani Surelerin alt katı Mekkî Sureler'de anlatılan yaşanmış olayları var)* Bakara Suresinden evvel gelen 86 civarındaki Suredir. Bu Sureler anlaşılmadan, bu Surelerdeki doğal gelişim anlaşılmadan insan Bakara Suresi'ni nasıl anlasın?!

Bazıları diyor ki; Kur'an'ı indiren Allah, Surelerin dizilişini hiç yapmaz mı? Elbette Allah'ın gücü herşeye yeter. Bunun soru olması dahi gülünç. Ancak insan hikmetlerden kaçını anlayabiliyor ki? Kur'an'ın iniş sırasına göre dizilmesi veya bugünkü sırada tertip edilmesi çeşitli hikmetleri olan olaylardır. Hikmetlerinden ikisi şunlar olabilir: İniş sırası anlamak içindir, mevcut sıra ise Hukuki hükümleri çıkarmak içindir. İnsanlar her iki sıradan da istifade etmelidir. Her iki sıraya göre de çeviriler (mealler) olmalı. İsteyen iniş sırasını okuyarak istifade etmeli, isteyen de mevcut sırayı izleyerek istifade etmelidir.

B- BATIL İNANÇLAR PROBLEMİ

İnanç demek; insanların kesin olarak var ve gerçek kabul ettiği şeylerdir. Bir insan bir şeye bu kadar bağlanırsa, gerçek sanırsa elbetteki bu bağlanış her türlü düşünce ve davranışına etki edecektir.

Bâtıl demek, gerçekte var olmayan şeylerdir. Kur'an bâtıl inançların en büyük düşmanıdır. **Zira insanda bir tanecik dahi bâtıl inanç olsa, bu kişinin Kur'an'ı anlaması mümkün değildir.** ***Zira bu kişi Kur'an okurken dahi bâtıl inancı istikâmetinde yorumlar üretecektir.*** Bu yüzden, Kur'an "La İlâhe" diyerek tüm bâtıl inançların atılması için zihnin tamamen boşaltılmasını, zihinde inanç adına hiçbir şeyin kalmamasını istiyor. Her bilgiden şüphelenme, her bilgiden uzaklaşma, zihnin boşaltılması, (Bkz. burada okuyunuz Müzzemmil 1-10) tertemiz olması. Temizlenen bir beyin, daha sonra "İllâllah" kapsamını anlayabilecektir.

Bâtıl inançlar bir tane değil, bin tane değil, milyon tane değil, milyarlarca bâtıl inanç vardır. Hangi birisini sayabiliriz. Saymakla meşgul olacak zamanımız mevcut değil. Öyle bir kâide yazılsın ki; bu sanatı öğrenen kişi, nelerin bâtıl inançlar kapsamına gireceğini kendisi anlayabilsin.

Bâtıl inançların oluşmasının sebebleri pek çoktur. Bunlardan bir tanesini örnek olarak yazalım.

Bu örnek: Arif b. Sa'd, S. 99, Kaynak Prof. Hasan İbrahim Hasan, Kayıhan Yayınları; "İSLÂM TARİHİ", Çevirenler: Yard. Doç. İsmail Yiğit, Yard. Doç. A. Turan Aslan. Yard. Doç. Sadrettin Gümüş, Hamdi Aktaş, Cilt 4, Sh: 144, Paragraf 'de şunlar yazılıdır:

"Hallac"ın özellikle Hindistan'da öğrenmiş olduğu hokkabazlık ve anlaşılması güç bazı şeyleri yapma sanatı, etrafında toplanan ve onun aşırılığa boğulan görüşlerini kabul eden cahil halkı son derece etkilemiştir. Hatta bazıları Hallac'ı, o dönemde Ebu Tahir el-Cennabi sayesinde güçlenmiş Karamatilik mezhebinin propagandistlerinden olmakla itham etmişlerdir. Rivayete göre, Hallac işin başlangıcında halkı Muhammed as.'ın soyundan olanların etrafın-da toplanmaya davet ediyordu. Üstün maharetiyle avam tabakasını kendisine çekmeyi başardı. Bazı yol kenarlarında çukurlar kazdırır ve buralara su tulumları yerleştirirdi. Bunların biraz ilerisinde başka çukurlar kazdırır, buralara da yemek kordu. Sonra taraftarlarıyla suların bulunduğu yere giderdi. Abdest almak ve içmek için suya ihtiyaç hissettiklerinde bastonuyla yeri açar, suyu çıkarır, ondan içer ve abdest alırlardı. Sonra yemeklerin bulunduğu yere gider, oradan da yemek çıkarır ve taraftarlarına bunların "Evliyâ'nın Kerâmeti"nden olduğu vehmini verirdi. Halkı kendisine çekmek için, sadece bu uslûbu kullanmakla iktifa etmeyip, mevsimlik meyveleri saklayarak diğer mevsimlerde çıkarma usûlünü de kullandı.[*]

[*] **GENİŞ BİLGİ İÇİN Bkz.** (Bu vb. uydurma ve Dine atılan İftiraları araştırınız):

01- Ankara Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Yayınları, *Mistizmin Ana Hatları,* Dr. Cavit Sunar. Not: "Bu eserin son sözü şöyle bitiyor: "İşte Tasavvuf'un Allah'ı budur!" Sh: 148, Ankara Üniversitesi Basımevi, 1966.

02- Diyanet İşleri Reisliği Yayınları. Sayı: 81, *Kur'an-ı Kerim'in Tetkikine YAŞAYAN SÜNNET sünnet* (Eser; Kur'an, İncil ve Tevrat'ı, Alıntılar ile Mukayese ediyor). Ankara 1960.

03- *Hadis Usûlü,* Doç. İsmail Lütfi ÇAKAN.

04- Ankara Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Yayınları, *İslâm (İslâm-İslâm Dışı) Mezhepleri Tarihi.* Dr. Neşet Çağatay, Dr. İbrahim Ağah Çubukçu, 1965.

5- İstanbul, Sağlam Kitabevi, 1980. *Mevkufat, Mülteka Tercümesi,* Tercüme, Ahmet Davudoğlu (2 Cilt).

06- *İslâm'da Aile Eğitimi* (2 Cilt). Uysal Kitabevi, Dr. Abdullah Nasıh Ulvan.

07- *Fıkhu's-Sünne,* Seyyid Sabık, Pınar Yayınları, İstanbul.

08- *Şeyhu'l-İslâm İbn Teymiyye Külliyatı.* Tevhid Yayınları, İstanbul.

09- Diyanet İşl.Bşk.Yy., *Hadis İlimleri ve Hadis Istılahları.* Dr. Subhi es-Salih, Ankara.

10- *Mevzu (Uydurma) Hadisler,* Dr. Yaşar Kandemir. Diy. İşl. Bşk. Yy. Ankara.

11- *Dine Karşı Din,* Dr. Ali Şeriati, Işâret Yy. 1990.

12- *Hac.* Dr. Ali Şeriati.

13- *İnsanın Dört Zındanı,* Dr. Ali Şeriati.

14- *Anne, Baba Biz Suçluyuz,* Dr. Ali Şeriati.

15- *Muhammed Kimdir?* Dr. Ali Şeriati.

16- *Petrol Fırtınası,* Raif Karadağ.

17- *İşte Tevhid,* Ziyaeddin El-Kutsi, Hak Yy.

18- *Esbabü'n-Nüzûl,* Abdülfettah El-Kadi, Fecr Yy.

19- *Seyyid Kutub Külliyatı,* Kur'an'ın Mesajı (Mekke Devri), Hikmet Neşriyat A.Ş. İstanbul, 1987.

20- *Seyyid Kutub Külliyatı,* Kur'an'ın Mesajı (Medine Devri), Hikmet Neşriyat A.Ş. İstanbul, 1988.

C- AHLÂK PROBLEMLERİ

Ahlâk kelime manâsı olarak huylar demektir. Bugün ahlâk kelimesi terimleşmiştir. Bir bilim olarak doğuda ve batıda okutulmaktadır.

Bilet almak için sırada bekleyen insanların önüne geçmek ahlâk kuralları açısınan olumsuz bir davranıştır. Ahlâk, hayatın her saha-

sında geçerli kurallar taşıyan bir bilimdir. Ahlâki davranışlardan bazıları hukukun sahasına alınmıştır. Örneğin hırsızlık, ahlâk açısından olumsuz bir davranıştır. Aynı zamanda hukuki işlem gerektiren bir eylemdir.

D- HUKUK PROBLEMLERİ

Hukuk: Arapça bir kelime olap HAKLAR demektir. Onbinlerce kanun olması ve aralarında çelişki bulunması huzursuzluğa yol açmaktadır.

E- BİLİM OLUŞTURMA PROBLEMLERİ

Bilimin teorilerinin, bilimin verileri olarak sanılmasından dolayı pek çok problem ortaya çıkmaktadır. Bu gösteriyor ki, bilim adamları ile öğrenciler arasında yeterli anlama iletişimi kurulabilmiş değildir.

Bilim oluşturmak için ortaya atılan teorilere, varsayımlara peşin bir karşı çıkış kişileri şaşırtmaktadır. Zira varsayımı, teoriyi ortaya atan kişi, bunun ispatlanmış bir veri olduğunu söyleyemez. Lâkin bu durum yeterince anlaşılamıyor.

Bir şeyi ispatlamak için önce, zihinde bir varsayım (teori) oluşur. Yoksayılan bir şeyin araştırılması, ispatlanması diye zaten bir şey söz konusu olmaz.

Allah'a inanç bilimsel midir? Bunun için evvelâ varsayım (teori) ortaya konulur. Eğer yok sayılıyorsa, yok sayılan bir konuyu nasıl araştırıp ispat edeceksiniz? Allah'ı var sayan ile yok sayanın durumunu düşünelim. Yok sayan nasıl bilim yapacak, nasıl bilim adamı olacak. Bir şeyi yok sayarak, yok olan şeyin ispatını nasıl yapacaksınız. Eğer bir şeyi var sayarsanız, bundan sonra ispata çalışırsınız. İspat ederseniz bilim olur. İspat edemezseniz bilimin teorileri olarak kalmaya devam eder. ***Öyleyse varsayım, yoksayımdan teori düzeyinde daha bilimseldir.***

Allah'ı var sayanlar, Kur'an'ı ilk hareket noktası alarak, Kur'an'dan yola çıkarak, kâinatta olan, lâkin insanoğlunun henüz bilmediği var olanları (reel gerçekleri) ispat ederek bilim haline getireceklerdir. Kur'an birşeylere yok demişse bunlar yok sayılır. Var de-

mişse var sayılır. Var sayılanlardan hareket edilerek, var sayılanlar(ın özellikleri) bilinmeye çalışılır. Bilim kitapları hazırlanarak okutulur. Böylece insanın, toplumun, çevrenin ihtiyaçlarının karşılanmasında, problemlerinin çözümünde bilimden istifade edilir.

Kur'an'ın özel bir ismi "İlim"dir. İlim'de hata yoktur. İnsanların anlayışında hatalar olabilir. Uygulamalarında hata olabilir. Bilimler ise gelişkendir. Her bilimin belirli bir hata toleransı mevcuttur. *Kur'an ile Kur'an'dan hareket ederek oluşturulanları ayırmak için Kur'an'a* ***İLİM,*** *Kur'an ilk hareket noktası alınarak oluşturulan şeylere ise* ***BİLİM*** *adı verilir.*

Bilgilerin bilimleşmesi için asgari dört şartı taşımalıdır:

1- Bilimin konusu olmalı.

2- Mevcut malûmatları bulunmalı.

3- Metodu olmalı.

4- Teorileri bulunmalıdır.

Bilimler; nüfus arttıkça, toplum geliştikçe, zamanın şartlarına göre, aslında doğada var olan, lâkin henüz bilemediğimiz gerçekleri bularak insan ve toplum hayatının sağlıklı olarak sürmesine hizmet edeceklerdir.

F- EKONOMİK PROBLEMLER

a) Değişim aracı problemi.

b) Plânlama problemi.

c) Üretim problemi.

d) Dağıtım problemi.

e) Tüketim problemi.

"Malûmu ilân gerekmez". Bu bir kâidedir. Ekonomik problemler, en çok konuşulan konular arasındadır. Bu nedenle fazla izahata lüzum görülmemiştir.

Problemler Kur'an yüzünden çıkmış değildir. Problemler insanların yaptıkları işler yüzünden doğmuştur. Problemlerin doğuş sebebini tespit etmek fevkalâde önemli bir çalışmadır. Zira bu tespit, gidiş

yolunu belirlemede son derece önemli kararlara ışık tutacaktır.

Dil, bâtıl inançlar, ahlâk, hukuk, bilim, ekonomik problemlerin olduğu su götürmez bir gerçektir. Bu problemleri bizler icat etmedik. Bu problemleri 21. yüzyılın insanları da icat etmediler. Bu problemler yüzyıllardır süregelen derin problemlerdir. Ve onlar ölmüş gitmişlerdir. Ölenlerin eleştirisi ile kaybedilecek vakit te yoktur.

İhtiyaçları karşılamak için çalışmalar gereklidir. Bu bir yandan sürerken, bir yandan da problemleri çözmek için çalışmalara ihtiyaç vardır. Zira problemler karşılanamayan ihtiyaçlarımızdır. Problemleri çözmeye çalışmak bir nevi ihtiyaçlarımızı karşılamaya çalışmak olacaktır.

Problemleri çözmeye çalışmayanlar bir gün daha büyük problemlerin altında ezilerek tarihin tükenmiş toplumları arasına katılmaktadır.

İhtiyaçları dengeli olarak karşılamak, problemleri çözmek, problemleri çözerken çözümlerimizin ileride başımıza daha büyük problemler açmaması için gelişigüzel kararlar vermemek gerekir. Gelişigüzel kararlar vermemek için de araştırmalara YAŞAYAN SÜNNET dememiz lâzımdır.

ÜÇÜNCÜ AŞAMA:

ARAŞTIRMALAR

(Araştırmaların Yapılmasında Usûl)

A- GÜNÜMÜZ ARAŞTIRMALARI

I. ALET BİLİMLERİ

1) Matematik

2) Mantık

II. İNSAN BİLİMLERİ

3) Tarih

4) Felsefe

5) Psikoloji

6) Pedagoji

7) Filoloji

8) Sanat

9) Ahlâk

III. TOPLUM BİLİMLERİ

10) Edebiyat

11) Sosyoloji

12) Antropoloji

13) İktisat

14) Hukuk

15) Siyaset

IV. FEN BİLİMLERİ

16) Fizik

17) Kimya

18) Biyoloji

19) Kozmoloji

V. PRATİK BİLİMLER

20) Mühendislik Bilimleri

21) Mimarlık Bilimleri

22) Tıp Bilimleri

23) Güvenlik Bilimleri

Yaşayan Toplumlar

1- Kuzey Amerika.

2- Güney Amerika.

3- Avrupa ve İskandinav.

4- Asya.

5- Afrika.

6- Avusturalya.

7- Büyük adalar.

Eldeki bilgilerin doğru veya yanlış olması mümkündür. Bu nedenle bu bilgilerin bilgi kontrol metotları ile kontrol edilmesi lâzımdır.

BİLGİ KONTROL METODLARI

1- Tahkikat (Evrensel İnsan Olmalıyım)

Annemin, babamın, akrabalarımın, çevremin, okulumun bana öğrettikleri acaba doğru mudur? Tüm bunlardan şüphelenip evrensel

bir insan olmak. Böylece aile, çevre, eğitim, tarih zindanından kurtulmak.

2- Gözlem (Şartlanmış Olmamalıyım)

Dünyada yaşayan başka insanlar da doğruyu biliyor olabilir?! Öyle ise bütün insanlarla mümkün olduğu kadar konuşmalıyım, gezmeliyim, görmeliyim, dinlemeliyim...

3- Haberleri Tahkik ve Kontrol (Her Duyduğum, Her Okuduğum Doğru olmayabilir)

Okuduğum her kitap, başkalarından bana gelmiş bir haber demektir. Doğru da olabilir, yanlış da olabilir.

4- Analiz ve Sentez

Öğrenmek istediğim büyük bir konuyu ayrı ayrı parçalara ayırmalıyım, sonra bu ayırdığım parçaları tek tek incelemeliyim. Daha sonra incelediğim bu parçaları tek tek birleştirip (sentez) bütünü anlamaya çalışmalıyım. Unuttuğum nokta var mı, yok mu kontrol etmeliyim. Öyle ki, mümkün olduğu kadar gözden kaçırdığım nokta kalmasın.

5- Bütüne Ulaşım (Tümevarım)

Bir kitabın paragraflarını ayrı ayrı düşünmeliyim. Yanlış olup olmadığını etüt etmeliyim. Eğer bu kitabın bütün paragraflarını tek tek yaptığım bu etütlerim sonucu, doğru olduğuna kanaat getirirsem; artık bundan sonra bu kitapta yazılı olan bilgileri, başka başka kitaplarda olan bilgilerin ve duyduğum şeylerin doğru olup olmamasında ölçü olarak kullanabilirim.

6- Bütünden İlk Hareketlere Geçmek (Tümdengelim)

Eğer bütüne ulaşım metodu ile kendime 'doğru bir kitap' bulmuş isem bu kitaptaki bir noktadan ilk hareketime başlamalıyım. Bu ilk hareketimin sonucu olarak hayatı yaşarken başka başka bilmediğim şeyleri öğrenmem daha kolay olacaktır. Her konuda ilk hareketi bu

doğru kitaptan yaparsam son derece kompleks olaylar ve bilgiler elde etmemde zihinsel çelişkiden mümkün olduğu kadar uzak kalabilirim.

7- Deneyi Yasak Olmayan İşleri Deneyerek Öğrenmek (Deneme-Yanılma, Deneme-Başarma)

1, 2, 3, 4, 5 ve 6. metod ile 'kendime ölçü sayılacak doğru bir kitap' bulabilmiş isem bu kitapta yapılması yasak bir iş varsa, bunu yaparak birşeyler öğrenmeme gerek yoktur. Adam öldürmenin nasıl birşey olduğunu öğrenmem için adam öldürmem gerekmediği gibi!..

Deneyi yasak olmayan bir işin esasını daha iyi öğrenmem için zihnen kavramış olmam yetmez, aynı zamanda yapmam gerekir. Böylece deneyler ile doğruları daha iyi anlamış, bilgilenmiş olurum.

8- Araştırma Teorileri

Aslında var olduğuna kanaat getirdiğiniz, lâkin bir türlü çözemediğiniz olaylar olabilir. Bunun için bir teori ortaya atılır. İspat edilemez ise teori bilimin kanunları arasında yer almaz.

B- TARİH ARAŞTIRMALARI (BİLGİ OLARAK)

a) Konu: İlk insandan günümüze kadar olan tarihin genel çizgileri.

b) Malûmatlar: Eldeki tarihi bilgilerin doğru veya yanlış olma ihtimali mevcuttur. Bunun için tarih metoduna göre kontrol edilmesi lâzımdır.

c) Tarih Araştırmalarında Metod:

1- Tarihçinin kişilik tahlili.

2- Tarih kitaplarında anlatılan olayın aynı sebebler, aynı şartlar altında, aynı engeller olmadan günümüzde de olabilirliğini tahlil etmek.

3- Tarihi; yer, zaman, sanat eserleri, kalıntılar ile denetlemek.

4- Bilgi kontrol metodlarını kullanmak.

5- Kur'an'a aykırı olup olmaması ile denetlemek.

d) Tarihte Araştırma Teorileri:

Bugünümüz genel olarak tarihten gelen bir yaşantıdır. Ancak ölmüş kişilerin yaptıkları kendilerine aittir. Bizler sorumlu değiliz. Günümüzdeki problemlerin tarih içindeki doğuşunu, gelişmesini nasıl bileceğiz. Her sonucun önceki gelişmesi ve başlangıcı vardır. Bugünkü sonuçlara bakarak problemin tarih içindeki gelişmeleri ve başlangıcı ile ilgili teoriler üretilir. Bu teoriler ispatlanabilirse bilim olur. İspatlanamaz ise tarih kitabı içerisine alınmaz.

İnsanlık tarihi ile ilgili yazılmış olan eserleri, beş maddelik tarih araştırma metodundan geçirerek, yeniden yazmak gereklidir.

C- MUHAMMED'İN (AS.) SÜNNETİ BİLGİ OLARAK ARAŞTIRMALARI

a) Konusu: Son Rasûl Muhammed (as) ile, Allah'ın Rasûlü olarak yaptığı davranışlar, konuştuğu sözler, verdiği olurlardır.

b) Araştırılacak Eserlerden Örnekler:

01- Muhammed Hamidullah'ın hazırladığı *İslâm Peygamberi Hayatı* (2 Cilt).

02- Osman Keskioğlu, A. Himmet Berki'nin hazırladığı, *Peygamberimizin Hayatı* kitabı.

03- *Fıkhu's-Siyre,* Muhammed Gazali.

04- İzzet Derveze, *Kur'an'a Göre Muhammed as.*

05- Diyanet İşleri Başkanlığı Yayınları, İrfan Yücel, *Siyer.*

06- İmam Malik, Hicri 179, *el-Muvatta.*

07- İmam Hanbel, Hicri 241, *el-Müsned.*

08- Darimi, Hicri 255, *el-Müsned*

09- Buhari, Hicri 256, *Sahih.*

10- Müslim, Hicri 261, *Sahih.*

11- Ebu Davud, H: 275, *es-Sünen.*

12- İbn-i Mace, H: 275, *es-Sünen.*

13- Tirmizi, H: 279, *es-Sünen.*

14- Nesei, H: 303, *es-Sünen.*

15- Dare Kutni, H: 385, *es-Sünen.*

16- Küleyni, H: 4. asır, *el-Kafi* (17 Cilt)

17- el-Kumni, H: 4. asır. Me.Le.Y.F

18- Cafer Tusi, H: 4. asır Et.Teh.El.İst.

19- Beyhaki, H: 485, *es-Sünen.*

20- *Mülteka,* (Hanefi İlmihali).

(Hicri tarihler eseri hazırlayanların ölüm tarihlerini gösterir.)

c) Rasûlullah'ın Sünnetini Araştırma Metodu:

1- Rasûl'ün doğumundan vefatına kadar olan hayatı için önce 63 adet boş kağıt dizesi hazırlamak, kağıtların üstüne her yılı sıra ile yazmak.

2- Her yıl için tarih kitaplarında yazılı olan bilgileri kağıdın üst tarafına yazmak. Uzun olayların genel karakteristiğini yazarak bu konu ile ilgili kitabın sahife numarasını belirtmek.

3- Tarihi bilgilerin altına bu bilgiler ile ilgili olan ve hadis rivayet kitaplarında yazılı olan hadis rivayetlerini yazmak.

4- Kur'an'ın nüzûl sırasına göre hadis rivayetlerinin hangi ayetler ile bağlantısı olduğunu tespit etmek. İlgili ayetleri hadis rivayetlerinin altına yazmak.

5- Yıl, olay, hadis rivayeti, ayetler bağlantısını kontrol etmek. Ve kontrol sonucu birbirine paralellik arzediyor ise ilgili değerlendirme notlarını yazmak, arzetmiyor ise ayetler hariç diğerlerini elemek (Peygambere sav. aidiyetini reddetmek).

Kısa başlıkları ile;

1- Yıl.

2- (Tarihi) olay.

3- Hadis rivayetleri (Peygamber [sav]'in söylediği iddia edilen sözler).

4- Ayetler.

5- Değerlendirme notları.

D) ARAŞTIRMA SONUÇLARININ YAYINLANMASI:

Araştırmacılar, araştırmalarının sonuçlarını bir araya getirir. Sonuçlar birbirleri ile karşılaştırılır. Araştırma sonunda elde edilen sonuçlar istişâre edilir ve bundan sonra ortak sonuçlarda ittifaka gidilir. İttifak edilen sonuçlar, araştırmacıların müşterek imzaları ile yayınlanır. Yabancı dillere çevirileri denetim altında tutulur.

Bu işlerin neticesinde aşağıda yazılı olan külliyat okumak isteyenlerin hizmetine sunulur.

1- Günümüz (coğrafi, itikadi, ahlâki, hukuki, siyasi, medeni, bilimsel, iktisadi).

2- Tarih (coğrafi, itikadi, ahlâki, hukuki, siyasi, medeni, bilimsel, iktisadi).

3- Mütevatir hadisler, meşhur sözler, ahad sözler, yaşayan sünnet.

4- Gerek normal tertibe göre, gerek Surelerin nüzûl tertibine göre Kur'an-ı Kerim'in akıl ve bilime uygun muhtelif dillerdeki çevirileri (1. Cilt Mekki, 2. Cilt Medeni Sureler).

5- Bilimler.

DÖRDÜNCÜ AŞAMA:

ASIL

İnsanın aslı topraktandır, insanın aslı bir damla sudur. İnsanın aslı zihindir, gibi günlük hayatta cümleler kullanılır. Bu kullanımların ortak noktası: **Asl** sözcüğünün başlangıç, öz, esas, dayanak, çıkış noktası, kaynak gibi anlamlarda kullanılmış olmasıdır.

Zihnin en büyük zorluğu çelişkiler içinde bocalamasıdır. Çelişkiler içinde bocalayan zihin, otomatikman çelişkili kararlar verecek, çelişkili davranışlar ortaya çıkacaktır. Bu nedenle zihne, asl yol göstermesi gereken bir kitap olması gerekir. Bu yol gösterici, rehber; ancak ve ancak içerisinde çelişki bulunmayan bir kitap olabilir.

İçerisinde çelişki bulunmayan kitap hangisidir?

Araştırmacılar yeryüzünde mevcut bütün kitapları inceleyerek, içinde çelişki bulunmayan bir kitap bulmaya çalışsınlar. Yaptığımız araştırmaların sonucunda içinde çelişki bulunmayan bir tek kitap bulabildik. Bu kitap ise; "ORİJİNAL ARAPÇA KUR'AN" ismindeki kitaptır. Kur'an Çevirileri/Mealleri akla ve bilimsel kanunlara aykırı değilse ve içinde çelişki yoksa istifade edilecek kitaplardır. Ve inancımız odur ki, çevirilerde de çelişki olmamalıdır. Çelişkili bir çeviri, insanların zihnini olumsuz yönde etkiler.

Asl olarak Kur'an kabul edilir.

Kur'an'a zıt, aykırı, çelişkili, tezat her türlü anlayış yanlış bir anlayıştır. Kur'an'a zıt olmayan, aykırı olmayan, çelişkili olmayan, tezat arzetmeyen her türlü anlayış ise doğru bir anlayıştır.

Kur'an'a zıt, aykırı, çelişkili, tezat her türlü davranış kötü davranışlardır. Kur'an'a zıt olmayan, aykırı olmayan, çelişkili olmayan, tezat arzetmeyen her türlü davranış iyi davranışlardır.

Hukuk'ta kaynak Kur'an olmakla birlikte, Kâinattaki varlıkların doğal hayatları da kaynak olarak gözlemlenir. Ve Bilim üretilir.

Akıl ile gerekli analiz ve sentezler yapılarak Kanun Tasarı ve Teklifleri hazırlanır.

Kur'an'ı Allah göndermiştir.

Kâinatı Allah yaratmıştır.

Aklı Allah vermiştir.

O halde Hukukun kaynağı Kur'an + Kâinat (Bilim) + Akıl'dır.

Ve gerçekte, bunlar arasında çelişki yoktur.

BEŞİNCİ AŞAMA:

USÛL

Usûl kelime olarak; aslın çoğulu (asıllar), gidilen yol, esaslar, temel ilkeler, kolaylıklar, prensipler, temel kurallar, kâideler gibi anlamlarda kullanılır. Usûl terimi ile; **"Aslı anlama yolu"** kastedilmiştir.

Günlük hayattan bir örnek verelim: Pirinç pilavını hayatta hiç yapmamış bir kişiye usûl öğreterek lapa olmamış, yenilebilir bir pilav yaptırtabilirsiniz. Eğer usûl öğretmezseniz, bu kişi deneme-yanılma metodu ile öğrenecek, zaman ve imkân (pirinç, su, yağ vs.) israfına yol açacaktır. Asl olan pirinç pilavı yapmaktır, lâkin bir de bunun usûlü vardır. Usûller birbirine zıt olmamak kaydı ile birbirine paralel usûller, farklılıklar arzedebilir. Asl olanın pirinç pilavı yapmak olduğu da usûlcüler tarafından hiçbir zaman unutulmamalıdır.

Usûl: Muhammed Aleyhi Selâm'ın anladığı gibi Kur'an'ı anlamaktır. Hiçbir usûlcü, bu asıldan taviz vermemelidir. Muham-med sav. Kur'an'ı anlamaya ne zaman başladı, bu sırada nasıl bir durumda bulunuyordu. Çevre şartları nelerdi? Kur'an'ı birden bire mi anladı, uzun bir süreç içerisinde mi anladı? Bütün bu sorular usûlcülerin cevaplaması gereken sorulardır.

Dilleri Arapça olan bazı kişiler, niçin Muhammed as'a karşı çıktılar. Kur'an'ı anladıkları için mi karşı çıktılar, anlamadıkları için mi karşı çıktılar? Kur'an'ı herkes anlar. Ancak herkes iman etmez. Her iman eden de gereklerini titizlikle yerine getirmez. Titizlikle yeri-ne getiren olur, getirmeyen olur.

Kur'an "Ağrı dağının zirvesine çık" diye yazmış olsa, bu sözü Arap rahatlıkla anlar, Arap olmayan da çevirisini rahatlıkla anlar. Lâkin Ağrı dağına çıkılabileceğine kim iman eder, kim etmez. Bu belli olmaz. Kim çıkmaya çalışır, kim çalışmaz bu belli olmaz. Kur'an'ı zekâ düzeyi en alt seviyede olan bir insan dahi anlar. Çeviriden/Mealden de olsa anlar. Çevirilere (bu Kur'an'ın orijinali gibi) Kur'an denilemez. Lâkin çevirilerden de Kur'an anlaşılabilir.

A- KUR'AN ÇEVİRİLERİ YAPMAKTA USÛL

a) Konu: Kur'an'ı gerek mevcut tertibine, gerekse Surelerin nüzûl sırasına göre 14 asır evvel kullanılan dilin özellikleri gözönüne alınarak bugünkü çeşitli ana dillerde ifade etmek.

b) Eldeki Mevcut Malûmatlar

1- Çağdaş Bilimler

2- Tarihi yayınlar

3- Kur'an.

c) Kur'an Çevirisi (Meali) Hazırlamada Metod

1- Şahitliği muteber dil uzmanı olmak.

2- Bir kavram için Kur'an'ın tamamını okuyarak, kavramın Kur'an'da diğer ayetlerle verilen tefsirini/açıklamalarını bulmak.

3- Bir ayet için bütün Kur'an'ı zihinden geçirerek, o ayeti hiçbir ayete zıtlık arzetmeyecek biçimde manâlandırmak.

4- Verdiği manâları başka uzmanlar ile istişâre etmek.

5- Kâinat (Bilim) ve Akıl ile çelişmezliğini sağlamak.

d) Çeviri Hazırlamada Uyarılar

1- Çeviri hazırlayacak kişi diğer şartlarla birlikte, aynı zamanda Surelerin nüzûl sırasına göre bütün Kur'an'ı kısa aralıklarla en az 20 kez okumalıdır. Böylece kelimelerin ifade ettiği manâları daha iyi kavramış olacaktır.

2- Çevirilere konu fihristleri koymak okuyucuyu yanlış yönlendirebilir.

3- Çevirilerde gerek nüzûl, gerek normal tertib sırası (liste olarak ta verilip) konulmalıdır.

4- Çeviri yapılacak dilde karşılığı olmayan kelimelerin orijinalleri aynen yazılmalıdır.

5- Kur'an Arapçası öğrenmek isteyenler için, ana dili gibi öğrenme yöntemine göre kelimelerin arası açılarak, kelimelerin altına çe-

viri yapılan dildeki anlamı yazılmalıdır.

6- Çeviri yapan kişi, Surelerin gereklerini yaşıyor olmalıdır.

7- Çeviriler Kâinat'a (Bilim'e) ve akla aykırı olmamalıdır.

B- KUR'AN ÇEVİRİLERİNDEN YARARLANMADA USÛL

a) Konu: Çeviri sahih yapılmış olabilir. Lâkin okuyucu nasıl okumalı ki, kendi ana dilinde dahi olsa çeviriden gereği gibi istifade etmiş olsun

b) Eldeki Mevcut Malûmatlar

01- Diyanet tarafından yapılan Çeviri.

02- Ömer Nasuhi Bilmen Kur'an Çevirisi.

03- Bekir Sadak Çevirisi.

04- Osman Keskioğlu Çevirisi.

05- Elmalılı Muhammed Hamdi Yazır (Atatürk'ün talimatı üzere yapılan) Çevirisi.

06- Ahmet Ağırakça-Beşir Eryarsoy Çevirisi.

07- Hasan Karayaka ve arkadaşları Çevirisi.

08- A. Fikri Yavuz Çevirisi.

09- Süleyman Ateş Çevirisi.

10- Seyyid Kutub Tefrisindeki Çeviri.

11- İbn Kesir Muhtasarındaki (5 Cilt) Çeviri.

12- Mevdudi Çevirisi.

13- Hicazi Çevirisi.

14- Meraği Çevirisi.

15- Yaşar Nuri Öztürk Çevirisi.

16- Mehmet Okuyan Çevirisi.

17- Sadık Türkmen Çevirisi.

18- Hakkı Yılmaz Çevirisi.

19- Bilimler.

c) Kur'an Çevirilerini Okumada Metod

1. Hareket

Surelerin iniş sırasına göre ilk Sureyi (İkra) okumak.

a) Defalarca okumak.

b) Rabbimizin bizden neleri istediğini tefekkür etmek ve gücümüzün yettiği kadar gereklerini fiilen yapmaya çalışmak.

c) Hiçbir ayetin bir başka ayet ile ZIT (çelişkili, tezat, aykırı) olmadığını hiçbir zaman unutmamak. Şayet zihnimizde bir aykırılık oluşmuş ise bu aykırılığın gitmesi için Yüce Alah'a (cc) dua etmek.

d) Anlamadığımız veya bize aykırı gibi gelen bir manâ olursa, bu; "Müteşabih bir manâdır, Allah ne kasdetmiş ise ben ona iman ettim" diyerek hiçbir şekilde bu anlam üzerinde yorum yapmamak.

e) Öğrendiklerimizi başkalarına da anlatmak.

f) Bazı zamanlar arkadaşlarımızla ayetleri topluca okumak.

2. Hareket

Bu işlemleri bitirdikten sonra Surelerin iniş sırasına göre ikinci (Kalem) Suresine geçmek. Ve aynı (a,b,c,d,e,f) işlemleri bu Sure için de yapmak. Ve sonra aynı işlemleri üçüncü Sure için yapmak ve böylece günü yaşamak. Ve size ölüm gelinceye kadar devam etmek.

Mekki 86 Surenin okuma metoduna riayet ederek okunması halinde, Medeni 28 Surenin de anlaşılması için gerekli alt yapı oluşmuş demektir. Böylece Mekki Sureler okunup anlaşılmadan Medeni Sureler gereği gibi anlaşılamaz.

Allah Rasûlü de benzer bir metod ile öğrenmişti. Benzer bir metod ile Allah Rasûlünün arkadaşları da öğrenmişlerdi.

Bakınız, Kur'an'ın tertibi yapılırken, bizzat Evrensel İslâm Hukuk Medeniyeti tahakkuk etmişti. Böyle bir ortam içinde insanların Medeni Sureleri gereği gibi anlamaları gayet doğaldı. Zira ha-yatın bütün alanlarında uygulamalar göz ile görünüyordu (Gözlem Metodu).

ALTINCI AŞAMA:

TEMEL KAVRAMLAR

(Kavramları Öğrenmede Usûl)

Doğadaki görünen, alet ve araçlarla görülebilecek olan varlıklara verilen isimlere müşahhas (somut) isimler denilir. Kompleks olayları içeren kelimelere ise mücerret (soyut) terimler denilir. Bunları somut terimlerden ayırmak için kavramlar denilmesi uygundur. Kur'an'da ikiyüz civarında kavram vardır. Bu kavramları Kur'an, denklemin bilinmeyen tarafı yapmış. Diğer kelimelerle bu denklemleri çözmüştür. Kur'an'ın gerekleri yerine getirildikçe daha geniş biçimde insan zihninde ve kalbinde kavramlar idrak edilir. (İyilik, takva, iman, tevekkül vb. kavramlar).

a) Soyut Kavramlarda Tarif ve Tasnifler Bilimi.

b) Eldeki Malûmatlar.

Bir önceki aşamada adı geçen eserler.

c) Metodu

1- İniş sırasına göre Kur'an Çevirisi okunur. Kavram ile ilgili ayetler üzerinde tefekkür edilir.

2- On dört asır evvelki (Kur'an'ın nâzil olduğu) şartlarda bu kavramın nasıl anlaşıldığı, kavramla ilgili uygulamaların nasıl yapıldığı araştırılır.

3- Kavram ile ilgili düşünceler, hiçbir ayete tezat (zıtlık) arzetmeyecek şekilde netleştirilir.

4- Herkes kavramlar konusunda kendisi çalışmalıdır. Bir kişi kendisi çalışma yapmamış ise başkalarının çalışarak çıkardığı sonuçlardan okusa dahi, kavram; gerektiği şekilde zihninde oluşmayacaktır.

Kur'an'daki kavramları, kavram öğrenme metodu gereğince 14 asır öncesine giderek anlaşılan mahiyetini bulmak lâzım. Bunu bulduktan sonra günümüze taşımak ve günümüz insanının ondört asır önce kastedilen manâyı anlayabileceği düzeyde anlatmak lâzımdır. İn-

sanların kavramlardaki kastı yanlış anlayabileceği cümleler kurmaktan kaçınmak gereklidir.

KUR'AN'DA ASLI OLMAYAN KAVRAMLAR KUR'AN'A SORULAMAZ!

BU KAVRAMLARIN KUR'AN'DA OLUŞUNA DAİR DELİL ARANAMAZ!

Örneğin; Tasavvuf kelimesinin aslı Kur'an'da yoktur. Bu nedenle "Kur'an'da Tasavvuf" gibi araştırmaların yapılması usûle aykırıdır. Usûle aykırı hareketler, birtakım kişisel düşüncelere Kur'an'dan delil arama çabasına yol açar. Böyle çabalar bâtıldır.

"Tasavvuf aslı Kur'an'da vardır" gibi iddialar Allah'a iftiradır. Kur'an'ın tamamlanışı ile birlikte DİN tamamlanmıştır. Kur'an'ın tamamlanışından sonra, Kur'an'da olmayan hiçbir kavram dinî kavram sayılamaz. Din ile ilgili kavramların Orijinal Kur'an kavramları olması şarttır.

YEDİNCİ AŞAMA:

PLÂN HEDEFLERİ

(Tespitte Metod)

Plân kelimesi niyet kelimesi ile ilişkilidir. Niyet son derece kompleks bir kavramdır. Bir iş konusunda niyetlenebilmek için yapılacak işi, sebeblerini, şartlarını, manilerini, gâyesini zamanını bilûmum vecibelerini önceden bilmek gerekir. Her kim iyi bir işe niyet eder, lâkin yapmaya ömrü kâfi gelmez; niyet ettiği konuda samimi ve bütün gücünü kullanarak çalışıyorsa, umulur ki Allah; o işi yapmış gibi karşılığını versin.

İslâmiyette hükümler gelişigüzel değildir. Yapılmadan evvel niyetlenir. Niyetlenmek ilgili hükmü yerine getirmeden evvel hükmün sebeblerini, şartlarını, manilerini velhasıl bütün vecibelerini bilmeyi gerektirir. Örneğin namazda niyet etmek farzdır. Farzın yerine getirilmesi için gerekli işleri yapmak ta farz olduğu için, niyet etmeden evvel gerekli bilgileri öğrenmek te farz olur. Böylece bir iş yapılmadan evvel işin nasıl yapılacağının vecibeleri öğrenilmeye çalışılır. Bu ise bugün anlaşılan modern plânlı, programlı çalışma disiplinlerinin gerekli olduğunu ifâde eder. Bir plân için öncelikle plân hedeflerini belirlemek lâzımdır.

Namazın hikmetlerinden birisi, insanlara başarılı işler yapma sanatını öğretmektir. Allah Rasûlünün görevlerinden birisi kitabı ve hikmeti öğretmek idi. Son Rasûl gereği gibi, oniki asırdır anlaşılmadığı için namazdaki nice hikmetler adeta unutulmuştur. Hikmet; Allah'ın hükümlerinden faydalanma sanatıdır. Hayatın bütün sahalarında insanlara zarar vermeden, kendi yararlarını temin ile birlikte başkalarının da yararlanmasını sağlama sanatıdır.

Niyet edebilmek için işlerin sebeblerini, şartlarını, manilerini, vecibelerini bilmek, öğrenmek icabetmektedir. Bu işlere plân işleri adı verilir. Plân yapanlar ömürlerinin sonuna kadar samimiyetle, güçlerinin sonuna kadar çalışırlar. Plân hedeflerine ulaşamazlarsa dahi

umulur ki, Allah ecirlerini zayi etmeyecektir. Ferdi plân vardır, toplu plân vardır. Ferdi plân ferd olarak namazın nasıl kılınacağını öğrenmeye benzer. Toplu plân, cemaat olarak nasıl kılınacağını öğrenmeye benzer. Bu aşamada yazılacak olan plân hedefleri toplum olarak yapılacak plândır. Toplum olarak yapılacak plânın uygulaması halinde ecrinin daha fazla olması umulur.

Plân hedefleri beş civarında olmalıdır. Daha fazla plân hedefi akılda tutulmasını zorlaştırabilir. Nihai hedef, büyük hedef, orta hedef, ilk hedef, acil hedef gibi.

Plânlamada en ileri (nihai) hedeften başlanır. Kişi buna göre konsantre olduktan sonra, ilk hedefler kolay gelmeye başlar.

A- NİHAİ HEDEF: Evrensel Medeniyet

Hukuk insanların insanlara haklarıdır. Hukuk düzeni içinde temel insan haklarına saygı vardır. Bu hukuk düzeni içinde kişiler inançlarında, ibadetlerinde, fikirlerinde, teşebbüslerinde hürdürler. Bir iş bir başka insana zarar vermemek için yasak ise bu hukukun sahasına girer. Başörtüsü ibadet için yapılıyor. Bunun için hukukun sahasına girmez. İslâm hukuk medeniyetinde insanlar baş örtüsü takıp takmamakta zorlanamaz. Çünkü bu olay hukukun sahasına girmez, ibadetin sahasına girer. Baş örtüsü takan, bir başka insana zarar verdiği için mi takar. Takmamak bir başka insana zarar mı veriyor. Öyle ise insan haklarına zarar vermeyen şeyler hukukun sahasına girmez. Cinayet, hırsızlık, hamr (uyuşturucular), iftira, zina; elbette insanlara zarar veren işlerdir. Bunlar hukukun sahasına girer.

a) Konu:

Temel İnsan Hakları

01- Yaşama.

02- Miras.

03- Bakılma.

04- Konut.

05- Sözleşme.

06- Seyahat ve yerleşme.

07- Fikir, konuşma ve ifade.

08- Teşebbüs.

09- badet.

10- Evlenme.

11- Boşanma.

12- Haberleşme.

13- Seçme.

14- Seçilme.

15- Kamu memuriyeti.

16- Dava açabilme ve vekil tutma.

17- Meşru müdafaa.

18- Fakih olma, Hukukçu olabilme.

19- Öğrenim ve eğitim.

20- Çalışma.

Temel İnsan Vecibeleri

1- Kamu masraflarına gücü nispetinde katılma (vergi).

2- Ülke saldırıya uğradığında gücü nispetinde müdafaa (Seferberlik).

3- Okuma, Yazma, Mesleki Öğrenim ve Eğitime katılmak.

4- Evrensel suçları işlememeye, işlediği takdirde belirli olan cezalarına katlanmayı kabul ettiğine dair sözleşmeyi imzalamak. Evrensel suçlar beştir;

1- Cinayetler,

2- Hırsızlıklar,

3- Zina,

4- Hamr [uyuşturucular],

5- İftira).

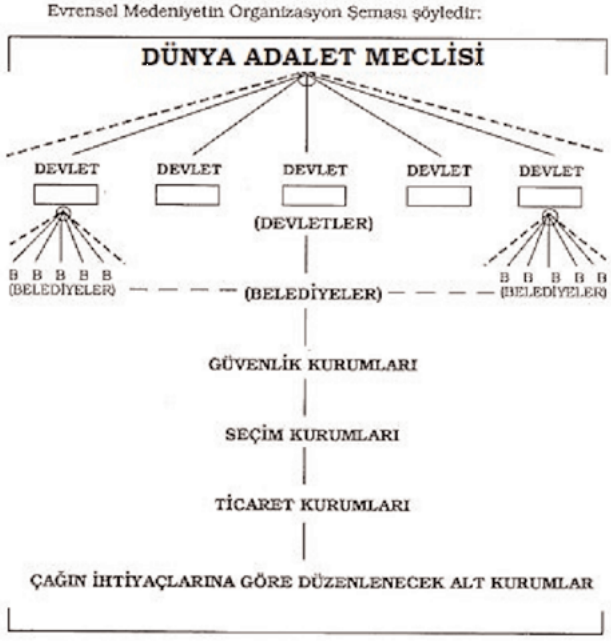

Temel Kamu Kurumları

1- Dünya Adalet Meclisi.

2- Devlet.

3- Belediye.

4- Güvenlik.

5- Seçim.

6- Para (Değişim Aracı) Kurumu.

b) Evrensel Medeniyet ile ilgili Eldeki Mevcut Malûmatlar

İslâm medeniyeti olmasaydı, bugünkü ilerleme olmazdı. Kur'an olmasaydı, İslâm medeniyeti olmazdı. Öyleyse bugünkü yaşantılar Kur'an'a çok şey borçludur. Bugünkü teşkilâtlanma modellerinden seçerek, Kur'an'a aykırı olmamak şartı ile yararlanmak, aslında Kur'an'ın yol açtığı meyvelerden yararlanmak olacaktır.

c) Evrensel Medeniyete Gitmekte Metod

1- Son Rasûl'ün 63 yıllık hayatını örnek bir hayat olarak görmek.

2- Kur'an'ı (ilmi) iyi öğrenmek.

3- Zamanın (çağdaş) bilimlerini genel olarak bilmek.

4- Surelerin iniş sırasına göre insanları bilgilendirmek (tebliğ).

5- İniş sırasına göre Surelerin yol gösterdiği işlerin gereklerini yerine getirmek.

B- BÜYÜK HEDEF

a) Konu: Her Eve Bir Kur'an Çevirisinin Hediye Edilmesi

Dünya Nüfusu bugün (2023) itibariyle 8 Milyar civarındadır. Ortalama bir evde yedi kişinin yaşadığı varsayılsa 1 Milyar civarında konut olduğu tahmin edilebilir. Bir konuttaki bir kitabı, konut sâkinlerinin ortaklaşa okuyabileceği düşünülürse, her konuta bir adet hesaplânarak Kur'an çevirilerinin hediye edilmesi, bir farz-ı kifâyenin yerine getirilmiş olması demektir.

b) Eldeki Mevcut Malûmatlar

Dünyanın çeşitli bölgelerinde çeşitli dillerde yapılmış Kur'an çevirileri mevcuttur. Bütün bunlardan örnekler alınarak, bunlar değerlendirilmelidir. İniş sırasına göre, her ana dil için yapılacak çeviriler hazırlanıncaya kadar, herkes mevcut çevirilerden hediye kampanyasını sürdürmeye özen göstermelidir.

c) Metodu

1- Bir müessesenin kurulması.

2- Uzmanlardan müteşekkil çeviri komisyonları oluşturularak kitapların hazırlanması.

3- Kitapların dağıtılması. Verilen her kişiye; "Bu kitabı parasız olarak aldım" şeklinde bir kağıda imzası alınarak, bu kağıtların müessese merkezine gönderilmesi.

Kitabın gerçekten verilip verilmediğinin denetlenmesi için kitabı alan kişinin isim, telefon no, telefonu yoksa adresinin alındı kağıtlarına not edilmesi gerekmektedir.

Bu iş (Bir milyar eve Çeviri hediye etme işi) çağın imkânları içinde yapabileceğimiz bir iştir. Bu işe çok büyük bir değer vermek lâzımdır.

Eğer bu iş yapılmazsa insanlara kitabı gizlemiş olmaktan dolayı bütün müslümanlar hesaba çekilecektir. Bakara Suresi Ayet no: 159'u inceleyiniz;

159. GERÇEKTEN indirdiğimiz açık ayetleri

ve

hidayeti *(doğru hayat tarzını),*

kitapta insanlara açıkladıktan sonra gizleyenlere,

işte onlara Allah da lânet eder

ve

tüm lânet edebilenler de onlara lânet ederler.

C- ORTA HEDEF

Nüfus/100.000 kadar, hem de asgari bu kadar sayıda hukukçu olması lâzımdır? Saffat Suresi 147. ayete bakınız. Allah'ın Rasûlü Yunus aleyhi selâm sayıları yüzbin, biraz fazlası olan bir kavme tebliğ yapmaktaydı. Bir Hukukçunun gücü Allah'ın Rasûlü Yunus aleyhi selâm'dan daha mı fazla? Hayır. Öyle ise bir insan nasıl olur da milyonlarca insana tebliğ yapabilir. Tebliğin başlı başına şartlan vardır. Bu şartlardan birisi de dinleyen insanın, anında soru sorma hakkının olmasıdır. Soru soracak ki, şayet anlatanın kastettiği manâdan başka bir şey anlamış ise anında cevap verilsin. Kişi yanlış bir şey anlamasın. Bundan dolayı Kur'an'ın motamot sunulmasından başka hiçbir şey yazılı tebliğ içerisine girmez. Ya insanlar sizin yazdıklarınızdan yanlış bir şeyler anlarsa, yazanın hâli ne olacak? Bu din adına tebliğ görüntüsü verilerek yapılırsa suali korkunçtur. **Yazdığımız bütün eserleri Bilim olarak sunuyoruz. Din adına tebliğ olarak sunmuyoruz. Din adına Kur'an'ın sahih çevirileri yazılı tebliğ sayılabilir.** Sözlü tebliğ

ise anlatan kişinin dinleyicilere soru sorma imkânı tanımasına bağlıdır. Bir kişi ömrü hayatı bo-yunca kaç kişi ile sohbet edebilir. Bunu insafla düşünmek lâzım.

Olaylarda o kadar çok hikmet var ki, insan kaçını anlayabiliyor. Allah Rasûlünün ömrü boyunca çalışmaları sonucu Veda Haccına gelenlerin sayısı 114.000 civarında. Allah Rasûlü yaşarken Bizans'ta, İran'da, Çin'de, Avrupa'da, Afrika'da nice yığınlar var idi. Neden koşup gelmediler. İnsanlar koşup gelmezler, sen gideceksin ayaklarına... Allah için gideceksin. Kovulsan da yine gideceksin. **İyilikle, güzellikle Allah'a çağıracaksın. Kendine değil?! Allah'ın kitabına çağıracaksın.** Bir insan ömrü hayatında kaç kişinin ayağına gidebilir. Gitse gitse azami yüzbin kişinin ayağına gidebilir, soru sorma fırsatı bulabilen azami yüzbin kişi. Karşı karşıya konuşabileceği yüzbin kişi. Üstelik azami bir rakam. Sekiz Milyarlık insanlık nüfusunu yüzbine bölerseniz, seksenbin olur. Seksenbin kişi, arzın her yüzbin kişinin yaşadığı bölgelerine dağılacak ki, insanlarla sohbet edebilsin... İnsanlara tebliğ yapabilsin. İnsanların sorunlarını dinleyebilsin. Sorunları için çözüm önerileri söyleyebilsin. İnsanlığa hizmet edilebilsin.

Nüfus/100.000 kadar Fâkih/Hukukçu yetişmesi ve bunların her yüzbin kişinin yaşadığı bölgelere giderek tebliğ yapmaları, insanların sorularına cevaplar vermeleri, sorunlarına çözümler önermeleri, hizmet etmeleri.

Bugün (2023 itibariyle) yeryüzünde (8 Milyar/100.000) seksenbin civarında Hukukçu/Fâkih olabilecek insan mevcuttur. Daha fazla da olabilir. Ancak bunların birbirlerini tanıması ve sohbet etmeleri gerekmektedir. Bir milyar adet Kur'an Çevirisi basımı ve seksenbin Fâkih/Hukukçu ile dağıtımı için yaklaşık on milyar dolara ihtiyaç vardır.

D- İLK HEDEF: Bâtıl İnançların (Yalanların) Yıkılması

Bütün güçleri etkileyen bir faktör vardır. Bu hak veya bâtıl da olsa inanç faktörüdür.

Bâtıl inanç demek; aslında olmayan, uydurma, reel bulunmayan, yalan, hurafe, hiçbir gücü bulunmayan şeylerin gücü varmış gibi sanılan konulardır. Bâtıl inanç konu olarak çürüktür. Lâkin inanç olarak zekâya, kalbe girdiği zaman ferde tesir eder. Fert topluma tesir

eder ve zincirleme bağlarla tesir sürer.

Yeryüzündeki bütün kötülüklerin ana kaynağı ***bâtıl inançların insanlarda hak inanç gibi*** sanılmasındandır.

İnsanlar sadece hak inançları bilmekle, bâtıl inançlardan kurtulamazlar. Bâtıl inançlar zararlı olan mikroplar gibidir; zihnin içinde, kalbin içinde gizlidir. Uzman bir doktor, hastanın dış görünüşüne aldanmaz. Mikrobu bulmaya çalışır. Hastayı konuşturur, testler yapar. Mikrobu bulursa, reçetesini yazar.

Bir bilim adamının bir sözü vardır; "Bana bir kaldıraç verebilecek olsanız, dünyayı yerinden oynatırım". Bu söz kaldıracın gücü için söylenmiştir. Tıpkı bunun gibi bir söz; "Dünyadaki yalanları, bâtıl inançları insanların zihin ve kalplerinden söküp atabilseniz, dünya güllük ve gülistanlık olur".

Bâtıl inançlar; zihin ve kalplerden kovulmadıkça, ne Fâkih/Hukukçu olunur ve ne de Evrensel Medeniyet oluşur. İnsanlar kıyâmete kadar birbirleri ile çatışır.

Kur'an'ın en büyük düşmanı bâtıl inançlardır, yalanlardır. Kur'an binlerce ayetini bâtıl inançları yıkmak için seferber etmiştir. Özellikle Mekki Sureler bâtıl inançların, yalanların yıkılması için yoğun bilgiler ihtiva etmektedir.

Kur'an'da 6000'den fazla, bir sayıma göre 6666 ayet vardır. Bir sayıma göre 6236 ayet vardır. Ayet numaraları Kur'an'ın aslından olmadığı için bazıları birkaç ayeti bir ayet saymıştır velâkin ayetler kolay bulunsun için elzemdir. Kur'an'ın bütün kelimeleri aynen eksik ve fazlası olmadan günümüze gelmiştir. Kur'an'da 2 bin civarında ayet bâtıl inançları, yalanları yıkmak üzere Allah'ın verdiği bilgileri ihtiva etmektedir.

Ayet; işâret, delil, ölçü, gösterge, pusula gibi anlamlara gelir. İnsan ayetleri düşünecek ve nelerin bâtıl inançlar (yalanlar) olduğunu anlayacaktır.

Allah'tan daha iyi öğretmen/öğreten kim vardır?.. Allah'tan daha iyi öğretme metodunu bilen kim vardır?.. Öyle ise ne oluyor da Allah'ın öğretim metodunu alıp uygulamıyoruz? Allah, Rasûlüne Kur'an'ı nasıl öğretmiştir? Bunu bilmiyor muyuz? Bu muazzam gerçeği bilip duruyor iken neden başka yollar arayıp durulur?

Hayatta en hakiki mürşid ilimdir (Kur'an ve Kâinat Ayetleri'dir). İnsandan hiç mürşit mi olur? İnsandan hiç mürşid-i kâmil mi olur? Bkz. Duha Suresine. Son Rasûlün mürşidi kimdir? Son Rasül arayış içinde bulunarak, hidayet yoluna nasıl sevkedilmiştir. Mürşid Allah'tır. Allah ile Kitabı'nın arasını ayırmak isteyenler. Kitabı ile Rasûlünün arasını ayırmak isteyenler araya kendileri mi girmek istiyor? Utanmadan kendilerine mürşit denilmesini nasıl hazmedebiliyorlar. Hiç edep yok mudur?

Mürşit (irşad eden) Allah'tır. Allah'ın kitabıdır. Allah'ın Rasûlünü dahi irşad eden Allah'ın kitabıdır. Allah ile kitabının arasını ayırmak isteyenler şeytanın uşaklarıdır. Öyle ise herkese, Kur'an'ı ve Sahih Çevirilerini iniş sırasına göre okumaları tavsiye-sinde bulunmak en acil bir hedeftir. İnsanlar çevirileri okuyarak, araştırarak öğüt alsınlar. Sonra anlamadıkları bir yer için soracak adam arasınlar. Ve sen alimsen (bilen biriysen), işte o zaman sorulara cevap vermekle mükellefsin. Senin yerin işte orasıdır. Sorulara cevap verme makamıdır. Ancak "İkra" teklifini herkes yerine getirecektir. Zakir (mukaddes kitapları okuyanlar), Rasih (bilim sahibi), Fakih (hukukçu) olabilirsin. Ve bütün bu oluşumlar insanları Kur'an'a yönlendirmek için ve işlerin disiplinli yapılması, birbirlerine hakkı ve sabrı tavsiye etmeleri içindir. Yoksa senin ondan ne üstünlüğün var? İmkân bulamamış bir kişinin hesabı az, imkân bulmuş bir kişinin hesabı çoktur. Adalet terazileri kurulduğunda insanlar neyin ne olduğunun farkına varacaklar, lâkin o gün öğüt almak istemenin, insana hiçbir faydası olmayacaktır.

"Bilenlerle, bilmeyenler bir olur mu?" ifadesinden, neden hep kendini üstün görenlerden oluyorsun?! Elbette bilenlerin hesabı da bilmeye imkân bulamayanların hesabından çok daha fazla olacaktır.

23 yıllık bir süreç içinde; "İniş Sırasına Göre Kur'an" Allah Rasûlüne nasıl yol göstermiş ise bugün de insanlara yol gösterecektir. Yeter ki samimiyetle, ihlâsla okunsun.

Şüphesiz ki en yüce öğretmen Allah'tır. En iyi öğretim metodunu gösteren de Allah'tır. Zira insanın öğrenme yeteneklerini mutlak olarak bilen yalnız kendisidir. Ve insanın öğrenme yeteneklerine göre iniş sırası metodunu veren de yine Allah'tır.

SEKİZİNCİ AŞAMA:

GÂYE

(Ulaşılmak İstenen Yer)

Kitabın bu sahifesine kadar birçok konuya değinildi. Bu kadar çok konu insanın zihninde bir dağınıklığa yol açabilir. Bu dağınıklığı toplamak için gâyenin hatırlanmasına ihtiyaç duyulur. Gâye nedir? Bu kadar çok iş niçin yapılacaktır?

İnsan hayatın problemleri ile uğraşarak, ihtiyaçlarını karşılamaya çalışarak yaşayacaktır. Araf Suresi 24, 25; Bakara 36'ya bakınız. Göreceksiniz ki dünyaya indirilişin gâyesi ihtiyaçları karşılamak, problemleri çözerek yaşamak, sonra ölerek tekrar gelinen yere dönmektir. Gelinen yerde ise suâl vardır. İlk insanın iki oğlundan biri bir problem çıkardı. Kardeşini katletti. Allah mı dedi katlet diye? Hayır! Peki kim dedi? Başkaları dedi. Peki insanın üzerinde başkalarının zorlayıcı bir gücü var mı? Hayır! Öyle ise aldanan da suçlu, aldatmaya çalışanda suçlu? Yeryüzünde binlerce problem var. İnsanları başkalarının aldatmasına karşı uyarmaya çalışacaksın. Ve bunu yapmakla da mükellefsin. Sakın gâyeni unutma! Gâyeni unutursan problemler karşısında çabucak ümitsizliğe kapılırsın. Dünyada bulunuşunun gâyesi; problemleri çözmek, ihtiyaçları karşılamak ve böylece imtihan edilmektir (insanın gerçeğinin açığa çıkarılmasıdır).

Gâye noktasından ne kadar sola kayarsan problemler fazla olacak, ihtiyaçlar az karşılanacaktır. Sağa saparsan problemler az olacak, ihtiyaçlar fazlaca karşılanacaktır. Orta yolda gitmek ise normal bir insanın başaracağı bir noktadır. Bu bölümde bu konu üzerinde çalışılacaktır.

Gâye: İhtiyaçlarımızın en büyük olanıdır. En şiddetli ihtiyaçtır. En fazla elde etmek istediğimiz ihtiyaçtır.

Allah insanı kendisine ibadet için yaratmıştır. Allah'ın hiçbir şeye ihtiyacı yoktur. İnsan cennette ebedi yaşamayı hak edecek iman, amel ve samimiyette olmalı ki Allah'a ibadet etme gâyesine kavuşabilsin.

Öyle ise Orijinal deyimi ile Gâye Allah'a ibadettir. Bu ibadetin dünyadaki oluşumları, Kur'an'a uygun olarak ihtiyaçları karşılamak ve problemleri çözmeye çalışmaktır. Kur'an'a uygun olmak şartı ile insanın, toplumun her türlü düşünce, duygu ve davranışları ibadettir. Kur'an'a uygun olmak şartı ile her türlü problemi çözme çalışması, ihtiyaçları elde etme çalışması ibadettir.

İhtiyaçları karşılamak, problemleri çözmek, araştırmalar yapmak, aslı idrak etmek, usûlü öğrenmek, terimleri kavramak, hedeflere doğru ilerlemek; bütün bunların Allah'a kulluk olduğu hiçbir zaman unutulmamalıdır. Bunlar unutulursa, gâyemiz ibadettir gibi soyut bir ifade biçimi ile insan tatmin olur. Lâkin işler yarım bıra-kılır.

DOKUZUNCU AŞAMA:

ÖNERİLER (TEKLİFLER)

(Önerilerde Metod)

Öneri iki kısma ayrılır. Birincisi Allah'ın insana yaptığı öneriler. İkincisi insanların insanlara yaptığı öneriler. Allah'ın insanlara yaptığı önerilere **teklifler** adı verilir. Günlük hayatta da insanların insanlara yaptığı önerilere bazen teklifler denilir. Örneğin; "Ahmet bana maça gitmeyi teklif etti" gibi.

Yani insanın gücünün haricinde bir teklif olmaz. Allah insanlara; kendisini görmedikleri halde, varolduğunu kabul etmeyi teklif etmiştir. Bu teklifi kabul etmeye herkesin gücü yeter. Bu bir tekliftir. İnsan kabul eder veya reddeder. İnsanın kendi bileceği bir iştir. Bir karardır. Allah insanlardan ölümlerinden sonra dirileceklerini kabul etmelerini teklif etmiştir. İnsan ister kabul eder, ister red eder. Bütün bunlar tekliflerdir.

Allah tekliflerini dünyada her insana ayrı bir mektup göndererek değil, başka bir yol dileyerek göndermiştir. Önce insanlardan bir görevli seçmiştir. Bunlara Rasûl denilir. Bu Rasûllere tekliflerini bildirmiştir. Rasûllerine insanlara teklifleri olduğu gibi aktarmalarını emretmiştir. Emir yerine getirilmiş olup Allah'ın teklifleri bütün insanlara ulaşmıştır.

Allah'ın tekliflerini herkes Allah'ın kitabından okuyacak ve öğrenecektir. Teklifleri anlamama diye bir olay söz konusu değildir. Teklifleri insanların kabul veya reddetmeleri söz konusudur.

A- ÖNERİ

a) Allah'ın Tekliflerinin Öğrenilerek Gereklerine Riayet Edilmesi

b) Eldeki Malûmatlar

Namaz, oruç, hac, zekat, abdest, gusûl ibadetleri konusunda teklifleri Allah Rasûlü uygulayarak göstermiştir. Bu konularda artık hüküm çıkarmaya, içtihat yapmaya gerek var mıdır? Namazlar nasıl kılınır, oruçlar nasıl tutulur, hac nasıl yapılır, zekat nasıl verilir, abdest ve gusûl ile ilgili meseleler konusunda oldukça fazla elde malûmat vardır. (Bkz. *Mülteka, A.* Fikri Yavuz *İlmihali,* Medine halkının ameli gibi.)

c) Allah'ın Teklifleri Konusunda Metod

1- "İkra" (Oku) teklifine karar verilmesi ve yerine getirilmesi.

2- Allah'a meleklere, kitaplara, Rasûllere, ahirete, kitabın içindekilere inanıp inanmama konusunda insanın karar vermesi.

3- İnsan, Allah'ın 1 ve 2'deki teklifine olumlu karar verirse bundan sonra Allah'ın teklifilerini öğrenmeye devam etmeli ve gereklerini davranış olarak ta yerine getirmeye çalışmalıdır (Kur'an bu konuda insana yol gösterecektir).

4- Allah'ın diğer teklifleri konusunda olumlu karar vermiş başkaca insanlara rastlarsa, bu insanlarla teklifler üzerinde düşünerek birlik ve beraberlik içinde uygulamaya çalışmalıdır.

Hayatın her sahasında ilk hareket noktası Allah'ın teklifleri olmalıdır. Hayatın her sahasında ilk hareket noktası Allah'ın teklifleri olursa, evrensel birlik ve beraberliğe ulaşmak kolaylaşacaktır.

B- ÖNERİ DEĞERLENDİRME

a) Konu: Allah'ın teklifleri konusunda insanların anlayışlarının değerlendirilmesi. Allah'ın kitabını bir kişi değil, milyonlarca kişi okuduğuna göre insanların teklifleri farklı farklı anlaması mümkündür. İnsan kendi anladığını 'bu benim Allah'ın teklifinden anladığım', şeklinde sunmalıdır.

b) Eldeki Malûmatlar

Bu konu üzerinde yeni çalışılacaktır. Zira bu konu yaşanılan günün konusudur. Bugün ne yaptın? sorusuna cevap verecektir.

c) Metodu

1- Evrensel suç ve haram(yasak)ları yapmak konusunda bir teklif getirmemek.

2- Namaz, oruç, hac, zekat, abdest, gusûl tekliflerini yerine getirmeye çalışmak.

3- Allah'a ve kitabın (Kur'an'ın) içinde Allah'ın şüphesiz inanın dediği esaslara inanmış olduğunu açıkça belirtmek.

4- İlk gelen (İkra) Suresindeki ameli (fiili) teklifleri araştırmak. Bu teklifler konusunda anladıklarımızı yazmak. Bu anlayışın Kur'an'ın hiçbir ayetine zıt düşüp düşmediğini kontrol ederek değerlendirmesini yapmak.

Sıra ile diğer Sureler için de aynı metodu uygulamak.

C- ÖNERİ İSTIŞÂRE

a) Konu: Önerilerin (Allah'ın tekliflerinden insanların anladıklarının) istişâre edilmesi.

b) Eldeki Malûmatlar

Bu konuda günü yaşayan insanların hazırladıkları tezlerin ortaya konulması.

c) Metodu

1- İstişâre yapılacak mekânın tespiti.

2- İstişâre saatinin belirlenmesi.

3- İstişâre süresinin belirlenmesi.

4- Sürenin/zamanın istişâreye katılacaklar arasında pay edilmesi.

5- Sureden anladıklarımıza dair yazdığımız kağıtların dağıtılması. Sözlü olanların süre içinde anlatılması.

6- İkinci turda herkesin kanaatlerinin alınması.

D- ÖNERİ KARAR

a) Konusu: Önerilerin (Allah'ın teklifleri konusundaki anlayışların) karara bağlanması.

b) Eldeki malûmatlar: İstişâre sonucu ortaya çıkan kanaatler.

c) Metodu

1- İkra/Alak Suresindeki öneriler karara bağlandıktan sonra yerine getirilip, bundan sonra; bir sonra gelen Sureye geçilmesi ilkesinin kabulü.

2- İkra/Alak Suresinden ... Mutaffifin Suresine kadar (toplam 86 Mekki Sure) teklifler konusunda tavsiye kararları alınabileceği ilkesinin kabulü.

3- İstişâreye katılanların tamamının benimsediği anlayışın karara esas olması.

4- Verilecek kararda ittifak oluşmaz ise bir başkan seçerek başkanın karar vermesinin istenmesi. Başkanın tavsiye kararı alması.

5- Medeni Sureler'deki Hukuk ile ilgili teklifler ise ileride belirtileceği gibi Devlet (Kamu Kurumları) eli ile yerine getirilmektedir.

ONUNCU AŞAMA:

UYGULAMALAR

Öneri, karara bağlanmış ise veya karar verilmiş ise bu karar nasıl uygulanacaktır? Kararın uygulaması dört ana işlemi gerektirir. Plân, niyet, ara kararlar, iş.

Bakınız Ankebut Suresi 56. ayeti. Burada Allah, ayetin işareti ile Rasûlüne bir teklif sunuyor. Bakalım Rasül bu teklifi nasıl uygulamıştır. Ebubekir'e iki deve almasını söyler. Yol kılavuzu bulmasını ister. Mağarada saklanma ve bu esnada yiyecek ve haber getirilmesi gibi bütün işleri tefekkür ederek plânlar. Birgün, gece niyet eder. Niyet etmeden evvel plânı hazırdır. Niyet, plânın uygulamaya ilk başlandığı noktadır. Ara kararlar verilir. İş yerine getirilmiştir. Her iş Allah'ın yardımları ile başarılı olacaktır.

A- PLÂN

a) Plân Konusu: Günlük, haftalık, aylık, mevsimlik, yıllık, beş yıllık, on yıllık, yirmibeş yıllık, elli yıllık, yüz yıllık plânlar ve plân tadilâtları.

b) Eldeki Mevcut Malûmatlar.

Bunlara alâmetler denilir. Siyah bulutların görülmesi yağmur alâmetidir. Yağmurun kesin yağıp yağmayacağı insanlarca bilinmez. Ancak alâmetlerinden tahmin edilir. Bu tahmine göre tedbirler alınır. Bu tedbirler plân için eldeki mevcut malûmatları teşkil eder. Deprem bir yerde görülmüştür. Bu deprem bir daha görülebilir. Bir yerde görülmesi bir alâmettir. Bu alâmetlere göre tedbirler alınır. Böylece yeni şeyler öğrenmiş olunur.

c) Plânlama Metodu

1- Alâmetlerin görülmesi ve tefekkür edilmesi.

2- Tedbirler alınması için araştırmaların yapılması.

3- Kur'an'da bu alâmetlerin tarih içinde görülmüş ve ne gibi sonuçlara yol açmış olduğu ile ilgili bilgilere müracaat edilir.

4- Olaylardaki esas sebeb, olayların sebebleri, şartları, manileri (engelleri) Kur'an'dan öğrenilir.

5- Gelecek için şu şu sebebler görülürse, şu şu şartlar yerine getirilmesi halinde, şu şu maniler (engeller) olmazsa, şu şu işler yapılacaktır, seklinde plânlama esasları ortaya konulur.

6- Plânlama esasları kağıtlara geçer. Grafiklerle gösterilir. Projeler şeklinde ifade edilir; öyle ifade edilir ki, bu projelere bakan zekâ seviyesi en düşük bir kişi dahi uygulamanın nasıl olacağını proje üzerinde görebilsin ve anlayabilsin.

B- NİYET

a) Konu: Plânın bütün detaylarının bilinmesinden sonra (projelerin iyice incelenmesinden sonra), projenin ilk başlangıç noktasına adım atmaya niyet denir. Müslüman her işini Allah'ın rızası (beğenisi, hoşnutluğu, teklifleri gereği) yapacağı için, nasıl yapılacağı bilinen bir projeyi uygulamaya ilk adımını Allah rızası için atı-yorum, denilir.

b) Niyetin Malûmatları

Öğrenilmiş olan proje, niyetin eldeki mevcut malûmatındandır.

c) Metodu

1- Niyet ettiğini içinden geçirmek.

2- Gerçekten projeyi uygulamaya gönüllü olmak.

3- Gerçekten Allah'ın rızası için (beğenisi, hoşnutluğu, teklifleri gereği) yapmış olmak.

4- Başkalarının gözüne girmek duygusuna kapılmamak.

Hiçbir insan, hiçbir insanın niyetini kesin olarak bilemez. Bu nedenle benim niyetim şu diyen insanın sözüne aksi sabit olmadıkça itibar etmek zorundayız.

"Ayinesi (göstergesi) iştir kişinin lafa bakılmaz" bu kural uyarınca, kişinin niyetinde samimi olup olmamasını projelerin gereklerini yerine getirmedeki çalışmasından sezebiliriz. Bu da sezgi düzeyinde kalmaya devam edecektir. Projeyi baştan kabul eden bir kişinin, projenin gereklerini yerine getirmedeki savsaklaması bir alâmettir.

C- ARA KARARLAR

a) Konu: Proje gereği uygulamalar yapılırken verilecek olan ara kararlardır.

b) Eldeki Malûmatları

1- Ortam şartlarında ruhsat ve azimetlerin bilinmesi.

2- Olağanüstü hâllerin çıkması (Maniler: Engeller)

3- Olağandışı hâllerde ne yapılacağına ilişkin bilgiler.

4- İş'teki verimliliğin durumu.

c) Metodu

1- Gece vakti: Uygulama öncesinde kararlar. (Ertesi gün için).

2- Gündüz vakti: Uygulama esnasında kararlar.

3- İkindi vakti: Uygulama sonrasında kararlar.

4- Hergün bu 'ara kararlar döner sistemi'nin devam ettirilmesi.

İnsan, toplum, çevre, teknik imkânlar ile yeryüzünde yapılabilecek ne varsa bütün bu güçleri seferber ettikten sonra, işin başarılı olması için Allah'a dua edilmelidir.

D- İŞ

a) Konu: İşin sıhhatli veya bâtıl olarak yapılmış olması.

b) Eldeki Malûmatlar

1- Plân ve projelerin varlığı.

c) Yapılan İşi Değerlendirme Metodu

1- Teklifin sebebleri görülmüş mü, ortaya çıkmış mı? Sorulur.

2- Teklifin şartları yerine getirilmiş mi? Sorulur.

3- Teklifin manileri (engelleri) olmuş mu? Sorulur.

4- Sebeb var ise, şartların tamamı yerine getirilmiş ise, mani de olmamış ise, bu durumda iş sıhhatli olarak yapılmış olur.

5- Sebeb yok, şartların tamamı yerine getirilmemiş ise, iş bâtıldır (geçersizdir).

Kur'an'da bin civarında şu ameli yap konusunda teklif bildiren ayet vardır. Oniki asırdır müslümanım diyenlerin dikkat ettikleri sadece 56 ameli yap konusundaki tekliflerdir. Kalan kısımları nerede? Kalan kısımları maalesef ilmihal kitaplarında yer almamıştır.

Kur'an'da bin civarında şu ameli yapma konusunda teklif bildiren ayet vardır? Düşünen nerede? (Bkz.: Dr. Osman Keskioğlu. *Nûzulünden Günümüze Kur'an-ı Kerim Bilgileri* Shf: 129.)

Bazıları Allah Rasûlü'nü (afedersiniz) bir postacı gibi vehmetmişlerdir. Her ne yapmış ise güyâ Kur'an'da olmayan vahiyler ile yapmış?.. Halbuki Allah Rasûlü insanların en iyi huylusu, en ileri zekâ sahibi, en ileri yetenekler sahibi bir insan idi. Allah'ın indirdiği vahyi (Kur'an ayetlerini) herkesten çok daha iyi anlamaya çalışıyordu. Anladıklarını istişâre ediyor ve karar hâline getiriyordu. Ayetlerin ibâresinden, işâretinden, delâletinden, iktizasından hükümler çıkarıyordu. Tekliflerin sebeblerini, şartlarını, manilerini, ruhsat ve azimetlerini birbirleriyle bağıntılıyordu. İçinde yaşadığı ortamı çok iyi tanıyordu. Teklifler konusunda plânlar yapıyor, niyet ediyor, ara kararlar veriyor, işler sıhhatle ortaya çıkıyordu. Rabbimiz de ayrıca yardımlarını lütfediyordu. Böyle çalışan herkese yardım edeceğini Rabbimiz vadetmiş ve vaadini yerine getiriyordu.

Kur'an ayetlerini gereği gibi düşünmeyen, hüküm çıkarmasını bilmeyenler, kendi tembelliklerini örtbas etmek için Gayr-i Metlüv Vahiy meselesini tartışma konusu yapmışlar ve asırlardır ümmeti oyalamak suçunu işlemişlerdir. İster metlüv olsun ister gayr-i metlüv, uygulamalar Sünnet'in ta kendisidir. Uygulamalar, Kur'an ilk hareket noktası alınarak yapılmıştır. Kur'an'ın nüzûlu Sünnet'in kaynağı olmuştur. Kur'an'a uymak ile Sünnet'e uymak arasında hiçbir fark yok-

tur. Kur'an'a uyan Sünnet'e uymuş olur, Sünnet'e uyan Kur'an'a uymuş olur.

Bu aşamaya kadar nasıl gelindiğini bilmeyen kişiler elbette, şu şu Kur'an'da var mıdır? diyerek Kur'an ile Sünnet'in arasını ayırmaya kalkmışlardır. Evet Kur'an'da olmayan Sünnet'te yoktur. Sünnet'te olmayan da Kur'an'da yoktur. Kur'an'da olan Sünnet'te vardır. Sünnet'te olan da Kur'an'da vardır. Sünnet'teki her uygulamanın Kur'an'da bir aslı vardır.

Kur'an herkes tarafından bilinen mütevatir bir haberdir. Sünnet ise araştırmalar yapmak Suretiyle tespit edilecek Kur'an uygulamalarıdır.

Ne Kütüb-i Sitte, ne de Şia kaynakları ve diğerleri mutlak Sünnet'i aktarmış kitaplar değildir. Sünnet araştırılarak bulunacaktır.

Ne Buhari, ne Müslim, ne el-Kafi ve ne de diğerleri mutlak Sünnet'i yansıtan; % 100'ü son Rasül Peygamberimiz Aleyhi Salâtu Vesselâm'a ait sözler, davranışlar, takrirler değildir. İçinde Peygamberimize ait olanlar da olmayanlar da olabilir.

Sonuç olarak Allah'ın (Kitabı Kur'an ile) bir teklifi öneri haline getirilip, karara bağlandıktan sonra; plânlanır, projelendirilir, niyet edilir, ara kararlar verilerek iş (amel) ortaya çıkar. Sıhhatli yapılmış işler ise Sünnet'e ittiba etmek, Sünnet'e uymak demektir.

Faraza, bir ülkede veyahut bütün dünyada; Alak, Kalem, Müzzemmil Sureleri "UYGULAMALAR" aşamasından geçmiş olsun. Yine iş bitmiş değil. Uygulamaların ardından Kontrol aşaması gelir. Kontrol, Hikmetler, Düzeltme aşamaları yaşandıktan sonra Hükümler bölümüne gelinir. Böylece Alak, Kalem, Müzzemmil Suresindeki Hükümler gereği gibi idrak edilmiş olunacaktır. Bu işler bittikten sonra Müzzemmil, Fatiha, Tebbet, Tekvir, Â'la, Leyl, Fecr gibi iniş sırasına göre Sureler Öneri aşamasına alınacak. Her Sure için Öneri, Uygulamalar, Kontrol, Hikmetler, Düzeltme, Hükümler aşaması yaşanır.

ONBİRİNCİ AŞAMA:

KONTROL

(Kontrol Etmede Metod)

Allah şüphesiz rasat etmektedir. Gözetlemektedir. Kur'an ayetlerini, Rasûlünün uygulamasını kontrol etmektedir. Eğer uygulama hatalı ise, uygulama esnasında veya sonrasında Rasûlüne haber vermektedir. Şayet uygulama uygun ise yeni yeni teklifler göndermektedir. Bakınız İnşirah Suresi. Bir işi bitirdin mi yeni bir işe koyulması *(YAŞAYAN SÜNNET sünnetiyle girişmesi)* teklif ediliyor.

Teklifler iniyor. Allah Rasûlü gereği gibi uygulamak için çalışıyor. Uygulama sıhhatli ise yeni teklifler geliyor. Uygulamada hatalar var ise yeni ayetler ile hatalar bildiriliyor. Şimdi hiçbir insana vahiy gelmeyeceğine göre kontrol işi nasıl yapılacaktır?

Kontrol metodu.

1- Bir uygulama Kur'an'ın tamamı ile kontrol edilir. Böylece Son Rasûlün uygulamalarında yaptığı hatalar, ayetler ile bizlere de bildirilmiş olduğu için, Kur'an'ın tamamına aykırı olup olmaması açısından uygulama kontrol edilir.

2- Akla ve bilimsel kanunlara uygunluk ile kontrol edilir.

3- Uygulama yapanlar adına bir kontrolör, uygulamanın amirleri adına bir kontrolör seçilir. Kontrolörlerin ortak tutanakları ile uygulamanın hatalı yapıldığına karar verilerek uygulama hataları uygulayanlara bildirilir.

4- Uygulama plânlara, projelere göre gidiyorsa zaten sorun yok demektir.

Kur'an'ı uyguladıkları, yani Sünnet'e ittiba ettikleri konusunda ince bir hassasiyet taşıyanlar, kendilerinin başkalarınca kontrol edilmesi için bütün kapıları açık bulundurmalıdır.

Allah Rasûlünü her isteyen bulabiliyor gidip soru sorabiliyordu. Şimdi ne oluyor ki, Sünnet'e uyduklarını iddia edenler kapalı kapılar ardında, belirli kişilerin dışındakilere kontrol imkânı tanımıyor. (c) Şıkkında yazılı olan zorunlu olarak olması gereken kontroldür. Ahlâki olarak kontrol kapıları bütün insanlara açılmalıdır. Eğer kapatılırsa insanlar zaten dıştan kontrollerini yapmakta, lâkin bu kontrollerin uygulama yapanlara hiçbir faydası olmamaktadır. Faydasız işten ise kaçınmak lâzımdır.

Kontrol edilmek faydamıza bir iştir.

Kontrol etmek isteyenlerden Allah razı olsun denilmelidir.

Topluluk amirleri/önderleri umuma açık yerlerde (mescid gibi vb. yerlerde) öğleden ikindiye kadar oturmalı, her gelen insanın sorusuna cevap vermelidir.

Gece karar verilmeli. Sabah namazından sonra öğleye kadar çalışmalı. Öğleden ikindiye kadar önderler/amirler sorulara cevap vermeli. İkindi vakti uygulama sonrası kararlar alınmalı. Bu kararların ve plân projelerin doğrultusunda gece uygulama öncesi kararlar verilmelidir. Ve gün böylece yaşanmalıdır.

Bkz. Müzzemmil Suresi:

"1. EY SEN; kendisine ağır bir sorumluluk yüklediğimiz!

2. Geceleyin kalk *(gecenin büyük bir kısmında ayakta/uyanık dur;)*

3. gece yarısında

veya ondan biraz eksilt

4. ya da onun üzerine biraz ilâve et

ve

Kur'an'ı ağır ağır/üzerinde düşüne düşüne oku,

(tabiat ayetleriyle çelişkisiz biçimde) anlamaya çalışarak!..

5. GERÇEK ŞU Kİ *(Açıkeğitim ve Öğretime yönelik faaliyetler için);*

Biz sana sorumluluk yükleyen ağır bir söz bırakacağız.

6. Şüphesiz gece *(kalkışı, Kur'an'ı okuma/anlama bakımından),*

tesirce şiddetli *(anlayışça daha uygundur)*

ve

özümleme *(kavrayış)* bakımından da daha etkilidir.

7. Çünkü,

senin için gündüz vaktinde uzunca bir meşguliyet vardır."

İşte Teheccüd (gece) ibadeti budur. Çünkü Allah Rasûlü Kur'an'ı kendi ana dili olduğu için rahatça anlıyordu. Okurken teklifleri öğreniyordu. Kararlar alıyordu. Plân, proje yapıyordu. Sabah namazında uygulamaya başlıyordu. Öğle sıcağına kadar çalışıyordu. Öğlen istirahete çekiliyor. Gelenler olur ise onlarla sohbet ediyordu. İkindi vakti durum değerlendirmesi yapıyor. Gece yine aynı işleri yaparak günü yaşıyordu. Kur'an onu dosdoğru bir geleceğe götürüyordu. Buna olan imanı tamdı.

Karı koca arasındaki özel durumlarda gizlilik esastır. Burada gizliliğin sağlanmasını kontrol gerekir. Karı-koca arasındaki özel sırları başkalarına vermemek konusunda kontrol yapılır. Yoksa özel sırları vermesi yönünde kontrol yapılmaz. İstenilen nedir? Bunu iyi anlamak gerekir.

Böylece her işte bir kontrol yönü vardır. Kontrolsüz işler iş yapanları telafisi çok zor zararlara sürükler. Zorunlu kontrol ve ahlâki kontrolün gereklerine riayet etmek lâzımdır.

Zihin ameli vardır, kalp ameli vardır, beden ameli vardır.

Her amel bir iştir.

Düşüncelerimizi açıklamak ile (dil ile ikrar) düşüncelerimizi kontrol ettirebiliriz.

Duygularımızı açıklamakla kalbimizi kontrol ettirebiliriz, beden ile Allah'a kulluk etmeye çalışmakla beden amellerimizi kontrol ettirebiliriz.

Kontrol, kontrol ettiren kişi için en faydalı işlerden biridir. Kontrol eden ise bir hizmet yapmış sayılır.

Böylece inançlar, duygular ve davranışlar kontrol edilmiş olur. Allah'ın rızasını kazanmak isteyen, kendisini kontrol ettirsin.

Kişinin kendisini kontrol etmesi zaten doğal bir iştir. Malûmu ilân gerekmez. Esas olan kişinin başkalarına kendisini kontrol ettirmesidir. Bu ise yüce bir ahlâktır.

Bir beyinde şirk (bir tür yalan, gerçek dışı varsayımlar) olduğu nasıl bilinsin. Şirk beyninin içinde gizli bir zararlı mikrop gibidir. Dil inançlarını söylemeli ki, bunu duyan birisi; "Dikkat, kardeşim bu inancın şirktir" diyebilsin ve bu kişi bundan, araştırdıktan sonra öğüt alabilsin. Bilakis iyi bir şeydir. İnancını, düşüncelerini, fikirlerini açıklaman suç değildir.

Bir insan neye inanırsa inansın, bu inancından dolayı ölüm cezasına çarptırılamaz. O kişi inancını böyle açıklıyorsa, birisi de bunun bâtıl olduğunu söylüyorsa, kavga etmeden konuşmaları, temel bir insanlık görevidir. Kontrol işinin bir çeşididir.

İnsanlar ne zaman birbirlerini yıkayan eller gibi olurlarsa, kontrol ilkeleri anlaşılmış ve yerine getiriliyor olur.

Kur'an'ı en iyi anlayan Peygamberimiz Muhammed as.'ı Allah kontrol ediyor, hatalarını bildiriyordu. Hâl böyle iken Kur'an'ı uyguladıklarını iddia edenler, nasıl olur da kontrolden kaçarlar. Şimdi kimse Vahiy almadığına göre, kıyâmete değin de alamayacağına göre, kontrol işini insanlar birbirleri için yapmaları lâzımdır.

"Ben Kur'an'ı doğru uyguluyorum, kontrole ihtiyacım yok" demek korkunç bir hastalıktır.

İnanmak ayrı şey, iftira atmak ayrı şeydir.

İftira: Yapılmayan bir davranışın, söylenmeyen bir sözün birisine isnâd edilmesidir.

Örneğin: "Allah'a inanmıyorum" diyene dünyada ceza verilmez, lâkin Allah'a iftira atana iftira cezası uygulanır.

Kezâ; ölmüşlere ve yaşayanlara da iftira atılması iftira cezasını gerektirir.

ONİKİNCİ AŞAMA:

HİKMETLER

(Hikmetleri Gözetmekte Metod)

Allah'ın tekliflerinde hikmet yoktur demek yalandır. Rasûllerin uygulamalarında onları Allah kontrol ediyordu. Rasûller vefat ettiler. Kıyâmete kadar da bir Rasûl/Nebi gelmeyecek. Peki insanlar kontrol konusunda anlaşmazlığa düştükleri zaman bu anlaşmazlığı gidermede bir ip ucu yok mudur? Vardır. Bu ise hikmetlerdir.

Hikmet: Bu işin faydası ne? sorusuna verilebilecek cevaplardır. Hikmetlerin akıl ile anlaşılabilecek kısmı var, bir de görünmeyen kısmı var. Bütün hikmetleri ise bilen Allah'tır.

A- GÖRÜNEN HİKMETLER

a) Uygulamaların Faydalı Sonuçlarını İnsanların Görmesi

b) Eldeki Malûmatlar

1- Tarihi olaylar.

2- Günümüzdeki olaylar ve uygulamaların görünen sonuçları.

c) Metodu

1- Gözlem.

2- Soru sorarak kanaatleri almak: Röportaj.

3- Anket.

4- İstatistik.

B- GÖRÜLMEYEN (GİZLİ) HİKMETLER

a) Allah'ın Tekliflerinde Görülmeyen Hikmetlerin Oluşudur.

b) Eldeki Malûmatlar

Kehf Suresi. Musa ile o (salih) kul arasında geçen olaylar ile Allah'ın görünmeyen hikmetleri öğretmesi.

c) Metodu.

1- "Son Rasûl'den kıyâmet gününe kadar, Allah'ın hiçbir insana "VAHİY" indirmeyeceğinin bilinmesi lâzımdır."

2- Bir kimsenin; "Ben Allah'tan emir aldım" şeklinde bir iddia ile insanların arasında uygulamalar yapmasına; "YALANCILIK" olarak bakılması gereklidir. (Peygamberler hariç! Peygamberler böyle söylemişler, yaşamışlar ve vefat etmişlerdir.)

3- Allah'ın teklifleri Kur'an'da yazılıdır. Kaynağını Kur'an'dan almayan hiçbir teklifin din adına muteber görülmemesi... "Musa ile o (salih) kul olayından kıyas yaparak, hiçbir kimsenin kendisine ledünni ilim verildiğini iddia etmemesi lâzımdır."

Herhangi bir teklif uygulanamıyor ise, bütün imkânları bir araya getirdiğiniz halde uygulanamıyor ise öneri aşamasına geri dönmek lâzımdır. Öneri yanlış anlaşılmıştır. Allah'ın bütün teklifleri uygulanabilir tekliflerdir. Uygulanması mümkün olmayan teklifler ise tekrar öneri aşamasına döner. Üç kez dönünce bu teklifin mecâzi bir teklif olduğuna karar verilir.

Teklifler uygulanabiliyor ise, görünen hikmetler görünmüyor ise uygulamada bazı noktalar atlanmış demektir. Geri dönülerek öneri, plân, projeler, niyet, ara kararlar ve iş kontrol edilir. Ve uygulamadaki hatalar giderilmeye çalışılır. Hatalar nasıl giderilir, bunun usûl kâideleri nelerdir? Bundan sonraki aşamada yazılacaktır.

ONÜÇÜNCÜ AŞAMA:

DÜZELTMELER

(Düzeltmeler Yapmakta Metod)

Bazen; "Düzeltmeye çalışıyorum kardeşim" denilerek, işler düzeleceğine daha da berbat olmuştur. Bu düzeltme metodunun olmayışından ileri gelmektedir.

A- DÜZELTİLMESİ MÜMKÜN OLAN İŞLER

a) Konu: Müslümanım diyen kişilerin hikmetsiz (faydasız) uygulamaları.

b) Eldeki Malûmatlar

1- Allah'ın Kitabı.

2- Rasûl'ün Sünneti. (Kur'an'ı tatbik edişi/uygulaması)

c) Düzeltme Metodu

1- Kişiye müslüman olup olmadığını önce sormak. Şayet müslümanım derse;

2- Okutmakla düzeltme. Kişiye Kitabı ve Sünneti okuyup okumadığı sorulur. Okuması tavsiye edilir.

3- Okumakla düzeltme: Kitab ve Sünnet okunur. Kişi dinler.

4- Ezberletmekle düzeltme: Bazı Sureleri anlayarak ezberlemesi istenir.

5- Ortak amel yapmayı teklifle düzeltme. Gel şu işi beraber yapalım denilir.

6- Göstererek düzeltme: İlgili iş yapılır. Kişi bunu seyreder.

7- Hakeme havâle ile düzeltme: Denilir ki; sen bir hakem seç, ben

bir hakem seçeyim, senin şu davranışın konusunda hakemlerin müşterek kararına uyalım.

8- Uyarı ile düzeltme.

9- Konuşmama boykotu ile düzeltme.

10- Kişinin bulunduğu mahalli terketmek ile düzeltme. (Not: İşlerin sırasına dikkat edilmelidir.)

B- DÜZELTİLMESİ MÜMKÜN OLMAYAN İŞLER

a) Konu: Cinayetler, açıkta yapılan bilfiil yapılan zinalar, kadınlara yapılan ırza geçme ve tecavüzlerde (gerek açık yerlerde gerek kapalı yerlerde olsun) yapanların Vatandaş olup olmadığına bakılmaksızın bu gibi fiillerin önlenmesi.

b) Eldeki malûmatlar.

Gözlem, görebildiğimiz işler.

c) Metodu.

1- Gördüğümüz anda bu fiillerin durdurulması için harekete geçmek.

2- Fiili yapan kaçarsa, durumu ilgili mercilere haber vermek.

Düzeltilmesi mümkün olmayan işleri görüp te ***bizzat*** elleri ile düzeltmeye çalışmayanlar Allah'ın lânetine maruz kalırlar.

Bir rivâyet yanlış anlaşılmıştır: "Her kim bir kötülük görür de elleriyle düzeltmeye gücü yeterse düzeltsin, yetmezse diliyle düzeltsin, yetmezse kalbiyle buğzetsin". Bu rivayette geçen kötülük kavramı yanlış anlaşılmıştır. Cinayet, açık zina, ırza tecavüz kötülük değil evrensel suçlardır.

Her kim bir adamı kasten öldürürse bütün insanlığı öldürmüş gibidir. Her kim bir kadına tecavüz ederse bütün kadınlara tecavüz etmiş gibidir. Her kim açıkta bir zina yaparsa bütün değerleri alaşağı etmiştir. Bunlar kötülük kavramı içinde mütalâa edilmez. Bunlar suç kavramı içinde mütalâa edilir.

Zira bir adam öldürüldükten sonra, bir azası parçalandıktan sonra, bir kadına tecavüz edildikten sonra, açıkta bir zina yapıldıktan sonra bunları gerisin geriye nasıl düzelteceksin?!..

Bir sarhoşluk düzelebilir. Bir iftiracı vazgeçebilir. Bir hırsız malı geri getirebilir. Peki ölen insanı, çiğnenen namusu geriye nasıl getireceksin?!..

Öyle ise; ister müslüman olsun, ister gayri müslim olsun: Bütün insanların canları, ırzları, namusları hürmete (korunmaya) lâ-yıktır. Her türlü cinayet, zina, tecavüz olaylarını her kim görürse derhal elleri ile düzeltmeye, olayı durdurmaya çalışması lâzımdır.

Bu üç grup olay dışında kalan bütün işler düzeltilmesi mümkün olan işlerdendir.

Müslümanlar; bütün insanların canlarını, ırzlarını, namuslarını korumak için kendi hayatlarını seve seve risklere sokan insanlık hizmetlileri olmalıdır. Bırakın müşriklerin, kâfirlerin can, ırz ve namuslarının helâl olmasını; bilâkis bunlar bir emânettir. Yanlış anlayışlara son verilmelidir. Filân filân mezheb imamının verdiği fetvalar mutlak doğru kabul edilmemelidir.

Evrensel savaş hukuku bölümünde bu konuda ayrıca izahat yapılacaktır.

Her bozguncu bozuyorum demez. Düzeltiyorum der. Peki nasıl anlayacağız; kim bozuyor, kim düzeltiyor?! Düzeltme aşamasındaki kurallara riayet edilirse; kişinin düzeltme bilimini bilen bir kişi olduğuna, riayet edilmezse cahil veya bozguncu biri olduğuna karar verilir.

Allah'ın yolundan insanları alıkoyma günahı: Düzeltme metodunu bilmeden düzeltmeye; din adına, günah adına, ayıp adına, İslâm adına, Kur'an adına, töre adına yanlışlıkla yapmaktır.

ONDÖRDÜNCÜ AŞAMA:

HÜKÜMLER

(Hükümleri Uygulamada Metod)

GENEL BAKIŞ

Mekke'de 13 yıl, Medine'de 10 yıl: "İniş Sırasına Göre Kur'an" Peygamberimize yol göstermişti. Gelen Surelerin gerekleri yerine getirildikçe yeni yeni gelişmeler oluyor, Sureler toplumu geleceğe doğru sevk ediyordu. Sureler onların arkalarında değildi. Şöyle de ifade edebiliriz: Sureleri onlar arkalarına atmamışlardı. Kur'an arkalarında değil önlerinde idi. Önlerinde bir rehber, bir klavuz, bir yol gösterici idi.

Medine'de yaşanılan on yıl içinde, temel insan hakları ne ise, hukuk ne ise, hukuka uygun olarak hareket edilmiştir.

Usûlcülerin bir sayımına göre Medine'de, hukuk (haklar) ile ilgili 238 ayet inmiştir. Konularına göre dağılımı şöyledir?

1- Aile hukuku: 70 ayet

2- Medeni (Borçlar, eşya vb) hukuk: 70 ayet

3- İdare hukuku: 10 ayet

4- Ceza hukuku: 30 ayet

5- Devletler hukuku: 25 ayet

6- Usûl hukuku: 13 ayet

7- Miras hukuku: 10 ayet

8- Maliye hukuku: 10 ayet

Allah Rasûlü, insanlara hukukun gerekleri ne ise ona göre davrandı. Kendisi ise yüce ahlâkını yaşayarak 63 yaşında bu dünyadan göçerek vefat etti. Allah'ın selâmı, rahmeti, bereketi üzerine olsun.

EL-HÂKİM

Bkz. Prof. Muhammed Ebu Zehra. "İslâm Hukuku Metodolojisi", Shf. 63: «Hüküm kimden gelmektedir? Yani El-Hâkim kimdir? Şüphesiz ki, hükmün tarifini yaparken Hâkim'e işâret etmiştik. Çünkü usûlcülerin ıstılahına göre hükmün tarifi: "Allah'ın talep, tahyir veya va'z bakımından mükelleflerin fiillerine ilişkin olan hitabıdır" şeklindedir. İşte bu tarif İslâm hukukunda Hâkim'in Allah Tealâ olduğuna işâret etmektedir. İslâm dini, vahye dayanan semâvi bir kanun, sistem, nizâm ve düzendir. Ona göre Hâkim de yani: "Hükmün asıl kaynağı" da yalnız Allah'tır. Hükmü açıklayan bütün tarifler, Allah'ın hükümlerini ve O'nun yüce dinini öğrenme yollarıdır. Bütün Müslümanlar bu gerçek üzerinde birleşmişlerdir. Kur'an-ı Kerim de bunu şu ayetlerle açıkça beyân buyurur:

"Hüküm ancak Allah'ındır". (En'am 57)

"O hâlde, aralarında Allah'ın indirdiği ile hükmet". (Maide 49)

"*Allah'ın indirdiği ile hükmetmeyenler, işte onlar fâsıkların ta kendileridir".* (Maide 47)

HÜKÜM

Hüküm: "Allah'ın talep, tahyir veya va'z bakımından mükelleflerin fiillerine ilişkin olan hitabıdır, teklifidir".

Talep: İsterse bir işin yapılmasını talep olsun, isterse bir işin menedilmesini talep olsun.

Tahyir: Muhayyer bırakmaktır. Belirli işleri seçmede mükellefi serbest bırakmaktır.

Vad'/Vaz': Kelimesinin mânâsı; yerine koymak, kılmak, ikâme etmek, bırakmak, birşeyi vaz'etme, ilkesini koyma, yapılması için kural tesbit etme gibi anlamlara gelir. Vaz' da denilir. Mükellefin fiillerine ilişkin olan iki şeyin birbirine bağlanmasını ifâde eder. Birinin ölümü ile birine miras kalması gibi. Mirasçı mirasa hak kazanmakla birlikte, mirası alması diğerinin ölümüne bağlanmıştır. Birinin ölümü diğerinin miras almasına sebeb olur. Sebeb, şart, mani, sıhhat, butlan, ruhsat ve azimetler bu bölüme dahil olur.

HÂKİMİYET (EGEMENLİK)

El-Hâkim olan Allah; hükümlerini insanlara nasıl bildirir? İnsanlardan bir Rasûl (Görevli/Elçi) seçer. Bu görevliye bildirir. Bu görevli ise olduğu gibi aynen insanlara aktarır. Gücü yettiği kadar kendisi de hükümlerin gereklerini yerine getirmeye çalışır. Son Rasûl vefat etmiştir. Vefat edeli 14 asır geçmiştir. Bir daha Rasûl gelmeyecektir. Bu nedenle El-Hâkim'in hükmünü bildirme yolu kıyâmete kadar Kur'an ile olur.

Ve kamu görevlerini ise millet kendi fertlerine emânet edecektir. Böyle bir millete müslüman millet denilir. Millet Kur'an hükümlerinin uygulanmasını istemiyorsa böyle bir millete gayr-ı müslim millet adı verilir.

HÂKİM (YARGIÇ)

Hâkim (yargıç) insanların hukuki ihtilâflarını çözüme bağlamakla görevli insanlardır. Hâkimler bağımsız olarak görev yapar. Hâkimlerin kararlarına hiçbir devlet kurumu müdahale edemez. Allah hâkimlerin en hâkimidir (Tin Suresi, Ayet 8). Yani bütün hâkimler insanların ihtilâflarını Allah'ın kitabı olan Kur'an'daki hukukî hükümlere göre çözümlemekle görevlidirler.

Hâkimlerden bazıları Kur'an'ı istismar ederse ne olacak? Bunun için Dünya Adalet Meclisi bünyesinde: "Mahkeme İşleri Dairesi" kurulur. Bu daire hâkimleri denetler. Hâkimlere kolaylık olması açısından Genel Hukuk, Dünya Adalet Meclisi tarafından düzenlenir. Yasa haline getirilir. Böylece yargıçlara kolaylık sağlanmış ve hukukta birlik ve beraberlik sağlanmış olur.

Yasalarda açıkça belirtilmeyen işlerde hâkimlerin kendi fikirlerince karar verme hakları vardır. Buna içtihat adı verilir. Ağır davalarda 4-5 Hâkim'in müştereken iş görmesi câizdir. Hâkimlerin verdikleri kararlara itiraz hakkı vardır. İtirazlar üst mahkemelerde sonuca bağlanır. Herkesin kendisine Avukat tutma hakkı mevcuttur. Hâkimler, Hukuk Mahkemeleri usûlüne göre davaları yürütmek ile görevlidirler.

Evrensel suçlardan dolayı Savcılar kamu ve insanlık davası açar-

lar. Kişilerin açtığı davalara mahkemeler bakar. Ve yasalara göre işlem yaparlar. Evrensel suçlara verilecek cezalar Genel Hukuk'ta yazılacaktır. Evrensel suçlar haricinde kalan suçlara hâkimler ağır ceza veremez. Hafif cezalar, yasalarda belirtilecek sınırlarda hâkimlerin inisiyatifinde bulunur.

300 civarındaki hukuki ayetler, bütün insanlar için temel insan hürriyetlerini, haklarını, vecibelerini, kurumların durumlarını bildirir. Ve değil 14 asır önceye hitap, 14 asır sonraya da hitap eder. Bir hukuk prensibi yazalım: "Bir kişi bir davada kendi Hâkimi olamaz" Bu prensibin çağı olur mu? Bu hukuk prensibi bütün çağlarda geçerli evrensel bir prensiptir. Kur'an'ın hukuki hükümleri bunun gibi evrensel prensipleri ihtiva eden hükümlerdir. Evrensel hükümleri; Arapça bilmeyen hukukçular, politikacılar, avukatlar, hâkimler, bilim adamları Kur'an'dan nasıl çıkaracaklardır. Bunun yolu bu kitapta anlatılacaktır. Bu yola dikkat edilirse evrensel hükümler kolayca öğrenilecektir.

Evrensel hükümler hiçbir ırk, din, dil, sosyal sınıf, aile, makam ve mevki farkı gözetmeksizin bütün insanlara eşit haklar, eşit vecibeler bildiren temel hukuk hükümleridir. İnsanlığın aradığı lâkin çoğunluğun farkına varamadığı hazine Kur'an'ın içindedir. Bu hazinenin elde edilmesinde izlenecek harita **Hukuk Usûlü**'dür.

Evrensel hükümler.

Evrensel hükümlere dayanan ülke şartlarına göre yapılmış iç anayasa.

Anayasaya göre kurumlar. Yasama, yürütme ve yargı hizmetleri, içtihatlar.

Vecibeler, haklar ve hürriyetlerin ortaya konulması lâzımdır. Dünya Adalet Meclisi oluşturulmalıdır.

Ve yeryüzünde her insan Dünya Adalet Meclisinin doğal üyesi sayılmalıdır.

Devlet ve belediye başkanları seçimle olmalıdır (halkın seçimi).

Devlet ve belediye meclisi üyeleri seçimle olmalıdır (halkın seçimi).

Güvenlik kurumu ve seçim kurumu başkanlarını Dünya Adalet Meclisi Başkanı seçmelidir.

Tarikatlar, tasavvuf, Allah'ın adına halife, mehdi, İsa'nın yeniden gelecek iddiası, şeyh, kerâmet iddiası, mürid menkıbeleri, yatır kültürü gibi yalanlar milyarlarca insanın İslâm'a yanlış bakmalarına sebeb olmuşlardır.

Almanya, Fransa, Avusturya, Japonya, Amerika, Çin, Arjantin gibi milyarlarca insanın yaşadığı yerlerde de Allah'a inanılmaktadır. Öyleyse Allah, neden hükümlerin asıl mercii olarak kabul edilmesin?!

Kendilerine Müslüman adını verenler; insanlar ile Allah'ın kitabı (Kur'an) arasından çıkarak, insanları Allah'ın Kitabı ile baş başa bırakırlarsa, insanlar hür iradeleri ile ne yapacaklarına kendileri karar vereceklerdir.

FARZ-I KİFÂYE ÖRNEKLERİ (Haklar ile ilgili)

1- Yaşama Hakkı: Herkesin yaşama hakkı vardır. Bu hak teminat altına alınır.

2- Miras Hakkı: Miras hukukuna göre, miras kalacak kişilerin miras hakkı; Kur'an'ın tavsiyesi fıtrat (yaratılış gerçeği olan hak ile adalet) üzeredir. Çünkü Allah "Din fıtrattır" buyurur. (Rum 30)

Dinde esas olan Fıtrat Yasası olduğuna göre; erkeğe de kadına da (kız kardeşe de) mirastan eşit hak tanınır. Fıtrat olarak hiçbir kadın; erkek kardeşi iki pay alırken, kendisine bir pay verilmesini kalben onaylaması çok zor, onaylamıyor da zaten?!

Ancak iki kız kardeşin (iki bacının) Abisinin evinde yaşadıklarını (tabi Abisinin de eşi ve çocukları olduğunu da) bir düşünelim ve ayetleri bir de ona göre yorumlayalım?! Nisa 7 ile Nisa 11 'i birazdan açıklayacağız. 7'de kadın ve erkeğe birer pay derken, 11'de neden kadının iki payı erkeğe verilir, onu da açıklayacağız. Zaten ayeti de motamot verdiğimizde öyle bir yanlış anlama ortaya çıkabiliyor. Lâkin yine 11'de "İki kadın/kız payı kadarını *(yani mirasın yarısının)* erkeğe" verilmesi önerildikten hemen sonra; "Eğer kız kardeş/kadın tek *(ise ve tek başına)* yaşıyorsa *(mirasın)* yarısı onundur." Yani bir erkeğin tek bir kız kardeşi varsa ve yalnız yaşıyorsa anlamında okuyoruz bu ayeti. Parantezler ile Peygambere sav: "Ey Allah'ın Rasûlü: Peki iki kız kardeş abisinin yanında kalıyorlar(ve abisi onlara bakıyor)sa mirastan payları ne olur?" şeklinde bir soru geldiğini ve ona göre Nisa 11 'in indiğini var-

sayıyoruz. Yedinci ayette de: Bir kız kardeş varsa (ve evli olup ya da evli olmadan aileden/abi ya da erkek kardeşten ayrı yaşıyorsa) şeklinde daha önce bir soru gelmiş olmalı ki; 7. ayette bu duruma cevap niteliğinde bir gönderme vardır.

Bu konu üzerinde neden bu kadar fazla duruyoruz?! Çünkü bu konu yüzyıllardır İslâm'a düşmanlık yapanlar tarafından hep suistimal edilmiştir ve halâ da edilmektedir. Aşağıda yeri geldiğinde değinilecektir.

Oysa bu ayet ile ne murad ediliyor, bunu iyi kavramak gerekmekte. Orada 7. ayet geldikten sonra başka bir durum söz konusudur ve Rasulullah'a bu durum soru şeklinde gelmiş ki, Allah 11. ayet ile o soruya cevap niteliğinde ayet göndermiştir (bizim bu konu ile ilgili içtihadımız bu yöndedir; en doğrusunu Allah bilir).

Onun için bu anlamda Arapça Lügatlere dayanılarak verilen Meallere ve Fıkıh Kitaplarındaki uydurulmuş hadislerden yola çıkarak verilen hükümlere ve bazı görüşlere fıtrî olarak bizler de katılmıyor, kabul etmiyoruz. Çünkü bu lügatler münafıklar tarafından toplumu ve özellikle müslüman kadınları ifsâd etmek (Allah'a karşı gelmek hususunda) teşvik edici uygulamaları ortaya atarak kadınlarımızı Allah'a düşman etmiş olabilirler?! (Biz böyle düşünüyoruz, en doğrusunu Allah bilir).

Bu konuda bizzat kendi hayatımızdan bir uygulama örneği vermek isteriz: Rahmetli anamızdan kalan bir daire satıldı. Beş erkek, bir kız kardeşiz (bacımız evli ve çocukları var). Ortanca ağabeyim daireyi sattı ve bacımıza da bize verdiği pay kadar bir pay verdi, yani 6 eşit parçaya böldü. Böylece (bu konuda endişeli olan bacımızın da kalbi huzur bularak) çok mutlu oldu. Tabi rahmetli anamız ve babamızdan kalan arsa ve tarlalar için de aynı şekilde Ağabeyim hak ile bölüştürüp paylaştırdı.

Tam da burada Nisa 7'yi hatırlamakta fayda var:

7. ANA, baba ve akrabaların *(miras olarak)* bıraktıklarından

erkeklere bir pay vardır.

Ana, baba ve akrabaların bıraktıklarından

kadınlara da bir pay vardır.

Allah bırakılanın azından da çoğundan da

bunları farz kılınmış birer hisse olarak belirlemiştir.

Nisa 7 ile Nisa 11 arasında çelişki var gibi görünüyor. Lâkin öyle değil, çünkü Nisa 11 'de Evli bir Erkek kardeş ve (bakmakla yükümlü olduğu çocukları da olabilir olmasa bile) iki de kız kardeşi var aynı zamanda bakmakla yükümlü olduğu?! (Allah en iyisini bilir, bizim görüşümüz/içtihadımız bu yönde). O yüzden iki kızın payı kadar erkeğe yani mirasın yarısı erkeğe, diğer kalan yarısı da iki kız kardeşe pay ediliyor. Burada bir adaletsizlik yoktur. Allah'ın sünnetinde/yasasında/fıtratında asla bir değişiklik/değişme göremezsin buyurulur ayette. Erkek kardeş iki kız kardeşinin geçim yükü ile birlikte eğitimlerini de omuzlamış olabilir?! Günümüze olayı bir taşıyın lütfen.

Bilindiği üzere ayetler bir sorun/sorulan sorular esnasında çözüm olarak indirilmiştir. Bir soru sorulduğunu burada açıkça görmekteyiz ki, Yüce Rabbimiz sorulan soruya istinaden Peygamberine (sav) konuyu açıklayıcı ayet göndermiştir. **"Babaları ölmüş ve iki kadın/kız kardeş te ağabeylerinin üzerine kalmış ise, bu durumda miras nasıl pay edilir?"** diye bir soru Peygamberimize gelmiş/yöneltilmiş olabilir.

Nitekim önce Nisa 7 geliyor, orada bir erkek ve bir kadının olduğu açık ve her ikisine de bir pay vardır, buyurulur. Aynı bu ifade Nisa 11 'de; "Eğer kadın/kız tek ise *(tek başına yaşıyorsa)* bir pay vardır *(miras eşit bölünür)*" denilmekte.

Yinelemekte fayda var: Ayetin işâretinden belli ki; bir başka zaman diliminde ise babaları vefat etmiş ve bir erkek, iki kadının/kız kardeşin olduğu olay söz konusu. Çözüm Nisa 11 'de geliyor.

Nisa 11'in bir bölümü okuyalım;

11. ALLAH; size çocuklarınız*[ın alacağı miras]* hakkında
iki kadın/kız payı kadarını *(yani mirasın yarısının)* erkeğe,
diğer yarısının da iki kıza/kadına pay edilmesini
(kızlar erkek kardeşlerinin yanında yaşıyorsa böyle) tavsiye eder.

(Çocuklar sadece) ikiden fazla kız iseler *(ölenin geriye)* bıraktığının üçte ikisi onlarındır. Eğer kız kardeş/kadın tek *(ise ve tek başına)* yaşıyorsa *(mirasın)* yarısı onundur.

Gerçekten bu konu o kadar önemli ki; özellikle Allah'a inanmayanlar bu ayetlere dayanarak Allah'ın hesap kitap bilmediğini (haşâ) öne sürerek (sosyal medyaya açıp bakabilirsiniz) insanların zihinleriyle oynuyorlar ve onları aldatmaya çalışıyorlar?! Güya Allah kadına zulmediyormuş ta erkeği tutuyormuş vb iddialar?

Bu konularda herkes anlayışını meclise kanun teklifi olarak sunabilir. Mecliste kabul edilen uygulanır. İçtihatlarda yapılan hataları Allah'ın affetmesi umulur. En doğrusunu Allah bilir. Hayatta hata mümkün. Hata Allah'a ait değil, biz insanlara ait. Sevgili okuyucu. Sana göre doğru olan neyse lütfen kanun teklifini meclise gönder. Çünkü bu konular mecliste kanun olduktan sonra uygulanır.

3- Bakılma Hakkı: 16 yaşına kadar çocukların ve 65 yaşından sonraki ihtiyarların bakımlarının yapılıp yapılmadığını teminat altına al. Bunlar aç kalmasın, ezilmesin, itilip kakılmasın.

4- Konut Hakkı: Her aileye asgari bir sosyal konut. Konutu olmayıp ta konut için başvuranlara bir adet sosyal konut verip tapusunu kadının üzerine yapmak zorundasın. (Devlet ve Belediye Başkanlarının dikkatine!.. Bütün hakları Devlet ve Belediyeler bilfiil somut olarak tahakkuk ettirmek zorundadır).

5- Sözleşme Hakkı: İnsanlar sözleşme yapabilmeli, bunun için gerekli noterlik hizmetleri verilmeli, harçlar kaldırılmalı, insanlar her işlerini sözleşme ile yapmaya alışmalıdır.

6- Seyahat ve Yerleşme Hakkı: En az yılda bir defa anne-babası uzakta ise ve yol masraflarından dolayı ziyaret edemiyorsa, durumunu kanıtlayanlara bilet paralarının bilfiil tahakkuk ettiril-mesi.

7- Fikir, Konuşma ve İfade Hakkı: Belediye gazetelerinde fikirlerini gönderen kişilere sansür uygulamadan sıra ile her yazının ücretsiz olarak neşredilmesi hakkı.

8- Teşebbüs Hakkı: Evrensel suçların kapsamına girmeyen sektörlerde herkes teşebbüs yapabilir. Para kurumu teşvik borçları vermek ve vatandaşa eşit olarak uygulamak zorundadır. Veya ortaklık borçları verecektir.

9- İbadet Hakkı: Kilise, Havra, Cami, Cem Evleri, Sinagog ve başka inançların Mabetleri/Tapınakları gibi umuma açık yerlerde her türlü ibadet serbestliği hakkını teminat altına alacak ve bu yerlere, sekizer saat ara ile hırsızlığa karşı bekçi (güvenlik görevlisi) tutacak, su ile elektriği bedava olacak ve 24 saat açık tutulacaktır.

10- Evlenme Hakkı: 18 yaşından itibaren evlenmek isteyen her kadın ve erkek evlenebilmelidir.

11- Boşanma Hakkı: İsteyen her erkek veya kadın boşanabilecektir.

12- Haberleşme Hakkı: Basın, yayın, iletişim cihazlarından yararlanma hakkı. Şöyle ki; iletişim cihazlarından fikirlerini sunmak isteyenlere eşit olarak, sıraya konulmak şartı ile hak tanınacaktır.

13- Seçme Hakkı: 18 yaşında herkes devlet başkanını, parlamenterleri, belediye başkanlarını ve üyelerini seçme hakkına sahip olacaktır.

14- Seçilme Hakkı: 18 yaşında herkes parlamenter, belediye başkanı, meclis üyesi seçilme hakkına sahip olacaktır. 40 yaşında da herkes devlet başkanı seçilme hakkına sahip olacaktır. Devlet sınırları ve belediye sınırları içinde en uygun, en insani adil seçim sistemini

seçim kurumu kararlaştıracak, insanların önüne suni engeller konulmayacaktır.

15- Kamu Memuriyeti: Ehil olan ve gerekli şartları taşıyan herkes kamu memuriyetinde çalışabilecektir.

16- Dava Açabilme ve Vekil Tutma: Herkes sözleşmelere, evrensel hukuka, anayasaya, kanunlara aykırı hareket ettiğini iddia ettiği herkes hakkında dava açabilir. Avukat tutacak parası olmadığını kanıtlarsa Avukat tutulacaktır.

17- Meşru Müdafaa Hakkı: Saldırıya uğrayanın meşru mü-dafaa hakkı vardır.

18- Hukukçu Olma Hakkı: Hukuk fakültelerinde okumak açık öğretim şeklinde serbest olup fakülteden mezun olan herkese hukukçu diploması verilir.

19- Öğrenim ve Eğitim Hakkı: 3-16 yaş arası okuma, yazma, yabancı dil, meslek eğitim ve öğretimi parasızdır. Hukuk fakülteleri ücretsizdir.

20- Çalışma ve Mülk Edinebilme Hakkı: İş bulamayanlara devlet ve belediyeler üç iş göstermek zorundadır. İş gösterilemeyenler işsizlik sigortasından yararlandırılır. İsteyen meşru yoldan mülk edinebilir.

.....

Hürriyetler İle İlgili Farz-ı Kifâye Örnekleri

1- Yaşama hürriyeti.

2- Miras hürriyeti.

3- Bakılma hürriyeti.

4- Konut hürriyeti.

5- Sözleşme hürriyeti.

6- Seyahat ve yerleşme hürriyeti.

7- Fikir, konuşma ve ifade hürriyeti.

8- Teşebbüs hürriyeti.

9- İbadet hürriyeti.

10- Evlenme hürriyeti.

11- Boşanma hürriyeti. İsteyen kadın ve erkek boşanabilir. Evlenme sözleşmelerinde yazılı olan haklarını mahkeme teminat altına alır.

12- Haberleşme hürriyeti (basın vb. hürriyetler).

13- Seçme hürriyeti.

14- Seçilme hürriyeti.

15- Kamu memuriyeti hürriyeti.

16- Dava açabilme ve vekil tutma hürriyeti.

17- Meşru müdafaa hürriyeti.

18- Hukukçu olma hürriyeti.

19- Öğrenim ve eğitim hürriyeti.

20- Çalışma ve mülk edinebilme hürriyeti.

.....

HAK İLE HÜRRİYET ARASINDAKİ FARK

Hak zorunlu olarak resmi kurumlar tarafından somut olarak insanlara verilmesi gereken imkânlardır. Hukukun uygulaması bütün insanlara eşit uygulanır. Örneğin bir evi olmayan ailenin belediyeden sosyal konut hakkı gibi. Belediye bu hakkı vermek zorundadır. Bunun gibi. Hürriyetler ise isteyenin, çalışanın, kazananın istediği kadar serbestçe yapabileceği işlerdir. Örneğin bir kişinin lüks bir villa yaptırması, villalara sahip olabilmesi gibi. İslâm Medeniyeti haklar ve özgürlükler (hürriyetler) sistemidir. Ve bu konuda samimi bir sis-

temdir. Hak, hürriyetten aşkın bir kavramdır. Haklar verilmiyorsa o ülkede hürriyetler ancak belirli kesimlerin istifade edebildiği samimiyetsiz bir hürriyet anlayışını doğurur.

Vecibeler İle İlgili Farz-ı Kifâye Örnekleri

İnsanlar resmi kurumlara karşı sadece dört vecibe ile sorumludur.

1- Kamu masraflarına gücü oranında katılma. (VERGİ)

2- Ülke saldırıya uğradığında savunma.

3- Okuma, yazma, yabancı dil, mesleki eğitim-öğretim vecibesi.

4- Evrensel suçları (cinayetler, uyuşturucular, hırsızlıklar, açık zina ve ırza tecavüzler, iftiralar) işlememek ve işlendiğinin ispatı yapıldığı takdirde verilecek cezaya razı olmak.

Kamu kurumları bu dört vecibeden başka hiçbir vecibe konusunda vatandaşı zorlama hakkına sahip değildir.

Temel Düzenleyici Kurumlar ile ilgili,
Farz-ı Kifâye örnekleri

1- Dünya Adalet Meclisi.

2- Devletler Kurumu.

3- Belediyeler Kurumu.

4- Güvenlik (Ordular) Kurumu

5- Seçim Kurumu.

6- Para Kurumu.

Örneklerde görülen haklar, hürriyetler, vecibeler, kurumlar, Farz-ı Kifâye örnekleridir. Bütün insanlardan şunlar isteniyor: Birbirinizin haklarına saygı gösterin. Hürriyetlere hoşgörü gösterin. Vecibelerinizi yerine getirin. Bu işleri resmi kurumlar organize etsin. Allah'ın bütün insanlardan istediklerine Farz-ı Kifâyeler denilir. Öyleki bu işler gerekli ve yeterli derecede yapılıyorsa kâfi derecede yapılmış demektir. Yani

kâfi derecede farz (Allah'ın emri) yerine getirilmiş olacaktır. Böylece Allah'ın hükümleri (istekleri) bütün insanlığa hitap etmiş oluyor. Yani hükümler Evrensel olmaktadır. **Kur'an'da ayrıca; "Ben Müslümanım" diyenlere Farz-ı Ayn (bireysel farz) olarak hükümler bulunmaktadır. Bunları müslümanım demeyenlerin yapma zorunluluğu yoktur.** Bu nedenle bunlara Evrensel Ahlâki (resmen yapma zorunluluğu olmayan) hükümler denilir. Kur'an'da ayrıca özel hükümler vardır. Bunları kısaca tasnif edelim.

ÖZEL HÜKÜMLER

Rasûller ve tarihte yaşamış bazı kişiler ile ilgili hükümler.

EVRENSEL AHLÂKİ HÜKÜMLER

Resmi kurumların görev sahasına girmeyen, kanunî müeyyidesi olmayan hükümler.

1) Farz-ı Ayn: Kesin yap istikâmetinde. (EMİR)

2) Mendup: Tavsiye istikâmetinde. (TAVSİYE)

3) Haram: Kesin yapma istikâmetinde. (YASAK)

4) Mekruh: Kınama istikâmetinde. (KINAMA)

EVRENSEL HUKUKÎ HÜKÜMLER

1- Farz-ı Kifâye: İnsanlığın tamamına yapılmış olan teklif. Bütün insanların içinden ihtiyaçları karşılayacak, problemleri çözecek yeterli sayıda kamu görevlisi bu işleri yapıyor ise bütün insanlık yapmış sayılacaktır. Yapmıyor ise, bütün insanlık teklifi yapmamış sayılacaktır.

2- Evrensel Suç: Evrensel suç. Bunlar beştir: Cinayetler, tecavüz (ve açıkta zina), hırsızlıklar, uyuşturucular, iftiralardır.

Söz konusu olan 300 civarındaki ayet işte bu iki teklif grubunu gösterir. Farz-ı kifâyeler ve evrensel suçlar. Evrensel hükümler; farz-ı kifâyedir, evrensel suçtur diye belirtilir.

Örneğin "yeryüzünü imar edin" teklifi bir evrensel yap istikâmetinde bir tekliftir. Yani farz-ı kifâyedir.

EVRENSEL HUKUKÎ HÜKÜM İLE AHLÂKÎ HÜKÜM BİRBİRİNDEN NASIL FARKEDİLECEK?

Bu konu çok zor bir konudur, asırlardır bu farkedilmede anlayış hataları olduğu için, Kur'an adına yapılan bazı uygulamalar yüzünden insanlar Kur'an'dan soğutulmuşlardır.

Bu konu bilimleşirse geriye kalan hükümler ahlâkın sahasına girecek ve resmi uygulamada bir karışıklık doğmayacaktır. Özel hükümlerin ise ilgili kişiler için olduğu ve tarihte kaldığına inanılacaktır.

EVRENSEL HUKUKÎ HÜKÜMLERİN BİLİMLEŞTİRİLMESİ

a) Konu: Evrensel Hukuk Hükümleri.

b) Eldeki Malûmatlar

1- Kur'an'da belirtilen temel insan hakları, vecibeleri, kurumlar ile ilgili bilgiler.

2- Medine uygulamaları.

3- İçtihatlar.

c) Metodu

1- Surelerdeki temel insan haklarının aranması.

2- Surelerdeki temel insan vecibelerinin aranması.

3- Surelerdeki düzenleyici kurumlar ile ilgili hükümlerin aranması.

4- Bütün insanlara dört vecibenin yüklenmesi;

a-) Okuma, yazma, yabancı dil, mesleki eğitim, öğretim vecibesi.

b-) Ülkeleri saldırıya uğrarsa, seferberliğe katılma vecibesi.

c-) Kamu masraflarına gücü nisbetinde katılma vecibesi (Vergi).

d-) Evrensel beş suçu işlememeye ve işlediği takdirde yazılı belirli cezalara razı olacağına dair sözleşmeye imza ve uyma.

5- Temel insan hakları konusunda günün şartlarına göre yazılı beyanların yapılması.

6- Yeryüzünde her insanın katılabileceği Dünya Adalet Meclisi oluşması, devletlerin olması, belediyelerin olması, seçimlerin olması, güvenlik kurumlarının, hür teşebbüsü desteklemek için para kurumlarının olması ile ilgili hükümler yazılır.

7- İsteyen her ülkenin, bu (1,2,3,4,5,6. maddelerde yazılı olan) hükümlere aykırı olmaması şartı ile kendi vatanında bir anayasa hazırlayarak halk oyuna sunabileceği belirtilir.

Not: Halk oylaması demek, halkın içtihadî konularda görüşüne başvurmak demektir. Halk reddederse içtihatlar yeniden yapılarak halk oyuna sunulur.

8- Her hukukçu, avukat, hâkim, politikacı, bilim adamı, isteyen her insan EVRENSEL HUKUK HÜKÜMLERİ konusunda tez hazırlamalı, tezler biraraya getirilmeli, bu bilim geliştirilmeli ve bilim olarak bütün insanlığa arz edilmelidir.

Not: Her bilgi bilim değildir. Bilgilerin bilim olması için asgari dört şartı taşıması gerekir.

a-) Bilimin konusunun belli olması.

b-) Bilimin eldeki malûmatları olması.

c-) Bilimin gidiş yolu, işlem sırası, yani metodu olmalı.

d-) Bilimin teorileri olmalı.

Bir teori, bilimin metodu izlenerek ispat edilir veya reddedilir.

Arjantin'den Çin'e kadar her konuta kendi ana dilleri ile Surelerin İniş Sırasına Göre birer Kur'an Meeali hediye edildiği gün; insanlar Arapça bilmeseler dahi Evrensel hukuk hükümlerini Kur'an Meallerinden çıkarabileceklerdir. Bu kitaba (elinizdeki esere) düşen görev; bu süreçte önceden dünyanın bütün hâkim, savcı, avukat, politikacı ve

bilim adamlarını, bütün insanları bu konularda bilgilendirmektir. Kendi halklarına, evrensel birlik ve beraberlik için liderlik yapmalarını tavsiye etmektir. Onlar öğrensin, onlar karar versin, onlar istifâde etsin.

HÜKÜMLERDE MÜKELLEFİYET DURUMLARI

İnsan hayatı yıl itibariyle altı Evreye ayrılır.

1. Evre: Cenin Evresi: Doğumdan evvel

2. Evre: Bebeklik Evresi: 0-6 yaş arası

3. Evre: Çocukluk Evresi: 6-16 yaş arası

4. Evre: Gençlik Evresi: 18-40 yaş arası

5. Evre: Olgunluk Evresi: 40-65 yaş arası

6. Evre: İhtiyarlık Evresi: 65 yaştan sonrası

Bu evrelere göre mükellefiyet durumunda değişiklikler olur.

1. Evre: Hakları var. Vecibeleri yok.

2. Evre: Hakları var. Sadece malından vergi vecibesi var.

3. Evre: Hakları var. Sadece malından vergi ve temel eğitim vecibesi var.

4. Evre: Hakları var. Vecibeleri var.

5. Evre: Hakları var. Vecibeleri var.

6. Evre: Hakları var. Vecibeleri var.

MÜKELLEFE ARIZ OLAN HÂLLER

a) Kendi elinde olmayan arızalar.

1- Delilik: Hakları var. Vergi vecibesi, malından var. Suç işlerse denetim altında tutulabilir. Haklarını velisi eli ile kullanır.

2- Mecnunluk: Hakları var, vecibeleri var. Haklarını velisi eliyle kullanır.

3- Unutkanlık: Hakları var, vecibeleri var.

4- Uyku: Hakları var. Uyku halinde olanlardan dolayı vecibesi yok.

5- Bayılma: Hakları var. Baygın olduğu zamanlarda olanlardan dolayı vecibesi yok.

b) Kendi elinde olan arızalar.

1- Sefeh (malını saçıp savurma): Hakları var. Vecibeleri var. Hâkim kararı ile malının kullanımı için vasi tayin edilebilir.

2- Sarhoşluk: Hakları var, vecibeleri var.

3- Cehalet: Hakları var, vecibeleri var.

4- Hata (doğruluğun zıddı olan hata değil, kasten yapmadığı halde olan işler): Hakları var. Evrensel suçları, hataen işlemiş ise ağır ceza verilmez.

5- İkrah (bir şeyi zorlanma karşısında yapmaya mecbur kalma): Hakları var. Vecibeleri var. Cinayetlerde ve ırza tecavüzlerde zorlama ile yaptım demek geçersizdir. Reddedilir. Zorlama karşısında kalsa da hiçbir insan cinayet işlememeli, ırza tecavüz etme- melidir. Velevki ölüm ile tehdit edilse dahi zorlamaya boyun eğme-melidir. Ölümle tehdit edenlerin niyetleri ciddi olsa dahi ölmeyi göze almalı, lâkin zorlama karşısında boyun eğerek hiçbir cinayet işlememeli, kadınlara tecavüz etmemelidir. Şayet ederse zorlayan da zorlanarak yapan da aynı yasal işleme tabi tutulur.

MÜKELLEFİN FİİLLERİ

a) Şahsi fiiller: Yasalara aykırı olmayan sözleşmeler mahke-melerde geçerlidir. Mahkeme veya hakemler bu sözleşme şartlarına göre, taraflar arasında karar verir. Evrensel suçlar haricinde kalan bütün fiiller şahsi fiiller olarak değerlendirilir.

b) Kamu fiilleri: Cinayetler, hırsızlıklar, uyuşturucular, ırza tecavüz (ve açıkta zina), iftiralar; bütün insanlara, bütün millete, bütün halka yapılmış sayılır. Hiç kimse dava açmasa dahi savcı kamu davası açar.

ALLAH'IN TEKLİFLERİ İNSANLIĞIN YARARI İÇİNDİR

Mükellef: Teklifin yapıldığı insandır. Evrensel hükümleri çıkarmak için Kur'an'ın sahih çevirilerini araştıranların aşağıda Kur'an'dan çıkarılmış hikmetleri bilmeleri bir kolaylıktır.

1. Yarar: Teklifler insanların güçlerinin üzerinde değildir. Hiçbir hüküm bir insanın gücünün üzerinde bir vecibe getiremez.

2. Yarar: Tekliflerde dayanılır bir sınırda meşakkât vardır.

3. Yarar: İnsanlık hayatında normal bir insanın yapabildiği gözlemlenen tekliflerin dışında bir teklif insana yapılmamıştır.

4. Yarar: Yerine getirilmesi imkânsız bir teklif mevcut değildir.

5. Yarar: Tekliflerin gereklerini yerine getirmek için tekliflerde belirtilmeyen detayları (teferruatları) belirlemek görevini Allah, bilimlere uygun düşünen akla vermiştir. Akla verilen bu görev de bir tekliftir. Bu teklifin doğal sonucu olarak İÇTİHATLAR yapılır.

6. Yarar: Birbirine zıt teklif olmaz.

7. Yarar: Mali tekliflerde vekalet geçerlidir.

8. Yarar: Birşey evrensel suç ise; hem kişilere, hem de kurumlara yasaktır. Örneğin evrensel suçlarda kişiye yasak, devlete serbest diye bir şey sözkonusu olamaz.

9. Yarar: Hükümler, anayasalar, kanunlar; bunlardan doğan hukuki mevzuatlar bütün vatandaşlara eşit ve adaletle uygulanır.

10. Yarar: Teklifleri yapan Allah olduğu düşünülürse, Allah'ın insanlara verdiği temel haklar ve hürriyetleri hiçbir insan tarafından, millet tarafından, kurum tarafından kısıtlanamaz.

11. Yarar: Hiçbir vatandaşa zorunlu olarak dört vecibe (vergi, savunma, temel eğitim, evrensel suçları işlememek) dışında hiçbir vecibe yükletilemez.

12. Yarar: Bunların haricinde kalan bütün işlerde, hiçbir baskı ve zorlama altında kalmadan insanların, kurumların birbirleriyle Evrensel Hukuk hükümlerine aykırı yapmadıkları tüm sözleşmeler kişi ve kurumlarca geçerli sözleşmeler olarak işlem görür.

Böyle bir sistemde Farz-ı kifâyeler *(insanlığa yapılan teklifler)* ye-

rine getirilmeye ve evrensel suçlar engellenmeye çalışılmış olur. Her iş bir mevzuat ile yürür. Kaynağını evrensel hükümlerden almayan hiçbir resmi yetkiyi hiçbir kimse kullanamaz. Evrensel hükümler de Allah'tan geldiği için resmi yetkiler Allah'ın teklifleri uyarınca kullanılmış olur. Bu kullanım yeryüzüne mahsus olduğu için, insan yeryüzünde yeryüzünün halifesi sayılır; insanlar ölür, resmi makamlar bir başka insanlara geçer. Böylece insanlar insanların halifesi (yerine geçen) olmuş olur. Halife kavramının içinde ölme, öldürülme olsa gerektir ki, melekler; "Yeryüzünde kan dökecek bir halife mi yaratacaksın?.." diye endişe etmişlerdir. İnsanlar ölecek, resmi kurumlar gelişerek devam edecek, insanlar birbirinin yerine geçerek, kıyâmete kadar hayat sürecektir.

13. Yarar: İslâm Medeniyeti; Evrensel Barış, Hukuk (Haklar) ve Hürriyetler Medeniyeti'dir.

14. Yarar: Bütün insanlar kendi ana dilleri ile Kur'an Çevirilerini okuyarak evrensel hükümler konusundaki çıkarımlarını Dünya Adalet Meclisine gönderebilirler. Bu çıkarımlar değerlendirilmelidir.

15. Yarar: Dünyanın her yerinde müslüman olsun olmasın bütün hâkimler, savcılar, avukatlar, politikacılar, bilim adamları, insanlar; araştırmalar bölümündeki araştırmaları yaparlarsa arayıp ta bulamadıkları evrensel barış, birlik ve beraberlik medeniyetini en az masraf ile oluşturmak mümkün olabileceği gibi ve mümkün olduğu kadar kimseleri kırmadan incitmeden başarabileceklerini gö-rürler.

Bunun için Arapça bilmek de gerekmiyor. İnsanların kendi ana dillerinde Surelerin İniş Sırasına Göre Kur'an Çevirilerini/Meallerini okumaları büyük bir kolaylıktır.

KUR'AN MEALLERİNDEN HÜKÜMLER NASIL ÇIKARILIR?

A- Hitapların (Ayetlerin Çevirilerinin) İbâre, İşâre, Delâle ve İktizâları.

B- Hitapların Umumi veya Hususiliği.

C- Tekliflerin Genel özellikleri.

D- Tekliflerin bütün Kur'an Çevirisi'nin tamamındaki Sebebleri, Şartları, Manileri, Sıhhati, Butlanı, Ruhsatı ve Azimeti.

E- Tearuz ve Tearuzun Giderilmesi (Zihindeki Çelişkinin Giderilmesi).

F- Hükümlere Karar Verilmesi.

G- Hükmün Hukuk Kitabına Yazılacak Şekilde Kaleme Alınması.

Ayet: İşâret, delil, yol gösterici, klavuz, rehber manâlarına gelir. Istılahta Allah'ın insanlara hitapları için kullanılır. Bir örnek olarak kutup yıldızı da bir ayettir. Ayete bakmasını bilenler kutup yıldızı ile yön bulurlar. Kâinat ve doğadaki yaratılmışlar Allah'ın sözsüz ayetleridir. Bunlar da insanın aklına, gözüne, kulağına, kalbine, burnuna, diline, derisine, organlarına birer işarettirler. Sözlü ayetlerin bildirdiği istikâmette, sözsüz ayetlerden de insanlar istifade edeceklerdir. Allah'ın en son sözlü ayetleri Arapça Kur'an'dır. Bu ayetlerin manâsı da Allahtan'dır. Kur'an manâ olarak ta Arapça lâfızlar olarak ta Allah'ın hitabıdır. Çeviriler ile orijinal ayetlerin karışmaması için Kur'an çevirilerine bir isim vermeliyiz. Yazı dersek başka şeylerle karışır. Söz dersek başka şeylerle karışır. Çeviri dersek bir tek çeviriye mahkûm kalınır. Hitap diyebiliriz. Kişi değişik çevirileri okuyacak ve kendi ana dili ile

Allah'ın kendisine ne hitap ettiği konusunda samimiyetle bir kanaate varacaktır. Hitap denildiği zaman herkes kendi ana dilinde yapılmış Kur'an çevirilerinde yazılı manâyı kastettiğimizi baştan bilmelidir.

A- HİTAPLARIN İBARE, İŞARE, DELÂLE VE İKTİZALARI

HİTABIN İBÂRESI

Hitabın İbâresi: Kurulmuş olan cümle ve cümleler demektir. Cümlenin içinde özne vardır, fiil (yüklem) vardır, zamir vardır, tümleç vardır. Hitabın ibâresinden anlaşılan demek; cümlenin öznesinden, fiilinden, zamirinden, tümlecinden anlaşılan manâ demektir.

"Sonra Allah, Arş'ı istiva etti." Bu hitaptan ne anladınız? Bu hitabın insan hakları, vecibeleri, kurumlar ile ilgili bir anlamı var mı? Yok. Öyle ise bu hitab konumuz ile ilgili değildir. Benzer hitaplara: "Müteşabih (teşbihi, mecazi)" ifadeler denilir ki bunların kastettiği manâyı yalnız Allah bilir. İnsanlar bu hitaplara olduğu gibi, yani Allah ne kastetmiş ise iman ile mükellef kılınmışlardır. Bu hitaplardan ameli (uygulamaya yönelik, evrensel) hükümler çıkarılmaz. Bu hitaplardan ameli hükümler çıkarılamayacağının delili için Al-i İmran Suresi 7. ayetine bkz.

"Onların işleri aralarında şûra (danışma) iledir." Şûra 38. Bu hitap sarih (açık ve anlaşılır) bir hitaptır. Yani muhkem bir hitaptır. Muhkem (açık, sarih) hitaplardan hükümler çıkarılır.

Bu hitap konumuz ile ilgili mi? Evet. Öyle ise üzerinde düşünelim. Hitabın ibâresini anlamaya çalışalım.

Özne kim: Özne (işi yapan, yapacak olan): Onlar.

Fiil (yüklem): Şûra, danışma, istişâre yapmak.

Tümleç: Yardımcı eşyalar, yerler.

Zarf: Zaman ve konum bildiren ifadeler.

Zamir: Gizli işâret zamiri vardır. Onlar derken kime işâret ediyor? Aralarındaki derken kimlere işâret ediyor?

Bu hitaptan önceki hitaplara göz atalım, sonraki hitaplara göz atalım, işâret zamirlerini bulalım. Baktığımız zaman; "onlardan" kastın Rablerine itaat edenler olduğu, işlerden kastın da infak, zulme karşı

yardımlaşmak, kötülüklere karşı durmak gibi işler olduğu anlaşılıyor. Bu anlayışa **lafzın ibâresinden anlaşılan** denilir. Bundan hemen bir öncül hüküm çıkar.

Öncül Hüküm 1: Bir iş yapmadan evvel istişâre etmek farzdır.

HİTABIN İŞARETİ

Bir şeyin başka bir şeyi hatırlatması vardır. Bir sözün başka bir sözü hatırlatması vardır. Bir sözdeki normal anlam ile anlaşılan isteğin haricinde bir de işaretle istenilen bir iş vardır. Bunlara sözlerin işaretleri denilir. Söylenen sözleri biraz derince düşünürsek işaretlerini de anlarız; *"Onların işleri aralarında şûra iledir"* ayetini biraz düşünürsek işaretini anlarız. Bu işâret ile anladığımızı bir hüküm olarak ifade edelim.

Öncül Hüküm 2: Devlet Başkanı da halk ile istişâre etsin. Devlet Başkanı'nın halk ile istişâre etmesi farzdır.

HİTABIN DELÂLETİ

Delâlet; delil olma, yol gösterme, cel-i kıyas gibi anlamlara gelir. Bu hitab (ayetin çevirisi) yüzlerce, binlerce işimize delil olabilir. Yol gösterebilir. Cel-i kıyas (açık ve belirli kıyas) yaparız. Örneğin; bir Devlet dairesinde amir ile memur istişâre etmelidir. Bir evde eşler istişâre etmelidir. Bu örnekleri çoğaltırsak, bu hitap yapmamız gereken yüzlerce binlerce işimizin delili olur, yani işimize delâlet eder.

Öncül Hüküm 3: Devlet Başkanı'nın referandum yapmasına, içtihatlarımızdan oluşan anayasanın halk oyuna sunulup, halkın görüşünün alınmasına *"Onların işleri aralarında şûra/istişare iledir"* hitabı delâlet eder.

HİTABIN İKTİZASI

İktiza, gereklilikler demektir. *"Onların işleri aralarında şura iledir"* hitabının bizlerden istediklerini yerine getirebilmemiz için gereklilikler (iktiza) nelerdir? Neler gerekiyorsa yerine getirmemiz isteniliyor demektir. Gerekli olan binaları temin, araç ve gereçleri imal etmek,

satın almak, gerekli duyuruları yapmak, gerekli yazışmaları yapmak velhasıl bütün gereklilikleri yapmak ta istenilmiş olmaktadır.

Öncül Hüküm 4: *"Onların işleri aralarında şûra iledir"* hitabının iktizası olarak Seçim Kurumunun kurulması gerekli araç ve gereçlerin gerekli işlerin yapılması farz-ı kifâye'dir.

B- HİTAB UMUMÎ MİDİR VEYA HUSUSÎ MİDİR?

Öncül hükümlere vardık. Ancak iş bitmiş değil. Bazı işler daha yapacağız. Kontroller yapacağız. Daha sonra hükümler konusunda karar noktasına geleceğiz.

Okuduğumuz bir hitap umumî bir hitap mıdır, yoksa hususî bir hitap mıdır?

Umumî (amm); Ammeye, herkese, genele yönelik hitaplardır. Hem kadınlara, hem erkeklere ve tüm insanlığa hitap eder.

Hususî ise; hedef bir kitle seçer. Ve hedef kitleye hitap eder.

"Onların işleri aralarında şûra iledir" hitabı umumî mi, yoksa hususî mi? Biraz düşünürsek kolayca karar veririz.

Evet umumi bir hitap olduğuna karar verildi. Bu hitap herkese yapılmıştır. Öyle ise hem farz-ı ayn, hem de farz-ı kifâyedir. İnsanlar kendi hayatlarında istişâre etsinler, resmi kurumlarda kendi çalışmalarında istişâre etsinler.

TAHSİS

Riba umumi bir hükümdür. Lâ İlâhe İllâllah demeyenler için istisna edilerek riba alıp vermek konusunda teklif söz konusu olmaz. Evrensel hükümler umumi hükümlerdir, bu hükümler içindeki ahlâki (itikat, ibadet, ahlâkî, siyaset) hükümler Lâ İlahe İllallah demeyenler için tahsis edilir. İstisna edilir.

Hırsızın elinin kesilmesi umumi bir hükümdür. Eğer yoksulluk hüküm sürüyorsa istisna tutulur. O ülkede hırsızlık cezası uygulanmaz. Zira Kur'an'ın genel ilkeleri içinde yoksulluğun önlenmesi vardır. Yoksulluk önlenemiyorsa, hırsızın elinin kesilmesi Kur'an'ın ilkelerine aykırı düşer.

Bir ekmek çalanın elinin kesilmesi, Kur'an'ın ilkelerine aykırı düşer.

Çaldığı malı 24 saat içinde geri getirenin elinin kesilmesi Kur'an'ın ilkelerine aykırı düşer.

Malı çalınan, hırsızı affederse elinin kesilmesi Kur'an'ın ilkelerine aykırı düşer.

Açığa atılan bir malın alınması hırsızlık sayılırsa Kur'an'ın ilkelerine aykırı düşer.

Adil dört şahit tarafından kılıcın kınındaki gibi cinsel uzuvların faaliyetinin görülmediği bir işin zina sayılması Kur'an'ın ilkelerine aykırı düşer. Zira: "ŞÜPHE İLE AĞIR CEZA VERİLMEZ" ilkesi Kur'an'ın ilkesidir.

Demek ki, Kur'an'daki ilkeler ile umumi hükümler tahsis edilir. Kur'an ayetleri Kur'an ayetlerini tahsis edebilir. Hiç kimse kafasından tahsis yapamaz. Tahsis iki şey ile yapılır:

a) Muhassıs (tahsis edici) bir hitap bulunmalıdır.

b) Hitapların anlattığı problemlere somut çözümlerden çıkarılan ilkeler ile.

Hüküm çıkaracak olan umumi bir hüküm konusunda düşünceleri yavaş yavaş oluşurken bütün çeviriyi okuyarak nerelerde tahsis olup olmadığını araştırmalıdır. Ve bulursa hükmün istisnaları diyerek hükmün en sonuna istisnaları yazmalıdır.

İstisnalar belirtilirken hangi hitaplardan ilkeler çıkardığını, hangi muhassıs (tahsis edici) hitaba dayandığını yazmalıdır.

Aksi takdirde kafadan umumi hükümleri tahsis etmek bâtıldır (geçersizdir).

HUSUSİLER VE UMUMİLERİN TESPİTİ

Çevirileri okurken göreceksiniz: "Ey Muhammed, Ey Rasûlüm, De ki gibi hitapları okuyacaksınız. Acaba bu hitaplar bize mi yapılıyor, yoksa sadece Rasûl'e has olarak mı yapılıyor? Kadınlara yapılan hitaplar yalnız onlara mı has, yoksa umuma mı yapılmış oluyor. Bunlar nasıl bilinecek? Geçmiş tarihi olaylar anlatılıyorken sadece o Rasûllere mi

hitap ediliyor, yoksa bizlere de mi hitap ediliyor bunu nasıl anlayacağız. Bunları anlamak için hususilik nerelerde var bunları tek tek yazalım.

Hass'tır: Hususidir, aynı manâya gelir.

Amm: Umumi, genel, herkese ait demektir.

1- a) Vahy gelmesi,

b) Allah'tan direkt emir gelmesi,

c) Ledunni ilim verilmesi,

d) Mucize için dua edebilme,

e) Belirli sayıda evlenebilme,

f) Hatalarının Allah tarafından düzeltilmesi,

g) Tartışılmaz genel başkanlık.

Bu yedi iş sadece ve sadece Rasûllere aittir. Bu konulardaki hitaplar umumi/genel değil, hususidir. Yalnız Rasûllere hastır/özeldir. Bu yedi konuyu unutmaz iseniz bu konular ile ilgili bir hüküm çıkarmazsınız. Zira bunlar yalnız ve yalnız Rasûllere aittir. Bunlar dışında kalan bütün hitaplar, bütün insanlara yapılmış demektir. **Başlarında; *Ey Rasûlüm, Ey Muhammed, De ki,* şeklinde hitaplar olsa dahi bu hitaplar bütün insanlara yapılmış demektir.** Aynı şekilde yedi husus dışında kalan ***bütün tarihi olaylar ile ilgili hitaplar, bütün insanlara yapılmış demektir.*** Örneğin; **Firavun'a yapılan hitap Firavun gibi olan bütün insanlara da yapılmış demektir.**

2- Erkeklere yapılmış olan bütün hitaplar, aynı zamanda kadınlara da yapılmış demektir.

3- Kadınlara yapılmış olan hitaplar, kadınların özel (ay hali, emzirme, annelik gibi) durumları hariç, erkekler için de yapılmış demektir. Örneğin; iffetli kadınlara zina atanlar için yapılmış hitap, aynı zamanda iffetli erkekler için de yapılan zina iftiralarını kapsar.

4- Nüzûl sebebleri hükümlerdeki umumiliği kaldırmaz. Tahsis etmez. Yani sırf o olay için gelmiştir. Artık o olay olmadığına göre ilgili hitaplar da tarihte kalmış denilemez. O toplumun değişim enerjisi Kur'an idi. Tabiri caiz ise durağan, kendi halinde yaşayan bir toplumun içine ansızın Kur'an indi. Kur'an söylüyor, onlar yapıyorlardı. Eğer bu

yaptıklarında bir yanlış olmaz ise Kur'an müdahale etmiyordu. Ancak uygulamada bir yanlış olursa Kur'an müdahale ediyordu. İlgili verdiği talimatlar yapılıp bitirilince sonuç doğmuş oluyordu. Bu sonuçlar hakkında tıpkı faaliyetten sonraki karar gibi Allah hitaplarını bildiriyordu. Nüzûl sırasına göre inceleyenler nüzûl sebeblerini kolay anlarlar.

C- TEKLİFLERİN GENEL ÖZELLİKLERİ

Tekliflerde meşakkatler vardır. Ancak bu meşakkatler dayanılacak sınırdadır. Bazılarının: "Canım istemiyor, o halde niçin yapayım" gibi sözleri bir kuruntudur. Eğer Allah'ın tekliflerini kabul etmişsen bu takdirde canın istemese de gereklerini yerine getirmek lâzımdır. Bazıları; "İslâm dini kolaylık dinidir" diyerek insanların bazı şeyleri yanlış anlamasına yol açmıştır. Halbuki, iki şey arasında tercih ile serbest bırakıldığımız işlerde İslâm dini kolaylık dinidir; bunun haricinde farzlarda kolaylaştırma söz konusu değildir.

Allah'ın bütün emirleri kulların gücü dahilindedir. İnsan lüzumsuz mazeretler aramaya kalkışmamalı. İnsanın gücü Allah'ın bütün tekliflerini yerine getirecek bir kapasitede yaratılmıştır.

Bir teklif hem emir, hem de nehiy olmaz. Ya emirdir, ya nehiydir, ya serbestliktir.

Teklifler birbirine zıt değildir. Birbirine zıt teklif olmaz.

İnsanlara teklifler Rasûller vasıtası ile bildirilir. Son Rasûl vefat ettiği için, bütün teklifler tamamlanmıştır. Kıyâmete kadar yeni bir teklif gelmeyecektir.

Ticari işlerde, maddi ve teknik işlerde şayet bir şeyin üretimi, bir şeyin kullanımı konusunda bir yasak (haram) yoksa, artık bunların dışında kalan ne kadar konu varsa helâl (serbest) olur. İnsanlar helâl olan konularda, kendi fikirlerince istediği gibi hareket özgürlüğüne sahiptirler.

EMİR VE NEHİYLER

Emirleri yerine getirmek için gerekli vasıtaları da temin etmek, emrin içinde otomotikman bulunan şeylerdir. Örneğin zekat ver, emri

beraberinde para kazanma emrini de getirir. Para kazanmazsan nasıl zekat vereceksin? İnsan zekat vermek için para kazanmaya çalışır, lâkin muvaffak olur veya olamaz bu ayrı mesele. Önemli olan çalışmaktır.

Haccet emrini ele alalım. Bunun için ayrıca Mekke'ye git diye bir emir verilmesine gerek yoktur. Emrin içinde otomatikman Mekke'ye git emri de verilmiş olmaktadır. ***Kaynağı Kur'an'da olmayan birşey (bir uygulama) Sünnet'ten değildir.***

Diyebiliriz ki, emirlerin yerine getirilmesi için gerekli zaruri işleri yapmak da emredilmiştir. Allah Rasûlü bu işleri yaparak göstermiştir.

Nehiyleri çiğnememek için nehye götüren yolları açık bulundurmak da nehyedilmiştir. Allah nehye götüren yolları da nehyetmiştir.

Nikâh düşen bir kadınla, nikâh düşen bir erkek; açık olmayan kapalı bir mahâlde kendi başlarına ikâmet ederlerse bu durum bunları fesâda (nehye, kötülüğe, harama, suça, mekruha) götürebileceği için nehyedilmiş olduğu anlaşılır.

Kırmızı trafik lambaları bu kâide gereği konulmuştur. Maksat adam öldürmenin önüne geçmektir. Ancak her kırmızı ışıkta geçildiğinde adam ölecek değildir. Böylece kırmızı ışıkta geçme yasağı koymak kuralı kaynağını Kur'an'dan almaktadır. Bunun için uyulması gereklidir. Kırmızı ışıkta geçme yasağını dinleyen bir kişi Allah'a itaat etmiş sayılır. Böylece Kur'an'ın yeryüzündeki bütün olaylar hakkında bir hüküm verdiği anlaşılmaktadır. Bu hükümlere uygun hareket edenler kazanacaklardır. Hem dünyada, hem de ahirette.

Eğer kırmızı ışıkta geçme yasağı koymasak; bu takdirde adam öldürmeyiniz, nehyinin çiğnenmesine götüren yolu açık bırakmış oluruz. Bu açık bırakma davranışımız dolayısıyla yasak olur. Öyleyse açık olan bu yolu kapatmalıyız. Bunun için kırmızı ışık konulur. Akıl bunun için vardır. Aksi takdirde aklın ne ehemmiyeti kalırdı...

Trafik hareketleri yoğun olan yolları genişletmek Allah'ın teklifi olur. Bu teklif, istinbat yolu ile anlaşılır. Trafiğin yoğun olduğu yollarda, gerekli genişlik çalışmalarını yapmayanlar günah kazanmış olurlar. Hesabı ahirette sorulur.

İnsan gelecekte başına ne geleceğini bilemez. Bunun için Kur'an'dan teklifleri öğrenip, istinbat edip, gereklerini yerine getirmek

için çalışmalıdır. Bütün toplum veya insanlık böyle yaptığında evrensel medeniyet, göz kamaştırıcı bir muhteşemlikle ortaya çıkacaktır.

Emir ifâde eden hitaplar çeşitli şekillerde belirtilmiştir.

1) "SİZDEN BİRİNİZE ölüm gelip çattığı zaman,
eğer geride bir hayır *(mal)* bırakmışsa;
anaya,
babaya
ve
yakın akrabaya meşru bir tarzda o vasiyette bulunması;
-Allah'a karşı gelmekten sakınanlar üzerinde bir hak olarak-
size farz kılındı. (Bakara: 180)

2) "İÇİNİZDEN ölenlerin geride bıraktıkları eşleri,
kendi kendilerine dört ay on gün *(iddet)* beklerler." (Bakara: 234)

3) "Artık kalk ve uyar." (Müddessir: 2)

Bütün bu ifâde şekilleri emir niteliği taşır.

Bir insan Arapça bilmese dahi sahih çevirileri okurken nelerin emir, nelerin nehiy olduğunu kolayca anlayabilir. Çeviri yapanlar, emir ve nehiy kiplerini; çevirdikleri dillerin emir ve nehiy kipleri ile ifade etmek zorundadırlar.

EMİR İLE NEHİY ARASINDAKİ FARK

Nehyedilen işlerin, nehyedilmiş olduğu süreklilik arzeder. Emredilen işlerde, bir defa yerine getirmekle emir yapılmış olur. Şayet devamlı yapılması gerektiğine dair veya zaman aralıkları içinde yapılması isteniyorsa, ilgili zamanlarda tekrarlanır.

Örneğin: Adam öldürmek haramdır (nehiydir). Sürekli bu işin yapılmamasını teklif eder.

"Rasûle salât ve selâm edin." Bu bir defa yapıldığında emir yerine getirilmiş olur. Fazla yapılırsa nafile ibadetlerden sayılır.

EMİR VE NEHİYLERDE İYİLİK, KÖTÜLÜK, TEMİZLİK VE PİSLİK

Allah'ın emrettiği her iş iyidir. Kimler için nehyetmiş ise bu kişilerin bu nehiyleri çiğnemeleri hem kendilerine, hem de insanlığa yapılan kötülüklerdir.

İnsanın değişimi, insanın düşüncesindeki;

İYİ NEDİR?

KÖTÜ NEDİR?

Bu kavramların değişmesine bağlıdır. Bu kavramlar değişirse insan da değişmiş olmaktadır.

İslâm düşüncesinin insan zihninde oluşması da bir emirdir. Bunun için BİLGİLENMEK, Kur'an'ı ve Sahih Çevirilerini okumak gereklidir. Tüm pis şeyler haram kılınmıştır.

İnsan aklı ile; zararlı, pis, iğrenç şeyleri bilebilir. Dolayısı ile pis, iğrenç şeylerin tamamı haram kılınmış olur. Örneğin dışkı gibi, dışkı yemek haramdır denilmesine gerek olmadan insanın bunu anlaması lâzımdır.

Faydalı olanları tam tespitte ise insan aklına Kur'an yol göstermiştir. Eğer bu yol gösterme olmaz ise insan nice faydalı şeyleri bana zararı olur diye yapmayıp kaçınacaktır. Tıpkı uzman doktor tedavisinden kaçan hasta gibi kendine yazık etmiş olur.

D- TEKLİFLERİN SEBEB, ŞART, MANİ, SIHHAT, BUTLAN, RUHSAT VE AZİMETLERİ.

Teklifin sebebleri, şartları, manileri, sıhhati, butlanı, ruhsatı, azimeti konusunda neler var acaba? Çevirinin tamamı okunmaya başlanır. Ve bu konu ile ilgili ne kadar hitap varsa bulunmaya çalışılır.

SEBEB

Sebeb: İki türlüdür. Birincisi insanın elinde olmayan sebebler,

ikincisi insanın elinde olan sebebler.

İnsanın Elinde Olmayan Sebebler

Bir insanın bir anneden doğmuş olması, doğan insanın elinde olmayan bir iştir. Anne onun doğumuna sebebtir. Bu sebeb ile anne-evlât hukuku oluşur. Akrabalık hukuku oluşur.

İnsanlar doğmakta nüfus artmaktadır. Artan nüfus bazı problemleri getirmektedir. İnsanlar toplu yaşayarak ortak bazı ihtiyaçlarını ortaklaşa temin ederler. Yol, su, kanal, hastane gibi. Bu hizmetlere kamu hizmetleri denir. Kamu hizmetlerinin yapılması için kamu görevlileri seçilir. Bu sebebler Şûra (istişâre/danışma) teklifinin insanın elinde olmayan sebeblerini teşkil eder.

Eğer bir adada; bir başka insan olmadan veya bir insan yaşıyor ise şûra (danışma) teklifine sebeb yok demektir. Bu takdirde Allah'ın hitabındaki teklif, sebeb olmadığı için yürürlüğe konmaz.

İnsanın Elinde Olan Sebebler

Evlenmeye karar vermek gibi insanın elinde olan sebebler vardır. Evlenme sebebi ile karı-koca (eşler) hukuku doğar. Taraflar bu hukuka riayet etmek zorundadır.

Bir kişinin devlet başkanı seçilmeyi istemesi, kendi elinde olan bir sebebtir. Seçilirse otomotikman şûra (danışma) ile ilgili hükümlerin kendisine düşen tekliflerini yerine getirmesi gereklidir. Sebeb yok ise teklifin yürütülmesi istenmiyor demektir.

Sebebler yok ise teklifin yürütülmesi de istenmiyor demektir. Allah bütün hükümlerini sebeblere bağlamıştır. Sebeblerini ise Kur'an'da bildirmiştir. Kur'an'ın tamamı aranarak ilgili hükmün sebebleri bulunarak biraraya getirilir.

ŞART

Allah tekliflerini şartlara bağlamıştır. Şartları tek tek bildirmiştir. Bu şartlardan bir tanesi dahi yerine getirilmez ise iş yapılmış sayılmaz. Şartların tamamı yerine getirilmelidir.

Şartlar da ikiye ayrılır:

1- Allah'ın İstediği Şartlar.

2- Allah'ın İnsanlarca Konulmasını Serbest Bıraktığı Şartlar.

Allah'ın İstediği Şartlar

Evlenmek için nikah sözleşmesi, nikah tazminatı, iki şahit şartları konulmuştur. Bu şartların tamamının yerine getirilmesi gereklidir.

Şûra (danışma) için de bazı şartlar konulmuştur. Bu şartların tamamının yerine getirilmesi lâzımdır. Danışılacak konunun belirtilmesi fikrini söyleyenlere yumuşak davranılması, fikrini söyleyenlerin fikrini söylemelerinden dolayı cezaya çarptırılmaması, gerçekten faydalanmak için danışılması, fikirlerin dikkatle dinlenmesi gibi şartlar Kur'an'ın muhtelif yerlerinde bulunmaktadır. Bütün bu şartlar Kur'an Çevirisinin tamamı araştırılarak bir araya getirilir.

Allah'ın İnsanlara Konulmasını Serbest Bıraktığı Şartlar

Yasak (Haram) olmayan her şart sözleşmelere konulabilir. Yeter ki taraflar; karşılıklı rıza, hoşnutluk, hürriyet içinde sözleşmeyi okuyarak imza etmiş olsunlar. Bu şartlar günün şartlarına göre oluşur. Yasaklar (haramlar) az ve sınırlıdır. Serbest bırakılan işler ise oldukça çoktur. Yasak (haram) olmayan her iş serbest demektir.

MANİ (ENGEL)

Yasaklar bir mani*[engel]*dir. Örneğin iki erkek ya da iki kadının evlenmesi (eşcinsel evlilikler) yasaktır. Dolayısı ile nikah sözleşmesi yapmalarına mani vardır. Aynı zamanda yasak olmayan lâkin hükmün konuluş sebebine aykırı olan bazı olağanüstü durumlar olabilir. Bu durumlarda hükmün yürütülmesi ertelenir. Örneğin namaz kılan bir kişinin bir saldırıya uğraması gibi. Bu anda namazın devamına engel vardır. Uygulama iptal edilir. Olağanüstü hâl geçince devam edilir.

Savaş hukuku uyarınca şayet savaş çıkmış ise amirin (komutanın) olağanüstü bir durumda istişâre edecek bir zamanı olmayabilir. Bu durumda hükmün yürütülmesine mani vardır. Bu maniden dolayı is-

tişâre edemeyen komutan teklifi yapmamış sayılmaz.

SIHHAT

Hükmün yerine getirilmiş sayılması için, yani sıhhatli olması için, sebebler ortaya çıkmış olacak, bütün şartlar yerine getirilecek ve mani (engel) bulunmayacak. Böylece;

Sebebler var.

Şartlar yapılmış.

Mani yok ise hüküm sıhhatli (geçerli) şekilde yapılmış olur.

Her sıhhatli (sahih) iş, iyi bir iş demektir.

BUTLAN (Bâtıl, Geçersiz)

Sebeb yok ise hükmün yapılması bâtıldır.

Şartlardan biri dahi yerine getirilmemiş ise hüküm yapılmış sayılmaz.

Yani bâtıl (geçersiz) olur.

Sebebler doğmuş, şartlar yerine getirilmiş, lâkin mani var ise yine hüküm yapılmaz. Yapılırsa hükmün yapılmış olması bâtıldır (geçersizdir).

Görüldüğü gibi Allah'ın hükümleri gayet titizlikle yerine getirilmesi gereken tekliflerdir. (Emir, nehy, serbestliklerdir).

RUHSAT

Zorlanma karşısında kalan, aşırı derecede güçlük içinde kalan bazı kişilere bazı işlerde hükümleri uygulamama izni tanınmıştır. Bunlar hep belirli işlerdir.

Hiçbir zaman, hiçbir zorlama karşısında, hiçbir güçlük karşısında dahi adam öldürülmesine, ırza geçilmesine asla ruhsat verilmemiştir.

Ruhsatlar genelde yiyecek ve içeceklerde vardır. Su bulamayıp ölüm tehlikesi geçiren bir kişi şarap içmesi gereklidir. Buna ruhsat ver-

ilmiştir (orada şarap var ise).

Şûra (danışma) hitabı konusunda ruhsat var mıdır? Bütün Kur'an Çevirisi okunarak araştırılır.

AZİMET

Azimet iki türlüdür. Birincisi, azimet istenmeyen işler. Açlık, susuzluk, tehlike karşısında kalan kişiler; bazı pis şeyleri yemek, içmek konusunda ruhsat sahibi olur. Bu durumda ruhsatı kullanmak gerekir.

İkincisi, öyle bir durum olur ki; ruhsata izin verilen bir yer olabilir. Örneğin fanatik bir grubun içinde bir hakikati söylersen, insanı öldürecek kadar fanatikleşirler. Bu biliniyorsa burada gerçekleri söylememeye (lâkin yalan da söylenmeyecek), susmaya ruhsat vardır. Lâkin kişi azimeti tercih ederse, gerçekleri söylerse Allah katında sorumlu olmaz. Öldürülmüş olsa bile sorumlu olmaz.

Ruhsat ve azimetlere olağanüstü hâl hükümleri denilebilir.

Örneğin; şûra (danışma) hitabı içinde azimet gösterilmesi gereken yerler bildiriliyorsa, bütün Kur'an Çevirisi okunarak bulunmaya çalışılır.

Bu noktaya kadar yaptığımız araştırmaların sonuçlarını genel olarak birleştiririz. Sonra bu sonuçları Kur'an Çevirisinin tamamı ile karşılaştırırız. Acaba herhangi bir ayete çelişki arzediyor mu?

E- TEARUZ VE TEARUZUN GİDERİLMESİ KOLAYLIKLARI

Müddessir Suresi 2. ayetinde *"Kalk ve inzâr et/uyar"* buyuruluyor. Bu ilk bakışta şûra (danışma) işi ile çelişki arzediyor görünebilir.

Tearuz: Aslında (hitabın orijinalinde) çelişki olmayan, lâkin okuyucunun zihninde çelişki varmış gibi görünen şeylerdir. Tearuz'u gidermek için 13 kolaylık sunuyoruz.

Tearuz'un Giderilmesi Kolaylıkları

1. Kolaylık: Surelerin Nüzûl Sırası. Nüzûl sırasına göre doğal

gelişim süreci izlenirse tearuz giderilir. Müddessir 2 geldiğinde, Allah Rasûlü etrafında organize bir topluluk yoktu. İkincisi, ayetleri kendisi açıklayacağı için; ayetleri açıklamak başka bir konu, ayetlerin teklif ettiği süreç içinde belirtilen işleri yapmak ayrı bir konu. Konu farklı olduğu için tearuz giderilir. Nuzûl sırasına göre en son gelen ayet tercih edilir.

2. Kolaylık: Bir konuda iki hitap tearuz ediyorsa delâlet-i kat'i olan delâlet-i zanni olana tercih edilir.

Delâlet-i Kat'i Ne Demektir?

Yoruma imkân bırakmayan, herkes tarafından aynı şekilde anlaşılacak olan sarih, apaçık hitaplardır (Apaçıklık kuralı).

Delâlet-i Zann'i Olan Ne Demektir?

Yoruma imkân tanıyan hitaplar demektir.

Not: İş, amel esasları; hem delâleti apaçık, hem de delâleti zanni hitaplardan alınır. İman esasları zanniyet kabul etmez.

Yorum, tevil demektir. İki türlü tevil vardır.

a) Bâtıl Tevil: Delalet-i kat'i olan ayetlere aykırı tevillerdir.

b) Düzgün Tevil: Delâlet-i kat'i olan ayetler istikâmetinde tevillerdir.

3. Kolaylık: Yapma istikâmetinde bir iş ile aynı konuda yap istikâmetinde bir iş var sanmış isek, yapma istikâmetindekini seçmek.

Ve şüpheli şeylerden uzak durmak lâzımdır.

4. Kolaylık: Dil ile ilgili aşağıdaki kuralları unutmayınız.

MÜŞTEREK (ÇOK ANLAMLI) KELİMELER

Bazı hitaplarda aynı kelimeler farklı manâlarda kullanılır. Örneğin;

Deniz Ankara'ya gitti. Deniz öfkelendi. Deniz çalkalanıyordu. Deniz'in nüfusu çoğalmış.

Dört tane; "Deniz" kelimesi kullanıldı, lâkin hepsi aynı manâya gelmiyor. Böyle kelimelere müşterek kelimeler denilir.

Din, fitne, secde, sallâ, zevc *(eş olduğu gibi bazen de ayetin gelişine göre arkadaş, yakın dost, yoldaş, yardımcı eleman/personel ve çok yakın bir grup insan olarak ta kullanılabilir),* kuru gibi kelimeler müşterek kelimelerdir.

Bugün Devlet Başkanlarınca kurulan onca DANIŞMANLIK KURUMU VAR (İletişim Başkanlığı, Sözcülüğü vs. yani Devlet Başkanının kadınlı-erkekli bir grup insanları/personeli). Farklı lisân konuşan ülkelere giderken yanına aldığı tercümanları vs. Şimdi herhangi bir Devlet Başkanına yanında götürdüğü tercümanı ile ilgili: "Bunu kendine eş edinmiş" diye bir iftira atılsa ne olur?!

Savaş Esirlerinden serbest bıraktığı hâlde memleketlerine dönmeyen (Peygamber sav ile ücret karşılığında çalışan/personel olarak kalan) ÇOK KALİTELİ (Peygamberin etrafında/yanında onlarda bulunan özellikte/kabiliyette/vasıfta birilerinin bulunmadığı) o kadar kadın/erkek esir düşüyor ki, böyle değerlendirmiş olabilir (Allahu alem).

O gün münafıklar hemen böyle bir konuya bugün nasıl ki, herhangi bir ülkenin iktidarı birşeyler yapıyor ve yine o ülkelerde muhalefette olanlar pat diye bir kulp buluyorlar; o gün de aynı şekilde Peygambere o kadınları eş olarak aldı iddiasıyla birlikte iftirada bulunmuş olabilirler, (yine de en doğrusunu Allah bilir ve inşaallah ahirette de gerçeği göreceğiz) bizim görüşümüz bu yönde; çünkü hakikaten bu vb. konular Allah'a düşmanlık yapanlar tarafından Peygamber'e sav çok büyük saldırıya sebebiyet vermiştir ve halâ da vermektedir.

Tarihte Peygamber sav'e eşi diye iddia/iftira edilen Safiye örneğinde olduğu gibi. Medine Sözlesmesine imza atıp sonra Hendek Savaşı'nda düşman ile işbirliği yapan Safiye'nin babası ve eşi savaşta öldü. Rasül Safiye'yi serbest bıraktı. Safiye gitmedi. Rasulün yanında çalışmak istedi.

Zeynep Zeyd ile evlenmek istemedi. Rasulullâh evlenmesini istedi. Zeynep zoraki Zeyd ile evlendi. Zeyd ve Zeynep şiddetli geçimsizlik nedeniyle boşandı. Boşandıktan bir yıl sonra devlet hizmetinde çalısmaya başladı. Ne evliliği, sizi gidi münafık müfteriler sizi?!

Mısır Kralı; Mâriye el-Kıbtiyye isminde bir büyük elçi tayin etti. Rasulullâh ona elçilik binası verdi. Ne evlenmesi, sizi gidi müşrik münafık müfteriler sizi?!

Peygamberin eşleri Hatice ve Ayşe'dir. Ayşe ile evlendiğinde Hatice vefat etmişti. Medine'de on yılda yapılan binlerce devlet işi var. Öyle rivayetler var ki, on yılda peygamber evlenmekle ve boşanmakla sanki iştigal etmiş?! Yazıklar olsun size ve yazdıklarınıza!

Din, fitne, secde, sallâ, zevc gibi bu kelimelerin hangi manâda kullanıldığı tearuz (ihtilâf, çelişki) oluşturabilir. Genelde cümlenin gelişinden, gidişinden; müşterek kelimenin hangi manâda kullanıldığı anlaşılır. Anlaşılamıyor ise tearuzu giderme kuralları kullanılarak tearuz giderilebilir.

MUTLAK-MUKAYYED KELİMELER

Bir yerde adil şahitler isteniyor, bir yerde şahitler isteniyor. Şahitlik ile ilgili bir meselede bu konu tearuz oluşturabilir.

a) Mutlak Kelime: Şahit kelimesi gibi kayıtsız ve şartsız şahit.

b) Mukayyed Kelime: Adil şahit kelimesi gibi, kayıtlı ve şartlı şahit.

Şahitlik ile ilgili bir hüküm çıkarılacağı zaman, her ikisinin yeri ayrıdır, adil şahitlerin olmadığı bir yerde şahitlere başvurulabilir. Tearuzu giderme kuralları ile mutlak ile mukayyed kelimelerden hangisinin seçileceği konusunda tearuz giderilir. Onun kullanım yeri başkadır, onun kullanım şartları başkadır. KUR'AN'DA ÇELİŞKİ YOKTUR. Eğer Kur'an Çevirilerinin birinde bir çelişki var ise, çeviri yanlış yapılmış demektir. **Kur'an'ın bu özelliği çevirilerin de korunmasını sağlayacak en önemli özelliktir.**

MÜTEŞABİHAT

Uygulamaya yönelik olmayan, sadece bilgi sunan ve verilen bilginin kesin olarak ne anlama geldiği açıkça anlaşılmayan hitaplar müteşabih demektir. Bu hitaplar konusunda yorum, tevil yapılmaz: "Allah ne kasdetmiş ise ona inandım" diyerek geçilir. Müteşabih hitapları anlamaktan, uygulamaktan hiç kimse sorumlu değildir. Bilgi sunan

ve gayet rahatlıkla anlamadığınız her hitap müteşâbihtir.

Surelerin başındaki; Elif, lam, mim gibi harfler herkes için müteşabih ayetlerdendir. Allah'ın yaratıklara ait bazı şeylere benzetilmesi; "Allah'ın eli" gibi deyimler müteşabihtir. İnsanların eli değildir. İnsanların eline benzemez. Allah hiçbir yaratığa benzemez. Bu ifadelerin bulunmasının bir hikmeti, kalbinde hastalık olan kişiler, bunlarla bâtıl yorumlar yaparlar, böylece bu kişiler insanlara tanıtılır. Müteşabih ayetlerden evrensel hukuk hükümleri çıkmaz. Uygulamaya dönük ahlâkî, özel hükümler çıkmaz.

HAKİKAT-MECAZ HİTAPLAR

"O zaman meclisini çağırsın" hitabı. Meclis bir bina olduğuna ve bina çağırılmayacağına göre bu kelime mecâz demektir. Kastedilenin meclisin içindeki adamlar olduğu anlaşılır.

"Güneş, ay; yörüngelerinde dönerler" bu söz hakikat bir sözdür. Buradan kastedilen hitabın kelimelerinin ifade ettiği manâdır.

SARİH-KİNAYE HİTAPLAR

Söylenen sözden kastedilen açık ise buna sarih denilir. Birşey başka bir şeyi hatırlatırsa buna da kinaye denilir. "Filanın kapısı açıktır" demek misafirperver bir kişi demektir. Böyle sözlere kinayeli söz denilir.

CİNS İSİM, ÖZEL İSİM

Ağaç ismi cins bir isimdir. Ağaç cinsini gösterir. İstanbul özel bir isimdir.

İlâh kelimesi cins bir isimdir. Lâ İlâhe denilince; ilâh ve ilâh cinsinden karşına ne çıkarsa kabul etme manâsına gelir.

Hüküm çıkarmaya çalıştığımız konular ile anlayışımız; çevirinin tamamında bulunan hitaplar ile çelişki arzetmemeliydi. Bu çok mühim. Bunun için çevirinin diğer kısımlarını okurken karşımıza çıkacak kelime ve cümleler için genel dil kurallarını bilmek gerekliydi. Bunlar anlatıldı. Özetleyecek olursak çevirinin tamamını okurken tearuza

düşmemek için tearuzu giderme kuralları, hitapları anlarken müşterek, mutlak, mukayyed, müteşabih, hakikat, mecaz, sarih, kinaye, cins isim gibi kelimelere dikkat edilmesi gerektiği belirtilir. Daha iş bitmedi. Bütün bu çalışmalar bir konuda hüküm çıkarmak için.

5. Kolaylık: İlim, bilim, akıl ve duyular birlikte kullanılmalıdır. Şöyleki, sağlıklı duyu organları ve hisler ile elde edilen bilgi örneği "güneş" hakkındaki bilgilerimizdir. Güneşi görürüz, ısınırız böylece bilgilenmiş oluruz.

İstanbul'un 1453 tarihinde Türkler tarafından ele geçirildiği bir haberdir. Bu haber ikinci yol ile bilgilenmeye örnektir. İnsanlar doğarak çoğalmaktadır. İnsanlar baba ve annelerinden dedelerine, dedelerinden daha gerilere doğru düşünerek, ilk anne ve babaya kadar düşünmüşlerdir. İlk anne ve babanın yaratanı kim? Hammaddesi ne? Mahiyeti nasıl? Niçin yaratılmış şeklinde tefekkür etmişlerdir. Bu tefekkürün sonucu olarak ilk anne ve babayı yapan bir yaratan olduğunu fıkhetmişlerdir (anlamışlardır). Böylece tefekkür yolu ile bir bilgi daha elde etmişlerdir.

Elektriğe dokunan kişi çarpılmış ve bu çarpılmadan dolayı bazen ölmüştür. Bu deneme-yanılma yeni bir bilgi oluşturmuştur. İnsan bu bilgi ile elektriğe nasıl dokunulup, nasıl dokunulmaması gerektiği konusunda bilgilenmiştir. Başkalarının elde ettiği bilgiler bilim haline gelince, objektif bir mahiyet kazanarak diğer insanların da istifadesine lâyık görülmüştür.

Son Peygamber Muhammed as.'dan bugüne kadar, Allah (cc) hiçbir insana bir haber indirmemiştir, kıyâmete kadar da indirmeyeceğine söz vermiştir. Allah sözünde durandır.

Allah'tan (gerçek İlâh'tan) haber alma yolu Kur'an'ın nüzûlünün tamamlanması ile kıyâmete kadar son bulmuştur.

6. Kolaylık: Haram olmayan şeyler helâldir. Bakara 29; "Yeryüzünde ne varsa hepsini sizin için yaratan O'dur." Öyle ise yeryüzündeki eşyaları, madenleri, hayvanları, bitkileri vs. şeyleri Allah insanın kullanması için yaratmıştır. Eğer bu kullanımda bir kısıtlama (haram) yoksa, bütün şeyleri kullanmak helâl olur. Başlangıcından bugüne kadar; hayvanlar, eşyalar/bitkiler vb. şeyler insanın kullanımı için yaratılmış. Bu hâl üzere devam ediyor. Aksi bir delil oluncaya kadar devam edecek. Aksi delil ise haramlardır. Haram olmayanlar helâl demektir.

7. Kolaylık: Örf. "Örfe göre onlara *(çocuklarınızı emziren süt annelerine)* bir şey verirseniz sizin için günah yoktur." (Bakara 233). Kezâ bir ayakkabı tamircisine ayakkabı verdiniz. Önceden fiyat sormadınız. Sonra geldiniz, tamirci hoş olmayan bir fiyat söyledi. Düşünüyorsunuz, acaba bu durumda Allah benim nasıl hareket etmemi istiyor. İşte burada "ÖRF"e göre ayakkabı tamir piyasasındaki rayiç bedel ne ise buna göre işlem yaparsınız.

8. Kolaylık: Tercih kuralı. Bir konuda hüküm verirken, ilk zamanlarda yorulmak mümkün, zamanla bu alışkanlık olacak ve iş kolaylaşacaktır. Kolaylaşınca, hüküm çıkaranın zihninde, müteşabih olan hitaplar belirlenmiş olacak. Çeviri/Meal okunurken bu hitaplar hemen geçilecek, geriye kalan hitaplar ise zihninizde yedi dereceye ayrılacaktır. Muhkemin yedi derecesi. Bu derecelerden dolayı hitaplar üzerinde ne kadar düşünmeniz gerektiği ortaya çıkacaktır.

1. Derece: *Muhkem.* Hemen anlaşılır, kolayca hükme bağlanır. Apaçıktır.

2. Derece: *Müfesser.* İzah edilmiş hemen hükme bağlanır. Apaçıktır.

3. Derece: *Nass.* Açıktır.

4. Derece: *Zahir.* Açıktır.

5. Derece: *Hafi.* Biraz açıktır.

6. Derece: *Müşkil.* Az açıktır.

7. Derece: *Mücmel.* Çok az açıktır.

1- MUHKEM

Allah'tan başka İlâh olmadığına, meleklerine, kitaplarına, Rasûllerine, ahiret gününe iman, itikad esasları, temel ibadetler, adalet ve ahde vefa, şûra gibi prensiplere ait ayetlerin hepsi muhkemdir. İhtimaliyât, te'vil, tahsis kabul etmez.

Yargıç mahkemede hüküm vereceği zaman, şahitlik yapmak üzere gelmiş bir kişinin dosyasında, bu kişinin daha evvelden bir kadına zina iftirası atıp ispat edememiş birisi olduğunu tespit ederse aşağıdaki muhkem ayete dayanarak hiç tereddüt etmeden bu kişinin şahitliğini reddedebilir.

Nur 4:

"İFFETLİ kadınlara zina isnat edip,

sonra da dört şahit getiremeyenlere seksen değnek vurun.

Artık onların şahitliğini asla *(ebediyen)* kabul etmeyin.

İşte bunlar fâsık kimselerdir."

Burada *"Artık onların şahitliğini asla (ebediyen) kabul etmeyin"* ifadeleri hemen şu kanıya götürür: Bu lâfızlarda ihtimaliyât, tevil, tahsis olmaz. Dolayısı ile başka ayetleri araştırmaya dahi gerek kalmadan bu hüküm uygulanır. Zira Yüce Allah, bir yerde şahitliklerini asla/ebediyen kabul etmeyin deyip başka bir yerde şu şartlarda kabul edebilirsiniz demez.

2- MÜFESSER

"Ağaçtaki meyve ve hurma gibi şeylerde el kesme yoktur" ve; "On dirhemden az olan şeylerde el kesilmez". Bu hadisler müfessir lâfızlardır. Artık bu lâfızlar tevil, tahsis kabul etmez, ihtimaliyât kabul etmez.

Bakara 234:

"İÇİNİZDEN ölenlerin geride bıraktıkları eşleri,

kendi kendilerine dört ay on gün *(iddet)* beklerler."

Bu lâfızlarda kocaları ölmüş kadınların bir başkasıyla evlenmesini kabul için dört ay on gün geçmesi gerektiği müfessir (tefsir edilmiş, açıklanmış) olmaktadır. Bu açıklama da tevil, tefsir, ihtimaliyât kabul etmiyor.

3- NASS

Maide 38:

"YAPTIKLARINA bir karşılık

ve

Allah'tan caydırıcı bir ceza olmak üzere,

(karşılıksız para basan) hırsız erkekler ile hırsız kadınların ellerini kesin.

Allah mutlak güç sahibidir, doğru hüküm/karar verendir."

Bu lâfız ihtimaliyât kabul etmiyor. Lâkin tahsis ve tevil kabul ediyor. Şöyle ki:

Soru 1: Hırsızlık nedir? Bunun tevili mümkün.

Soru 2: "Ellerini kesin" de bir elini anlayarak tahsis mümkün.

Tevil ve tahsis mükelleflerin yararı istikâmetinde yapılır. Hem hüküm yerine getirilecek, hem de mümkün olduğu kadar mükelleflerin yararına uygulama gözetilecek. Bu yarar gözetme hiçbir zaman hükmü savsaklama şeklinde yapılamaz.

Ayette hırsızlığın tarifi yapılmış değil, öyle ise hırsızlıktan neyin kastedildiği tevil ile (kastın ne olduğunu araştırarak) anlaşılır.

Akıl, bilim, insaf, vicdan doğrultusunda tevilleri nass kabul eder. Ve sonunda hırsızlığın ne olduğu konusunda bir tarif ortaya çıkar. Bu tarif yasa haline gelerek herkese eşit olarak uygulanır.

Bu cezanın nass olarak belirtilmesinin hikmeti çoktur. Bir hikmeti, suçtan caydırmak ve mümkün olduğu kadar az ceza vermek olabilir. Teviller hüküm koyucunun (Allah'ın) diğer ayetlerinde belirttiği ilkelere dayanmalıdır.

Bir kaşık suda fırtına koparmayı adet edinmiş bazı bilinçsiz kişiler, İslâm'ın hadleri olan (ağır cezaları olan) beş evrensel suç ve cezalarının Nass olduğunu bilmezler. Tevil ve tahsis kabul ettiğini bilmezler. Bilmeyince kamuoyuna yanlış bilgi aktarırlar. Bu beş ağır suç şunlardır. Cinayet, hırsızlık, uyuşturucu, zina, iftira suçlarıdır. Bunlar ile ilgili tüm ayetler nasstır.

Zina nedir? Zinanın ne olduğu bir tevil konusudur. Hukuki yasalar için geçerli olan zina tarifi şudur: "Cinsel organların, kılıcın kınından çıkarılma örneğinde olduğu gibi, en az dört adil şahit tarafından aynı anda görülmüş olmasıdır." Böyle bir tarifle zina olayının tespitinin ne kadar güç olduğu açık bir husustur.

Hataen adam öldürme, cinayet sayılmıyor.

İftiraya maruz kalan bir kişi davacı olmadan iftira için harekete geçilmiyor, öyle ise; İslâm ağır ceza yasaları hakkında hukukçu olmayanlar ileri geri sözler söylememeli. Söylerlerse, kamuoyunu aldatmış olurlar.[*]

[*] Seyr, ilham, rüya gibi yollardan bilgi aktaranlar (Peygamberler hariç olmak üzere) hak ile bâtılı birbirine karıştırarak insanları ilâh adına aldatmışlar, binbir çeşit zulme sebeb olmuşlardır.

4- ZAHİR

Bakara 275:

«Riba yiyenler,

ancak şeytanın çarptığı kimsenin kalktığı gibi kalkarlar.

Bu onların; "Alışveriş de riba gibidir" demelerinden dolayıdır.

Oysa Allah alışverişi helal, ribayı haram kılmıştır.»

Bu ayet ribanın haramlığını bildirmek için gönderilmiş; fakat lâfzın zahiri, alım satımın helâl oluşunu açıkça göstermektedir.

Zahir lâfızlar ihtimaliyât kabul etmiyor. Tevil, tahsis kabul eder. Lafzın manâsını anlamak için öncesi ve sonrasını iyi araştırmak gerekir. **Araştırma sonucu görülüyor ki; altın, gümüş, buğday, hurma gibi mallarda riba olayı oluşmaktadır. Bir kişiye bir kg altın verilir, bir yıl sonra 1 kg 1 gram alınırsa, bu bir gram riba sayılır.** Bunun gibi örnekler çoğaltılır. ***Herhangi bir kağıt parayı altın cinsinden ifade ederek borçlanmalar, alıp vermeler riba sayılmaz.*** Bir hukukçu, bir ekonomist gözüyle bakmadan, hemen her türlü olaya riba hükmünü verenler, dinde aşırı giderek insanları Allah yolundan men etme suçunu işlemiş olurlar. Dikkat edilmesi gerekir.

5- HAFİ

"Katil mirasçı olmaz". Buradaki lâfız hafidir. Tevil tahsis kabul eder. Ihtimaliyât kabul etmemekle birlikte "katil" lafzının ne kastettiğini araştırmak gerekir. Araştırma sonucunda, hataen ölümde katil

lafzı kullanılmadığı; kasıtlı, plânlı bir cinayette katil lafzının kullanıldığı ortaya çıkmaktadır.

6- MÜŞKİL

Bakara 228:

«BOŞANMIŞ kadınlar kendi kendilerine üç kur/ay hali

(hayız veya temizlik müddeti) beklerler.»

Bu ayetteki kur'u lafzı müşkil bir lâfızdır. Tevil, tahsis, ihtimaliyât kabul eder. Kur'u kelimesinin geldiği ihtimal ikidir.

Âdet süresi veya iki âdet arasındaki temizlik süresidir.

Hukukçu yapacağı araştırma sonucunda bir kanaate vararak, her iki ihtimalin birini tercih etmekte özgürdür. Ve tercih ettiği ihtimale göre amel (uygulama) yapmak için kararını verir.

7- MÜCMEL

Uluslararası hukuk, devletler hukuku, savaş hukuku ile uğraşan bir Hukukçuyu düşünelim. Şu ayete rastladığında nasıl hareket edecektir. Bakara 193: *"Ve fitne kalmayıp din yalnız Allah için oluncaya kadar onlarla savaşa devam edin. Eğer onlar son verirlerse artık husûmet ancak zalim olanlara karşı olur."*

Bu ayetin mücmel bir ayet olduğunun ilk bakışta anlaşılması lâzım. Tevil kabul eder, tahsis kabul eder, ihtimaliyât kabul eder. Fitne lafzı müşterek bir lâfızdır. Dört, beş, altı ihtimale gelir. Din Allah için oluncaya kadar ifadesi tevil gerektirir. Savaşa devam edilip edilmeyecekler tahsis gerektirir. Üstelik bu ayet içinde birçok hüküm mevcuttur. Böylesi ayetlere mücmel ayetler denilir. Mücmel ayetlere dayanılarak uygulama yapılmaz. Öncelikle mücmel ayetler, diğer ayetlerle tefsir edilir. Sonra hüküm çıkarılır.

a) Muhkem müfessere tercih edilir.

b) Müfesser nassa tercih edilir.

c) Nass zahire tercih edilir.

d) Zahir hafiye tercih edilir.

e) Hafi müşkile tercih edilir.

f) Müşkil mücmele tercih edilir.

Muhkem > Müfesser > Nass > Zahir > Hafi > Müşkil > Mücmel

9. Kolaylık: Nüzûl sırasına göre ilgili bütün hitapları bulma, bunları alt alta getirerek sentez etme, bu sentezin hitaplarını tekrar ayrı ayrı analiz etme, sonra bu anlaşılanları tekrar zihinde bir bütünselliğe kavuşturma ve tearuzu giderme.

10. Kolaylık: Tevfik. Kur'an'ın geneli konusunda Kur'an hakkında bir fikriniz vardır. Kur'an'ın genel ilkelerini elde etmişsinizdir. Zihninizde bulunan çelişkiyi, Kur'an'ın açık ilkeleri doğrultusunda yorumlamaya çalışınız. Namaz kılarken Fatiha Suresinde: «İyyake na'budu ve iyyake nestain = Yalnız Sana kulluk eder ve yalnız Senden yardım dua ederiz, derken zihnindeki tearuzun gitmesi için yardım dua ediniz» Sabır ve namazla yardım dileyin, teklifi bunun bir delilidir. Buraya kadar olan çalışmaları azimle yapmak bu konu üzerinde aktif sabır (dayanıklılık, sebat, çalışma) göstermek demektir. Bundan sonra yardım isteyeceksiniz.

11. Kolaylık: Etrafınızdaki insanlarla istişâre, danışma, fikir alıp verme.

12. Kolaylık: Halâ tearuz gitmedi ise; aslında Kur'an'da çelişkili olmayan, lâkin sizin zihninizin bir türlü anlayamadığı size çelişkili gelen konuyu; "Ben anlayamıyorum" diyerek terk etmek.

13. Kolaylık: Veyahut bu müteşabih bir hitaptır; "Allah ne kasdetmiş ise ben kasdettiği manâya iman ettim" diyerek, bu hitap konusunda hiçbir tahsis, tevil yapmamak. Bu hitap ile amel etmemek, bu hitaptan ilke çıkarmamak, bu hitaptan hüküm çıkarmamak.

Böylece herhangi bir konuda, çeviride gördüğünüz bir hitaptan dolayı bu hitabın bir başka hitap ile çeliştiğini görürseniz, bir başka, bir başka, bir başka, bir başka çeviriye bakacaksınız. Hepsinde genel olarak aynı ise bu durumda tearuzu giderme kolaylıklarının birincisinden işe başlayacaksınız. Gele gele 13. kolaylığa kadar geleceksiniz; inşaallah göreceksiniz ki, zihninizdeki fırtınalar dinmiş, deniz sükûnet bulmuş, zihinsel çelişkiniz gitmiş ve: "Yaşamak ne güzel" diyebiliyorsunuz. **Zira insanların iç (itici dinamik) güçlerini yok eden, pasifleştiren, miskinleştiren, tasavvufa iten en önemli konu budur.**

Zihinsel tearuzdur. Yani zihinlerde oluşan çelişkilerdir. Bu kolaylıkları sıra ile tatbik edenler, inşaallah tearuzdan kurtulacak, aydınlık, apaydınlık zihinlere ulaşacaklardır. *Kâfirin zihninde ise kâfirliği konusunda çelişki yoktur. Bu nedenle bütün enerjisi ile üretmeye, kazanmaya çalışır. Ve çalışmasının karşılığını bu dünyada alır. İç-itici dinamik güçleri yerindedir.* ***Müslümanım diyenlerin, ekonomik hayatta kâfirleri (gerçeği bildiği halde gizleyenleri) geçmesi için, öncelikle tearuzlarını (zihinsel çelişkilerini) yok etmeleri gerekmektedir. Hüküm çıkarmak için de bu gereklidir.***

F) HÜKÜMLERE KARAR VERİLMESİ

1. Çalışma: Hukuk Usûlü'nün 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13. aşamalarının gereklerini yerine getirdiniz.

2. Çalışma: Haklar, hürriyetler, vecibeler, düzenleyici kurumlar ile ilgili olarak genel başlıkları öğrendiniz.

3. Çalışma: Herhangi bir ayetin manâsını yani hitabını, bir kağıdın ortasına yazarak ilk hareket noktası olarak kabul ettiniz.

4. Çalışma: Hitabın ibare, işâret, delâlet ve iktizasını tefekkür ettiniz.

5. Çalışma: Umumi veya hususi olduğunu buldunuz. Tahsis olup olmadığını bütün çeviriden arayarak öğrendiniz.

6. Çalışma: Tekliflerin genel özelliklerini unutmadınız.

7. Çalışma: Teklifin bütün çeviri içindeki sebebi, şartları, manileri, sıhhati, butlanı, ruhsatı ve azimetini aradınız.

8. Çalışma: Zihninizde tearuz olmuş ise tearuzu gidermek için gerekli kolaylıkları sıra ile uyguladınız.

9. Çalışma: Şimdi hüküm çıkaracak düzeye geldiniz demektir.

Hükümleri çıkaracaksınız. Bir hükmü nasıl yazmalı? Zihnimizde genel bütünlük içinde oluşan hükmü öyle bir yazmalıyız ki, bu hükmü Hukuk kitaplarından okuyan kişiler yanlış anlamasın, yanlış anlamaya sebebiyet vermeyelim. Böylece gelecek nesiller dahi kitabı okuduğu zaman, hükmün bir bölümüne rastlayarak yanlış davranışlara itilmesin.

G- HÜKMÜN HUKUK KİTABINA YAZILACAK ŞEKİLDE KALEME ALINMASI

BİR HÜKÜM HUKUK KİTABINDA NASIL YAZILIR?

A- İlk hareket noktası olan hitabın ibâresindeki hüküm.

.....

.....

B- Hitabın işaretinden çıkarılan hüküm.

.....

.....

C- Hitabın delâletinden çıkarılan hüküm.

.....

.....

D- Hitabın iktizasından çıkarılan hüküm.

.....

.....

• Hükmün sebebleri (insan elinde olan, insan elinde olmayan).

• Hükmün şartları (Allah'ın koyduğu ve insanların belirtmesine izin verdiği şartlar).

• Hükmün manileri (engelleri).

• Hükmün gereklerini yerine getirmenin sıhhati (geçerliliği).

• Hükmü uygulayanların düşeceği durumlar ile butlanı (geçersizliği).

• Hükmün azimetleri.

• Hükmün ruhsatları.

• Hükmün istisnaları.

• Hükümdeki hedef kitle.

• Hükmün yapılıp yapılmaması halinde dünyada ve ahirette karşılıkları.

- Hüküm ne zaman yapılacak?
- Hüküm nasıl yapılacak?
- Hüküm ne kadar yapılacak?
- Hükmün kesinlik veya tavsiye derecesi.
- Toplu mu yapılacak, tek mi yapılacak?
- Mal ile mi yapılacak, beden ile mi yapılacak?
- Gerekli araç ve gereçler.
- Birkaç şeyden birini tercih edip etmeme durumu olacak mı?
- Resmi kurumlar mı yapacak, vatandaşlar mı yapacak?
- Hüküm yeni bir kurum gerektiriyorsa, kurulacak kurumun nitelikleri.
- Hükmün gereklerinin yerine getirilmesi için teşvikler izah edilir.

Böylece bir tek hükmün binası inşa edilmiş olur. Dıştan görenler bu binayı rahatlıkla görür ve anlarlar. İçinde dolaşarak kullanırlar.

Allah Rasûlü Peygamberimiz, hem Rasûl ve hem Hukukçu idi. Bu hüküm çıkarma kurallarını en iyi uygulayan da yine Peygamberimiz idi. Bunlar bilinmediği için Sünnete başka kaynaklar aramaya gidilmiştir.

Hukuki hüküm çıkarmak isteyenlere kolaylık olarak;

Haklar: 20 hak belirtildi. 20 hürriyet belirtildi *(örnek olarak).*

Vecibeler: 4 vecibe belirtildi.

Kurumlar: 6 düzenleyici temel kurum belirtildi.

Hukuki konular ile ilgili bir ayetin çevirisini ilk başlangıç noktası alarak kağıdın ortasına yazacak, hitabın gelişini üstüne, hitabın gidişini altına yazacak. Bundan sonra başlıkları atacak. Bu başlıkların altını doldurmak için Ondört Aşama kat edecek hükümleri anlama ve hüküm çıkarma kurallarını tek tek izleyerek genel bütünlüğe ulaşacak. Bundan sonra Allah'ın ilgili ayetinin çevirisinden ve kitabın genelinden ulaştığı anlayışı: "Benim Allah'ın hükümle-rinden anlayışım bun-

lardır" diyerek yazacak. İşte bu işe hüküm çıkarma adı verilmiş olmaktadır. Tearuzu giderme kuralları ile zihinde oluşması mümkün çelişkileri yok edeceği için de her Hukukçu buna dikkat ederse, ülkenin neresinde olursa olsun Hukukçuların çıkardığı hükümler birbirine (siyah-beyaz gibi) zıt olmayacak. Beyazın tonları gibi paralel nüans farkları olacak. İşte bu paralel nüans farklarda iç dinamiği ateşleyen bir rahmet olacaktır. "Ümmetimin ihtilâfı rahmettir" rivayetinin olsa olsa manâsı böylece ortaya çıkmış olacak. Demek ki, ümmetin ümmet olabilmesi için, tamamının hukukçu olmak için çalışması gereklidir.

Bu kolaylıklar nedeni ile Arapça bilme şartı da aranmadığından, insanların artık Hukukçu olabilmeleri için herhangi bir mazeretleri kalmamış olmaktadır. İnsanlar Hukukçu olmak için birazcık gayret göstermezlerse, elbette bu yüce din, cahillerin istismarına kalacaktır. İster inanın, ister inanmayın: Bir gün ölüm gelecek ve herkesin sorgusu en ince detaylara kadar yapılacaktır.

Herbir hitaptan böylece onlarca, yüzlerce hüküm çıkarılabilir. Kur'an'ın her çağa hitap eden bir kitap oluşu böylece kanıtlanmış olmaktadır. Kur'an gibi böylesine ilginç bir kitabı, hangi insanın yazmaya gücü yetebilir. Çıksın ortaya... Üstelik bu hükümler Kur'an'ın çevirilerinden, Arapça bilmeyenler tarafından çıkarılacak. Arjantin'den Çin'e kadar, milyarlarca insan Rablerinin hitabı ile serinleyecek. Kendileri okuyacak, hükümleri kendileri çıkaracak, kendileri yaşayacak.

Hukuki (insanlarla insanların karşılıklı hakları ile ilgili) hükümler bir disiplin içinde koordine edilecek.

EVRENSEL HUKUKİ HÜKÜMLERİN İLÂNI...

Arzu eden insanlar, kendi ana dillerinde çevirisi yapılmış: "İniş Sırasına Göre Kur'an Çevirilerini" okurlar. Temel insan hakları, vecibeleri, kurumlar ile ilgili hükümleri öğrenir ve hüküm çıkarıp Dünya Adaet Meclisine gönderebilirler.

Burada değerlendirilen hükümler Dünya Adalet Meclisince son şekline getirilerek EVRENSEL HÜKÜMLER ilân edilir.

Her insan Kur'an'ı okur, anlar. İtikadını edinir, ahlâkını edinir. İtikad ve ahlâk, kişinin kendisine özgüdür. İtikad hafızasındadır. Ahlâk ise kişinin kimselere zararı olmayan bireysel davranışlarıdır. Bu

konularda hüküm çıkarma çalışmasına gerek kalmadan, herkes itikadını ve ahlâkını Kur'an'dan veya Çevirilerinden edinir. Okumakla bunlar sağlanır.

İbadetler, ukubat, muamelât, bilimlerin oluşturulmasında, medeniyet kurulmasında hüküm çıkarma çalışmalarına ihtiyaç oluşur. Zira bu konulardaki hükümler, birden fazla insanı ilgilendirmektedir. Hükmü çıkaran sadece kendi için çıkarmıyor. Zira hükmün konuları otomatikman başka başka insanlarla ilgilidir. Hem kendisini hem de bir başkalarını ilgilendiriyor. Yanlış bir hüküm çıkarıldığında yol açacağı zararlar olabilir. Bu nedenle çok dikkatli hareket etmek gerekmektedir. Öyle bir yazılmalı ki, kimsenin yanlış anlayacağı belirsizlik olmasın.

Temel insan hakları nelerdir, hürriyetler nelerdir, vecibeler nelerdir, kurumlar nelerdir, bilimler nasıl oluşturulur, medeniyet nasıl kurulur? Tüm bu konular, birden fazla insanı ilgilendiren ve süreç içinde açıklığa kavuşacak konulardır. İşte bu tür konularda Allah'ın insanlardan istedikleri nelerdir? sorusuna aranacak cevaplara HÜKÜM ÇIKARMA FAALİYETLERİ adı verilir. Zira aranan biz insanların istekleri değil Allah'ın istekleridir. Bu istekler ya bir şeyin yapılmasını ister, ya yapılmamasını ister, ya iki veya ikiden fazla şeyden birinin seçilmesini ister, ya da serbest bırakır. Çıkardığımız hükümler acaba % 100 mutlak, kesin olarak, Allah'ın kastettiği istekleri midir? Hayır! Elimizden geldiği kadar cehdederek, çalışarak Allah'ın kitabından hatalı anlamış olmak her zaman mümkündür. Yazılan usûl, yazılan kolaylıklar mümkün olduğu kadar hataları aşağıya çekmek için yazılmaktadır.

KUR'AN ÇEVİRİSİNDEN
HÜKÜM ÇIKARMADA İKİNCİ ÖRNEK:

TİCARET

01- Ticarete Duyulan İhtiyaç.

İnsanlar üretim yaparlar. Bu üretimin miktarı kendi ihtiyaçlarından fazla olabilir. Kendi ihtiyaçlarını karşıladıktan sonra fazla olan üretimi başkalarına satmak isterler. Satış ve alış gerçekleştiğinde bu işleme *Ticaret* denilir. Üretim yapan kişilerden üretilen malları alıp başkalarına götürüp satan kişilere Tüccar denir. Yeryüzünde o kadar çok farklı mal üretilmektedir ki, kişiler kendi ürettikleri ihtiyaç fazlası malı satıp elde ettikleri paralar ile başkalarının ürettikleri malları satın alarak çeşitli ihtiyaçlarını giderirler. Dolayısıyla insanların ihtiyaçlarının çeşitli olmasından ve çeşitli üretimler yapılmasından ticaret yapma gerekliliği ortaya çıkmıştır.

02- Ticarette Problemler.

Yeryüzündeki ticari hayatta pek fazla bir problem yoktur. Belki de yeryüzünün en iyi çalışan sistemlerinden birisi Ticaret sistemidir. İthalat ve ihracat güvenceli kurallara bağlanmıştır. Ancak dünya ticaretinin daha çok gelişmesi için yeni birtakım düzenlemelere ihtiyaç vardır. Örneğin; protestolu senetlerin sayısının artması ticareti olumsuz yönde etkilemektedir. Karşılıksız çıkan çeklerin yol açtığı zararlar ve sıkıntılar herkes tarafından bilinmektedir. Gümrük konusundaki birtakım düzenlemeler problemler çıkarmaktadır. Kötü niyetli; aldığı malın parasını ödememeyi alışkanlık haline getirmiş kişiler, ticari canlılığa darbe indirmektedir. Bu ve benzer problemlerin bulunması ticaret konusundaki hukukun geliştirilmesi gerektiğini ortaya koymaktadır.

03- Ticaret Hükmünü Çıkarmak İçin Yapılan Araştırmalar.

1962 yılında beş tanesini bir kuruşa keskin nane alıp, beş tanesini beş kuruşa sokaklarda bağırarak satan küçük bir çocuğun, 30 yıllık ticaretle ilgili araştırmaları dinlenmiş/gözlenmiştir. Keskin naneyi üreten bu çocuk değildi. Bu çocuk ne yaptı? Başkasının ürettiği malı aldı, bir'e aldığını beş'e satarak para kazanmış oldu. Sonra simit sattı. Fırıncının ürettiği simidi alarak ihtiyaç sahiplerine simit satarak para kazandı. Sonra gazete sattı, gazete üretenlerin gazetelerini alıp ihtiyaç sahiplerine satarak para kazandı. Bu şekilde çeşitli dallarda ticaret yaparak üniversiteyi bitirdi. Ve ailesine yük olmadı. Üniversiteyi bitirdikten sonra başkalarının ürettiği malları alarak, bunları monte ederek, monte edilmiş şekilde sattı ve bu şekilde para kazandı. Burada hem üretim, hem ticaret olayı gerçekleşmiş oldu. Bu durum yıllarca devam etti. Ve aynı zamanda dünya ticaretinin çeşitli sahalarında gerekli araştırmalar ve gözlemler yapıldı. Örneğin, İsveç'te bir tüccardan mal alındığı zaman faturasının kesildiğinde, faturanın altına hangi tarihte ödeneceği yazıldığında, o tarihte ödemeyen kişilerin ticari iş yapma ruhsatlarının iptal edildiği bir gazetede okunmuştur. Doğru veya yanlış olabilir. Ancak ilginç bir sistem. Bundan sonraki satırlarda izah edileceği gibi dünya ticaretinde, çeşitli sistemlerden de ilham alarak ticaret konusundaki hukuk üretilmiştir.

04- Ticaret Hükmünün Aslı.

Müzzemmil Suresi, 20. ayet.

05- Usûl/Yöntem.

Sünnet.

06- Ticaret Hükmünde Geçen Terimlerin İzahları.

Fadlullah/fazlullah; Allah'ın fazlı. Allah'ın fazlında kâr aramak, ne demektir? Madenleri yaratan Allah'tır. Havayı veren Allah'tır. Suyu yaratan Allah'tır. Güneşi yaratan Allah'tır. Taneyi yaratan Allah'tır. Allah'ın yaratmış olduğu bu mallar kullanılarak yeni mallar elde edilir. Böylece nihai merci olarak veren Allah'tır. Allah'ın verdiği bu malları

insanlar çeşitli şekillerde işleyip, başkalarına satarak kâr elde ederler. Böylelikle bütün kâr edenler, Allah'ın fadlından/fazlından kâr etmiş olurlar. Kâr elde edenlerin bunu unutmaması gerekir. Yeryüzünde yol tepmenin de günümüzdeki adı; iç ve dış ticarettir. Dış ticaret de ikiye ayrılır; dış alım, dış satım. Dış alıma, ithalat denir. Dışa satmaya, ihracat denir.

07- Ticaretin Hedefleri.

a) Acil Hedef.

İnsanın temel ihtiyaçlarını satınalabilmesi için para kazanmasıdır.

b) İlk Hedef.

Kişinin ailesinin ve yakınlarının temel ihtiyacını karşılamak için para kazanılır.

c) Orta Hedef.

Ticaret yaparken evrensel ticaret hükümlerine uygun hareket ederek; dürüst tüccar, emin tüccar sıfatına hak kazanmaktır.

d) Büyük Hedef.

Ticaret yaparken ilişki içinde bulunduğu insanlar üzerinde müspet bir etki bıraktıktan sonra, sıra ile Alak'tan başlayarak Sureleri okumak ve tebliğ etmektir.

e) Nihai Hedef.

Ticareti yeryüzünün her sahasına yayarak; çeşitli uluslarla, çeşitli insanlarla ticari ilişkiler kurarak, Surelerin dünyanın her yanına yayılmasını sağlamaktır.

08- Ticaretin Gâyesi.

Hedeflere niçin gidilecektir? Hedeflere gidilirken bu nokta gözden uzak tutulmamalıdır. Gözden uzak tutulmaması gereken nokta kişinin imtihanı başarmaya çalışması olmalıdır. İnsan eline çeşitli mallar, çeşitli paralar, çeşitli imkânlar geçebilir. Bu ele geçenler kişiyi şımartabilir. Şayet kaybederse çok üzülebilir. Kazansa da kaybetse de kişi ne şımarmalı ne de üzülmelidir. Ticaret bir açığa çıkarılmadır.

Allah insanları yeryüzünde yemeye, içmeye, çeşitli ihtiyaçları temin etmeye, büyük gayret etmeye ihtiyacı olmadan da yaşatabilirdi. Tıpkı kuşların yaşadığı gibi. Ancak Allah; insanı üreterek, alıp satarak, dağıtım ağı kurarak, tüketerek, plânlama yaparak yeryüzünde yaşamasını diledi. Bu faaliyetler içerisinde kişinin hukuka uygun hareket edip etmeyeceğini, kişinin kendisine ve diğer insanlara göstermek istedi. Ve buna fitne/imtihan (açığa çıkarma, çıkarılma) adını verdi. Sonunda bu imtihanı başaranların hakkıyla başardığını da diğer insanlar görecek, imtihanı kaybedenlerin de gerçekten kaybettiğini diğer insanlar zaten görmüş olacaklar. Böylece Allah'ın hiçbir kuluna zulüm yapmadığı, insanlara dünyada yaptıklarının karşılığını verdiğini herkes anlamış olacaktır. Kulların imtihan edilmesi; Allah'ın, kulların ne yapacağını bilemeyişinden değildir. Allah, kulların ne yapacağını elbette biliyor. Ancak insanlar bilmiyor. Aldığı bir malın parasını bile bile gücü olduğu halde ödemeyen insanlar vardır. Bunlara insanlar dolandırıcı derler. Yeryüzünde dolandırıcılık yapan insanlara Allah cehennemde azap ettiği zaman, bu azabı gören insanlar Allah'a ne diyebilecekler. Derlermi ki, "Ya Rabbi, sen zulmediyorsun". Hayır! Kimse bunu demeyecek. Dolandırıcı, yaptığının karşılığını buldu denilecek. Böylelikle yerlerin ve göklerin tek hâkiminin Allah olduğunu, gerçekten Allah olduğunu, yerleri ve gökleri adaletle idare ettiğini ve herkesin yaptığının karşılığını bulduğunu herkes görecektir. Faraza, yazıhanenize gelen bir kişi, içinde bir milyon dolar olan çantasını unutmuş olsun. Üç gün sonra döndüğünde bakalım bu çantayı adama iade mi edeceksiniz veyahutta inkâr mı edeceksiniz. Allah bütün yaptıklarımızı görüyor. Burada insan nefsinin kesinlikle iyi şeyler emretmeyeceğini/istemeyeceğini göstermek adına bizzat yaşadığım, nefsimle adeta gelgitler oynadığım 1993 yılında başıma gelen bir olayı anlatmak istiyorum: Bir Holdingte, Personel Servis Hizmetleri verilen bir firmada Servisler Müdürü iken, İstanbul Avrupa yakasında olan şirket muhasebesine talimat veren patronumuz, Anadolu Yakası'nda görev yaptığım sırada, günlük servis açıkları için bankaya adıma havale çıkartırlar. Saat 16.00'dan önce gidip almam tembih edilir. Gittiğimde banka memûresi 120 Milyon TL.'yi (o zaman altı sıfır atılmamıştı) bana öder. Ancak patronum bana telefonda 12 Milyon TL. gönderdiğini söylemiştir. Bu arada karşı tarafa muhasebeye telefon açar teyid alırım. Muhasebe müdürümüz patronun 12 Milyon TL. yatırılmasını emrettiğini söyler. Ben anladım ki, karşı tarafın banka çalışanı 12 Milyon

yazacağına 120 Milyon yazmıştır. Yanımda çalışan yardımcım (Md. Yrd) olaya bizzat şahit olmuştur. Israrla sakın bu yanlışlığa müdahale etme, parayı iade etme demiştir. Bununla (o yıllarda) bir araba, bir de ev ediyordu. Bir yakınının üzerine gidip bunları al, onlar dava açarlar falan filan bir sürü şeyler söyleyip duruyordu. Ben ise nefsimle büyük mücadele verip içimdeki biri; bir yandan onun dediğini yap, ne bir evin var ne bir araban. Bu gidişle alamazsın da vs. Bir yandan inancım bana emrediyordu: Hayır kesinlikle böyle bir şey olamaz, yapamazsın. Çünkü gerçeği ve herşeyi bilen, gören Allah var. Sonunda inancım ağır bastı, nefsim bana bir an için kötülük işlemeyi hoş gösterse de imanım/inancım buna asla müsaade etmedi. Şimdiye kadar ufak tefek şeyler ile çok denendim. Örneğin alışveriş yaptığım bir dükkanın kasiyerine 50 lira verdiysem para üzerini 100 liradan; 100 lira verdiysem 200 lira üzeri olarak ödemeler yaptığında, yine aynı şekilde denenmiş: Fazla ödeme yaptığını, açığın çıkarsa cebinden/maaşından ödeyeceğini, biraz daha dikkatli olmasını öğütlerdim; o kişi de bana müteşekkir bakışlarla, 'Allah razı olsun' derdi, ben de çok duygulanır, mutlu olurdum... Aklıma hep bunlar geldi: Sanırım bu kez bunun çok daha büyüğünü yaşayacağım, diyerek bankaya gittim... Ve dedim ki: "Şirketi aradım, bana 12 Milyon TL gönderilmiş. Sanırım sizin karşı şubedeki arkadaş 12 Milyon yazacağına, hataen 120 Milyon yazmış. Lütfen düzeltir misiniz?" Banka çalışlanları anında birbirlerine bakıştılar. Hepsi minnet duyguları ile bana bakıyor, kimi de bizzat gelip elimi sıkarak teşekkür ediyordu. Karşı taraftaki görevliden ise o an yine aynı şekilde minnet duyguları geldi, telefon ile. Burası çok önemli: Peygamberler hariç, hiç kimse masum değildir. İnsanın illâ ki aklından kötü düşünce ve duygular geçebilir: Önemli olan hangisini uygulamaya geçireceğimiz? İyi olanı mı, kötü olanı mı? Elimize böyle fırsat geçtiğinde kötü olanı değil de iyi olanı yaptığımızda, biliyor musunuz ne büyük bir iş yapıyoruz? Onu ancak Rabbimiz ölçebilir, değer ve kıymetini? İşte tam burada yıllarca benim içimde dert olan: Yusuf as. kıssasını da anmak istiyorum. Biliyorsunuz, Vezirin karısı odasının kapısını kilitleyip Yusuf'a; "Haydi gelsene!" dediğinde, kendilerini izleyen Allah'tan başka hiç kimse yok iken, işte böyle bir zamanda kendisini arzulayan kadına gitmemek önemlidir, büyük olay budur! Anılmaya değer olan! Uzun zamandır hep diyordum, meallerde: Kadın onu arzulamıştı, Yusuf da onu arzulamıştı, diye tercüme yapanlara; bir peygambere bunu nasıl yakıştırırlar, diye de kızardım. Allah'ın o olayı

böyle ifade ettiğine ihtimal vermezdim. Yani, bana göre Meal sahiplerinin kullandıkları bazı kelimeler problemliydi. Düzgün seçilmiş kelimeler değildi. Meal sahiplerinin Türkçeye tam manaâsıyla vakıf olduklarını düşünmüyordum. Arzulamıştı, bu uygun kelime değildi meselâ. Ama;

> «Gerçek şu ki, kadın ona (Yusuf'a) saldırmıştı.
> Rabbinin kesin delilini *(O'nun lütfu ile)* yakinen gördü de
> onun saldırganlığından kurtuldu. İşte böylece;
> son derece kötü ve çirkin olan işten uzak durmayı başardı.
> Şüphesiz ki o, muhlis/gönülden bağlı kullarımızdandı!» (12/24)

Yusuf Suresi 24; Bizim Meal'de verdiğimiz anlam ise budur. Birkaç Mealde de bu minval üzere manâ verilmiştir çok şükür.

Mesele illâ Arapça orijinalinin motamot (tam) karşılığını vermek değil, yaşadığın toplumun dil zenginliğine göre farklı kelimeler ile ifade edilebilmeliydi mesele. Bu anlam daha uygundu bir Nebi için. Yani kadın için arzulamıştı kelimesini, bir Peygamber için de 'meyledebilirdi' kelimesini kullandık. İşte Yusuf as.'ın bu güzelliği, böyle uç noktada bir örnekleme ile anlatılmıştır; mü'minlere ibret olsun diye. Onun için Rasulullah sav. Peygamberimiz: İçinizden geçirdikleriniz küfür/inkâr dahi olsa, lisânınıza bunu dökmediğiniz (ya da uygulamaya almadığınız) sürece hesabınıza bir günah yazılmaz/kötülük sayılmaz, şeklinde müminleri rahatlatan güzel bir sözü vardır. Çünkü şeytan sürekli Felak ve Nas Surelerinde ifâde edildiği gibi, vesvese vermek ve bizleri dosdoğru yoldan alıkoymak için kesintisiz mücadelesini sürdürmektedir. İhlâs sahibi müminler de sürdürmektedirler...

Onun için öyle 1 Milyar Dolar ile imtihan edildiğimizde bizi daha sağlam bir imana sahip kılması için Yüce Allah'a ibadette sürekli olalım ki, imanımız her daim artsın, güçlensin ve: "İmanımızın bize kötü şeyler emretmemesi için her daim dua edelim". Bu dünyada nasıl hareket edersek Allah, ahirette karşılığını öylece verecektir. Bu nedenle Allah ticareti nasıl yapmamızı istiyorsa o şekilde yapmaya çalışmalıyız. O halde ticaretteki gâye; Allah'ın, ticareti nasıl yapmamızı istediğini öğrenerek yapmaya çalışmaktır. Kur'an Allah'ın kitabıdır, Allah nasıl ticaret yapılması gerektiğini kitabında bildirmiştir.

09- Ticaret Hükmünün Çıkarılması Öncesinde Öneriler.

Allah'ın nasıl bir ticaret yapmamızı istediğini daha iyi anlayabilmek için bir öneri daha ortaya atıldı. Denildi ki, bir fabrikanın ürettiği bir sanayi mamulünü satın alarak iç ticaret yapalım. On kişi bu işi beraberce yapmaya karar verdiler. Bir yıl uğraşıldı. Bir yıl sonra içlerinden bir kişi ben diğer dokuz kişi ile bu ticareti beraber yapmak istemiyorum. Yalnız başıma yapmak istiyorum diyerek ayrıldı. Başka bir zaman iki kişi bir araya gelerek başka bir ticaret yapmak için yola çıktılar. İş yüksek bir kâr sağlamayacak düşüncesiyle birisi diğerinden ayrıldı. Tek başına yola giden kişi daha sonra yüksek bir kâr sağladı. Birçok öneriler gündeme getirildi, bu önerilerden pek çoğunun yapılmasına karar verildi ve bu işlerden birtakım sonuçlara varıldı.

10- Ticaret Hükmü Çıkarma Öncesinde Yapılan Uygulamalar ve Gözlemler.

Bir kişinin bir oto galerisine mercedes arabası alması için telefon ettiğini gözlüyoruz. Galeri sahibi 130 Milyona (altı sıfır atılmazdan önce) bir mercedesin olduğunu söylüyor ve diyor ki, sen almazsan bu arabayı ben alacağım diyor. Bu söz üzerine telefonla iş bitiriliyor. Alıcı gidip parasını ödüyor, arabayı alıyor. Arabayı aldıktan sonra arabayı birbaşkasına satmak istiyor. Satın alacak kişiler arabanın motorunun orijinal olmadığını, değiştirildiğini söyleyerek fiyatı düşük tutuyorlar. Arabayı alan kişi, ilk arabayı satan galeriye durumu söylediğinde, adam ben de bilmiyordum diyor. Burada ticaret olmuştur. Ama tatsız bir ticaret olmuştur. Buna benzer onlarca yüzlerce ticari uygulama gözlenmiştir.

11- Ticaret Hükmü Çıkarmak İçin Yapılan Uygulamaları Kim Kontrol Etti?

Gören herkes.

12- Ticaret Uygulamaların Hikmetleri.

Ticari faaliyetlerde insanların düşe kalka tecrübe kazandığı bir gerçektir. Küçük yaşlardan itibaren 40 yaşına değin ticaretle uğraşan

kişilerin, bu kazandığı tecrübeleri toplumun iyileşmesi için kullandıkları takdirde, pek çok fayda elde edilmektedir. Ticaret, Allah'ın istediği gibi yapılırsa, Allah'ın insanlara ne gibi yardımlarda bulunduğu, insanın duyguları tarafından hissedilmektedir. Artık, Allah varlığına veya yokluğuna şüphe ile bakılan bir zat değil, görülmeyen ama gerçekten var olan, insanları gören, bazen yardım eden, bazen de ceza veren bir Zat'tır. İnsanlar yanlış yaparlarsa Allah birçok yanlışı affetse bile, birçoğunun da cezasını dünyada tattırmaktadır; umulur ki insanlar yanlışlardan dönsünler.

13- Ticaret Uygulamalarının Düzeltilmesi.

Ticari çalışmaların sonunda para ve çevre kazanılmamışsa, bir yerlerde düzeltilmesi gereken bir nokta var demektir. Düzeltmek için insanın deneme yanılma metodlarında büyük yararlar olmaktadır. Kâr neden olmuyor? İnsanlar işin başında iyi hesap yapmazlarsa, ihtirasla hareket ederlerse, yanlış yapmış olurlar. Bu nedenle çevredeki tüccarlara sorarak kendilerini düzeltmek için çalışma yapan tüccarlar, yanlış uygulamaları düzeltirler. Ayrıca son Rasûl Muhammed Peygamberimizin as. ticaret metodundan örnekler alarak, tüccarlar kendilerini düzeltebilirler.

14- Ticaret Hükmü.

a) Hükmün Sebebleri.

İnsanın elinde olan sebebler. İnsanın birşeyler satın almak istemesi ticaret hükmüne sebebtir. Birşeyler satın almak için, satın alacak paraya ihtiyaç vardır. Bu paranın kazanılması için, insan ticaret yapmaya karar verebilir. Önce ne yapacağını düşünür. Sonra istişâre eder, sonra karar verir ve azimle çalışır. İşin zorluklarına göğüs gererek yoluna devam eder. İnsan elinde olmayan sebebler vardır. Örneğin, başkalarının birtakım şeyler üretmesi bizim elimizde değildir. Onların ürettiklerini satın almak isteriz. Tabii ihtiyacımız varsa. Dolayısıyla ticaret yapmak için sebebler çoktur.

b) Hükmün Şartları.

Ticarette Allah'ın koyduğu şartlar:

Birinci şart: Alan ve satanın birbirinden razı olma şartı.

İkinci şart: Alanın veya satanın, birbirinin cehaletinden istifade ederek aldatmama şartı.

Üçüncü şart: Ne yaptığını bilmez bir durumda olmama şartı.

Dördüncü şart: Peşin olup hemen teslim edilen mallar dışında kalan ticari işlemlerde yazılı akitlerin ve belgelerin yapılması.

Ticarette Allah'ın insanların belirlemesine izin verdiği şartlar.

Allah yukarıdaki dört şarta aykırı olmamak koşuluyla, insanların kendi mantıklarıyla ticarete konu olan mallar ve yöntemler konusunda birbirlerine çeşitli şartlar koymalarına izin vermiştir. Örneğin malın rengi ne olacak, cinsi ne olacak, ne zaman teslim edilecek, fiyatı ne olacak gibi durumları insanlar karşılıklı olarak belirleyeceklerdir. Eğer peşin alış veriş olup, hemen mal teslim ediliyorsa yazılı akid yapmalarına gerek yoktur. Bunun dışındaki ticari faaliyetlerde yazılı akitler yapılmalıdır.

c) Hükmün Manileri.

Mani; cinayet işletmek, terör, zina, hırsızlık, iftira, uyuşturucular haramdır. Bunları kullanarak kâr elde etmek ticaret sayılamaz. Eğer bu evrensel suçlar vb. ticaret adı altında yapılıyorsa bu ticarete mani vardır. Allah mani koymuştur. Yani Allah bu tip işlemleri ticaret saymamaktadır. Allah'ın ticaret saymadığı işlemleri ticarettir diye iddia eden kişilerin ne duruma düşeceğini herkes düşünmelidir.

d) Ticaret Hükmünün Gereklerini Yerine Getirmenin Sıhhati.

Eğer bir ticarette sebeb var, şartların tamamı yerine getirilmiş, mani de yok ise bu ticaret sıhhatlidir. Yani Allah katında geçerlidir. Sebeb var, şartlardan birisi yerine getirilmemiş ise bu ticaret fasittir. Yani eksik olan şartın yerine getirilmesinden sonra sıhhatli olur. Sebeb var, şartlar da yerine getirilmiş, fakat mani var ise böyle bir ticaret butlandır. Yani Allah katında geçersizdir.

Böylece anlaşılıyor ki, evrensel suçlar vb. dışında kalan ne kadar iş varsa, bu işlerden para kazanmak ticaret sayılır. Böyle işlerin yapıl-

masında hiçbir İslâmi engel yoktur.

e) Ticaret Hükmü Uygulayanların Düşeceği Durumlar İle Butlanı.

Sebeb var, şartların tamamı yerine getirilse bile herhangi bir mani varsa hükmün uygulanmış olması butlan durumu ifade eder. Allah katında böyle bir ticaret geçersizdir.

f) Ticaret Hükmünün Azimetleri.

Dürüst ticaret yapmak ne kadar zor olursa olsun, dürüst ticaret yapıldığında para kazanmak ne kadar zor olursa olsun, azimeti tercih ederek, dürüst ticarete çalışılmalıdır.

g) Ticaret Hükmünün Ruhsatları.

Herhangi bir belediye sınırları içerisinde dürüst ticaret yapmak imkânsız hale gelmiş ise, başka bir beldeye gitmek imkânı da yok ise, geçinebilecek miktarda o beldede geçerli kurallara göre evrensel suçları işlememek şartıyla ticaret yapmaya ruhsat vardır. Örneğin, rüşvet vermeden hiçbir ihale alınması mümkün olamı-yorsa, başka bir yere hicret de mümkün değilse, başka bir iş yapmaya da kişinin ortamı uygun değilse, başkaları gibi rüşvet verilerek ihale alınabilir. Ancak bu durum bir ruhsattır, genel bir hüküm değildir.

h) Ticaret Hükmündeki Hedef Kitle.

Hükümdeki hedef kitle; akıl baliğ olan, bütün insanlardır. Kadınlar da erkekler gibi ticaret yapabilirler.

i) Ticaret Hükmünün Yapılıp Yapılmaması Halinde Dünyada ve Ahirette Karşılıkları.

Ticaret bu esaslara uygun yapılırsa, böyle bir ticaret aynı zamanda ibadet sayılır. Dünyada kişi için mutluluk verir. Ahirette ise büyük mükafatlar vardır. Şayet yapılan ticaret bu hükmün gereklerine aykırı yapılırsa dünyada emperyalizm doğar, ahirette ise acıklı bir azap vardır.

k) Ticaret Hükmünün Teferruatları.

k1- Ticaret hükmü ne zaman yapılacak?

Hüküm için zaman sınırlaması yoktur. Sadece Cuma Namazı vaktinde, yaşanan belediye sınırları içinde en yüksek mülki ve idare

amirin veya vekilinin yapacağı açıklamaları dinlemek için toplantı yerine gidilmesi gerektiğinden, bu vakitte ticaretle uğraşılması hoş bir davranış değildir.

k2- Ticaret hükmü hangi yerlerde yapılacak?

Yeryüzünün her yerinde ticaret yapılabilir.

k3- Ticaret hükmü nasıl yapılacak?

a-) Peşin ticaret.

b-) Veresiye ticaret.

c-) Selem akdiyle ticaret yapılabilir.

Yani önce parası alınan bir taahhüdün daha sonra yerine getirilmesi.

k4- Ticaret hükmü ne kadar yapılacak?

Ticarette belli bir sınır yoktur. Bir kişi başarabildiği kadar ticari hacmini yükseltebilir.

k5- Ticaret hükmünün kesinlik veya tavsiye derecesi?

Ticaret hükmü bir tavsiyedir. Herkesin kesinlikle yapması sözkonusu değildir.

k6- Ticaret toplu mu yapılacak, tek mi yapılacak?

Ticaret hem tek, hem topluca yapılabilir. Topluca yapılacak ticaret için çeşitli şirketler kurularak ticaret yapılır.

k7- Ticaret mal ile mi yapılacak, beden ile mi yapılacak?

Ticari faaliyetlerde mal ve para transferi esastır. Mal ve para ile ticaret yapılır. Mal ve para değişimi olmazsa, ticaret değil başka isimler verilir. İşçilik, memurluk gibi.

k8- Ticaretin gerekli araç ve gereçleri.

Ticaretin iyice yapılabilmesi için, gerekli olan her türlü araç ve gereç kullanılmalıdır.

k9- Ticaret birkaç şeyden birini tercih edip etmeme durumu olacak mı?

Evet herkes kendisine en uygun ticari işi tercih edip etmemekte özgürdür.

k10- Ticaret resmi kurumlar mı yapacak, vatandaşlar mı yapacak?

Resmi kurumların ticaret yapması sözkonusu değildir. Ticareti vatandaşlar yapacaktır.

15- Ticaret Hükmünün Uygulamasında Alışkanlıklar.

Çocukları 7 yaşından itibaren ticarete alıştırmak, son derece faydalı bir davranıştır. 7 yaşında ticarete alışan bir kişinin 40 yaşına kadar süper tecrübeler kazanacağı ümit edilir. Ticaretle uğraşmak kötü alışkanlıklardan uzak durmasına da yol açar.

16- Ticaret Hükmünün Uygulamasında Gelişecek Karakterler.

Tüccar sözünde duruyorsa, borcunu ödüyorsa, yalan söylemiyorsa, emânete hıyânet etmiyorsa, çevresi memnun ise, yolculukta fedakârlığa katlanıyor ise, bu tüccar pozitif karakterli bir tüccardır. Böyle bir tüccar hukuki, iktisadi ve askeri işlerde de başarılı olabilir.

17- Ticaret Hükmünün Hukuki Mevzuat Haline Getirilmesi.

Ticaret hükmü hedefleri ve gâyesi, sebeb, şart ve manileri dikkate alınarak, hukuki mevzuat haline getirilir ve gümrük ticari kısıtlamaları bütün yeryüzünde ortadan kaldırılmasına uluslararası çağrı yapılır. Bütün ulusların işbirliği ile yeryüzünde ticari kısıtlamalar ve gümrük kaldırılmalıdır.

18- Ticaret Hükmü Yeni Bir Kurum Gerektiriyorsa, Kurulacak Kurumun Nitelikleri.

İnsanlar arasında hür ticaretin, hür teşebbüsün gelişmesi için Para Kurumu oluşturmalıdır. Bu kurum iç ve dış ticaretin geliştirilmesi için gerekli değişim aracını oluşturur.

19- Ticaret Hükmünün Gereklerinin Yerine Getirilmesi İçin Gereken Teşvikler.

Ticaret teşvik edilmelidir. En büyük teşvik ticari malların ulaş-

tırılmasını, nakledilmesini kolaylaştırmaktır. Bugün dünyanın birtakım bölgelerinden nakliye zorlukları nedeniyle ticaret yapılması zor görünmektedir. Nakliye kolaylıkları sağlandığında ticaret hayatı büyük teşvik görecektir. İkinci olarak, dünya güvenliği arttırıldığında, yine ticaret otomatikman teşvik edilmiş olacaktır.

20- Ticaret Hükmünün Gereklerini Yerine Getirmenin Ölümden Sonraki Umulan Faydaları.

Ticaret hükmünün gereklerini yerine getirerek yapılan ticaret; insana mal ve para kazandırdığı gibi, aynı zamanda Kur'an'ın yayılmasını da sağlayacağından, ibadet üzeri ibadet sayılır. Allah ihtiyaç fazlasını ihtiyaç sahiplerine verip, yeniden kazanmaya başlayan tüccarların mekânını cennet eylesin.

EVRENSEL MEDENİYET İLKE ÖRNEKLERİ

01- EĞİTİM İLKESİ

Bir ülkenin kalkınabilmesi için maddi ve manevi teknik eğiti-min fevkalâde iyi düzeyde yapılması şarttır. Dağdaki odunu, evdeki mobilya haline getiren eğitimdir.

02- ÇOCUK, İHTİYAR VE YOKSULLARIN KORUNMASI İLKESİ

Anne karnından başlayarak 15 yaşı dahil 0-15 yaş arasında olan insanlara çocuk denilir. 80 yaşından ileride olanlara ihtiyar denilebilir. 16-80 yaş arasında olanlara yetişkin denilir. Hastalık, deprem, yangın, sel felaketi, trafik kazası gibi mücbir sebeblerle ekonomik durumu bozulmuş kişilere yoksul denilir.

Bir ülke çocuk, ihtiyar ve yoksullara gereği gibi bakıyorsa, kalkınmanın bir prensibine daha uyuyor demektir.

Yetişkinler; çocukların, ihtiyarların, yoksulların sefaletinden fazlaca üzüntü duyarlar. Bu üzüntü, yetişkinin bedeni, zihni ve psikolojik güçlerini zayıflatır. Bu ise ülke için büyük bir kayıptır. Çocuklara, ihtiyarlara, yoksullara gereği gibi bakılan ülkelerde yetişkinlerden daha iyi verim alınır.

03- YETİŞKİNLERİN ÇALIŞMASI İLKESİ

Her insan, tükettiği kadar üretmeye gayret etmelidir. Ayrıca her insan, kendisine aşağıdaki ekonomik idealleri asgari ekonomik idealler olarak edinebilir.

a) 15 yaşına kadar temel ve mesleki eğitim ideali.

b) 25 yaşına kadar hem çalışıp, hem okuyup, evlenecek imkânları elde etme ideali.

c) 40 yaşına kadar bir konut, bir araba ve devamlı gelir sağlayacak akar elde edebilme ideali.

İnsan bu ideallerine ulaşırsa, kendisini ekonomik otomatiğe bağlamış olur. Bundan sonraki hayatında hiç kimseye yük olmadan, çalışmasa dahi, hayatını sürdürebilir.

04- LÜZUMSUZ İŞLERDEN KAÇINMA İLKESİ

Piyangodan, lotodan, totodan, iddiadan, kumardan bir milyar kazanmış olunsa; insan bu para ile işadamı olabilir mi? Hayır olmaz! İş adamı olmak uzun yıllar süren iş tecrübesi ile mümkün. Bu iş tecrübesi olmadan kişinin eline geçen büyük bir sermaye kişiyi iş adamı yapamaz.

Birkaç kişi kazanacak diye, milyonlarca insanın umutları piyango, loto, toto, kumar gibi şeylere bağlanarak düşünsel emekler israf edilmektedir. Bunlara umut bağlayan insan; "Nasıl üretebilirim, nasıl satabilirim, nasıl iş başarabilirim?" gibi ciddi faaliyetlerden yoksun kalmaktadır.

Aklını, bir define bulmaya şartlayan bir kişi iş adamı olamaz. Aklını böyle şeylere bağlayan bir toplum kalkınamaz.

Ekonomik hayatın gerçek düzlemleri üretimdir, dağıtımdır, plânlamadır ve tüketimdir. Bir insan ya üretim yapacak, ya dağıtım yapacak, ya da plânlama yapacaktır. Kazandığını ise tüketecektir. Bunların haricinde kalan ve para kazanmaya yönelik olduğu iddia edilen tüm faaliyetler boştur. Boş faaliyetlerden para kazanmaya çalışmak aptallıktır. Kısa vadede insana cazip gelse dahi, uzun vadede hiçbir şey kazandırmadığı anlaşılacak, lâkin o zaman iş işten geçmiş olacaktır. Kaybedilen zamanlar bir daha geri gelmeyecektir.

Gelecek bugündür. Bugün birşeyler başaranlar geleceği de başarmış demektir. Gelecek bugün hizmet verenlerindir. Büyük başarılar hergün kazanılan küçük başarıların birikmesi ile oluşur.

05- İNSANLARDAN BİRŞEYLER DİLENMEME İLKESİ

Çocuklarınızı iş adamı yetiştirmek istiyorsanız, çocuklarınıza kimseden birşey istememeyi aşılayınız. Çocuk istek duyacak. İsteyecek birilerinden. İstekleri verilmez ise çocuk üzülecek, lâkin çalışıp para kazanmanın gerekliliğini idrak edecek.

Bir anne ve babanın çocuklara göstereceği çok aşırı merhamet, aslında çocuklara yapılmış bir kötülüktür.

5 yaşında bir çocuk başkalarından birşey istemeyi terk ederek, kendi ihtiyaçlarını kendisi elde etmeye gayret etmelidir. Başkalarından birşeyler dilenmemek ilkesi yetişkinlerin hayatında da oldukça önemlidir.

İnsanlardan birşeyler istemeyince; örneğin acıktın, karnın zil çalıyor, kimseden ekmek de istemiyorsun, ya öleceksin ya da çalışacaksın. Ölmeyi kimse arzu etmeyeceğine göre, insan çalışmayı tercih edecektir.

Bazıları ölmüşlerden birşeyler dileniyor. Ölmüşler, yaşayanlara ne verebilir ki? Bunlar bâtıl/yalan inançlardır.

İnsanlar, ne ölülerden ne de yaşayan insanlardan birşeyler dilenmemelidir.

Arz ve talep bir şeyler dilenmek değildir. Arz ve talep ekonominin temel bir kanunudur. Eski elbiseni pazara götürerek arz edebilirsin. Bir başkası bu elbiseyi talep ederse, karşılıklı rıza ile ticaret gerçekleşmiş olur. O almış, sen de satmış olursun. Bir malı arz etmek, bir emeği arz etmek insanlardan birşeyler dilenmek değildir. Göğsünü gere gere arz ediyorsun. Satışa sunuyorsun. İhtiyacı olan talep edecektir. Başkalarına arz edecek mal üretenler, başkalarına arz edecek emeği olanlar, başkalarına muhtaç olmadan yaşama imkânını elde ederler. Maydanoz ürettiğinizi varsayalım. Bunu pazarda arz edersin. Talep edenlere satarsın. Eline geçen para ile ihtiyacın olan başka bir malı ararsın. Bu malı arz edenleri bulursan, pazarlık ederek satın alırsın. Böylece ticaret yolu ile mallar el değiştirir. İnsanlar çeşitli ihtiyaçlarını temin ederler.

Zengin olmak isteyen bir insan öncelikle şunu düşünecek: Başkalarına ne arz edebilirim? Ben de ne var ki, bunu arz edeyim. Beden gücünü (iş gücü), zihin, duygu, emeğini arz eder. Satar.

Kazandığı paranın bir kısmı ile acil ihtiyaçlarını satın alır. Bir kısmını biriktirir. Birikim ile sermaye oluşur. Sonra bu sermaye ile hammadde satın alır. Emeğini kullanır. Mamûl madde haline getirir. Ürettiği mamûl maddeyi arz eder. Talep edenlere satar. Tekrar hammadde alır, üretir satar. Böyle böyle devam eder. Atölye kurar. Atölye zamanla büyür. Fabrikaya dönüşür. **Zengin olmak sabır ister. Sabırla, düzenli olarak çalışmayı ister.** ***Arz eden eller, her zaman için, insanlardan birşeyler dilenen ellerden üstün olur.*** Üstün olmak istiyorsanız dilenmekten vazgeçerek, arz eden eller olmaya gayret ediniz. Zengin olmak, kalkınmak istiyorsanız; üretim yaparak, ürettiklerinizi arz ediniz. Kalkınabilmenin yolu insanlardan birşeyler dilenmemekten, plânlamadan, üretimden ve ticaretten geçer.

06- İNSANLARA ZARARLI FAALİYETLERİN ÖNLENMESİ İLKESİ

Avrupa'nın kalkınmış ülkelerine, Amerika'ya, Japonya'ya teşekkür etmek lâzım. İnsanların yaşantıları artık TV ekranları yolu ile gözlerimizin önünde. Çok şeyi TV ekranlarında seyrederek görebilmekteyiz.

İnsanlar artık maddi ve teknik alanda yükselmenin gerekli olduğuna inanmış durumdadırlar. Bunun anlaşılması güzel bir olay. Amerika, Avrupa, Japonya buna öncülük ettiler. Bu güzelliklere yeni güzellikler ilâve edilebilir. Yeni güzellikler: Bütün insanlara zarar veren faaliyetlerin önlenmesi olabilir.

Evrensel zararlar vardır. Birincisi cinayetler, ikincisi hırsızlıklar, üçüncüsü zinalar, dördüncüsü uyuşturucular, beşincisi iftiralardır. Bir evrensel sözleşme hazırlanır. Bütün insanlara sunulur. İnsanlar bunları imzalayarak, birbirlerine söz verebilirler: "Bir daha cinayet işlemeyeceğime, hırsızlık yapmayacağıma, zina etmeyeceğime, uyuştu-uyuşturucu kullanmayacağıma, iftira atmayacağıma, sözümde durmazsam şu şu ..... cezalara razı olacağıma söz veririm". Bu beş evrensel kötülük önlenirse, bu kötülüklere akan paralar; beslenme, barınma, giyinme, ulaşım gibi sektörlere kayacak, üretim artacak, bütün dünyada aç sefil, perişan insan sayısı böylece minimuma inebilir.

07- GENEL PLÂNLAMA İLKESİ

Japonya'da nüfus çok, toprak azdır. Japonya nüfusunu geçindirmek için sanayileşmek zorundadır. Nüfusu az, toprağı çok olan ülkeler tarım yolu ile nüfuslarını rahatlıkla geçindirebilirler. Her ülkenin şartlarına göre kalkınma plânları değişiklikler arzedebilir.

Devlet Plânlama Teşkilatları bir birlik oluşturmalı; hem ülkenin kalkınması, hem de evrensel kalkınma için plânlar üretmelidir.

Hong-Kong'tan başlayan, Hindistan'tan geçen, İran'dan, Anadolu ve İstanbul'dan geçen Paris'e uzanan üç geliş, üç gidiş bir otoban plânlanabilir. Güney Afrika'dan İngiltere'ye kadar bir otoban plânlanabilir. Kıtalararası yollar, ülkelerin katılımı ile yapılabilir. Kıtalararası otobanlar, Asya, Afrika, Avrupa arasında yakın işbirliğini ve üç kıtanın da birbirine destek olarak kalkınmasını kolaylaştıracaktır.

İnsanlar artık ilk çağlardaki ekonomik felsefelerden kurtulup, 21. yüzyılın şartlarına göre ekonomik felsefelere yönelmelidir. Acıktığın zaman avcılık, toplayıcılık yaparak geçinmenin devri artık geçti. Plânlı, programlı bir yaşantının içerisinde olmak zorundayız. 21. yüzyılın ekonomisi bunu gerektirmektedir.

Bugün artık, bir Anonim Şirketin dahi 1, 2, 5, 10, 15, 20, 25, 50, 100 yıllık plânları vardır. Şirketin Yönetim Kurulu Başkanı ölse dahi yerine gelen kişi, yani halifesi (halef-selef), plânları kaldığı yerden devam ettirebilmektedir. İnsanlar ölse de işler devam etmektedir.

08- DAĞITIM KOLAYLIĞI İLKESİ

Üretilmiş malınız var. Yolunuz yok ise nasıl nakledeceksiniz, nasıl dağıtacaksınız? Şahıslar yol yapmaya kalkarsa, bunun altından kalkamazlar. Yollar vergilerle yapılır. Firmalar kazanır. Kazançlarından vergi öderler. Bu vergilerle yollar yapılır. Bu yollardan herkes istifâde eder. Yolların iyi yapılması, dağıtımı kolaylaştırır. Başka bir dağıtım alanı kâr dağıtımıdır.

Şirketlerde elde edilen kârlar, sermaye oranlarına göre dağıtılır. Bankalar da bir şirkettir. Bankalar elde ettikleri kârları ortaklarına dağıtırlar. Öyle ise banka bu işlevini halka yaymalıdır. Para yatıran herkesi kendisine ortak kabul etmelidir. Bankalar, kendilerine para yatıran herkesi ortak kabul ederse, buna göre düzenlemesini yapacak-

tır. Riba (reel faiz) sorunu böylece çözülecektir. Reel faiz enflasyon oranının üzerinde verilen artış demektir. Enflasyon %70 ise banka %60 faiz, bu RİBA DEĞİLDİR. Ribanın oluşumu itibari kıymetlerde değil, gerçek kıymetlerdedir.

1 kg altın verip, bir yıl sonra 1 kg 1 gram altın alınırsa; bu 1 gram ribadır. 1 kg altın kıymeti kadar kağıt para verip, bir yıl sonra bir kg altın kıymeti kadar kağıt para almak RİBA değildir.

Bugün bankaların uyguladığı faiz ile, İslâmiyet'in tarif ettiği riba farklı şeylerdir. İktisadi deyim olarak Riba: Reel faizdir. Yani enflasyon oranının üzerinde paraya verilen ilâvedir. **Enflasyonun oranında verilen faiz riba değildir.** Enflasyon oranında yapılacak yanlışlıklar dolayısıyle hakların birbirine geçmesi söz konusudur. Bu nedenle iyi bir yöntem bankaların, kendilerine para yatıranları da ortak kabul etmesidir. Bankalar mevduatları istihbaratını iyi yaptığı müteşebbislere aktarır. Bankadan para alan müteşebbis, serbest bir anlaşma ile kârın % kaçını bankaya vereceğini, % kaçının kendisine kalacağı konusunda anlaşabilir. Öyle işler olabilir ki, kârın yarısı bankaya, yarısı müteşebbise; öyle işler olabilir ki, kârın %90'ı bankaya, %10'u müteşebbise kalabilir. Bunu o günkü şartlar ve tarafların hür iradesi ve karşılıklı rızası tayin eder. Bankalar kâr ettiklerinde, ortaklarına kâr dağıtırlar. Müteşebbisi iyi seçen, müteşebbise çeşitli imkânlar ve hizmetler aktaran bankalar iyi kazanacak ve iyi mevduat çekecektir.

Her ülke en büyük havaalanı yanında bir Ticaret Merkezi oluştursa, yanında da bir lüks otel. Dışarıdan gelen ithalatçılar o ülkede üretilen malların çoğunu bu merkezde, bir nevi açık fuarda görse, bu faaliyet dahi dağıtım kolaylığı ilkesinin uygulaması sayılır. Dağıtım; hammadde ve mamûl maddelerin taşınması, ulaşım, ticaret kolaylıkları, kârların paylaşımı gibi birçok ekonomik faaliyeti ifade eder.

Dağıtım kolaylaştırılmalıdır. Devlet ve belediyeler bu kolaylaştırmaya öncülük etmelidir.

09- TÜKETİM AYARLAMASI İLKESİ

Tüketim olmazsa, ekonomik faaliyetler durur. Tüketim de önemli bir olaydır. Tüketim ayarlanması gereken bir olaydır. Üretilen mallar insanlığın ihtiyacından çok fazla ise tüketim teşvik edilir. Böylece üre-

tim yerleri kapanmaz. Şayet üretim, insanlığın ihtiyacına yetmiyorsa, tüketimin kısılması tavsiye edilir. Böylece diğer insanlara da tüketilecek birşeyler kalabilir.

Tüketimin arttırılmasını, kısılmasını kim tavsiye edecek? Bunu tüm insanların beslenme, giyinme, korunma gibi ihtiyaçlarından sorumluluk duyan kişiler yapabilir. 2012 yılı itibariyle böyle bir sorumluluğu üstlenmiş insanlar mevcut değildir. Ancak bu sorumsuzluk bir gün bitmeyecek manâsına gelmez.

İletişim araçları, bütün dünyayı adeta bir tek ülke konumuna getirmiştir. İnsanlar ne yapıyor. Hergün haber alabiliyoruz. Birbirine böylesine yakınlaşan bir dünyada şartlara göre tüketimin kısılması veya arttırılması tavsiye edilebilir.

Amerika'da, Hindistan'da çeşitli yerlerde ekmek, giysi bulamayan insanların hesabı öncelikle ben müslümanım diyenlerden, sonra da bütün insanlardan tek tek sorulacaktır.

Müslüman olduklarını iddia eden ülkelerin geri olduğu su götürmez bir gerçektir. Bunu kabul etmek gerekir. Ekonomik kanunlar, müslümana, kâfire bakmaz. Her kim ekonomik prensipleri iyi uygularsa, ekonomik olarak, maddi ve teknik olarak yükselir. Allah'ın kanunlarında bir değişme bulamazsın! Bu kanunlara kâfir de uysa yükselecektir, müslüman da uysa yükselecektir. Allah'ın ekonomide ve diğer bilim dallarında kanunları vardır. Bilimler bu kanunları keşfetmeye çalışır.

10- ÜRETİM ARTIŞI, TİCARET YARIŞI İLKESİ

"Para iyi, kaliteli, sağlam ve ucuz mala doğru akar". Bu ekonomik bir kanundur. Bu kanunun tefsiri için ciltler yazılabilir. Dünyanın neresinde olursa olsun bir mal; kaliteli, sağlam yapılıyorsa ve estetik ise; alımı, maliyeti kişiye ucuza geliyorsa, kişi o malı almayı tercih eder. Parasını o mala yönlendirir.

Herkes birşeyler üretiyor. Tüm üretimler iki ana dala ayrılır.

a) Emek üretimi: Beden emeği, zihin emeği, duygu emeği üretimleri gibi.

b) Mal üretimi: Ham mal, ara mal, yedek mal, mamûl mal gibi üretimler.

Herkes ürettiğini arzeder. Talep edenler bu üretimi seçerler. Talep edenler iyisini, kalitelisini, sağlamını, ucuzunu almayı severler.

Bir iş adamı, bir müdür talep ediyorsa; müdürde beden, zihin, duygu, emeklerinin süper olmasını tercih eder. Fiyat buna göre oluşur.

Üretim artmalıdır. Herkes gerek emeğini, gerek malını daha iyi, daha bilinçli, daha sağlam, daha kısa zamanda, daha ucuz olarak üretirse pazar payını arttıracaktır.

Üretimimiz çok iyi, lâkin ticaretiniz iyi değilse olmadı. Pazarlamanızı da iyi yapmak zorundasınız. Ticaret bir yarıştır. Yarışı kazanmaya çalışmalısınız.

Nelerin üretilip, nelerin üretilmeyeceği konusu hukukçuların işi. Hukuken bir üretim yasak değilse, üretmekten, ticaret yarışından hiç çekinmeye gerek yoktur. Bir şey yasak değilse, yasak olmayan üretim ve ticaret bütün insanların faydasına demektir. Kimseye zararı yok demektir.

Üretim artışı, ticaret yarışı ahlâk ve hukuk yapısını tamamlamış bir toplum için sözkonusudur. Hukuk tamamlanmıştır. Üretim artışı ve ticaret yarışı yapanlar şunu bilmektedirler: Şu şu malları üretmek ve satmak yasaktır, cezası şudur. Bunları bilen ekonomistler, bunları yapmayarak, yasak olmayan bütün işlerde büyük bir yarışa girerler. Zaten yasaklar çok azdır. Bir insanın hafızasında rahatlıkla unutmayacağı kadar sınırlıdır. Yasak olmayanlar ise mil-yonlarcadır.

Yeri gelmişken belirtmekte yarar vardır. Milyonlarca üretim çeşidi vardır. Bunlar serbesttir. Üretilir, arzedilir, satılır, para kazanılır. 10 grup yasak grubu içinde yasakları toplayabiliriz. Bu on grup yasak bilinirse, ekonomistler rahat bir nefes alarak, kendi işleri ve güçlerine bakacaklardır.

01- Kitle imha silahları. Cinayet üretmek.

02- Her nevi zihni uyuşturucu maddeler.

03- Zina. (Evlilik dışı cinsel ilişkiler).

04- Dolandırıcılık ve hırsızlık aletleri. Sahte para gibi. Riba gibi.

05- Sahibinden yazılı izin almadan kitap ve her türlü telif eserlerini bastırmak.

06- Sihir, cincilik, muskacılık, fal, kumar, şans oyunları, yatırlar-

dan çıkar sağlamak, din sömürüsü yapmak.

07- Kadın, erkek ve hayvanat heykelleri, resimleri gibi işler. Resmi evraklar için çekilen fotoğraflar bundan müstesnadır.

08- Kadın ve erkeklerin cinsel duygularını istismar eden işler.

09- İnsan zehirlemek için üretilen zehirli maddeler.

10- Zararlı hayvanların (akrep, yılan gibi) üretimleri. (İlaç yapımı veya tıbbi amaçlar müstesna).

Bu 10 grup şeyleri üretmek yasak olmalıdır. Heykeller bir zamanlar, puta tapıcılığın sembolleridir. Bu kötü anıları insanlar yaşamasınlar. Lütfen Allah'a karşı yapılan bu saygısızlığa son verelim. İnsanlar bir zamanlar bunlara tapıyordu. Yine tapınmasınlar. Bunlar unutulsun. Bir daha puta tapıcılık, hayvan totemlerine tapıcılık gündeme gelmesin. Bazıları bu işten para kazansa dahi, Allah'a saygı gereği terketsin. Başka başka işlerden para kazanmaya gayret etsin.

Bu 10 grup dışında, ne kadar üretim çeşidi varsa yapmak serbest olmalıdır. Bir değil, on değil, bin değil, milyonlarca serbest üretim çeşidi vardır. Bunları üretelim, bunları üreterek kazanmaya gayret edelim. Yarışırcasına üretim ve ticaret faaliyetleri ile meşgul olalım.

11- TARTMA, ÖLÇME, FİYAT BİLME ARAÇLARINDA HİLE YAPMAMAK İLKESİ

Tartma ne demektir? Ölçme ne demektir? Fiyat bilme ne demektir?

Tartma, ölçme ve fiyat bilme insanların ortak kabulleridir. Sen, ben, onlar belirli bir ağırlığı kilogram kabul ettiğimiz için kilogramdır. Belirli bir uzunluğu metre kabul ettiğimiz için metredir. Belirli bir kağıdı malı almada, satmada değişim aracı kabul ettiğimiz için kağıt para bir kıymet taşımaktadır.

İnsanların kabulü neticesinde bir kıymet ifade eden herşey insanların ortak değerleri demektir.

Bir hipermarket tartı cihazını yanlış ayarlayarak, bir kilogram görünen gösterge ile aslında 950 gram mal tartmış olsa, belki de uzun süre kimseler bunun farkına varmayabilir. Bu elli gramlar birike birike

öyle bir noktaya gelir ki, ekonomik denge bir kesimin lehine, bir kesimin aleyhine haksız bir yoldan bozulmaya başlar.

Bir gün önce 9.50 kuruşa aldığımız malı, bir gün sonra 10 liraya almak zorunda kalıyorsunuz, elli kuruşunuzu bir gün içinde kaybetmiş olursunuz. Elli kuruşunuzu niçin kaybettiniz? Bunu araştırıyorsunuz. Tarım sektöründe ilk ürünler pahalı olur, ürünler çoğaldıkça fiyat düşer. Herkes bunu normal karşılar. Lâkin ilk üretilen domateslerin kg'ı 5 lira olsa, ürün arttıkça, tarla domatesleri çıktıkça fiyatlar 6 lira, 7 lira oluyorsa bir terslik var demektir. Bu tersliğin adına enflasyon denir. Üretim arttıkça fiyat düşmesi gerekirken, ekonominin bu kanunun tam tersine üretim arttıkça fiyat da yükselmektedir. Öyle ise bu yükseliş kağıt paranın alım gücünün düşmesinden kaynaklanmaktadır. Birgün önce piyasada dolaşan para hacmi 5 milyar ise, bir gün sonra yeni basılan paraların piyasaya sürülmesi ile 6 milyar liraya çıkarsa, kağıt para %20'ye yakın değer kaybetmiş olur. Beş liralık domates 6 liraya çıkar. Enflasyonun sebebleri sadece kağıt para hacimlerinin artması değildir. Başka başka sebebleri de vardır. Karaborsa, ihtikâr (vurgun, vurgunculuk), aşırı kâr hırsı, tekelleşme, firmalar arasındaki gizli fiyat anlaşmaları, aşırı ücret zamları, lüks ve israf bütün bunlar enflas-yonu davet eden faktörlerdir.

Bazen enflasyonu iyi gören kişiler de çıkmaktadır. Lâkin genel olarak insanlar enflasyona iyi gözle bakmamaktadırlar. Enflasyon ile zenginleşenler iyi gözle bakmakta, enflasyon ile fakirleşenler iyi gözle bakmamaktadırlar.

Enflasyon bir kesimin parasını çalmak sayılırken, diğer bir kesimin parasını arttırmak olmaktadır. Bu açıdan bakıldığında enflasyon bir devlet terörü yanında aynı zamanda bir devlet hırsızlığı olmaktadır. Bu devlet hırsızlığı bizatihi devlete yarar sağlayan hırsızlık değil, devlete yakın güçlere yarar sağlayan bir hırsızlık olmaktadır.

11. ilke olarak ölçme, tartma, fiyat bilme araçlarında hile yapmamak gerektiğini kabul etmek lâzımdır. Ölçme ve tartma araçları malûmdur. Fiyat bilme araçlarından bugün en yaygın olarak kullanılan kağıt paralardır. Kağıt para, bir fiyat bilme aracıdır. Fiyat bilme aracında hile yapılmamalıdır. Hile yapılmaması için kağıt para nasıl

oluşmalıdır. Kağıt paranın oluşması öyle esaslara bağlansın ki, fiyat bilme aracında hileye olanak kalmasın. Hilenin yolları kesilsin. Ölçme ve tartma araçlarında hileyi anlamak kolay. Lâkin kağıt para olayında hileyi anlamak çok zordur. İnsanlar kağıt para olayını yeteri kadar bilmiyor. Kağıt para olayını öyle esaslara bağlamalıyız ki, hile yolu kapanabilsin...

ONBEŞİNCİ AŞAMA:

ALIŞKANLIKLAR

(Hükümleri Yaşamaya Alışmakta Usûl)

Kur'an Çevirileri iki cilt olarak yapılmalı. İnsanlara evvelâ birinci cildi verilmeli. Birinci cildi (86 Mekki Sureyi) iyice okuyup gereklerini yapanlar, bundan sonra ikinci cildi okurlar. İkinci cildi anlamak için birinci cilt kendilerine yol gösterir.

A- İYİ ALIŞKANLIKLAR

a) Konu: İyi alışkanlıklar nelerdir ve nasıl alışılır.

b) Eldeki malûmatlar

İkra/Alak Suresinden başlayarak Mekki Sureler.

c) Metodu

1- İkra'dan itibaren Mekki Surelerin iniş sırasına göre çevirileri okunur.

2- Kişi Allah'ın kendisinden ne gibi şeyler istediğine dair anlayışı ile hareket eder.

İnsanı değiştirecek Kur'an'dan başka kitap yoktur. İnsanın değişimi önce Mekkî Sureleri okuyarak, kendi kararlarını kendisinin vermesi ile başlar. Böylece iyi alışkanlıklar oluşur.

Her insan Mekki Sureleri iniş sırasına göre çevirilerden de olsa okumalı; inanç ve ahlâkını edinmelidir.

B- KÖTÜ ALIŞKANLIKLAR

a) Konu: Kötü alışkanlıklar nelerdir ve nasıl azalır.

b) Malûmatları

İniş sırasına göre Mekki ve Medeni Surelerin tamamı.

c) Metodu

1- Mekki Surelerin yardımı ile Medeni Sûelerin anlaşılması.

2- Hukuk ortamı içinde hukukun gereklerine riayet edilmesi.

İnsanlar ani değişikliklere karşı çıkan bir yapıya sahiptirler. İnsanın bu kaderinden (özelliğinden) hareketle Evrensel Hukukun tatbikatı için insanlara en az 10 yıl süre tanınmalıdır. İlân edildikten itibaren en az 10 yıl süre. Bu on yıl içinde konuşulacak, tartışılacak, düşünülecek, kamuoyu oluşacak ve insanlar kitleler halinde kötü alışkanlıklarını ancak bu şekilde bırakmaya başlayabilirler.

İnsandaki kötü alışkanlıkların azalması, iyi alışkanlıkların çoğalması ondört aşama boyunca bir uğraş vermesi ile mümkün olabilmektedir. İnsanlar fert fert kendilerini değiştirince toplum da iyiye doğru değişmiş olur.

ONALTINCI AŞAMA:

KARAKTERLER

(Karakterleri Tespitte Usûl)

Hangi hukuk sistemini yürütürseniz yürütünüz, yürütmenin başındaki insanlar karaktersiz ise hukuku kendi çıkarları için yorumlayacaklardır. Bu yüzden ahlâk sahibi olan kişilerin aynı zamanda hukukun yürütücüsü olmaları gerekir. Ancak ahlâk sübjektif bir konudur. Kimin ahlâk sahibi olduğu nasıl anlaşılır.

A- POZİTİF AHLÂKÎ KARAKTERLER

a) Konu: Pozitif ahlâkî karakterlerin alâmetleri (belirtileri).

b) Malûmatlar: Görülebilen davranışlar (konuşma ve eylemler).

c) Metodu

1- Sözünde duruyor mu? Sözde durma ilkesi.

2- Borcunu ödüyor mu? Borç ödeme ilkesi.

3- Yalan söylüyor mu? Yalan söylememe ilkesi.

4- Emânete ihanet ediyor mu? Emânete ihanet etmeme ilkesi.

5- Komşuları memnun mu? Komşularla iyi geçinme ilkesi.

6- Yolculukta nasıl? Yolculukta fedakârlığa katlanıyor mu? Fedakârlık ilkesi.

Metod uyarınca olumlu çıkan kişinin dosyasına pozitif ahlâkî karakter yazılır.

Pozitif ahlâkî karakterde olan kişilerin seçimi tercih (arzu) edilmelidir. Millet tercih ettiği idarecilere lâyıktır.

B- NEGATİF AHLÂKÎ KARAKTER

a) Konu: Negatif ahlâkî karakterin alâmetleri (belirtileri).

b) Malûmat: Görülebilen davranışlar (söz ve eylemler).

c) Metodu: Pozitif ahlâkî davranışlar biliminin metodunun aynısıdır.

Metod uyarınca olumsuz çıkan kişilerin, hatta bir aşamada dahi olumsuz çıkan kişilerin dosyasına negatif karakter yazılmalıdır.

Negatif ahlâki karakter taşıyanların (karaktersiz kişiliğin) seçimi tercih (arzu) edilmemelidir. Millet tercih ettiği gibi idarecilere lâyıktır.

C- İDARÎ KARAKTERLER

a) İş adamı karakterinde olan kişilerin alâmetleri.

b) Malûmatları: Başardığı işler.

c) Metodu

1- Başardığı iş hukukî mi?

2- Başardığı iş iktisadî mi?

3- Başardığı iş askerî mi?

4- Başardığı iş sanatsal mı?

5- Başardığı iş sportif mi?

6- Başardığı iş bilim oluşturma işi mi?

Pozitif karakterli olup; başardığı iş hukukî olanlar yargıç, savcı, vb. görevlere seçilmelidir.

Pozitif karakterli olup; başardığı iş iktisadî olanlar devlet, belediye başkanlıkları ve meclis üyeliklerine seçilmelidir.

Pozitif karakterli olup; başardığı iş askeri olanlar güvenlik kurumlarına atanmalıdır.

Pozitif karakterli olup; sanatsal iş başaranlar sanatsal işlere atanmalıdır.

Pozitif karakterli olup; sportif iş başaranlar sportif işlere atanmalıdır.

Öyle bir medeniyet düşününüz ki: Hiç kimse, hiç kimse hakkında zanlara göre karar vermiyor; kesin kanıtlara, somut alâmetlere

göre karar veriyor. Şeffaf bir medeniyet. Dıştan baktığınız zaman içi görünüyor.

İstisnalar:

1- Askeri sırlar (bütün milletlerde sırdır).

2- Aile sırları (bütün milletlerde sır olmalıdır).

Böylece kamu görevleri (emânetleri) ehil ellere teslim edilmiş demektir. Bir millet emânetlerini hangi ellere teslim ediyorsa, o şekilde kamu hizmetlerinin görülmesine lâyıktır.

"Şüphesiz ki, bir kavim *(ya da bir kişi)*;

kendi durumunu değiştirip düzeltmedikçe

Allah onların durumunu değiştirip düzeltmez." (Rad Suresi: 11)

Millet (Vatandaşlar) Nasıl Oy (Rey) Kullanacak!

Bir millet; devlet, belediye başkanlıklarına kimleri seçeceğine; parlamentoya, belediye meclislerine kimleri seçeceğine artık karar verebilecek esaslara kavuşmuş demektir.

Bu aşamadan itibaren Hukuki Mevzuatlar aşamasına geçilebilir.

Karakterli kişiler hukuku kendi çıkarları lehine yorumlamayacaklar, kanun ve kararname çıkarma yetkilerini yandaşlarına menfaat sağlamakta kullanmayacaklardır. Hatta öyle ki, erken öğrenme ile menfaat sağlanabilecek kararnameleri, kendi en yakınlarından dahi gizli tutacaklar. Kararname yayınlanınca zaten bütün millet aynı anda öğrenmiş olacaktır. Allah korkusundan tir tir titreyenler ancak böylesi fedakârlığa katlanabilir. Aksi takdirde hangi ahlâk anlayışı insanın bal tuttuğu parmağı yalamasına zemin hazırlamayacaktır. Sadece pozitif ahlâk sahibi olması yetmiyor, aynı zamanda idari karakter sahibi olması da gerekiyor. Her ikisi birleştiği zaman yapılabilecek seçimlerin en iyisi yapılmış demektir.

Pozitif karakterli bir insana ancak 16. aşama sonrasında ulaşılıyor. İnsanın değişimi yıllar alıyor. Onaltı aşamanın gereklerini

samimiyetle yerine getireceksiniz ki, karakteriniz pozitif olabilsin. İşte Mekke dönemi bu demektir. Pozitif karakterli insanların oluşumu dönemi. Evrensel Medeniyet ancak ve ancak böyle uzun bir çalışmanın sonucunda oluşan insanların önderliği ile kurulabilecektir. Yüce Allah yardım sözünü, Mekki Surelerin gereklerini samimiyetle yerine getirenlere vermiştir. Ve Allah sözünden dönmeyendir. Yeryüzünde Nüfus/100.000 kadar bu aşamaları sami-miyetle yaşayarak olgunlaşan insan olsun. Evrensel Medeniyet yaklaşmış demektir.

ONYEDINCI AŞAMA:

HUKUKÎ MEVZUATLAR

(Evrensel Hukuki Hükümlerin Hukuki Mevzuat Hâline Getirilmesinde Usûl)

Prof.Dr. Muhammed Hamidullah'ın *İslâm Peygamberi* adlı kitabında 47 maddelik bir Anayasa örneği kayıtlıdır. (İrfan yy. 1966. shf: 131, 134). Bu anayasanın başında Rahman ve Rahim olan Allah'ın adına yazılmış; Allah Rasûlü ve taraflar (muhacirler, ensarlar, museviler) imza atmışlardır. Bu anayasa taraflara ibadet zorunluluğu getirmedi. Temel insan hak ve hürriyetlerinin korunması için, tahakkuku için; somut, açık, net maddeler taşıyordu. Allah Rasûlü bu medeniyetin başkanı olarak tanınmıştı. **Böylece Kur'an'ın anayasa olmadığını, anayasaya kaynak olduğunu anlamış olu-yoruz.**

Hükümler bölümünde görüldüğü gibi, evrensel hükümler Kur'an'dan çıkarılacak. Bu hükümlerden insanların hakları ile ilgili olarak EVRENSEL HUKUK HÜKÜMLERİ; Haklar, Vecibeler, Kurumlar ile ilişkin olarak tasnif edilecekti.

Her bir devlet sınırı içinde yaşayan insanlar, Evrensel Hükümlere aykırı olmayan anayasalar hazırlayacaklar. Anayasalar Evrensel hükümlere aykırı olmayınca hem Evrensel olacak, hem de ülkenin şartlarına göre yapılabileceklerin en iyisi düşünülmüş olacaktır. Kanunlar çıkarılacak. Kanunları Bakanlıklar yorumlayarak, uygulamasını gösteren yönetmelikler yayınlayacak. Genelgeler, tebliğler neşredilecek; böylece, en aşağıda bulunan bir kamu görevlisi dahi somut, açık, net ifade edilen uygulamanın nasıl yapılacağını gösteren hukuki mevzuata kavuşmuş olacaktır. Kanunlara aykırı olmayan vatandaşların yaptıkları sözleşmeler ise mahkemelerde geçerli olur.

HUKUKÎ MEVZUAT

Evrensel Hukukî Hükümler; Anayasa, kanun, tüzük, kararname, yönetmelik, genelge, tebliğ, sözleşmelerin tamamını içerisine alır.

Anayasa, kanun, kararname, tüzük, yönetmelik, genelge, tebliğ, sözleşmelerin klasik ismi içtihatlardır. İçtihatlar evrensel hukuk hükümlerinin gereklerini yerine getirmek için detaylarda yapılan sistematik çalışmalar demektir. İçtihat büyük bir çalışmadır. Dayanağı Evrensel Hukuk hükümleridir. Bunun dayanağı Kur'an'ın hukuki hitaplarıdır. Kur'an'ın hitaplarının dayanağı lâfızlarıdır. Kur'an lâfızları Allah'tan gelmiştir. En son dayanak (merci) Allah olmaktadır. "Bismillâhirrahmânirrahîm" cümlesinin anlamı bu demektir.

Anayasa: Milletin çoğunluğunun içtihadı (Cumhur içtihatları).

Kanun: Anayasada belirtilen resmi kurumların içtihadı.

Tüzük: Meclis iç tüzüğü vb.

Kararname: Bakanlar Kurulu içtihadı veya üçlü kararname. (Kararı)

Yönetmelik: Bakanlığın içtihadı.

Genelge, Tebliğ: Bakanlığın acil içtihatları.

Sözleşmeler: Vatandaşların içtihatları.

Böylece kimlerin hangi aşamalarda, hangi konularda içtihat edebilecekleri ortaya çıkmış olmaktadır. Bu içtihat yapma iznini veren Allah olduğu için, içtihatlarında insanlar hata dahi yapmış olsalar, yine sevap kazanırlar.

Not: Hata; doğruluğun zıddı olan yanlışlar demek değildir. Hata; farkında olmadan oluşan uygunsuzluklar demektir.

A- HAKLARIN KANUNLAŞMASI

a) Konu: Temel insan haklarının kanunlaşması.

1- Yaşama hakkının kanunlaşması.

2- Miras hakkının kanunlaşması.

3- Bakılma haklarının kanunlaşması.

4- Konut hakkının kanunlaşması.

5- Sözleşme hakkının kanunlaşması.

6- Seyahat ve yerleşme hakkının kanunlaşması.

7- Fikir, konuşma ve ifade hakkının kanunlaşması.

8- Teşebbüs hakkının kanunlaşması.

9- İbadet hakkının kanunlaşması.

10- Evlenme hakkının kanunlaşması.

11- Boşanma hakkının kanunlaşması.

12- Haberleşme (Basın vb) hakkının kanunlaşması.

13- Seçme hakkının kanunlaşması.

14- Seçilme hakkının kanunlaşması.

15- Kamu memuriyeti hakkının kanunlaşması.

16- Dava açabilme, vekil tutma hakkının kanunlaşması.

17- Meşru müdafaa hakkının kanunlaşması.

18- Hukukçu olma hakkının kanunlaşması.

19- Öğrenim ve eğitim hakkının kanunlaşması.

20- Çalışma haklarının kanunlaşması.

.....

b) Kaynağı: Evrensel hukuk hükümleri (bunun da kaynağı Kur'an'daki hukuki hitaplar).

c) Malûmatları.

Bu konular ile ilgili yeryüzündeki bütün malûmatlar.

d) Metodu

1- Haklar ile ilgili ayetler tespit edilir.

2- Hakları bilfiil ülke şartlarına göre tahakkuk ettirmek için anayasa hazırlanır.

3- Anayasa; Dünya Adalet Meclisi, Anayasa Kurulundan geçtikten sonra halk oyuna sunulur. Halk kabul etmez ise işlemler tekrarlanır. İkinci defa halk oyundan geçmez ise, anayasasız direkt evrensel hükümlere göre idare sistemine geçilir.

4- Kanunlar evrensel hükümlerden veya anayasadan doğar.

5- Kanunlardan tüzükler, kararnameler, genelgeler, yönetmelik-

ler, tebliğler doğar. Halk hukuki mevzuata aykırı olmayan sözleşmeler yapabilir.

Bütün dünyada hukukçular ve bilim adamları bir araya gelerek şimdiden Genel Hukuk çalışmalarına başlamalıdır. Bu çalışmalar için Kur'an çevirilerinden yararlanılabilir. Arapça bilmek şart değildir.

Evrensel hukuk hükümlerinin haklar (hak tahakkuk ve hürriyetler), vecibeler, düzenleyici kurumlar ile ilgili genel esaslar Kur'an'dan ve Uygulamasından istinbat edilmiştir.

Bütün dünyanın dahi gıpta edeceği umulan bu çalışmalar, bütün dünya bilim adamlarınca başlatılmalıdır.

Evrensel Medeniyet, bütün insanların genel zararlarını önlemek, genel yararlarını sağlamak hikmeti ile dopdoludur. Zira Allah bütün insanların yapılarını bilir. Ve hükümlerini Kur'an ile bildirmiştir. Arapça bilmeyenler dahi, Kur'an Çevirileri'nden hukuk veya ahlâk hükümlerini öğrenebilirler ve hükümlerde açıkça yazılı olmayan işler için içtihatlar yaparak en güzel şekilde bu dünyada yaşayabilirler.

İnsanlara Kur'an Çevirileri'nden hüküm çıkarma yolu gösterilmiş, kitabı hazırlayanların kültür hizmeti yerine getirilmiştir. İster yapın, ister yapmayın. Dinde zorlama yoktur. Yapan da yapmayan da karşılığını Allah'tan bulacaktır. Evrensel suçlar, Batı ve Doğu ülkelerindeki insanları hayattan bıktırıyor. Bir çözüm getiriyorlar, lâkin getirdikleri çözüm yarım yüzyıl sonra başlarına daha büyük problemler açıyor, böylece ne için gelip gittiklerini dahi anlamadan göçüp gidiyorlar. Yazık değil mi?.. Kendinize acıyın. Kendinizi düşünün. Kendinize merhametli olun. Kendine merhametli olmayan başkalarına da merhametli olamaz.

B- VECİBELERİN KANUNLAŞMASI

Şu örnek üzerinde düşünelim.

Eserin bu satırları yazılmadan birkaç saniye evvel caddeden bir fren sesi duyuldu. Araba adama fena çarpmıştı. Kanlar akıyordu. İşte hukuki bir olay. Kişi öldü. Faraza kimsesi olmasın. Hakkı kime vereceksiniz. Çarpanın vecibesi ne olacak? Bunu düşünürken hiç Allah'ın Kitabına bakmak insanın aklına gelmez mi? Allah mutlak Âlim iken, bu kadarcık bir meseleyi bilmez mi? Bu nasıl saygı? Bu nasıl anlayış?

Allah her türlü hukuki olay için bir dayanak hüküm koymuştur. Araştırıp bulmuyorsan kitabın suçu ne?

Efendim ölenin kaderi bu imiş? Eceli yetmiş? Bu konular İslâm hukukunu ilgilendirmez. Hukuk ayrı şey, ecel ayrı şey. Böyle bir olay olduğunda Allah nasıl hareket etmemizi teklif ediyor. Bu tekliflerden hukuk doğar.

İslâm Evrensel Hukuk Medeniyeti'nde dört zorunlu vecibe olur. Vergi, savunma, temel eğitim, evrensel suçları işlememek ve işlenirse cezasına razı olmak.

a) Konu: Zorunlu vecibelerin kanunlaşması.

b) Kaynağı: Evrensel Hukuk Hükümleri. (Bu da kaynağını Kur'an'ın dört vecibe ile ilgili hitaplarından alır).

c) Malûmatları

Bu konular ile ilgili yeryüzündeki bütün malûmatlar.

d) Metodu

Vecibe 1- Evrensel hukuk hükümleri, vecibeler bölümü ile ilgili hükümler Kur'an Çevirilerinden araştırılarak, devletin alabileceği maksimum vergilere sınır getirilerek, daha azı ilgili devlete bırakılarak vergi hükümleri çıkarılır.

Vecibe 2- Gönüllü veya paralı askerlik ve savunma hükümleri çıkarılır.

Vecibe 3- Okuma, Yazma, Yabancı Dil, Meslek Eğitim ve Öğretimi vecibeleri.

Vecibe 4- Evrensel suçlar ile ilgili olarak.

a) Her türlü cinayetler ile ilgili hükümler çıkarılır.

b) Her türlü hırsızlıklar.

c) Açıkta zina ve ırza tecavüz ile ilgili hükümler.

d) Uyuşturucular ile ilgili hükümler.

e) İftiralar ile ilgili hükümler çıkarılır.

Hükümlere uygun yürütme için gerekli kanunlar, gerekli hukuki mevzuat hazırlanır.

C- YASAMA (Kanun, Tasarı ve Teklifleri) HİZMETLERİ

1- Maddi ve teknik konularda ülkeyi kalkındırmak için yasama hizmetleri Türkiye Büyük Millet Meclisi ve Belediyeler tarafından yapılır.

2- Güvenlik hukuku mevzuatı ile ilgili yasama, Güvenlik Kurumu tarafından yapılır.

3- Seçim ile ilgili yasama, Seçim Kurumu tarafından yapılır.

4- Para Kurumu ilgili yasama, Para Kurumu tarafından yapılır.

5- Geri kalan işler ile ilgili Yasama Hizmetleri Dünya Adalet Meclisi tarafından yapılır.

İÇTİHATLAR (YASAMA HİZMETLERİ)

A- RESMİ İÇTİHATLAR (KANUNLAR)

1) Dünya Adalet Meclisi içtihatları. (Evrensel Hukuk içtihatları)

2) Devlet içtihatları. (Ekonomik içtihatlar)

3) Belediye içtihatları. (Ekonomik içtihatlar)

4) Güvenlik Kurumu içtihatları. (Güvenlik içtihatları)

5) Seçim Kurumu içtihatları. (Seçim ile ilgili içtihatlar)

6) Para Kurumu içtihatları. (Parasal içtihatlar)

B- BİREYSEL (ÖZEL) İÇTİHATLAR

1) Bilimlerin konularında yapılacak içtihatlar. (Bilim oluşturma içtihatları).

2) Kişilerin kendi aralarında yapacakları sözleşmeler. (Sözleşme içtihatları).

3) Kişinin kendi problemini çözmek için yaptığı içtihatlar.

4) Kişinin başkalarının problemlerini çözmek için ileri sürdüğü içtihatlar.

5) Kişinin gelecekte çıkması muhtemel problemler için ileri sürdüğü içtihatlar.

6) En az 11 kişinin müştereken hazırladığı, müşterek içtihatlar.

ONSEKİZİNCİ AŞAMA:

KURUMLAR

(Hukuki Mevzuatın Yürütülmesinde Usûl)

Hukukî Mevzuat resmi kurumlar eli ile yürütülür. Altı temel kurum vardır. Dünya Adalet Meclisi, Devlet, Belediye, Güvenlik, Seçim ve Para Kurumları'dır. Bu temel kurumların haricinde, her çağın ihtiyaçlarına göre çeşitli alt kurumlar oluşturulabilir. Örneğin bankalar, şirketler, vakıflar vb. kurumlar.

Bu aşamada temel kurumların tarif, görev, yetki, bütçe ve denetimlerinden söz edilecektir. Bir önceki aşamada belirtilen hukukî mevzuatlar bu kurumlar eli ile yürütülerek, insanlara hizmetler sunulur.

TEMEL KURUMLAR

A- DÜNYA ADALET MECLİSİ

Yeryüzünde ne kadar insan varsa temsilcilerinin katılımı ile oluşan; devletlerüstü, evrensel bir hizmet kurumudur.

GÖREVLERİ

1) Temel insan hakları, temel insan vecibeleri, temel düzenleyici kurumlar ile ilgili Evrensel Hukuk Hükümleri'ni ilân etmek.

2) Her ülkenin hukuki mevzuatının, Evrensel Hukuk Hükümleri'ne uygunluğunu denetlemek.

3) Devletlerarası ihtilâflarını çözüme bağlamak.

4) Yargı hizmetlerini koordine etmek.

5) Temel eğitime müfredat hazırlamak. Açık öğretim hizmeti vermek.

6) Dünya güvenliğinin, barışının sağlanmasına yardımcı olmak.

YETKİLERİ

1) Görevleri ile ilgili işleri yapmak.

2) Güvenlik ve Seçim Kurumu Başkanları'nı atamak.

3) Protokolde Devlet Başkanı'ndan önde bulunmak.

BÜTÇESİ

1) Dünya Adalet Meclisi Üyeleri az veya çok hiçbir şekilde maaş, ücret, sadaka, zekât alamazlar. Kurum Üyeleri aş, iş, ev, eş, binek ve akarlarını temin etmeleri gereklidir. Temin edemezlerse, hem kendi işlerinde çalışırlar, hem de Adalet Kurumu'na yardımcı olurlar.

2) Kurumun; bina, elektrik, su, araç ve gereç gibi giderleri ilgili Devlet ve Belediyeler'ce karşılanır.

3) İsteyen her insan, her yıl zarurî servetinin dışında kalan kısmının % 2,5'unu Kurum'a verebilir. İsteyen verir, isteyen vermez. Kimse zorlanamaz.

DÜNYA ADALET MECLİSİNİN DENETİMİ

Her isteyen insan gelip hesap sorabilir. Denetleyebilir. Böylece denetim bütün insanlarca sağlanır. İster resmi bir şahıs olsun, ister özel bir şahıs olsun; her şahıs, kurumu ve kurum çalışmalarını denetleme hakkına sahiptir. 80 yaşına gelen bir Dünya Adalet Meclisi Üyesi, Üyelikten ayrılır.

B- DEVLET

Sınırları belirli bir kara parçasında nüfusu ve hukuku olan, çeşitli hiyerarşik teşkilatlardan oluşan, ülkenin maddi ve teknik kalkınması ile görevli organize kurumdur.

DEVLETİN GÖREVLERİ

1) Ülkenin maddi ve teknik olarak makro plânlamasını gerçekleştirmek.

2) İleri, yüksek, büyük teknolojik yatırımları gerçekleştirmek.

3) Maddi ve teknik olarak ülkenin kalkınmasını sağlamak.

4) Maddi ve teknik sahada okul ve üniversiteler kurmak.

5) Çok büyük kapasiteli elektrik ve sulama yatırımlarını yapmak.

6) Otobanlar, şehirlerarası yollar, doğal gaz, petrol boru hatları, büyük kanalizasyon tesisleri, hava alanları, limanlar, demiryolları gibi alt yapı hizmetlerini gerçekleştirmek.

DEVLETİN YETKİLERİ

1) Görevleri ile ilgili işleri yapmak.

2) Devletlerarası maddi ve teknik anlaşmalar imzalamak.

3) Belediye sınırlarını belirlemek.

4) Sahipsiz toprakları, halk yararına kullandırmak.

5) Vergi toplamak.

6) Dış Devletlere karşı ülkeyi temsil etmek.

DEVLETİN BÜTÇESİ

1) Devlet peşin bütçe ile çalışır. Bir yıl içinde toplânan vergiler ve sağlanan gelirler ile gelecek yıl kullanılmak üzere bütçe oluşturulur.

2) Devlet kendi yatırımlarından sağlanan gelirleri de bütçeye aktarır.

DEVLETİN DENETİMİ

Devlet'in denetimi, parlamento tarafından yerine getirilir.

C- BELEDİYE

Sınırları Devlet'çe belirlenmiş bir beldede; belediye sınırları içinde yaşayan insanların, temel insan haklarını bilfiil tahakkuk ettirmekle görevli hiyerarşik bir kurumdur.

BELEDİYENİN GÖREVLERİ

1) Seçim bildirgesinde yazılı gelirleri toplamak.

2) Alt yapı hizmetlerini, temizlik hizmetlerini yerine getirmek.

3) Şehir içi ulaşımı sağlamak.

4) Yeşil alanlar oluşturmak.

5) İmar plânları yapmak. İmar uygulamalarını denet-lemek.

6) İnsanların yaşama, miras, bakılma, konut, sözleşme, seyahat ve yerleşme, fikir, konuşma ve ifade, teşebbüs, ibadet, evlenme, boşanma, haberleşme, seçme, seçilme, kamu memuriyeti yapabilme, dava açabilme, vekil tutabilme, meşru müdafaa, hukukçu olma, öğrenim ve eğitim, çalışma gibi temel insanî haklarına imkânları elverdiğince yardımcı olmak, hizmet etmek.

7) Sağlık tesisleri kurmak.

8) Evlenmeye gücü yetmeyenleri evlendirmek.

9) Kimsesiz, mücbir durumlarda kalmış kişilere maaş bağlamak.

10) Temel mesleki öğrenim ve eğitim okulları kurmak.

11) Maddi ve teknik mesleki okullar, üniversiteler açmak.

12) İş sahaları oluşturmak.

13) Belediye Gazetesi çıkararak, her isteyenin yazısını sansür koymadan sıra ile yayınlamak.

14) Radyo, TV istasyonları kurarak, her isteyenin fikirlerini açıklamasına sıra ile müsaade etmek.

15) Sınırları içinde emlâk alım-satım, nüfus kayıtları gibi işlemleri yerine getirmekle birlikte, birer nüshalarını Devlet Arşivlerine göndermek.

16) Sınırları içindeki yargı personelinin maaşlarını ödemek.

17) Trafik hizmetlerini yürütmek.

18) Gıda maddelerini denetlemek.

19) Suç işleyenleri yargı kararı gereği; hapse koyma, cezaları infaz

etmek, icra takip işlemlerini yapmak.

20) Hafif silah taşıyan iç güvenlik hizmetlilerini, halkın seçimi ile işe alma ve maaşlarını ödemek.

21) Devlet ile koordinasyon içinde, kamu hizmetlerini yerine getirmek.

BELEDİYENİN YETKİLERİ

1) Görevleri ile ilgili işleri yapmak.

2) Sınırları içindeki halkı resmi törenlerde Belediye Başkanı (aynı zamanda Vali) olarak temsil etmek.

3) Belediyeler arası maddi ve teknik anlaşmalar yapmak.

4) Güvenlik Kurumu'ndan zor durumlarda yazılı yardım isteyebilmek.

5) Belediye gelirlerini toplamak.

6) Sınırları içinde bulunan sahipsiz toprakları halk yararına tasarruf etmek.

7) Borçlanmadan yabancı Belediyeler'den hibe almak, karşılıklı yardımlaşma yapabilmek.

8) Evrensel Hukuk Hükümlerine, Hukuki Mevzuata aykırı olmayan iç yönetmelikler yapabilmek.

BELEDİYENİN BÜTÇESİ

1) Belediye peşin bütçe ile çalışır.

2) Bir yıl önce toplanan gelirlerden, öncelikle personelin ücretleri ayrılır, kalan paralar ile çeşitli hizmetler yerine getirilmek üzere bütçe oluşturulur.

BELEDİYELERİN DENETİMİ

Belediyeler'in denetimi, parlamento tarafından yapılır.

D- GÜVENLİK KURUMU

Başkanı Dünya Adalet Meclisi tarafından atanan; Devletlerarası Güvenliği sağlamak üzere orduların ittifakı ile oluşan bir Kurum'dur.

GÜVENLİK KURUMUNUN GÖREVLERİ

1) Dünya güvenliğini sağlamak.

2) Devletlerarası savaşa giden yolları kapatmak.

3) Savaşa sebebiyet veren saldırgan haksız güçlerin aleyhine, tüm barış yolları tıkanmış ise Dünya Adalet Meclisi'nden yazılı olur almak suretiyle fiili müdahalede bulunmak.

GÜVENLİK KURUMUNUN YETKİLERİ

1) Bütün silah fabrikalarını satın almak.

2) Mevcut silahları satın almak.

3) Silah üretimini tekelinde tutmak. Silah satmak.

4) Her kadına, bir savunma silahı satmak.

5) Profesyonel askerî güç bulundurmak.

6) Herhangi bir ülke saldırıya uğradığında, o ülke halkına savunma için seferberlik ilânı yapmak.

7) Saldırıya uğrayan ülkelere yardımcı olmak isteyen gönüllüleri eğitmek.

8) Askerî tatbikatlar yapmak.

9) Askerî okullar açmak.

10) Barış zamanlarında personeli yarı-ekonomik, yarı-askerî işlerde istihdam edebilmek. İnsanlardan yoksul olanlara yardım yapabilmek.

GÜVENLİK KURUMUNUN BÜTÇESİ

1) Devlet'in gelirinin % 10'unu Güvenlik Kurumu'na aktarmak.

2) Silah satışından sağlanan gelirler.

3) Bağış ve yardımlar.

4) Yarı-askerî, yarı-iktisadî işletmelerden sağlanacak gelirler.

GÜVENLİK KURUMUNUN DENETİMİ

Kişilerin dava açması üzerine sivil mahkemelerce yapılır.

E- SEÇİM KURUMU

Halkın; Devlet ve Belediye Başkanları'nı, Parlamento ve Belediye Meclis Üyelerini seçmesi, referandumların yapılması vb. konularda seçimleri yaptırmak üzere, başkanı Dünya Adalet Meclisince atanacak bir kurumdur.

SEÇİM KURUMUNUN GÖREVLERİ

1) Azami beş yılda bir Devlet Başkanı seçimini yaptırtmak.

2) Azami dört yılda bir Parlamento Üyelerinin seçimini yaptırtmak.

3) Azami iki yılda bir Belediye Başkanı ve Meclis Üyeleri'nin seçimlerini yaptırtmak.

4) Devlet ve Belediye Başkanları'nın yazılı istekleri ile referandum yaptırtmak.

5) Seçimi kazananlara; "Kazandı Belgesi"ni vermek. Referandum sonuçlarını ilân etmek.

6) Dünya Birleşik Devletleri kurulursa, azami 10 yılda bir Dünya Birleşik Devletleri Başkanı seçimini yaptırmak.

SEÇİM KURUMUNUN YETKİLERİ

1) Adaylara aday kartı verip süresiz propaganda imkânı tanımak.

2) Seçimlerin güvenliği için, iç güvenlik güçlerinden yararlanmak.

3) Görevleri ile ilgili işleri yerine getirmek.

SEÇİM KURUMUNUN BÜTÇESİ

Her seçimin masrafını ve personel giderlerini hesaplayarak, giderleri seçim yapılması ile ilgili beldelerin güçleri oranında fatura etmek. Bir vakıf gibi kâr gâyesi gözetmeden çalışmak.

SEÇİM KURUMUNUN DENETİMİ

Seçim Kurumu'nun Denetimi, dava açılması üzerine mahkemelerce yapılır.

F- PARA KURUMU

İnsanlar arasında hür ticaretin ve hür teşebbüsün gelişmesi için, Merkez Bankası Başkanlarının oluşturduğu kurumdur.

PARA KURUMUNUN GÖREVLERİ

1) Gümrüklerin kaldırılmasına çalışmak.

2) Vizelerin kaldırılmasına çalışmak.

3) İthalat ve İhracat kısıtlamalarının kaldırılmasına çalışmak.

4) Müteşebbislere Evrensel Kağıt Para basarak faizsiz kredi açmak veya ortak olmak.

5) Nakliye hizmetlerini eşit olarak sunarak, nakliye ve dağıtım kolaylığı sağlamak. İdeal aşamada malını satmak isteyenlerin nakliye giderlerini sıfıra yaklaştırmak.

6) Fiyat istikrarını sağlamak.

PARA KURUMUNUN YETKİLERİ

1) Görevleri ile ilgili işleri yapmak.

2) Evrensel kağıt para basabilmek.

PARA KURUMU'NUN DENETİMİ

Ticaret Kurumu'nun Denetimi Devlet Başkanları Birliği tarafından yapılır.

BÖYLECE;

Dünya Adalet Meclisi

Yüzlerce Devlet

On Binlerce Belediye

Bir Tek Güvenlik Kurumu

Bir Tek Seçim Kurumu

Bir Tek Para Kurumu

Binlerce Banka

Milyonlarca Şirket

Milyarlarca Müteşebbisten meydana gelen;

EVRENSEL BİR MEDENİYET OLUŞABİLİR...

İnsanlar arasında ırk, inanç (din), dil, sınıf, sosyal konum, imtiyaz farkı gözetilmeksizin insan hakları gerçekleştirilir. Böylece bireysel ve toplumsal hayat en iyi biçimde yaşanabilir.

ONDOKUZUNCU AŞAMA:

YARIŞLAR

Önceki aşamaların tahakkuk ettiğini düşünelim. Dünya Adalet Meclisi, yüzlerce devlet, binlerce belediye, binlerce güvenlik alt kurumu binlerce seçim alt kurumu, binlerce hür teşebbüsü destekleyen para alt kurumu gerekli ihtiyaçları karşılamak, problemleri çözmek için kurulan kurumlar, bankalar, gazeteler, şirketler, vakıflar vs. kurumları ile hiçbir inanış, ırk, mezhep, aile, sosyal konum farkı gözetmeksizin hizmet sunan uygar bir hukuk düzeni, hakları tahakkuk eden, hürriyetlere sahip, vecibeleri yerine getirmeye çalışan insanlık aleminin elbette gülmeye, eğlenmeye, dinlenmeye ve birbirleriyle iyi işlerde yarışmaya da ihtiyacı olacaktır. Kur'an; içinde inanç bilgileri de bulunan, aynı zamanda hukuki bilgiler de bulunan, aynı zamanda bilimlere yön veren, teşvik eden, insanın aklını kullanarak içtihat etmesini de tavsiye eden bütün insanların Rabbi olan Allah'ın bir hediyesidir.

Dünyayı Darü'l-İslâm, Darü'l-Harp diye ayıranların gâyesi, bugünkü anlaşılan dar kavramı değildir. Kavramları ilk defa ortaya koyan kişiler bugün hayatta olmadığı için, insanlar onların gâyelerini çoğu zaman yanlış anlıyorlar. Bu nedenle hayatta olmayan, ölmüş olan insanların değil, yaşayan insanların beyânlarından buna benzer kavramlar öğrenilmelidir.

Kimi müziğe haram der, kimi futbola haram der, kimi başka bir şeye haram der. Ey Allah'ın kulları ölçünüz ne? Neye dayanarak hemencecik haram veya günah diyebiliyorsunuz? Ölçünüz ne?

Artık hukukun sıcak olan haklar ve hürriyetler bölümünü, soğuk olan vecibeler bölümünü geride bırakarak; nasıl eğlenelim, nasıl dinlenelim, nasıl gülelim, nasıl moral bulalım ona kafa yoralım. Bu konularda bilimler geliştirmeye çalışalım. Bilimsel yarışlar bilimi, iktisadî yarışlar bilimi, ahlâkî yarışlar bilimi, sanatsal yarışlar bilimi, sportif yarışlar bilimi ve bu bilimler geliştikçe, düzen içinde uygulanacak ve insanların gülme, eğlenme, dinlenme ihtiyaçları da böylelikle karşılan-

maya çalışılır.

Bazılarının sandığı gibi spor, sanat vb. işler gâyesiz, hedefsiz gelişi güzel olarak çıkmış işler değildir. Teşvikler medeniyete katılmak isteyen insanları, gönüllü olarak seve seve medeniyete katılmaya teşvik eder. Derler ki; ne güzel yaşıyorlar, ne güzel gülüyorlar, ne güzel duygulanıp ağlıyorlar, ne güzel dinleniyorlar, ne güzel eğleniyorlar, ne güzel centilmenlik yapıyorlar. İşte böylece kişi Alemlere Rahmet Peygamberimiz Muhammed Aleyhi Selâm'ı örnek alarak gereklerini yerine getirmiş olur. Peygamberimizin örnek ahlâkı ise Kur'an ahlâkı idi. Şimdi yarışları teşvik bilimlerinin nasıl geliştirileceğini belirtmeye çalışalım.

A- SPORTİF YARIŞLAR

a) Konu: Spor.

b) Eldeki malûmatları

Tarihte ve günümüzde yapılan bütün sporlar.

Futbol milletleri birbirine yaklaştıran bir oyun olarak kullanılmalıdır.

Futbol maçlarından önce, sahaya toplanan kalabalıklara azami onbeş dakika Kur'an'ın orijinali en güzel seslerle okunmalı, azami onbeş dakikada da anlamı okunmalıdır. Bu okunacak Sureler, Mekki Sureler olmalıdır.

İkra/Alak Suresinden başlayarak sıra ile futbol maçlarından sonra evlerine dönenlere A-5 kağıdı büyüklüğünde kağıtlara yazılmış Sure anlamları hediye edilmelidir.

Her semte, her kazaya, her köye bir futbol sahası yapılmalıdır. Cuma namazları en büyük futbol sahasında; yağmurlu olmayan, soğuk olmayan günlerde kılınmalıdır. Hukukçu olmayanlar Cuma Hutbesi vermemelidir. Vaaz yapmamalıdır. Hatta camilerde namaz dahi kıldırmamalıdır. Böylece ahlâken cami görevlileri bilim adamı olmaya teşvik edilmiş de olacaklardır. Dikkat edilirse kıldıramaz denilmiyor, kıldırmaya cesaret etmemeli deniliyor. İster cesaret etsin, ister etmesin. Camilerde imamlık ve müezzinlik kadroları iptal edilmelidir. Camiler, kiliseler, havralara belediyeler sekizer saat ara ile temizlik ve bekçilik

görevlisi atayacak. Mabedler 24 saat açık tutulacaktır. İsteyen ibadetini yapar, isteyen yapmaz. Kimse karışamaz. İmam ve müezzinlere devletten verilen maaş kalkınca otomatikman devletin giderleri azalmış olacaktır. Temizlik ve bekçilik görevlilerine maaşlarını belediyeler verecektir.

Camilerde (gerek camii içinde ve gerekse avlusunda) güreşler yapılabilir. Camilerin içinde yapılacaksa üst katında kadınlar bu güreş müsabakalarını rahatlıkla seyredebilir. Böylece Güreş, Judo, Karate, TaeKwon-do, Wing Chun Kung-Fu gibi spor dalları müsabakaları için (camiler namaz saatleri dışında) değerlendirilebilecektir. Çünkü Allah Rasûlü bunu yapmıştır. Bu da bir Sünnet'tir. Müsabaka saatlerinde namaz için gelenler, son cemaat mahallerinde namazlarını kılabileceklerdir. Camilerde müsabakalar yapılırken insanlar birbirlerine küfür edemeyecekleri için, zamanla ahlâkları da iyileştirilmiş olur. Caminin manevi havası, ahlâken insanları küfür etmekten alıkoyar ve insanlar pazar günleri erkenden camiye gelir. Müsabakaları izler. Öğle vaktinde namazını kılar ve sohbet eder. İkindi vaktinde evlerine döner. Bunları yapmaya kimse zorlanamaz, çünkü bunlar ahlâkın konularıdır. Ancak müsabakada birisi, kasten birinin bir uzvunu parçalarsa ve kasten olduğu ispat edilirse, bu durum ise hukukun sahasına girer.

B- SANATSAL YARIŞLAR

a) Konu: Sanat

b) Malûmatları: Tarihteki ve günümüzdeki sanatlar.

İçinde Allah'a şirk koşmayan, küfür kokmayan her türlü müzik geliştirilmelidir.

"İBLİSİN SANATI" adlı yeni bir akım geliştirilmeli. İblisin insanlara sağdan, soldan, önden, arkadan, üstten, alttan nasıl yaklaştığı, kan dökmeye, adam öldürmeye teşvik etmeye çalıştığı; sanatın her dalında gösterilmelidir. Böylece insanlara, İblis'in insana nasıl vesveseler (kötü düşünceler) verdiği gösterilmelidir. İblis, bütün insanlara düşmandır. İnsanı birbirini öldürtmeye çalışıyor. Bunun için ne gibi yollar izliyor. Bir misalle anlatalım. Faraza;

Birisi İsrail'e konferans vermeye gitse, bu olay üzerine bakınız İblis ne yapıyor:

1- Müslümanlara fısıldıyor: Vay be, görüyor musun, adam Yahudi ajanı.

2- İsraillilere fısıldıyor: Vay be, görüyor musun, adam bizi aldatmaya gelmiş.

3- İnsanlara fısıldıyor: Görüyor musun iki yüzlüyü.

4- Konferansçıya fısıldıyor: Yahu ne işin var senin buralarda. İnsanlar yanlış anlıyorlar, seni kimse sevmez...

5- İblis beşinci bir yaklaşım getiriyor. Gördün mü adam açık oynayan ajan. Böyle böyle söylüyor ki, kendisinin dürüst olduğunu göstersin. Hiç yutar mıyız?!..

6- İblis altıncı bir yaklaşım getiriyor: Vay be, sen neymişsin yahu? Kibirlendirmeye çalışıyor.

7- Bu da yetmedi: Yaşamanın ne anlamı var. Herkes alçak, diyerek insanı diğer insanlara karşı kışkırtıyor.

8- Bu da yetmedi: Git vur şunu da biraz eğlen diyor. Zaten Allah yapacağını senin elinle yapıyor. Vursan da aslında Allah vurmuş oluyor, diyor. Nasıl olsa herkes cennete gidecek diye vesvese veriyor. (Yalan söylüyor).

9- Bu da yetmedi: Allah, hiç kulunu yakar mı? Yaksa da az yakar, sonsuz yakmaz, diyerek yalan söylüyor.

10- Bu da yetmedi: Aman dikkat, sakın ha para kazanma, azarsın, diyerek meskenete teşvik ediyor.

11- Bu da yetmedi: Cinayete giden yol için; iftirayı, hırsızlığı, uyuşturucuyu ve zinayı teşvik ediyor.

İnsan zihnine öylesine değişik yollardan girerek, insana şunu şunu yapmak konusunda sürekli vesveseler atıyor.

İblis tanıtılınca insanlar, hukuka saygının ne olduğunu göreceklerdir. İblis insana yaklaşırken; "İyiliğine, güzelliğine, faydasına, doğruluğuna, haklı olduğuna" kişiyi inandırmaya çalışır. Ve kişi yaptıklarını böyle sanarak yapar. Halbuki aldandığının farkına geç varacaktır.

İblis'in sanatı dünya sinemalarında gösterildiği gün; insanlar hem eğlenecek, hem de düşüneceklerdir. Evrenselliği böylece öğrenecek-

lerdir. İblis evrensel çalışmaktadır. Dünyanın her yerindeki insan kavimleri, insanlar arasındaki coğrafi, etnik, inançsal, hukukî, siyasî, iktisadî farklılıkları vesveseler haline getirerek insanı insana düşman edip, kan dökmeye teşvik ediyor.

İblis'in sanatını öğrenen kişi, İblis'in oyunlarına gelmemenin yollarını da araştıracaktır...

Sanat somut çözümler vermez... Verirse sanat olmaz.

Sanat araştırmaya teşvik edecektir.

İnsanlar gülecek, ağlayacak, dinlenecek ve düşüneceklerdir.

Sanat insanın duygularına ve düşüncelerine hitap eder. Sanat şunu yapın yapmayın şeklinde bir telkinde bulunmaz. Bulunursa sanat olmaz, tebliğ olur. Sanat ayrı şey, tebliğ ayrı şeydir.

Sanatta evrensel düşman İblis olmalıdır. Seyreden kim olursa olsun hiçbir şekilde duygusal rencide çekmemelidir. Ne Müslümanım diyenler, ne Museviyim ve ne de İseviyim diyenler, yani; hiçbir duygu rencide olmamalıdır. Sanat başka şey, tebliğ başka şeydir.

Şu da unutulmamalı ki, İblis'in vesveselerinin insanlar üzerinde hiçbir zorlayıcı gücü yoktur. Sadece düşünce ilham eder. Bazıları da bu düşünceleri Allah'ın ilhamı sayarak sapıtır gider. Allah'ın ilhamı Kur'an'ın ayetleridir. Bundan başka ilham arayan yoldan sapmıştır. Şairin dediği gibi "Kur'an'dan alıp ilhamı, asrın idrâkine söyletmeliyiz İslâm'ı".

İnsan; Genel Hukuk'a saygılı olursa, şeytanın vesveselerinden mümkün olduğu kadar korunmuş olacaktır. Zira; Genel Hukukun dayanağı Evrensel Hukuk hükümleridir. Bunun dayanağı ise Kur'an'ın hukuk ayetleridir. Kur'an ise Allah'a aittir. Böylece şeytan ile Allah arasında meydana gelen olayda, şeytan kibrini ispatlamaya çalışıyor, insan ise verdiği sözü unutmaya çalışıyor. Ne kadar acı... İblis insanı kıskandığı için Allah'a isyan etti. Kibirlendi ve kâfirleşti. Bir daha iman etmeyecek, sonsuz azap içinde kibrini sürdürecek. Allah İblis'e zulüm etmedi. Sadece yarattığı bir türe (Adem'e) temettü (bir kazanç) lütfetti. Allah İblis'i azdırmadı. İblis kendi azdı. O da Allah'ın kulu, yeni yarattığı (insan) da Allah'ın kulu. İblis hür iradesini[*] kendi isteğiyle Allah'ın sözüne karşı ukelâlık için kullandı. Ukelâ İblis... Ancak İblis karşısında, Muhammed as.'ın Sünneti'ni (Kur'an'dan ürettiği değer-

leri, uygulamaları) örnek alarak yaşayacak olanlar, İblis'in oyunlarına gelmeyeceklerdir... İster medeniyet kurulsun, ister kurulmasın, hiç olmazsa İblis'in oyununa gelmeyeceklerdir... Bu ise İblis için bir hüsrândır, insan hür iradesini kullanmalı. Metod; hür iradeyi dağınıklıktan kurtarıp düzenli, sistemli kullanmayı öğreten bir mantık kılavuzudur.

[*] Cüz'i irade diye bir şey bâtıldır. İnsan iradesi ile Allah iradesinin kıyası söz konusu bile değil. Allah'ın ki külli, insanın ki cüz'i diye bir ayrım saçmadır, gayri İslâmi'dir. "Kul ile Rab hiçbir şekilde birbirine benzetilemez!.."

C- İKTİSADÎ YARIŞLAR

İktisad: Üretilen mal ve hizmetlerin değişim aracı (para) ile ifadesidir. Para kazanmak teşvik edilecektir.

a) Konu: İktisat.

b) Malûmatları: Günümüzdeki ve tarihteki malûmatlar.

Çocuklara istedikleri şeyleri almada kızmak yerine, insanlardan bir şey istememeyi öğretmek lâzımdır. Öğrenince içinden gelen duygular çocuğu itecek, çocuk bunları elde etmek için para kazanma yollarını arayacaktır. Kimse kimseden bir şey istememeye teşvik edilmelidir.

Kimse kimseden birşeyler istememeye teşvik edilmeli. Zanni bir rivayete göre birisinden Allah Rasûlü: "Kimseden birşey istememek üzerine biat alır." Bu kişinin devenin üzerinden sopası düşer. Bunu yerdeki bir adamdan istemez. İner kendisi alır. İnsanlar birşeyler istememeyi öğrenince, içlerindeki enerji kendi işlerini kendilerinin yapmasına yol açacak; dilencilik, dolandırıcılık azalacaktır. Sözleşmeden doğan hakların istenmesi ise bu konuya dahil değildir. Bu konu ile o konu karıştırılmamalıdır. Herkes sözleşmeden doğan hakkını istemeye teşvik edilmelidir.

Silah sanayi üretimlerini yapanlar, fabrikalarını Genel Kurmay Başkanlığı'na satıp, paralarını alıp, başka sahalara yatırım yapmalıdırlar. Böylece silah satıp para kazanmak için senaryolar hazırlamaya vesvese veren İblis, bir daha darbe yiyecektir.

Değişim aracı, plânlama, üretim, dağıtım, tüketim bilim haline

getirilmeli ve teşvik edilmelidir.

Büyük şirket nasıl olunur? Örneğin, Sermayesi 10 Milyar Dolar olan, 100.000 ortağı bulunan bir Anonim Şirket oluşturmayı düşününüz. Bu şirketin ortaklarının, başkaları tarafından satın alınma problemini minumuma indirmek için, ortak olmadan evvel, ortak olmak isteyenleri Kur'an, Sünnet, Çağdaş Bilimler, İçtihatlar ve fiili iş adamlığı öğretim ve eğitiminden geçiriniz. Başarılı olursa ortaklığa kabul ediniz. Buna muvaffak olursanız, Dünya'da her yüzbin kişinin yaşadığı bir bölgeye bir büro açınız. Bütün bürolar arasında haberleşme sistemini kurunuz. Ve Uluslararası Ticaret yapınız. Mal nerede uygun fiyatta ise, bu malı kâr edecek başka bir bölgeye sevkediniz. Böylece Dünya Ticareti'nde önemli bir pay elde edebilirsiniz. Açtığınız her büroda en az bir ortağınız bulunmalıdır. Ve en az bir tane ticaret elemanı istihdam edilmelidir. Geleceği iyi tahmin edebilmek, geleceğe hazırlanmayı ve başarılı olmayı kolaylaştırır.

D- AHLÂKÎ YARIŞLAR

a) Konu: Ahlâkî yarışlar.

b) Malûmatları: Bütün Rasûllerin hayatları.

Musa as.'ın ahlâkı teşvik edilmelidir.

İsa as.'ın ahlâkı teşvik edilmelidir.

Muhammed as.'ın ahlâkı teşvik edilmelidir.

Bütün Rasûllerin ahlâkı teşvik edilmelidir.

E- BİLİMSEL (İLMÎ) YARIŞLAR

Bilimlerde, yeni şeyler keşfedenler teşvik edilmelidir.

YİRMİNCİ AŞAMA:

ÖLÜM VE HAYAT

Çağımızda ihtiyaçlarımızı karşılamak, problemlerimizi çözmek, araştırmalar yapmak, asl olarak Kur'an'ı kabul etmek, Arapça bilmiyor isek Kur'an Çevirileri'ni okumak, hedeflerimizi belirlemek, gâyemizde samimi olmak, önerileri dinlemek, uygulamalar yapmak, kontrol edilmek, hikmetli (yararlı, bilimsel) işler yapmak, düzeltmelerde bulunmak, hüküm çıkarmak, hükümleri yaşamaya çalışmak, pozitif karakterli olmak, hukuk bilimini kanunlaştırmak, kurumları oluşturmak, faydalı işlerde yarışmak, öldükten sonraki hayatı da hesaba katarak yaşamak İYİ İŞLERDENDİR. Bu iyi işlerin terslerini yapmaya çalışmak ise KÖTÜ İŞLERDENDİR.

Devlet Başkanları, Generaller, Patronlar, İşçiler de ölecektir. Nitekim geçmişte yaşayanlardan geride kalan/ebedi yaşayan var mı ki? Bir alıntıyı burada sizinle paylaşmak çok isabetli olacak diye düşünüyorum:

-// ... Etkili liderler yetiştirmiş bir uzman olan Stephan R. COVEY:

"Sonunu düşünerek işe başlamak, varacağınız yeri iyice belirleyerek başlamak demektir. Şu anda bulunduğunuz yeri ve attığınız adımların her zaman doğru yönde olduğunu anlamanız için, nereye gittiğinizi belirlemektir" diyor.

"SONUNU DÜŞÜNEREK İŞE BAŞLA"nın anlamını düşününce de aklıma, Joseph ADDİSON'un şu sözleri geliyor:

[[Yüce insanların mezarlarına baktığım zaman, içimdeki her türlü kıskançlık duygusu ölüyor. Güzel insanların mezar taşlarını okuduğumda, her türlü aşırı istek ölüyor. Bir mezar taşında anne ve babanın ıstırabını okuduğumda, merhametten içim eziliyor. Aynı anne ile babanın mezar taşlarına rastladığımda, kısa bir süre sonra izleyeceğimiz kişiler için yas tutmanın yararsızlığını düşünüyorum. Kralların, kendi-

lerini tahttan indirenlerle birlikte yattığını gördüğümde; yan yana gömülmüş birbirinin rakibi dehâları ya da yarışmaları ve tartışmalarıyla dünyayı bölen kutsal adamları düşündüğümde; insan türünün küçük rekabetleri, bölücülükleri ve tartışmaları bende hem hüzün ve hem de hayret uyandırıyor. Kimi dün, kimi de altı yüz yıl önce ölmüş insanların mezar taşlarını okuduğumda, hepimizin ÇAĞDAŞ sayılacağı ve hep birlikte ortaya çıkacağımız "O BÜYÜK GÜNÜ" düşünüyorum.]]

İşte bu! Başka var mı?! Bir beşer olarak daha başka nasıl ifade edilebilirdi ki?! Herkesin dirileceği, O Diriliş Günü'nde hepimiz "Çağdaş" olacağız; yüzyıl, yıl, ay, gün farkımız ortadan kalkacak!..

O gün gelmezden önce; daha mutlu bir dünya için el ele!.. //-

Her insan ölümü tadacaktır. Öldükten sonra ikinci hayat başlayacaktır. İkinci hayatta Cehennem zebanilerine karşı kimden koruma talep edebileceğiz? Merhametli Rabbimizden başka var mı bizi koruyacak?

Büyük günün azabından korkarız.

Eğer Allah'a isyan edersek, bizi Allah'ın azabından kim kurtaracak?

Kur'an'ı; para, kadın, şöhret, makam vb. çıkarlarımıza ulaşmak için bir araç yaparsak, sapıklar olmaktan nasıl kurtulabiliriz? Sapıklar olursak sonsuz azaba nasıl dayanacağız?

Ey Merhametli Rabbimiz!

Senin kulların (insanlar) Kur'an'ı orijinalinden veya çevirilerinden öğrensinler, Rasûlleri örnek alsınlar, içtihatlar (yasalar) yapsınlar, çağdaş bilimleri oluştursunlar, Evrensel Medeniyet'e doğru yol alsınlar; kötülüklerden uzak, iyilikler içinde yaşasınlar. Bizler insanlardan hiçbir çıkar talep etmiyoruz. Affetmeni dua ediyoruz. Sen duaları işitensin. Sen hiçbir şeye benzemeyensin. Sen noksanlıklardan uzak olansın. Affedensin. Affetmeyi sevensin. Bizleri de affet. Şüphesiz sen Ğafur ve Rahim'sin...

~ SON ~

TARİHTE UYGULAMA ÖRNEKLERİ
(PEYGAMBERLER TAKLİT EDİLMEZ ÖRNEK ALINIR)

SEKSENYEDİNCİ İNEN SURE:

BAKARA SURESİ

Her insan gibi Muhammed as.'da bir insandı. Bildiklerini açıklama özgürlüğü olmalıydı. O bu özgürlüğü kullandı. Lâkin bu özgürlüğünü kullanmasına karşı çıktılar. Konuşturmak dahi istemediler. Eziyet ettiler. Uluslararası hukuk dilinde bir ifadeyle; bir nevi haksız yere savaş ilânı yapıp, öldürmeye tam teşebbüs ettiler. Halbuki Muhammed as., karşı tarafın hiçbir hukukunu çiğnememişti.

Eğer Medeni Sureler'e geçmeden evvel, böyle bir hayatın yaşandığını bilmezseniz, Medeni Sureler size anlamsız gelir. Sizin başınıza böyle olaylar gelseydi ne düşünürdünüz? Muhammed as. bir insandı. İnsanlarla olan münasebeti hukuk düzeyinde sürmekteydi. İnsani haklarını onun da kullanmaya hakkı vardı. Konuşma ve ifade hürriyeti onun için de vardı. Bu konuşma ve ifade hürriyetini tanımadılar. Eziyet ettiler, öldürmeye teşebbüs ettiler. Bu yüksek karakterli insanı vatanından ayrılmak zorunda bıraktılar. Siz olsaydınız bu olaylardan sonra ne yapardınız... Üstelik kovalanmış iseniz, öldürülmek istenmiş iseniz... Ve artık öyle bir kesişme noktası gelir ki, ölmemek için öldürmek zorunda kalabilirsiniz. İşte bunun adına da haklı bir savaş ilânı denilir.

Bu olayların üzerine Bakara Suresinden şu ayetler geldi:

«**190.** SİZİNLE SAVAŞANLARA karşı siz de

Allah savaşmanıza izin verdiği için savaşabilirsiniz.

Ancak aşırı gitmeyin.

Çünkü Allah aşırı gidenleri sevmez.»

«191. Onları *(size karşı savaş açanları sizinle savaş hâlinde iken)*

nerede yakalarsanız/bulursanız etkisiz hâle getirin.
Sizi çıkardıkları yerden *(şehrinizden)* siz de onları çıkarın.
Fitne *(insan hakları ihlalleri)*
bir adamı öldürmekten daha çok eziyet verir.
Yalnız Mescid-i Haram yanında/şehrinizde
onlar sizinle savaşmadıkça siz de onlarla savaşmayın.
Sizinle savaşırlarsa *(siz de savaşıp)* onları etkisiz hâle getirin.
Kâfirlerin cezası böyledir.»
«192. Eğer onlar *(savaştan ve küfürden)* vazgeçerlerse
(şunu iyi bilin ki) Allah çok bağışlayandır,
çok merhamet edendir.»
«193. Fitne/zulüm/şirk *(insan hakları ihlâlleri)* kalkıncaya
ve
din *(insan hak ve özgürlükleri gereğince saldırganlara*
ne yapılacağını ifâde eden hukuk düzeni)
Allah'ın önerdiği şekilde oluncaya kadar onlarla savaşın.
Eğer *(sizinle savaşa)* son verirlerse zalimlerden başkasına
düşmanlık yoktur.»

«**194.** HARAM ay haram aya karşılıktır.
Hürmetler *(saygı gösterilmesi gereken şeyler)* karşılıklıdır.
Kim size saldırırsa size saldırmasına karşılık
siz de ona karşı kendinizi savunun.
Allah'tan korkun ve bilin ki,
Allah takva sahipleri/kendisinden sakınanlar ile beraberdir.
195. Allah yolunda harcayın *(harcayabilmek için üretimi artırın).*
Kendinizi *(kültürel, siyasi, iktisadi, askeri yetersizlikle)*
tehlikeye atmayın.
İyilik edin şüphesiz Allah iyilik edenleri sever.»

«**216.** SAVAŞ hoşunuza gitmediği hâlde
(saldırganlara karşı) size farz kılındı/izin verildi.
Bazen Allah'ın bildirdiği bir şey
sizin için hayırlı iken siz onu hoş görmüyorsunuz.
Bazen Allah'ın bildirdiği bir şey
sizin için kötü iken siz onu seviyorsunuz.
Allah bilir siz bilmezsiniz.»

«**219.** SANA içkiyi ve kumarı sorarlar.
De ki: "Onlarda hem büyük günah hem de insanlar için
(sizin bilmediğiniz görünmeyen bazı) yararlar vardır.
Ama kötülükleri yararlarından daha çoktur/büyüktür."

YİNE sana Allah yolunda ne harcayacaklarını soruyorlar.
De ki: "İhtiyaçtan fazlasını!"

ALLAH size ayetleri böyle açıklıyor,
umulur ki düşünürsünüz.» [BAKARA Suresinden]

Savaş ilânı ile ilgili uluslararası hukuku ilân etmek farz-ı kifâyedir.

Savaşı başlatan taraf müslümanlar olamaz.

Karşı taraf savaş başlattıktan sonra, savaşı başlatan ülkede bir hukuk düzeni kuruluncaya kadar savaşı sürdürmek farz-ı kifâyedir.

Herhangi bir insan kâfir, müşrik, münafık olduğu için öldürülmez. Savaş hukuku içinde gerekenler yapılır.

Savaşta kasıtlı olarak çoluk, çocuk, kadın, siviller öldürülmez.

Özellikle savaş suçluları aranarak, yaptıklarına denk bir karşılık ile savaşılır.

Savaş halinde vatandaşlardan, ihtiyaçlarından arta kalanı ordunun masrafları için kullanabileceklerine izin verilmiştir.

Hırsızlık, sömürü, iftira, uyuşturucular, zina; insanları suça, cinayete, savaşa sürükleyen nedenlerdendir.

Sömürgeci zihniyet, ihtiyaç duyacağı malları elde etmek için savaş senaryoları hazırlar. İnsanları savaşa sokmak için plânlar hazırlar.

Mallarını yüksek fiyata satmak için savaştan çıkar umut eder.

Hukuka dayanmayan hiçbir eyleme İslâm meşruiyet tanımaz.

İslâmiyet hiç kimseyi inanç ve fikirlerinden dolayı katletmeyi meşrû görmez.

Kur'an'ı incelerken bir hüküm hukukî midir, ahlâkî midir? Bunu iyi ayırmak gerekir.

- Hukukî ise, insanla insanın karşılıklı hakları ile ilgilidir.

Devlet hukukla idare edilir. İnsanlar hukuka saygı gösterir. Ahlâk ise kişinin özel yaşantısıdır. Kişi ahlâka uyması veya uymamasından dolayı mahkeme önüne çıkarılamaz.

Kur'an'da insanların insanlara karşı haklarının neler olduğu yazılıdır. Bunu hukukçular yasa haline getirecektir. Bunun haricinde kalanlar ise ahlâktır.

«154. Allah yolunda öldürülenlere;

"Ölüler (nimetlerden istifâde edemeyenler)" demeyin.

Hayır onlar diridirler *(cennette nimetlerden istifâde ederler).*

Ancak siz bunu bilemezsiniz.»

Bakara 154 Nüzûl Sebebi: Bedir'de 8 Ensar, 6 Muhacir ölmüştü. Bazı kimseler: "Falan öldü, böylece dünya nimetlerinden, zevklerinden olmuş oldu" anlamında ölü diyorlardı. Ayet indi. (Onlar, insanlar öldürülmesin diye hayatlarını feda ettiler.)

«**177.** İYİLİK yüzlerinizi doğu ve

batı taraflarına çevirmeniz değildir.

Asıl iyilik; "Allah'a, ahiret gününe, meleklere, kitap ve
Nebilere iman edenlerin;
mala olan sevgilerine rağmen onu yakınlarına, yetimlere,
yoksullara, yolda kalmışa, isteyene
ve
(elleri altında olup özgürlükleri için) kölelere/esirlere verenlerin;
namazı gereği gibi kılan, zekatı *(çalışıp üreterek)* veren,
antlaşma yaptıklarında sözlerini yerine getirenlerin
ve
zorda, hastalıkta
ve
savaşın kızıştığı zamanlarda sabr*[tahammül]*edenlerin tutum
ve
davranışlarıdır *(asıl iyilik)*." İşte bunlar doğru olanlardır.
İşte bunlar Allah'a karşı gelmekten sakınanların
ta kendileridir.»

Bakara 177 Nüzûl Sebebi: Katâde'den rivâyet olunmuştur: Bize zikredildiğine göre, farzlardan önce bir kimse; Lâ İlâhe İllâllah, Muhammeden Raûlullah deyip iman üzere öldüğü zaman ona cennet vacip olurdu. Bunun üzerine Allan bu ayeti indirdi.

«**186.** KULLARIM Beni senden sorarlarsa
(bilsinler ki), gerçekten Ben *(onlara çok)* yakınım.
Bana dua edince *(Benden isteyince)*
dua edenin duasına *(isteğine)* cevap veririm.
O hâlde doğru yolu bulmaları için Benim davetime uysunlar,
Bana iman etsinler.»

Bakara 186 Nüzûl Sebebi: Ashab'tan bazıları Rabbimiz bize yakın mı, uzak mı? O'na sessizce mi, bağırarak mı dua edelim? diye sordular. Bu soru üzerine bu ayet nâzil oldu.

«**190.** SİZİNLE SAVAŞANLARA karşı siz de

Allah savaşmanıza izin verdiği için savaşabilirsiniz.

Ancak aşırı gitmeyin.

Çünkü Allah aşırı gidenleri sevmez.»

Bakara 190 Nüzûl Sebebi: Hudeybiye antlaşmasından sonra, ashab Umre'ye gitti. Kureyş'in sözünü tutmamasından endişe ettiler. Haram aylarda savaşmak günahından çekiniyorlardı. Ayet geldi, endişeleri gitti. 'Aşırı gitmeyin'in manâsı: "Harem'de ihramlı iken, savaşı siz başlatmayın" demektir.

(Müşrikler Mekke'yi 3 gün boşaltıp, ashabın dilediğini yapması şartını uyguladılar. Hicret'in 7. ayında kaza Umresi olarak, geçen yılki günün aynısında Umre yaptılar.)

«195. Allah yolunda harcayın *(harcayabilmek için üretimi artırın).*

Kendinizi *(kültürel, siyasi, iktisadi, askeri yetersizlikle)*

tehlikeye atmayın.

İyilik edin şüphesiz Allah iyilik edenleri sever.»

Bakara 195 Nüzûl Sebebi: Eyyub Ensari şöyle demiştir: Ümmet çoğalınca, Ensar'dan bazıları birbirlerine; "Allah dinini muazzam kıldığına göre, tarlalarımızın, hayvanlarımızın başına dönüp tekrar verimli hale getirsek" dediler. Bu ayet nâzil oldu. Söylediklerimizi reddetti. (Tirmizi, Sünen. Ket. Tefsir 19)

«**197.** HAC *(ayları)* bilinen/Bizce belirlenmiş aylardadır.

Kim bunlarda/bu aylarda hacca başlarsa/hac yapmayı

kararlaştırırsa hacda kadına yaklaşmak,

günah işlemek ve tartışmak yoktur.

Hayırdan ne yaparsanız Allah onu bilir.

Azık edinin, şüphesiz azığın en hayırlısı takvadır.

Ey akıl sahipleri, Benden korkun!»

Bakara 197 Nüzûl Sebebi: İbni Abbas der ki; Yemenliler haccetmek için yola çıktıklarında yanlarına azık almazlardı ve: "Biz mütevekkil" kimseleriz derlerdi. Ancak Mekke'ye vardıklarında ise halktan dilenirlerdi. Bunun üzerine ayet nâzil oldu.

Burada takvanın manâsı; "En hayırlı azık, yolcunun helak olmaktan dilenmeye, el açmaya, ihtiyaç duymasından sakınmasıdır." (Buhari Sahih, K. el-Hacc 45, Ebu Davud K. el-Menasik 4)

«198. *(Hacda)* Rabbinizden

bir lütuf istemenizde/ticaret yapmanızda

size bir günah yoktur.

Arafat'tan ayrılıp *(Müzdelife'ye)* akın ettiğinizde

Allah'ı Meş'ar-ı Haram'ın yanında hatırlayın/bolca anın.

Şüphesiz bundan önce sapıklardan idiniz.»

Bakara 198 Nüzûl Sebebi: Cahiliyye'de bazı yerler pazar yeriydi. İslâm gelince müslümanlar Hac mevsiminde ticaret yapmayı günah sandılar. Rasûl'e sordular. Ayet geldi. Ticaret serbest. (Buhari, Sahih.)

«199. Sonra insanların akın ettiği yerden siz de akın edin.

Allah'tan mağfiret/bağışlanma dileyin.

Şüphesiz Allah; çok bağışlayan, çok merhamet edendir.»

Bakara 199 Nüzûl Sebebi: Diğer Araplar Arafat'a çıkar, Kureyş çıkmazdı. Bunun üzerine ayet geldi. "İnsanların toplu olarak akın et-

tikleri yerden, yani Arafat'tan akın edin" denmiş oluyor. (Taberi, Cami'ul-Beyan II, 292.)

«207. İnsanlardan öylesi de vardır ki,
Allah'ın rızasını kazanmak için çalışır.
Allah kullarına çok şefkatlidir.»

Bakara 207 Nüzûl Sebebi: Süheyb; Rasûl'ün yanına, hicret için yola çıkar. Kûreyş yolunu keser. Süheyb bineğinden indi. Sadağından okları çıkardı. Yayını aldı ve onlara: "Ey Kûreyş topluluğu, iyi ok attığımı biliyorsunuz. Allah'a yemin ederim ki, okların herbirini atmadıkça, sonra bu kılıç elimden düşmedikçe bana yaklaşamazsınız! Sonra ne isterseniz yapın" dedi. Onlar:

- Ey Süheyb, aramıza malsız fakir geldin. Zengin oldun. Allah'a kasem olsun, senin malınla çıkmana asla izin vermeyeceğiz. Bize malının yerini söyle, dediler. Süheyb onlara:

- Size malımın yerini söylersem, gitmeme izin verecek misiniz? dedi, onlar: "Evet" dediler. Süheyb Mekke'deki malının yerini söyledi. Yolunu serbest bıraktılar. Medine'ye geldi. Rasûl'e anlattı. Rasûl:

- "Alış verişin kârlı olsun, ey Ebu Yahya! Alış verişin kârlı olsun, ey Ebu Yahya!" buyurdu ve bunun üzerine bu ayet nâzil oldu. Rasûl de onu okudu. (Hâkim ile Beyhaki rivayet etmiştir.)

«214. Yoksa siz sizden öncekilerin başına gelenler
sizin de başınıza gelmeden cennete gireceğinizi mi sandınız?
Rasûl ve onunla beraber inananlar;
"Allah'ın yardımı ne zaman?" diyecek kadar darlığa ve
zorluğa uğramışlar ve sarsılmışlardı.
İyi bilin ki, Allah'ın yardımı pek yakındır.»

Bakara 214 Nüzûl Sebebi: Katâde'den rivayet. Bu ayet Hendek (Ahzab) savaşı esnasında maruz kalınan meşakkat, güçlük, yorgunluk,

şiddetli sıcak, şiddetli soğuk, korku, kötü hayat şartları, eziyetler hakkında nâzil olmuştur.

Ahzab Suresi 10. ayette: "Yürekler ağızlara gelmişti" buyurulmaktadır.

«217. SANA haram ayda savaşmayı soruyorlar.
De ki: "O ayda savaş büyük bir günahtır/suçtur.
Allah yolundan alıkoymak, onu inkâr etmek,
Mescid-i Haram'ın ziyaretine engel olmak ve
halkını oradan çıkarmak;
Allah katında daha büyük suçtur/günahtır.
Fitne *(insan hakları ihlâlleri)* bir adamı öldürmekten
daha ağırdır/eziyetlidir.
Onlar güç yetirebilseler
sizi dininizden döndürünceye kadar
sizinle savaşmaya devam ederler.
Sizden kim dininden döner de kâfir olarak ölürse
işte onların bütün yapıp ettikleri dünyada da
ahirette de boşa gitmiştir.
Bunlar cehennemliklerdir orada sürekli kalacaklardır.»

Bakara 217, 218 Nüzûl Sebebi: Rasûl bir seriyye göndermiş Abdullah bin Cahş'ı kumandan tayin etmişti. Yolda Amir bin Hadramiy ile karşılaştılar. O gün Cemadiyelahir ayının son günü mü, Recep ayının ilk günü mü şüpheye düştüler. Ve onu öldürdüler. Müşrikler, haram ayda öldürdünüz, demeleri üzerine bu ayet nâzil oldu. Bazıları ise; seriyyedekiler, meşakkate maruz kalmamışlarsa, onlar için bir ecir söz konusu değil demişlerdi. Bu söz üzerine de 218. ayet nâzil oldu.

«**224.** *(AKRABAYA ve de hiçkimseye)* iyilik etmemek,
takvaya sarılmamak *(Allah'ın sınırlarına saygı göstermemek),*

insanların arasını düzeltmemek yolundaki yeminlerinize
Allah'ı engel yapmayın.
Allah hakkıyla işitendir, hakkıyla bilendir.»

Bakara 224 Nüzûl Sebebi: Ebu Bekir, ifk (Aişe'ye atılan iftira) olayından dolayı Misdak'a yardım etmeyeceğine yemin etmişti. Ayet nâzil oldu. Sonra Misdak'a yardıma devam etti.

«226. Eşlerine yaklaşmayacağına dair yemin edenler için
dört ay bekleme süresi vardır.
Eğer *(bu süre içinde)* dönerlerse *(sorun yok)*,
şüphesiz Allah; çok bağışlayandır, çok merhamet edendir.
227. Eğer *(yemin edenler yeminlerinden dönmeyip kadınlarını)*
boşamaya karar verirlerse *(ayrılırlar)*.
Biliniz ki; Allah hakkıyla işitendir, hakkıyla bilendir.»

Bakara 226, 227 Nüzûl Sebebi: Cahiliyyede biri kadını sevmez, başkasıyla da evlenmesini istemez ise İLA yapar. 2 yıl veya daha fazla yaklaşmaz, ne dul ne kocalı bırakmış olurdu. İslâm'ın başlangıcında da böyleydi. Sonra iki ayet geldi. İLA süresini 4 ayla sınırladı. Böylece erkeğe karısına dönüp dönmeme konusunda 4 aylık karar verme süresi tanınmış oluyordu. (Vahidi - Shf: 43 Esbâbül Nüzûl.)

«**229.** *(DÖNÜŞ yapılabilecek)* boşama iki defadır.
Sonrası ya iyilikle geçinmek ya da güzellikle bırakmaktır.
(Evlilikte) tarafların
Allah'ın belirlediği ölçüleri koruyamama endişeleri dışında
kadınlara verdiklerinizden
(boşanma esnasında) bir şeyi geri almanız
sizin için helâl olmaz.

Eğer onlar Allah'ın belirlediği ölçüleri gözetmeyecekler diye
endişe ederseniz
o zaman kadının *(boşanmak için)* bedel vermesinde
ikisine de günâh *(vebâl/sorumluluk)* yoktur/serbestlik vardır.
Bunlar Allah'ın koyduğu sınırlardır.
Sakın bunları/bu sınırları aşmayın.
Allah'ın koyduğu sınırları kim aşarsa
onlar zalimlerin ta kendileridir.»

Bakara 229 Nüzûl Sebebi: Aişe'den rivayetle (bir önceki ayete bkz.) erkek karısına: "Seni hep boşayacağım, her defasında iddetin dolmak üzere iken sana döneceğim ve tekrar edeceğim" demişti. Kadın Rasûl'e gitti durumu anlattı. Rasûl sükut etti. Sonra bu ayet nâzil oldu. (Tirmizi-Sünen.)

Haklı sebeb olmadan kadının malından yemek caiz değildir.

Birgün bir kadın Rasûl'e geldi. Kocasının dayak izini gösterdi. Rasûl kocasını çağırdı. Adam dövmediğini söyledi. Kadına yemin teklif edildi. Kadın yalan söyleyemedi: "Ey Allah'n Elçisi, Sabit'in beni helâk etmesinden korkuyorum. O karısını seven biridir. Ne var ki, ondan hoşlanmıyorum" dedi. Sabit: "Ona bir hurma bahçesi vermiştik. Onu geri versin boşayacağım" dedi. Rasûl kadına bahçesini geri verip boşanmak ister misin? buyurdu. Kadın: "Evet" dedi. Bunun üzerine Rasûl: "Ey Sabit, ona verdiğini al ve onu serbest bırak" buyurdu. Sabit de emre uydu ve boşadı.

BOŞANMAK ZORLAŞTIRILIYOR!

«230.* Eğer erkek karısını *(üçüncü kez boşama davası açarak)*
bir daha boşarsa bundan sonra artık
bir başka kocayla *(gerçek bir evlilik yaparak)*[*] nikâhlanmdıkça
ona *(geri dönüp nikâh yapması)* helâl/caiz/serbest olmaz.[*]

(Son nikâhlandığı kocasıyla da evliliklerini gerçek anlamda
yürütemeyip) boşandığı takdirde onlar *(kadın ile önceki kocası);*
Allah'ın koyduğu ölçüleri gözetebileceklerine inanıyorlarsa
tekrar birbirlerine dönüp evlenmelerinde
bir beis/bir günah yoktur.
İşte bunlar Allah'ın bilen/anlayan bir toplum için
açıkladığı ölçüleridir/sınırlarıdır.»

[*] Burası çok önemli, Osmanlı'da uygulanan 'hülle' (cinsel ilişki olmadan) bir gecelik anlaşmalı (sahte) evliliğin kesinlikle İslâm'da yeri yoktur ve bu hüküm adeta boşanmayı imkânsız hâle getirmektedir.

«231. Kadınları boşadığınız ve
onlar da bekleme sürelerini bitirdikleri zaman;
ya onları iyilikle tutun yahut iyilikle bırakın.
Haklarına tecavüz edip zarar vermek için onları tutmayın.
Bunu kim yaparsa kendine zulmetmiş olur.
Sakın Allah'ın ayetlerini eğlenceye almayın.
Allah'ın üzerinizdeki nimetini
size öğüt vermek için indirdiği Kitabı ve
Hikmeti *(Kitap'tan çıkarılan problem çözme bilimini)* hatırlayın.
Allah'a karşı gelmekten sakının ve
unutmayın ki Allah herşeyi hakkıyla bilendir.»

Bakara 231 Nüzûl Sebebi: "Bir kimse karısını boşar, köle azat eder, seni kızımla evlendirdim der, sonra da şaka yapmıştım" derdi. Bu ayet indi. Sonra Rasûlullah şöyle dedi.

-"Şu üç hususta (nikah, boşama, azat etme de) kim söz söylerse; ister şaka niyetiyle olsun, isterse olmasın söylediği sözler geçerlidir". (İbn Ebi Hatim, Tirmizi, Sünen, K.et-Talâk, 9 vb.)

245. Kimdir Allah'a güzel bir borç verecek o kimse ki,
Allah da o borcu *(verdiklerini)* kendisine kat kat ödesin.
Allah dilediği kimseler için genişletip yayar
kısıp daraltır da!
Ancak O'nun katına döndürüleceksiniz.

Bakara 245 Nüzûl Sebebi: Bakara 245 nâzil oldu. Rasûl: "Ey Rabbim ümmetim için artır" buyurmuştu. Sonra 261 geldi. Rasûl dua etti: "Ey Rabbim ümmetim için artır" buyurdu. Bunun üzerine Zümer 10. ayet geldi. (Beyhâki'den rivayet.)

256. DİNDE zorlama yoktur.
Çünkü doğruluk sapıklıktan iyice ayrılmıştır.
O hâlde kim tağutu tanımayıp Allah'a inanırsa
kopmak bilmeyen sapasağlam bir kulpa yapışmıştır.
Allah hakkıyla işitendir, hakkıyla bilendir.

Bakara 256 Nüzûl Sebebi: Bir müslüman Rasûl'e gelip: "İki oğlum Hristiyan kalmakta ısrar ediyor. Müslüman olmaya zorlayamaz mıyım? dedi. Bu ayet nâzil oldu. (Taberi-Camiul Beyan III., 14.)

278. EY İMAN EDENLER! Allah'a karşı gelmekten sakının ve
eğer gerçekten iman etmiş kimselerseniz
riba'dan geriye kalanı bırakın.

279. Eğer böyle yapmazsanız Allah ve Rasûlüyle
savaşa girdiğinizi bilin!
Eğer tövbe edecek olursanız ana mallarınız sizindir.
Böylece siz ne başkalarına haksızlık etmiş olursunuz
ne de başkaları size haksızlık etmiş olur.

Bakara 278, 279 Nüzûl Sebebi: Sakif oğullarından dört kardeş, cahiliyede Muğire oğullarından ribâ alıyorlardı. Dört kardeş İslâm'a girdi. Fakat Muğire oğullarından ribalarını talep ettiler. Muğire oğulları biz müslümanız, asla vermeyiz dediler. Mekke Valisi Useyd'e başvurdular. Vali, Rasûl'e mektup yazdı. Son derece büyük bir mal mevzubahisti. Mektub geldi; "Allah'ın hükmüne razı olurlarsa ne alâ! Aksi takdirde onlara harb ilân et". Vali her iki tarafa cevabı buyurdu. Onlar; "Öyleyse Allah'a tövbe ederiz. Çünkü bizim; Allah ve Rasûl ile savaşacak gücümüz yok, dediler ve sermayelerini almaya razı oldular. Ancak Muğire oğulları bunu ödemede zorlandılar. Mahsûl dönemine tehirini istediler. Sakif oğulları hemen istedi. 279. ayet geldi.

284. GÖKLERDEKİ herşey yerdeki herşey Allah'ındır.
İçinizdekini açığa vursanız da gizleseniz de Allah sizi
onunla sorguya çeker de dilediğini *(iyileri)* bağışlar,
dilediğine *(kötülere)* azap eder.
Allah'ın gücü herşeye hakkıyla yeter.

Bakara 284 Nüzûl Sebebi: Bu ayet gelince ashab telaşa kapıldı.

"Ey Allah'ın Elçisi; biz namaz, oruç, zekat, cihad gibi gücümüzün yetebileceği amellerle mükellef kılındık. Allah bu ayeti inzâl buyurdu. Buna gücümüz yetmiyor buyurdu. Peygamber onlara:

- Siz önceki kitap ehli gibi: "İşittik, isyan ettik mi demek istiyorsunuz. Hayır! İşitik itaat ettik, Rabbimiz bağışlamanı dileriz, dönüş Senin huzurunadır" deyiniz buyurdu. Oradakiler hep bir ağızdan sözleri tekrar etmeye başladılar. Dilleri yumuşadı. Bunun üzerine 285. ayet geldi.

Onlar bu şekilde niyaz ve istiğfara devam ettiler. Sonra 286. ayet nâzil oldu.

286. Allah bir kimseyi
ancak gücünün yettiği şeyden sorumlu tutar.

Onun kazandığı iyilik kendi yararına
kötülük de kendi zararınadır.

(ŞÖYLE diyerek dua ediniz): "EY RABBİMİZ!
Unutur ya da yanılırsak bizi sorumlu tutma!

EY RABBİMİZ!
Bize bizden öncekilere yüklediğin gibi ağır yük yükleme.

EY RABBİMİZ!
Bizi gücümüzün yetmediği şeylerden sorumlu tutma!
Bizi affet, bizi bağışla, bize acı!
SEN bizim Mevlâmızsın.
Ayetlerini çarpıtan *(gerçek anlamının üzerini örten)*
kâfir insanlara karşı bize yardım et."
Ayetlerini çarpıtan/örten insanlara karşı bize yardım et."

Bakara 286 Nüzûl Sebebi: Muhammed: "Yüce Allah; yapmadıkça veya konuşmadıkça, içlerinden geçirdikleri kötü düşüncelerden dolayı ümmetimi affetmiştir" buyurdu. (Buhari, Sahih el-İtk: 6)

SEKSENSEKİZİNCİ İNEN SURE:

ENFAL SURESİ

Muhammed as. ve arkadaşları; kendi vatanlarında yaşarken, bütün insanlara tanınan insani haklarını kullanırken, ne yazık ki eziyete uğramışlar, öldürülenler olmuş, Muhammed'e plânlı suikast tertip edilmiş, savaş açılmış, Muhammed bu savaştan uzaklaşarak Medine'ye gelmiş ve burada mikro bir medeniyet oluşturmuştu. Bu medeniyetin Bakara Suresinde anlatıldığı gibi bazı iç düzenlemeleri yapılmış, bu arada savaşı başlatan taraf ekonomik ambargoya maruz bırakılmıştı. Savaşı başlatan tarafın ticaret ekipleri, Medine civarından geçen bir yolda engele tabi tutulmak üzere silahlı kuvvetler harekete geçmişti. Bu kuvvetlerin harekete geçtiğini istihbarat eden Ebu Süfyan, kendi silahlı kuvvetlerini harekete geçirmesi için Mekke'ye haber göndermiş ve bunun üzerine, yaklaşık 1000 kişilik bir silahlı kuvvet yola çıkmıştı. Bunun karşısında Medine kuvvetleri 300 kişinin üzerinde bulunuyordu. Silah dengeleri ise aynı idi. Mekke ordusu hezimete uğramış ve bu savaş haline Allah, Bakara Suresinde izin vermişti. Çünkü savaşı başlatan Mekke devleti idi. Bakara Suresinden hemen sonra gelen bu Sure'de savaş sonrası hukuki düzenlemeler bildirilmektedir.

1- Savaş ganimetleri hukuku.

2- Savaş esirleri hukuku.

3- Savaş tazminatları hukuku.

4- Savaş hukuku.

5- Medeniyet sınırları dışında kalan müslümanların hukuku.

Bu hukukları, araştırmacı fakih bilim adamları teferruatlarıyla hüküm haline getireceklerdir.

Hukuk Usûlü açısından bazı örnekler vermeyi düşünüyoruz. Biliyorsunuz Kur'an'da iki ana grup ayet var. Birincisi muhkem, ikincisi müteşabih. Muhkem ayetlerin de kendi arasında 7 derecesi var. Muhkem, müfesser, nass, zahir, hafi, müşkil, mücmel olarak. Burada

anlaşılması müşkil derecede olan bir ayeti yazarak, bu ayetin müfessir ayetlerini göstereceğiz.

Enfal 17 Meali:

«17. Onları siz kendi arzunuz ile öldürmediniz.

(Sizinle savaşı onlar başlattıkları için) Allah onları öldürmenize izin verdi.

Attığın*[oklar]*ı arzu ederek atmadın.

Allah atmanıza müsaade etti.

Müminlere yapılanların karşılığını vermek için!

Allah hakkıyla işitendir, hakkıyla bilendir.»

Bu müşkil ayeti anlamak için kâidelerimizi kullanalım. Kur'an'da birbirine zıt ayet olmaz, bütüne; yani siyak ve sibaka giderek ayeti anlamaya çalışalım.

Bkz. Enfal 50. ayetinde mealen;

«50. MELEKLER kâfirlerin yüzlerine

ve

artlarına/sırtlarına vura vura:

"Haydi tadın yangın azabını" diyerek canlarını aldığında

bir görseydin!»

"Attığın*(oklar)*ı arzu ederek atmadın. Allah atmanıza müsaade etti." ifadesi neyi kasdetmektedir? Bu konuda neyin kastedildiğini aşağıdaki şıklarla belirtelim. Bazı kişilerin de görüşünü yansıtalım.

A- Bazı Tasavvufçular, insanın da Allah olduğunu veya Allah'ın sıfatlarının tecellisi olduğunu ayetten yorumluyorlar.

B- Bedir savaşında Peygamberimizin attığı oklar ile insanlar öldüğü için, kanlar döküldüğü için Peygamberimizi çok üzmüştü.

Keşke onlar bu cahilliği yapmasalardı. Savaşı başlatmasalardı. Rabbimiz Rasûlünü teselli ediyor. Savaşa sen karar vermedin, Allah emir verdi buyurulmaktadır.

(A) görüşü bâtıldır. Bu görüş Kur'an'a zıttır. Bu görüş şirktir, bu görüşü reddediyoruz. Böyle bir yorumu Kur'an'ın manâsını tahrif olarak görüyoruz.

(B) görüşü ise, Kur'an'ın geneline uygun bir görüştür.

30. ayettte de Mekkeli kâfirlerin Muhammed as.'ı öldürmek için suikastlar tertip etikleri bildirilmektedir. Bu nedenle savaşın ilk başlatıcısının onlar olduğu bildirilerek, geniş bir gönül taşıyan Muhammed as. teselli edilmektedir.

39. ayet mücmel bir ayet. Fitnenin ne olduğu başkaca ayetlerle tefsir edilmeli ki anlaşılsın. 30. ayet müfessir ayetlerden biridir. Bir insanı, inançlarını açıkladığı için öldürmeye kalkışmak fitnedir. Temel insan haklarını çiğnemek fitnedir. "TEMEL İNSAN HAKLARINA TECAVÜZ ETMEYE FİTNE DENİR." Bu fitne kalkıncaya kadar savaşılır. Saldıran kuvvetlerin ülkesinde din (hukuk düzeni) kuruluncaya kadar savaş devam eder.

46. ayette devletin devamının Allah'a (Kur'an'a), Kur'an'ı yürütenlere uymak ve ihtilaf çıkarmamak ve zorluklara dayanmak olduğu bildiriliyor.

72. ayette İslâm Medeniyeti sınırları dışında kalan müslümanlara sadece insani yardım yapılabileceği, bu kişilerin güvenliklerinin İslâm Medeniyeti'nin sorumluluğu altında olmayacağı bildiriliyor. Şayet insani yardımların sınırları ile ilgili, karşı devletlerle anlaşma varsa, İslâm Medeniyeti bu anlaşmalara uymak zorundadır.

ENFAL - NÜZÛL SEBEBLERİ

«**5.** NASIL Kİ Rabbin seni

haklı gerekçelerle evinden çıkarmıştı.

Müminlerden bir grup ise bu konuda kesinlikle isteksizlerdi.»

Enfal 5 Nüzûl Sebebi: Ebu Süfyan'ın kervanının Mekke'ye dön-

mekte olduğu Rasûl'e haber verildi. Rasûl: "Kervan hakkında görüşünüz nedir. Belki de Allah bize onu ganimet olarak nasib eder ve bizi selâmette kılar" buyurdu. Yola çıktık. Bir iki gün yürüdükten sonra Rasûl bize: "Bunlar hakkında ne düşünüyorsunuz, çıkışımızı haber almışlar" dedi. Biz:

"Ey Allah'ın Elçisi, bizim onlarla savaşmaya gücümüz yok, biz sadece kervan için yola çıkmıştık" dedik. Miktad ise: «Sakın, kavmi Musa'ya dediği gibi: "Sen ve Rabbin gidin savaşın, biz burada oturacağız" demeyelim», dedi. Ayet nâzil oldu.

«19. *(Ey inkârcılar!)* Eğer fetih istiyorsanız işte size fetih geldi.
Eğer vazgeçerseniz bu sizin için daha hayırlı olur.
Eğer dönerseniz Biz de döneriz.
Çok olsa bile topluluğunuz size hiç fayda vermez.
Çünkü Allah müminlerle beraberdir.»

Enfal 19 Nüzûl Sebebi: Bedir günü Ebu Cehil: "Allah'ım! Hangimiz sıla-i rahimi kesiyor, bilmediği şeyleri getiriyorsa onu helâk et. Allah'ım iki topluluktan en doğru yolda olanına yardım et" diye dua etmişti. Sonra ayet nâzil oldu.

«35. Onların *(müşriklerin)*
Kâbe'nin yanında kıldıkları namazları
(ibadetleri/duaları) ıslık çalıp el çırpmak gibi bir şeydir.
Öyle ise *(ey müşrikler)* inkâr etmekte olduğunuzdan dolayı
tadın azabı.»

Enfal 35 Nüzûl Sebebi: Kûreyşli'ler Kâbe'yi tavaf ederken, tavaf esnasında Peygamber ile karşı karşıya gelir, ıslık çalıp el çırparak onunla alay ederlerdi.

«64. Ey Nebi! Sana ve sana tabi olan müminlere Allah yeter.»

Enfal 64 Nüzûl Sebebi: Ömer müslüman olunca, müşrikler müslümanlardan için; bugün bizden intikâmlarını aldılar, dediler. Ayet nâzil oldu. Yani müşriklerin; müslümanlar Ömer ile güçlendiler, anlayışını Allah; bu ayetiyle çürütmüş oluyor.

«67. YERYÜZÜNDE
saldırganları/teröristleri tamamıyla sindirip;
güvenliği, düzeni sağlamadıkça hiçbir Nebiye
(fidye almak için) esir almak yakışmaz.
Siz geçici dünya menfaatini istiyorsunuz halbuki Allah
ahireti (kazanmanızı) istiyor.
Allah; mutlak güç sahibidir, doğru hüküm/karar verendir.»

Enfal 67 Nüzûl Sebebi: (Düşman; fiilen saldırıya geçen insanlar, demektir.) Bedir'den sonra Rasûl sordu: "Bu esirler hakkında ne diyorsunuz. Ömer (savaş suçluları olarak) vurulmasını, Ebu Bekir fidye alınmasını, Revaha yakılmasını teklif etti. Rasûl, Ebu Bekir'e uydu. Sonra ayet nâzil oldu. Ömer'in görüşü doğrulandı.

«**70.** EY NEBİ! Elinizdeki esirlere söyle:
Eğer Allah; kalplerinizde *(iman, ihlâs, iyi niyet gibi)*
bir hayır *(olduğunu)* bilirse
sizden alınan fidyeden daha hayırlısını size verir
ve
sizi bağışlar.
Allah çok bağışlayandır, çok merhamet edendir.»

Enfal 70 Nüzûl Sebebi: (Düşmanla yapılan bir savaş kazanıldıktan sonra) Abdulmuttalip; müslüman olduğunu haber verip; benden fidye olarak alınan yirmi ukiyyeyi ondan geri istemem ve onun kabul

etmemesi üzerine nâzil olmuştur, ama: "Allah bana yirmi köle nasib etti, hepsi de benim malımla, benim adıma müstakil ticaret yapıyor. Ben şimdi ise Allah'ın (cc) mağfiretini gözlüyorum" dedi.

«72. İMAN EDİP hicret eden
ve
Allah'ın tavsiye ettiği şekilde mallarıyla,
canlarıyla *(saldırganlara karşı)* cihat edenler
ve
(muhacirleri) barındırıp *(onlara)* yardım edenler var ya
işte onlar birbirlerinin velileridir/dostlarıdır.
İman edip hicret etmeyenlere gelince hicret edinceye kadar
onların velâyetleri *(güvenlikleri)* size ait değildir.
Eğer din konusunda sizden *(kültürel)* yardım isterlerse
sizinle aralarında sözleşme bulunan
bir kavme karşı olmadıkça yardım etmek üzerinize borçtur.
Allah yaptıklarınızı hakkıyla görendir.»

Enfal 72 Nüzûl Sebebi: Müslümanlardan biri: "Biz müşrik akrabalarımızı varis kılarız" demişti. Ayet nâzil oldu.

«75. Daha sonra iman edip hicret eden
ve
sizinle birlikte *(saldırganlara karşı)* cihat edenlere gelince
işte onlar da sizdendir.
Allah'ın kitabınca kan *(bağı olan)* akrabaları birbirlerine
(vâris olmaya) daha lâyıktırlar.
Şüphesiz Allah hakkıyla işitendir, hakkıyla bilendir.»

Enfal 75 Nüzûl Sebebi: Uhud'ta, Kaab bin Malik yaralıydı.

Zübeyr bin Avvam ile Rasûl kardeşlik tesis etmişti, daha evvelden. Zübeyr der ki: "Kendi kendime, keşke ölüp, dünyayı ve ailesini bırakıp gitseydi, ona varis olsaydım" dedim. Bunun üzerine, bu ayet nâzil oldu. Böylece kardeşlik esasına dayalı veraset son buluyor, akrabalık kaim oluyordu. (İbni Saad'den)

SEKSENDOKUZUNCU İNEN SURE:

ALİ İMRAN SURESİ

Müddessir 31'de, Bakara 26'da, Al-i İmran 7'de Kur'an'daki sır bildiriliyor. Bu sır müteşabih ayetlerdir. Bunlar Allah'ın sırlarıdır. Allah'tan başkası asla bilmez. Tam akıllı kişiler neden Kur'an'da müteşabih olduğunu düşünür. Burada çok ince, bıçak sırtı gibi bir mesele var. Tam akıllı kişiler müteşabih ayetleri mi düşünürler, yoksa Kur'an'da neden müteşabih ayetler vardır; bunu mu düşünür?

Bu konu Usûl açısından oldukça önemlidir. Lütfen Al-i İmran 7'yi okuyunuz.

1- Kur'an'daki müteşabih ayetleri rasihler (yalancı olmayan bilim adamları) anlar.

2- Kur'an'da neden müteşabih ayet olduğunu rasihler düşünür.

Birinci görüş yanlıştır. İkinci görüş doğrudur.

Birinci görüşü çıkaranlar, bırakınız Kur'an'ın bütününü, Surenin bütününü, bir ayetin bütününü dahi birbirinden parçala-mışlardır. Şimdi ayet mealini yazalım ve beraberce düşünelim.

«7. SANA kitabı indiren de O'dur.
Ondan bazı ayetler muhkemdir *(manâsı açık)* ki,
onlar kitabın anasıdır,
diğerleri de müteşâbihtir *(zamanla açıklanacak olandır)*.[*]
Kalplerinde eğrilik/hastalık olanlar;
fitne aramak ve kendilerince yorumlamak için
onun müteşâbihlerine yönelirler. Müteşabih ayetlerin
tevilini/yorumunu/neyi anlatmak istediğini Allah bilir.
İlim'de derinleşenler: "Biz buna inandık

hepsi de Rabbimizin katındandır" derler.

Neden muhkem ve müteşabih ayetler olduğunu ancak

akl-ı selîm *(aklını kullanan ilim)* sahipleri düşünüp anlar.»

[*] Örneğin 1400 yıl önce: "Sen o dağları duruyor sanırsın. Halbuki onlar bulutlar gibi geçer giderler" ayeti Müteşabihti. Günümüzde uzaya çıkılıp, Dünyaya bakılınca dağların Dünya ile birlikte dönüşü anlaşıldı. Böylece muhkem ayet haline geldi.

Al-i İmran 7: (Bu bir metod ayetidir.)

Bu mealden ne anlıyorsunuz?

Samimi olmaya çalışarak ne anladığınızı açıklayınız.

Biz şunu anlıyoruz ki: "Anlamadığımız bütün ayetler müteşa-bihtir. Bunlara iman ettik, Rabbimiz ne kastetmiş ise ona iman ettik" der ve muhkem ayetlere uyarız. Müteşabih ayetlere uyarak gidenleri görürsek bu adamlardan arslandan kaçar gibi kaçarız. Çünkü bunlar, kalbi hasta insanlardır. Hastalığın bize bulaşmasından korkarız.

«8. *(Onlar şöyle yalvarırlar)*: "Rabbimiz!

Biz hidâyeti *(doğru hayat rehberini)* anladıktan sonra

kalplerimizi eğriltmek istemiyoruz!

Bize katından bir rahmet *(iyilik)* bahşet.

Şüphesiz Sen çok bahşedensin."»

Al-i İmran 8:

Kalbin saptırılması ne demektir?

İnsanda zihin, duygu, beden, kalp güçleri vardır. İnsanın sorumlu tutulması zihin gücü verilmiş olmasındandır. İnsanın ana kumanda merkezi, karar merkezi zihindir. Zihnin verdiği kararlara göre diğer güçler çeşitli biçimler almaktadır. Duygu ve beden, zihnin verdiği kararlara göre biçim almaktadır. Zihin, Kur'an'ı usûlüne uygun takip

etmezse, Kur'an'ı Allah Rasûlünün izinden giderek takip etmezse, bu takdirde çeşitli yanlış kararlar almaktadır. Bu yanlış kararlardan birisi de müteşabih ayetlerin tevil, tefsir, yorumu ile uğraşmasıdır. Uğraşınca duygular kişiyi bir havaya sokuyor. Kişi kendisinin ne kadar ileri görüşlü, anlayışlı, hikmetlerle doldurulmuş, hatta ilham yolu ile gaybın bilgilerinin kendisine geldiği zannına kapılıyor. Bunun için kitaplar yazıyor, dilleri ile konuşuyor. Böylece sapıtma olayı oluşuyor.

Rabbimiz Kur'an'ı indirerek insanlara hidayet yolunu gösterdi. İnsan bu hidayeti gereği gibi kabul ederse, Rabbimiz imanını kabul ederek bu kişiyi hidayete erdirmiş oluyor. Kişinin öleceğini anlayınca iman etmesi halinde imanını kabul etmeyerek, hidayet etmiyor. Kendisini hidayete ermiş kabul eden yaşayan kişiler şöyle dua etmeli: "Rabbimiz, hidayetten sonra her an sapıtmamız mümkün. Bundan korkarız. Muhkem ayetlere sarıldık. Bilgileri öğrendik, emirleri yapmaya, nehiyleri terketmeye çalışı-yoruz. Müteşabih olanlar konusunda tevil, tefsir yorum yapmıyoruz. Sen ne kastetmiş isen o manâya iman ettik, bizlere yardım et, bizleri af et" diye dua etmek lâzım. Umulur ki, (yani duamıza uyarsak) Allah duamızı kabul etsin.

Emrolundukları şeyleri yapmayıp, emrolunmadıkları müteşabih ayetlere ittiba işi ile uğraşanların ise; bir müddet sonra Allah, kalplerine damga basarak hakettikleri sapıklığı onaylamış (izin vermiş) olacaktır.

Böyle bir durumdan korkarak, hem emrolonduğumuz gibi hareket edelim, hem de dua edelim. Emrolunduğumuz gibi hareket etmek, fiili duadır; dil ile yalvarmak ise, lisâni duadır.

Kur'ani yürüyüşe katılanlar mikro bir medeniyet olurlarsa; insan haklarını çiğnemiş, zulüm yapmış insanlarla uluslararası hukukun gereği savaşmaları kaçınılmaz bir durum alabilir. Eğer böyle bir durum alırsa, bu durumda dünyanın bütün uluslarına Al-i İmran 64'deki gibi bir çağrı acilen yapılmalıdır.

Birinize bir trilyon dolar menfaat gelse de sakın kitaptaki var olan gerçeği eğip bükmeyin. Al-i İmran 199'a bkz.

Ey medeniyetin bilinçli, aydın, imanı dirençli mensupları!

Sınırlarınızda ve müesseselerinizde nöbet bekleyin. Al-i İmran 200'ün gereklerini yerine getirin. Terörist saldırılara karşı halkı, gö-

revlileri koruma altında bulundurmaya çalışın.

Müteşabihe iman edin, Muhkem olanların ise gereklerine iman ve amel edin. Allah'ın Kitabına sımsıkı sarılın.

86. Sure'den sonra kurulması muhtemel bir medeniyetin, Bakara Suresi ile düzenlenen iç hukuku sonrasında, medeniyetin korunması ile ilgili tebliğ, psikolojik harp ve sıcak harp konusunda talimatlar verilmektedir.

Hayrı, şerri, hakkı, bâtılı Kur'an'dan öğrenebiliriz.

Allah intikam sahibidir.

Kitabın esası muhkemdir. İleri akıllı kimseler bunun neden böyle olduğunu anlarlar. İman ettik derler. Müteşabihatın tevilini Allah'tan başkası bilmez. Müteşabih ayetlerin bulunmasının bir hikmeti de kalbi hastalıklı kişileri, diğer kişilerin tanıyabilmesidir. Müteşabih ayetlerle uğraşanlar kalbi hasta kişilerdir.

AL-İ İMRAN - NÜZÛL SEBEBLERİ

26. DE Kİ: "Ey mülkün/hayatın sahibi olan Allah'ım!
sen mülkü *(kimsenin çalışmakla kazanamayacağı şeyleri;*
nübüvveti, mucizeleri, hayatı, canı) dilediğine verirsin.
Dilediğinden de mülkü
(kimsenin çalışmakla kazanamayacağı şeyleri; hayatı, canı da)
çeker alırsın.
Dilediğini aziz edersin dilediğini zelil edersin.
Hayır Senin elindedir.
Şüphesiz Sen herşeye hakkıyla güç yetirensin."

Ali İmran 26 Nüzûl Sebebi: (Rumlar ve Farslar Yeni Medeniyeti boğmak için saldırıya geçiyorlardı.) Peygamber Mekke'yi fethe-dince, ümmetine Fars ve Rum mülklerini vaad etmişti. Bunun üzerine münafık ve yahudiler: "Heyhat! Heyhat! Fars ve Rum mülkleri nereden

Muhammed'in oluyormuş. Bu olacak şey mi?! Onlar son derece kuvvetliler. Mekke ve Medine Muhammed'e yetmiyor mu ki Fars ve Rum mülklerine tamah ediyor", demeleri üzerine Allah bu ayeti inzâl buyurdu. (İbn-i Abbas ve Enes bin Malik rivayet etti. Vahidi. Shf: 55.)

31. DE Kİ: "Eğer Allah'ı seviyorsanız bana uyun ki,
Allah da sizi sevsin ve günahlarınızı bağışlasın.
Çünkü Allah çok bağışlayandır, çok merhamet edendir."

32. De ki: "Allah'a ve Rasûl'e itaat edin."

Ali İmran 31 Nüzûl Sebebi: Bazı kimseler "Biz gerçekten Rabbimizi seviyoruz" demişlerdi. Bu ayet nâzil oldu. (Taberi 232/111.)

59. Şüphesiz Allah katında İsa'nın durumu/yaratılışı, Adem'in yaratılışı/durumu ile aynıdır *(her ikisi de babasız yaratıldı): (İsa'yı Meryem Anadan)* Onu *(Adem'i)* toprak*[ana]*dan yarattı. Sonra ona "ol" dedi. O *(Adem)* oluşmaya başladı.

Ali İmran 59 Nüzûl Sebebi: Necran heyeti: "Sen hiç babasız insan gördün mü?" diye kızdılar. Bu ayet nâzil oldu.

71. Ey Kitap ehli! Niçin gerçek olanı yalan ile karıştırıyor ve bile bile gerçeği gizliyor*[üzerini örtüyor]*sunuz?

72. KİTAP EHLİNDEN bir grup; "Müminlere indirilene günün başlangıcında inanın sonunda da inkâr edin belki onlar *(size bakarak)* dönerler" dedi.

Al-i İmran 71-72 Nüzûl Sebebi: Kitap ehlinden bazıları birbirlerine: "Gelin Muhammed'e indirilene gündüz inanalım, gece inkâr

edelim ki; onları dinlerinden şüpheye düşürelim. Belki onlar bizim yaptığımız gibi yapıp dinlerinden dönerler." dediler, bu ayet nâzil oldu.

103. Hep birlikte Allah'ın ipine (Kur'an'a) sımsıkı sarılın.
Parçalanıp bölünmeyin.
Allah'ın size olan nimetini hatırlayın.
Hani sizler birbirinize düşmanlar idiniz de O kalplerinizi
birleştirmişti.
İşte O'nun bu nimeti sayesinde kardeşler olmuştunuz.
Yine siz bir ateş çukurunun tam kenarında idiniz de
O sizi oradan kurtarmıştı.
İşte Allah size ayetlerini böyle apaçık bildiriyor ki,
doğru yola eresiniz.

104. Sizden hayra çağıran, iyiliği emreden ve
kötülükten men eden bir topluluk bulunsun.
İşte kurtuluşa erenler onlardır.

105. Kendilerine apaçık deliller geldikten sonra
parçalanıp ayrılığa düşenler gibi olmayın.
İşte onlar için büyük bir azap vardır.

Al-i İmran 103-105 Nüzûl Sebebi: Azılı bir kindar olan yaşlı Şaş bin Kays, Evs ve Hazrec'ten oluşan bir topluluğa rastladı. Tatlı tatlı konuşuyorlardı: "Allah'a yemin ederim ki, onlar böyle toplândıkça bizim burada kalmamız mümkün olmaz" dedi. Bir Musevi gencine: "Haydi onların yanına git, Buas günü hatırlat, şiirler oku. Genç o işi yaptı. Topluluk galeyana geldi: "Haydi silahlarımızı alalım. Harre meydanında buluşalım" dediler. Meydanda saf saf oldular. Rasûl duymuştu. Koşarak geldi: "Allah Allah! Bu ne demek oluyor, ben aranızda bulunurken de mi cahiliyye davasını güdeceksiniz?" dedi, nasihat etti.

Hepsi de silahını bıraktı. Ağlayarak birbirlerinin boynuna sarıldılar. Henüz Rasûl yerini terketmemişti ki, bu ayetler nâzil oldu. Komplo sonuçsuz kaldı.

113. Onların *(Kitap ehlinin)* hepsi bir değildir.
Kitap ehli içinde gece saatlerinde *(uyanık kalıp)* ayakta duran,
boyun eğerek *(uygulamak üzere)* Allah'ın ayetlerini okuyan
bir topluluk da vardır.

114. Onlar Allah'a ve ahiret gününe inanırlar.
İyiliği emrederler. Kötülükten men ederler.
Hayır işlerinde birbirleriyle yarışırlar.
İşte onlar salihlerdendir/iyi işler yapanlardandır.

Al-İmran 113-114 Nüzûl Sebebi: Yahudilerden Abdullah bin Selam ve arkadaşları İslâm'a ilgi duymuşlar sağlam bir müslüman olmuşlardı. Yahudi alimlari ise: "İçimizden kötü olanlarımızdan başka hiç kimse Muhammed'e iman edip ona tabi olmamıştır. Bunlar seçkin kimseler olsa idiler dinlerini başka bir dinle değiştirmezlerdi." dediler. Bunun üzerine ayetler nâzil oldu.

118. EY İMAN EDENLER!
Sizden olmayanları hiçbir şekilde sırdaş edinmeyin!
Onlar size fenalık etmekten asla geri kalmazlar.
Hep sıkıntıya düşmenizi isterler.
Onların kinleri konuşmalarından apaçık ortaya çıkmıştır.
Kalplerinde gizledikleri ise daha büyüktür.
Eğer düşünürseniz size ayetleri açıkladık.

Ali İmran 118 Nüzûl Sebebi: Bazı müslümanlar; akraba, komşuluk, anlaşma, sadakat sebebi ile yahudilere gider gelirlerdi. Bu ayetle

fitneye düşmeleri korkusuyla sırdaşlık yasaklanmıştır.

144. MUHAMMED ancak bir Rasûldür.
Ondan önce de Rasûller gelip geçmiştir.
Şimdi o ölür veya
öldürülürse gerisingeriye *(eski dininize)* mi döneceksiniz?
Kim gerisingeriye dönerse Allah'a hiçbir zarar veremez.
Allah sabredip şükredenleri ödüllendirecektir.

Al-i İmran 144 Nüzûl Sebebi: Uhud günü Muhacir'den biri, Ensâr'dan birine (yaralı) rastladı. Ona: "Duydun mu Peygamber öldürülmüş!" dedi. O ise: "Şâyet öldürül-müş ise O dini tebliğ etmiştir. O halde; dininiz uğrunda savaşın diye cevap verdi". Bu ayet nâzil oldu. (Taberi.)

152. ANT OLSUN Allah,
izniyle onları *(saldırgan müşrikleri)* kırıp geçirdiğiniz sırada
size olan vadini gerçekleştirdi.
Nihayet sevdiğiniz şeyi *(zaferi)* size gösterdikten sonra
zaaf gösterdiniz.
(Rasûl'ün verdiği) emir konusunda tartıştınız
ve
emre karşı geldiniz.
İçinizden dünyayı isteyenler de vardı ahireti isteyenler de!
Sonra sizi açığa çıkarmak için onlardan yüzünüzü çevirdi.
(Buna rağmen) sizi bağışladı.
Allah müminlere karşı çok lütufkârdır.

Al-i İmran 152 Nüzûl Sebebi: Bazı ashab Uhud'tan sonra Medine'ye geldiklerinde; "Allah bize zafer vaadettiği halde, niçin bun-

lar başımıza geldi" dediler. Bu ayet nâzil oldu. Çünkü zaferin sürekli olması peygambere itaat edilmesi şartına bağlıydı.

161. HİÇBİR Nebi'nin emânete hıyanet etmesi düşünülemez.
Kim hıyânet ederse
kıyâmet günü hıyânet ettiği şeyle birlikte gelir.
Sonra da hiçbir haksızlığa uğratılmaksızın
herkese kazandığının tam karşılığı ödenir.

Al-i İmran 161 Nüzûl Sebebi: Bedir'de bazı kimseler, ganimet arasındaki kırmızı bir kadife kaybolunca "Belki de onu Peygamber almıştır" demişlerdi. Bunun üzerine bu ayet nâzil oldu. (Ebu Davud El Huruf: 2.)

165. ONLARIN *(müşriklerin)* başına
(Bedir'de) iki mislini getirdiğiniz bir musibet
(Uhud'da) sizin başınıza geldiğinde;
"Bu nereden başımıza geldi?" dediniz öyle mi?
De ki: "O *(musibet)* kendinizdendir *(kendi hatanızdandır)*."
Şüphesiz Allah'ın gücü herşeye hakkıyla yeter.

Al-i İmran 165 Nüzûl Sebebi: Ömer bin Hattab şöyle demiştir: Müslümanlar Bedir'de fidye aldıklarından dolayı, Uhutta cezalandırılmışlardır. Rasûl'ün ön dişlerinden biri kırılmış, başındaki tolganın bir tarafı parçalanmış, mübarek yüzü kanlar içinde kalmıştı. (İbni Hatim'den rivayet.)

169. ALLAH yolunda öldürülenlere;
"Ölüler *(nimetlerden istifade edemeyenler)*" demeyin.
Hayır bilakis onlar diridirler

(cennette nimetlerden istifade edenlerdir).

Rablerinin katında rızıklanırlar *(ancak siz bilemezsiniz)*.

170. Allah'ın lütuf ve
kereminden kendilerine verdiklerine sevinir
ve henüz arkalarından kendilerine katılmayanlara onlara da
korku yoktur ve onlar üzülmeyeceklerdir diye de sevinirler.

Al-i İmran 169-170 Nüzûl Sebebi: Cennette, bizim sağ olduğumuzu, rızıklandırıldığımızı, kardeşlerimize acaba kim haber verir, dediler. Bunun üzerine Allah'u Tealâ: "Sizin durumunuzu onlara ben haber veririm" diyerek bu ayeti inzâl buyurdu. (Müslüm, Sahih-K.elimannet 121.)

181. ALLAH: "Şüphesiz Allah fakirdir biz zenginiz" diyenlerin
sözünü elbette duydu.
Onların dediklerini ve
haksız yere Nebileri öldürmelerini yazıyoruz ve:
"Tadın yangın azabını!" diyeceğiz.

Al-i İmran 181 Nüzûl Sebebi: Peygamber Beni Kaynuka Yahudilerine bir mektup yazmıştı. Ebu Bekir'e verdi. Mektupta Yahudileri İslâm'a, namaz kılmaya, zekat vermeye, Allah'a güzel bir borç vermeye davet ediyordu. Ebu Bekir, alimleri Finhar'ın etrafında toplânmış Yahudi topluluğuna girdi. Tebliğ yaptı. Finhar dedi ki: "Eğer söylediğin doğru ise bu takdirde Allah fakir biz zenginiz. Size ribayı yasaklıyor, bize kendisi veriyor. Zengin olmuş olsaydı, bize riba vermezdi" dedi.[*]

[*] Bkz. Prof.Muhammed Hamidullah, İslâm Peygamberi kitabı Shf: 131-134'de tarihen sabit bir anayasa imzalanmıştır. Bu anayasanın 47 maddesi mevcut. Bu anayasanın yarısı Yahudilerin haklarını, yarısı müslümanların haklarını bildiren maddelerle dolu. Bütün Yahudi liderleri, toplulukları adına bu anlaşmanın altına imza atmışlardır. Bu an-

laşmaya göre Medine'de yaşayan Yahudiler, Müslümanlarla savaşan Mekke'liler ve başkaca düşmanlara karşı, düşmanlarla iş birliği yapmayacaklar, bu şartlarla Medine'de beraberce yaşayacaklar, herkes kendi dininde serbest olacaktı. Birbirleri ile ticaret, alışveriş, konuşma, ifade serbest olacak, kimse kimseye iftira atmayacaktı vs. Yahudilerle çıkan bütün ihtilaflar; bu anayasadaki maddelere riayet etmemeleri, iftira atmaları, dış düşmanlarla işbirliği yaparak vatana ihanetten dolayı çıkmıştır. Kendi seçtiği hakemler ile kendileri hakkında anayasa uyarınca yasal işlemler yapılmıştır. "Yahudiler ile ilgili hitapları bu tarihi olaylarla birlikte ele almalısınız."

Finhar söylediklerini inkâr edince, 181. ayet nâzil oldu.

188. Ettiklerine sevinen ve
yapmadıkları şeylerle övülmeyi seven kimselerin
sakın azaptan kurtulacaklarını sanma.
Onlar için çok acıklı bir azap vardır.

AI-i İmran 188 Nüzûl Sebebi: Rasûl kitap ehline sordu. Onlar doğru cevabı değil yanlış izahat verdiler. Cevap verdiklerinden dolayı övülme beklediler. Doğruyu söylemedikleri için de sevindiler. Bu ayet nâzil oldu.

196. KÂFİRLERİN refah içinde diyar diyar dolaşmaları
sakın seni aldatmasın.

Al-i İmran 196 Nüzûl Sebebi: Bazı mü'minler; "Allah'ın düşmanları böyle bolluk, refah içinde yaşarken, biz ise; açlık ve sıkıntıdan helâk olduk dediler. Bu ayet nâzil oldu. Mekke müşrikleri ticaret yapıp para kazanıyorlardı.

199. Kitap ehlinden öyleleri vardır ki;
Allah'a, size indirilene ve kendilerine indirilene

Allah'a derinden saygı duyarak iman ederler.

Allah'ın ayetlerini az bir değere/dünyalığa değişmezler.

Onlar var ya işte onların Rableri katında ödülleri vardır.

Şüphesiz Allah hesabı çabuk görendir.

Al-i İmran 199 Nüzûl Sebebi: Necaşi'nin ölüm haberi geldiğinde Rasûl: "Ona namaz kılın" buyurdu. Münafıklar: "Habeş'te ölmüş vahşi için namaz kıldırdı" demeleri üzerine bu ayet nâzil oldu.

Peygamber sahraya çıktı. Ashabını saf yaparak, Necâşi için namaz kıldırdı.

DOKSANINCI İNEN SURE:

AHZAB SURESİ

(HİCRÎ 4. YIL)

Bir medeniyetin devamını sağlayacak en önemli iş, KADINLAR ile ilgili hakların gereği gibi gözetilmesine bağlıdır. Hikmetlerden bir hikmet olarak, Medeni Sureler'in çoğunda kadın hakları ile ilgili ayetler bulunmaktadır. KADIN HAKLARI HUKUKU olarak, sıra ile bütün Medeni Sureleri okuyarak, ilgili hükümleri öğrenmek gereklidir.

86 Mekki Sure ile karakter, ilim, samimiyet, ileri görüş sahibi dirençli insanlar yetişti. Bu kişiler normal insani haklarını kullanırken, bunlara savaş açıldı. Vatanlarından sürüldü. Kimileri öldürüldü. Bazıları Medine'ye davet edildi. Medine'de Bakara Suresi geldi. Karşı savaşa izin verildi. Birinci savaşları (Bedir), Enfal Suresinde anlatıldı. İkinci savaşları (Uhud), Al-i İmran Suresinde anlatıldı. Üçüncü savaşları (Hendek), 90. Sure olan Ahzab Suresinde anlatılmaktadır. Ahzab 9. ayetinden 27. ayet dahil Hendek savaşını anlatmaktadır.

Ahzab 45, 46:

45. EY NEBİ!

Biz seni bir şahit, bir müjdeleyici, bir uyarıcı;

46. Allah'ın izniyle kendi yoluna çağıran bir davetçi

ve

çevresini aydınlatıcı bir nur/ışık/kandil olarak gönderdik.

Ahzab 56. ayetinde emir tekrarı yoktur. Bu nedenle hayatında bir defa Muhammed'e Salât ve Selâm eden emri yerine getirmiş sayılır. (Bkz. Mülteka, Sağlam yy. Shf: 146, Satır 3, 4, 5).

Ahzab 60, 61, 62'de bir ülke savaş halinde iken, halkın direncini

kırmak için kötü haber yayanlar, yalan, yanlış, iftiralarla psikolojik savaş yapanlar savaş suçlusu olarak, savaş bitiminde yargılanacağı ve cezalarının idam olduğu işâret edilmektedir. Çünkü bütün bir milletin hayatına kast etmişlerdir.

Ahzab 66, 67 ve **68.** ayetleri lütfen iyi düşünelim:

66. Yüzlerinin ateşte bir yandan bir yana döndürüleceği gün;
"Ne olurdu Allah'a ve Rasûl'e itaat edeydik" diyecekler.

67. Yine şöyle diyecekler:
"Ey Rabbimiz! Biz önderlerimize ve
büyüklerimize itaat ettik de bizi yoldan saptırdılar."

68. "Ey Rabbimiz! Onlara iki kat azap ver ve
onları büyük bir lânete uğrat."

AHZAB - NÜZÛL SEBEBLERİ

1. EY NEBİ!
Allah'a karşı gelmekten sakın.
Kâfirlere *(gerçekleri görüp anladıkları hâlde kabul etmeyenlere)*
ve
münafıklara *(iktidar, mal vb. nedenlerle Müslüman görünenlere)*
boyun eğme/itaat etme!
Şüphesiz Allah; bilen ve doğru hüküm/karar verendir.

Ahzab 1 Nüzûl Sebebi: Uhud savaşından sonra, Ebu Süfyan ve heyeti, Rasûl'den eman alarak münafık A.Ubey bin Selül'ün evinde konakladılar. Bunlar Ömer'in bulunduğu sırada, Rasûl'e gelip: "İlâhlarımız Lât, Uzza, Menat'ı kötülemekten vazgeç ve onların kendilerine şefaatçi olacaklarını söyle ki, biz de seni Rabbin'le başbaşa

bırakalım" dediler. Ömer: "Ya Rasûlallah! İzin ver de şunları şuracıkta geberteyim" dedi. Rasûl: "Hayır olmaz, çünkü ben onlara emân verdim" buyurdu. Ömer: "Öyleyse Allah'ın lânet ve gazabı üzerinize olsun. Çıkın gidin buradan" diye bağırdı. Peygamber, onların Medine'den çıkarılmalarını emretti. Bunun üzerine bu ayet nâzil oldu.

9. EY İMAN EDENLER! Allah'ın size olan nimetini hatırlayın.

Hani *(düşman)* ordular*[ı]* üzerinize gelmişti de

Biz onların üzerine bir rüzgar

ve

göremediğiniz ordular göndermiştik.

Allah yaptıklarınızı hakkıyla görmektedir.

Ahzab 9 Nüzûl Sebebi: Hendek savaşında Huzeyfe yarım elbiseli biçimde, gece karanlığında bir yere çömelmişti. Peygamber: "Ey Huzeyfe, kalk" dedi. "Kalktım". Sonra: "Git bana düşmandan ha-ber getir" dedi: «Ben ise müslümanların en korkanı ve üşüyeni idim. Rasûl dua etti: "Ey Allah'ım! Sen onu önünden, arkasından, sağından, solundan, yukarısından, aşağısından, her taraftan koru" diye dua etti.» Huzeyfe der ki: "Korku ve üşümem gitti. Ayrılacağım sırada Rasûl bana; "Ey Huzeyfe buraya dönünceye kadar sakın bir olay (vukuat) çıkarma" buyurdu. Sonra düşman karargâhına gittim. Bir adam: "Haydi hazır olun, birazdan ayrılacağız" diye sesleniyordu. Karargâhın içine girdim. Amir oğullarını gördüm. Birbirlerine: "Haydin yola çıkacağız, burada kalmamız mümkün değil" diye bağırıyorlardı. O sırada ne göreyim, karargâhı kasıp kavuran fırtına bir arpa boyu ilerisine geçmiyor. Fırtına kum tanelerini müşriklere savuruyor. Onlar ise uzaklaşalım diyorlardı. Rasûl'ün yanıma vardım, o uzun örtüsüne bürünmüş namaz kılıyordu. **Zor durumlarda hep namaz kılardı.** Rasûl namazı bitirince ona düşmanın durumunu haber verdim. Sonra bu ayet nâzil oldu.

DOKSANBİRİNCİ İNEN SURE:

MÜMTEHİNE SURESİ

Muhammed as.'ın kendi vatanında, temel insani haklarının tecavüze uğraması, arkadaşlarının bazılarının öldürülmesi üzerine başlatılan savaş sürüyor. Bedir, Uhut, Hendek geçti. Bazıları Mekkelilere çeşitli nedenlerden dolayı askeri bilgiler göndermişlerdi. Mümtehine Suresi ilk ayetlerinde bu durum yasaklanıyor. İndiği ortamı dikkate alırsanız kastedilen sırrın, askeri bilgiler olduğunu göreceksiniz. Kur'an'ın indiği ortamı dikkate almayanlar Peygamber'in bazı arkadaşlarına sır verdiğini, bu sırlar olmadan Kur'an'ın anlaşılmadığını söylüyorlar. Bunlar yalancıdır. Peygamber bazı arka-daşlarına sır vermiştir. Lâkin bu sırlar nereye askeri operasyon yapılacağına dair sırlardı. Bugün dahi hiçbir ordu askeri sırlarını ifşa etmez. Halbuki Allah'tan gelen bilgileri Muhammed as. hiç kimseden gizlemeden insanlara aktarmıştı. Bu konuda sır olmadı. Eğer sır olsaydı, aynen aktarmasaydı, Muhammed as.'a feci bir azab yapılacağı bildirilmekteydi.

Mümtehine 8, 9. ayetinde kâfir ve müşriklerden ayrımlar yapılıyor.

1- Kişi kâfir ve müşrik, lâkin; savaş başlatmamış, savaşta bulunmamış, temel insani hakları çiğnememiş, bu kâfir ve müşriklere iyilik etmek yasak değildir.

2- Kişi kâfir ve müşrik, lâkin; savaş başlatmış, savaşmış, temel insani hakları çiğnemiş, bu kişilerle dostluk yapmak yasaklanmıştır. Haramdır.

Bu ayırımı iyi bilerek, öldürülmeleri gerekli kâfirlerden söz edildiğinde, bu ikinci grup aklınıza gelmelidir. Bu kişiler uluslararası harp hukukuna göre savaş suçlusudur.

Hukuk Usûlü açısından Mümtehine 10. ayetin sonuna bakınız: "...bu *Allah'ın hükmüdür. Aranızda hükmeder ve Allah alimdir, hâkimdir"* buyurulmaktadır. Buradan anlı-yoruz ki Medine Medeniyeti'nde bazı ihtilâfların çözümünde *bizzat* Allah hâkimlik yapmıştır. Hükmünü

bildirmiştir. Bunlara Kur'an'da, var olan Allah'ın hükümleri denilir. Bu hükümler olduğu gibi uygulamaya alınır. Bizatihi Allah'ın zatının hükümleri bunlar. Tıpkı mahkeme kararları gibi. Bu hükümlerin öğrenilmesine İstinbat (hüküm çıkarma) denilmez. Var olan hükümlerin öğrenilmesi ve uygulanması adı verilir.

Kur'an'ın indiği ortamda bir olay olmuş. Somut bir olay. Mekke'den iman etmiş evli kadınlar da kocalarını bırakıp gelmişler. Zor bir problem. Bunların durumu ne olacak? Bir mahkeme kararı gibi Allah karar vermekte, bu somut probleme somut çözüm bildirmektedir.

Sonra Rasûl vefat etmiştir. Kur'an'ı anlamak için o günkü toplumda birçok problemi Allah'ın hüküm indirerek çözümlediğini unutmamak gereklidir.

Bugün ise mahkeme kararlarını bağımsız hâkimler vereceklerdir.

Allah'ın hâkimlerin hâkimi olduğunu inkâr eden, zaten kâfirlerdir. Öyle ise bir hâkim nasıl olur da hâkimler hâkiminin hükümlerini baştacı yapmaz.

Ey Peygamber, Mümin kadınlar;

1- Allah'a şirk koşmasınlar,

2- Hırsızlık etmemek,

3- Zinada bulunmamak,

4- Çocukları öldürmemek,

5- Elleri ve ayakları arasında bir bühtan uydurmamak, erlerine iftira atmamak,

6- Güzel işte sana asi olmamak üzere biat etmeye (vatandaş olmaya) geldiklerinde, bu şartlar üzere biat al. (Vatandaşlıklarını onayla). (Mümtehine: 12, 13)

MÜMTEHİNE - NÜZÛL SEBEBLERİ

8. Allah iman ettiğiniz için sizinle savaşmamış,

sizi yurtlarınızdan da çıkarmamış kimselere iyilik etmekten,

onlara adil davranmaktan men etmez.

Şüphesiz Allah adil davrananları sever.

Mümtehine 8 Nüzûl Sebebi: Ebu Bekir'in kızı Esma'nın annesi, kızını görmek için Medine'ye gelmişti. Müşrik olduğu için annesini eve sokmak istemedi. Aişe birini gönderdi. Peygambere danıştı. Sonra bu ayet nâzil oldu. Annesinin hediyelerini kabul edip, annesini evine almasını emretti.

10. EY İMAN EDENLER!
Mümin kadınlar muhacir *(hicret etmiş)* olarak
size geldiklerinde onları*[n gerçeklerini yani sizin yanınıza niçin geldiklerini açığa çıkarmak için]* imtihan[*] edin.
Allah onların imanlarını daha iyi bilir.
Eğer siz *(imtihan neticesinde)* onların inanmış kadınlar olduklarını anlarsanız onları kâfirlere geri göndermeyin.
Çünkü müslüman hanımlar kâfirlere helâl değillerdir.
Kâfir*[erkek]*ler de müslüman hanımlara helâl olmazlar.
Mehir olarak harcadıklarını onlara *(kocalarına geri)* verin.
(Kadınlar aldıkları mehri geri vererek boşanma haklarını kullanabilirler).
Mehirlerini verdiğiniz takdirde bu kadınlarla evlenmenizde size bir günah yoktur.
Müşrik eşlerinizin nikâhlarına tutunmayın.
Onlara harcadığınız mehri isteyin.
Kâfirler de istesinler.
Bu Allah'ın hükmüdür.
O aranızda hüküm veriyor.
Allah bilen ve doğru hüküm/karar verendir.

[*] Buradan şunu anlamak mümkün: Allah kullarının gerçeğini bildiği

için onları imtihana tabi tutmaz, onların gerçeğini birbirleri (görsün diye) bir vesile ile açığa/ortaya çıkarır. Ancak kullar birbirlerini aldatılmamak, dolandırılıp kandırılmamak için imtihana tabi tutabilirler; bu ayette bu konuya işaret vardır!

Mümtehine 10 Nüzûl Sebebi: Hudeybiye sırasında Umeyme, Subeya ve birçok kadın Rasûl'e geldi. Rasûl anlaşmanın kadınlarla ilgili kısmında değişiklik yaptı. Kadınların müşriklere iadesini yasakladı. Allah bu ayeti inzâl buyurdu.

DOKSANİKİNCİ İNEN SURE:

NİSA SURESİ

(HİCRİ 4. YIL)

Nisa Suresinde kadın hakları ile ilgili onlarca ayet vardır.

Nisa 18'de kötülükleri işleyenler; nasıl olsa ölmeden evvel tövbe ederim düşüncesiyle kötülüklere devam ediyorlarsa bilsinler ki; bu zihniyetteki kişilerin tövbeleri makbul olmaz. Nisa 17'de genelde tövbesi kabul olanlar bilgisizlik nedeni ile kötülük yapanlardır. Bunlar yaptıklarının kötü olduğunu öğrenince derhal kötülüklerine son verirler.

Evlenme hukuku konusunda Nisa Suresinde ayetler vardır. Evlenmek için onlarca protokola gerek yoktur. Kimlerle evlenilmeyeceği bellidir. Yaklaşık 18 yaş (Doktor raporuna göre evlenme rüştüne kavuşmuş ve ehil olan), evlenmesi mübah kadın ve erkek kendi kararlarıyla notere giderek, noterin şehadetiyle evlenmiş olurlar. Evlenirken evlenme sözleşmesini notere yazdırırlar. Bu sözleşme mahkemede geçerli olup, mahkeme boşanma vukuunda, tarafların hakları için bu sözleşmeyi de dikkate alır. Sözleşmede olmayan hususlarda Kadın Hakları Hukuku ve Genel Hukuk geçerlidir.

Herhangi bir zorunluluk dışında yani olağanüstü hâller de ancak Devletin olağanüstü kararı ile ilân edilir ve onay verilir: Yani olağanüstü hâllerde (savaş vb. durumlarında) erkeklerin kırılması durumunda Devlet birden fazla kadının (geçim vb) sorumluluğunu bir erkeğe verebilir. Bunun dışında Noter'de her bir kişinin TC 'sinden Evli ise tek eş ile evliliği, evli değil ise Bekâr olduğu zaten görülür. Önüne gelen Notere gidip te birden fazla evlilik yapamaz (olağanüstü savaş vb. hâller müstesna, onu da Devlet ilân eder).

Noter aracılığıyla daha önce hiç evlenmemiş ya da evlenip boşanmış olanlar aynı zamanda Allah'ın şu emri gereğince BEKÂR olanlar; vatandaş ya da vatandaş olmayanlarla evlendirilir;

32. İÇİNİZDEN bekârları *(ister)* vatandaş veya

(ister) vatandaş olmayan yabancı *(olsun)* farketmez

(kadın ve erkekleri birbiriyle) evlendirin!

Eğer bunlar yoksul iseler Allah onları lütfuyla zenginleştirir.

Allah lütfu geniş olandır, hakkıyla bilendir.

Noter evlilik kağıtlarından birer nüshayı ilgili nüfus idarelerine gönderir. Keza noter boşanma bildirimlerini de bir yazı ile ilgili nüfus idarelerine bildirecektir. Noter bu işlemler için az bir miktar ücret alır. Aksi sabit olmadıkça kişilerin (karı-kocanın) beyânı doğru kabul edilecektir.

Nisa Suresi 35'i okurken nasıl düşünüyorsunuz?

Eğer evli bir kadın, bir başkası ile evlenmek istiyorsa, kocasından nefret ediyorsa, bunu açıkça söylemeli. Sözleşmesi gereği boşanmalı. İslâmiyet bir kadına bu hakkı tanımıştır.

Cariye[*]: Vatandaş olmayan yabancı kadın ya da kadınlar demektir.

[*] Cariye konusunu Osmanlı Devletinin bazı Sultanları, Kur'an'a aykırı olarak uygulamışlardır.

Miras hakkı olmayan yabancı kadınlarla Noterden (bekâr olanlar tarafından tek bir yabancı vatandaş ile) evlilik yapılabilir.

Peygamberimizin (sav) Sünnet'inde, uygulamalarında görülüyor ki; Vatandaş olmayanlara miras düşmüyor. Ancak vatandaş olanlara miras düşüyor.

Özel sözleşmelerle yapılan işleme cariyelik (vatandaş olmayan kadınlarla evlilik işlemi) deniyor.

Örneğin: Bir İngiliz veya bir Fransız bayan Türkiye'ye gelse; Türkiye'deki bir vatandaşımızla Noterden evlense, bu kişi vefat ettiği zaman -mevcut yasalara göre- bu İngiliz veya Fransız bayana mirastan pay verilmez.

İşte bu işlemin 14 asır önceki benzerine cariyelik diyorlardı.

Ne zaman kişi Vatandaş olursa cariyelik sona ermiş olur ve bun-

dan sonra artık Vatandaş statüsünde muamele görürler.

Savaşta veya barışta farketmez; Noterden evlilik sözleşmeleri olmadıkça hiçbir kimse kadınlara (cinsel anlamda) dokunamaz…

SAVAŞ HUKUKUNDA SAFİYYE ÖRNEĞİ

Hayber Fethinde esir alınanlar arasında Safiyye de bulunuyordu.

Asıl ismi Zeyneb olan Safiyye, Benî Nadir reisi Huyey bin Ahtab`ın kızı idi. Annesi ise, Benî Kurayza Yahudileri reisleri eşrâfından olan Semevel`in kızı Berre idi. Hayber Yahudileri reislerinden Rebi` ile yeni evlenmişti. Hayber günü Rebî' öldürülünce dul kalmıştı. Müslümanlar tarafından da Kamus Kalesinin teslim olması sırasında esir alınmıştı. (Tabakât, 8:120)

Peygamberimiz (sav); çok eğitimli/kültürlü ve donanımlı olan Safiyyeyi Başkomutanlık hizmetine aldı. Çünkü Allah Rasûlü hiçbir özelliği olmayanı değil tam aksine müthiş yeteneklerle ve özelliklerle donatılmış pek çok kadını Devletin Yürütme Kademesinde görevlendirmişti... Böylece pek çok Kabile ile de dostluk kurmuştu aynı zamanda...

Peygamberimizin harp sonrası bir prensibi de mağlup ettiği veya teslime mecbur bıraktığı düşmanla uzlaşma yoluna gitmesi idi. Safiyye Ailesi, Yahudiler arasında itibarlı ve şerefli bir âile idi. Elbette, onun mevkiinin muhafazası İslâmiyet ve Müslümanlar için iyi neticeler ve faydalar doğurabilecekti. Bir kabilenin veya bir kavmin ileri gelenlerinden birinin kızını Devlet hizmetine almakla; o kavmi, o kabileyi düşman ise İslâmiyet ve Müslümanlara karşı düşmanlıklarını en azından hafifletip yumuşatıyor, dost ise bu dostluğun daha da kuvvet bulmasını sağlıyordu.

Safiyye'nin Tercihi

Peygamberimiz (sav), Safiyye`ye İslâm'ı anlattı ve şöyle buyurdu:

"Eğer Müslüman olursan, seni Tercüman/Devlet Görevlisi olarak işe alacağım. Şayet Yahudiliği tercih edip Kavminle kalacak olursan seni âzad ederim/serbest bırakırım. Sen de gider kavmine kavuşursun!" (Tabakat, 8:123)

Muhammed as.'a atılan bir iftira;

Muhammed'e atılan bir diğer iftira da (bazı kaynaklarda geçtiği üzere) Safiyye ile evlenmeleri olayıdır. Güya Peygamber bir savaşta esir olan Safiyye adında bir kadına: "Benimle evlenirsen seni serbest bırakırım" diye bir teklifte bulunmuştur. Oysa olayın gerçek yüzü şöyledir:

Yahudilerle Müslümanlar arasında bir savaş olur. Savaşı Müslümanlar kazanır. Savaşta esir olan Yahudilerden olan Safiyye'ye Peygamber: "Sana bir teklifim var: Kabul edip etmemekte serbestsin. Kabul etmezsen mallarını alıp gidersin. Yok eğer bu teklifimi kabul edersen, Müslüman olur kalırsın. Sana iş teklif ediyorum!.." Peygamber'in teklifini özgür ve hür iradesiyle değerlendiren Safiyye; kendi hür iradesi (isteği) ile teklifi kabul eder. Bunun üzerine Müslümanlar: "Biz Safiyyenin akrabalarını esir etmeyiz" diyerek, esir aldıkları tüm Yahudileri serbest bırakırlar. Yahudiler de bu gelişmeler üzerine İslâm'a girerler.

UYARI HUKUKU

92. İnen Sure olan Nisa Suresinin bazı ayetleri üzerinde durmaya devam edelim: Demek ki, böyle bir olay vuku bulmuş ki, bu ayet inmiş ve konuyla ilgili hüküm verilmiş. Erkek olsun, kadın olsun yalnız başlarına olduklarında nefislerine sahip çıkamaz ve uygun olmayanı (çirkin/çirkef bir iş) yapıp ve uyarıldıkları hâlde durumlarını düzeltmezlerse o zaman ayette belirtildiği üzere (aile büyüklerinin de katılımıyla ve hukuken) ayrılmalarına karar verilir.

Allah herhangi bir konuda hukuka uygun davranışta bulunmamızı isterken, mesele kadın olunca; erkek egemen cahiliye anlayışı ile kolaylarına geleni maalesef (meal yapan erkekler) dövünüzü tercih etmişlerdir. Peki ya bu çirkinliği yapan erkek ise?!

"**34.** ERKEKLER eşlerini koruyup kollasınlar.

Çünkü Allah insanların kimini kiminden *(kabiliyetçe)*

farklı *(yeteneklerde)* yaratmıştır/kılmıştır. Erkekler;
kendi mallarından *(sorumlulukları gereği)* harcasınlar.
(Erkek-kadın) iyi ahlâk sahibi eşler *(Allah'a)* itaatkâr olanlardır.
Allah'ın onları *(birbirerini evlilik yasası ile)* koruma altına
alması gibi onlar da *(sorumlulukları gereği)* yalnızken
nefislerini korusunlar.[*]
Şiddetli geçimsizlik sebebiyle *(eşlerin)* çekip gitmesinden
endişe ederseniz onlara öğüt verip *(düşünmeleri için)*
yataklarınızı ayırın ve bir süre de ayrı yaşamayı deneyin
(bu süreden sonra) geçimsizlik hâli ortadan kalkar,
barış sağlanırsa artık onların *(birbirinizin)* aleyhine
(boşanmak gibi) başka bir yol aramayın
(eğer geçimsizlik devam ederse ayrılın/boşanın!)
Şüphesiz Allah çok yücedir, çok büyüktür.

[*] Burada erkek kadın ayrımı yoktur; aynı şeyi erkek te yapabilir: O zaman da KADIN ayetteki SÜRECİ takip edecektir. Ayet erkek ve kadına hitabeder; "vadrıbûhunne" kelimesi ise dövme ile ilgili değil: Ayrılma/boşanma ile ilgilidir.

Nisa 48'de, Allah kendisine ortaklık iddia edilmesini asla affetmez. Cezası ahirette ebediyyen cehennemdir.

Nisa 77'den Mekke döneminde müslümanlara savaş izni verilmediği yazılıdır.

Bir metod ayeti Nisa 82: "Kur'an'ı düşünmüyorlar mı? Eğer Kur'an Allah'tan başkası tarafından indirilmiş olsaydı, onda birbirine zıt olan birçok şey bulurlardı."

Nisa 115: "Her kim kendisine doğru yol zahir olduktan sonra Peygamber'e muhalefet eder ve müminlerin yolundan başkasına uyup giderse onu takip ettiği yola sevkederiz ve onu cehenneme sürükleriz. Ve o ne fena gidilecek bir yer".

DELÂLETİ ZANNİ BİR AYET ÖRNEĞİ

Nisa Suresi 159; şimdi önce bu ayetin sibakını (159. ayetin geçmişini, öncesini) yazalım.

Bu durum şunun için çok önemli: Sağlıklı bir çıkarım yapabilme adına sözün öncesine ve sonrasına bakmak. Bir sözü bağlamından koparak çekip almamak. Yorum yaparken konu bütünlüğünü gözönünde bulundurmak.

Bizler bir ayeti incelerken; sadece o ayete değil, konuya ya da konu bütünlüğüne de bakmalıyız. Ki sağlıklı bir çıkarım yapabilelim. Bunu ilgili ayetin öncesine ve sonrasına bakarak yapabiliriz. Artı ayetin ele alındığı başka Sureler'e bakarak yapabiliriz. Hatta ayet içindeki kilit kavramların başka ayetlerde hangi anlamda kullanıldığına bakarak da...

Nisa Suresi 156-159:

«156. Yine küfürleri

ve

Meryem'e karşı büyük bir iftira atmaları

157. ve:

"Biz Allah'ın Rasûlü Meryem'in oğlu Mesih'i öldürdük"

demeleri sebebiyle lânetlendiler

(Allah'ın rahmetinden kovuldular).

Oysa onu ne öldürdüler ne de astılar

sadece *(İsa'ya)* benzettikleri birini öldürdüler.

Onda ihtilaf edenler bundan dolayı kuşku içindedirler,

ona dair bir ilimleri yoktur ancak zanlarının peşinden

giderler.

Halbuki onu kesin olarak *(onlar)* öldürmediler.

158. Fakat Allah onu *(öldürerek)* kendi katına yükseltmiştir.

Allah üstün ve güçlüdür,
doğru hüküm/karar verendir.

159. *(İsa diye başka birini çarmıha gerdikleri zaman)* Kitap Ehli Museviler'den hiç kimse yoktu ki;
onu *(öldürülenin İsa olmadığını)* bilip/tanıyıp inanmış olmasın.
Kıyâmet günü o *(İsa)* onların aleyhine şahit olacaktır.»

Kur'an'ın tamamına icmalen (toptan) inanırız. İçindeki delâleti kat'i(*) ayetlerin manâlarına da aynen inanırız. Delâlet-i zanni ayetlere gelince; şimdi Nisa 159'dan ne anlıyorsunuz? Bunu düşününüz. Anlam kapalıdır. Bu nedenle aynen iman edip, geçmekten başka çâre yoktur. Bu ayetten hareket ederek çeşitli yorumlara müslümanların inanma mecburiyeti yoktur. Yani çıkarılan yorumlara iman etmeyenlere kâfir denemez. Buna benzer ayetlerin yorumları ile meşgul olup, Allah'ın emir ve nehiylerini savsaklamak ise fevkalâde yanlış bir iştir.

(*) Delâlet-i kat'i: Okunulduğunda herkes tarafından aynı anlaşılan, yoruma gerek kalmayacak kadar apaçık olan.

Nisa 159'u anlamak müşkil bir iştir. Müşkil bir ayettir. Rabbimiz birgün ne olduğunu gösterecektir. Dünyada veya ahirette bilmiyoruz. Ancak İsa'nın, o Ehl-i Kitab'ın aleyhinde şahitlik yapacağı kesin bir gerçektir. Önceden iman etmemiş olanlanın ölüm esnasında ve dünya sonrasında imanı kabul edilmez.

168. Şüphesiz inkâr edenler
ve
zulmedenler *(var ya)*;
Allah onları asla bağışlayacak
ve
doğru yola iletecek değildir."
(Nisa 168)[*]

(*) "OL" diye, dileyerek bütün insanları (ruhlarını) başlangıçta yarattı. Hepsi ile sözleşti. Hepsi birden Allah'a itaat edeceklerine söz verdiler. Şöyle ki; kâfir, müslim herkesin vicdanında Allah şuuru mevcuttur. Biri-lerinin: "Allah'a itaat et" demesine dahi lüzum olmadan vicdan insanı zorlar. Allah insana hür irade verdi: İsteyen inkâr ediyor, isteyen zulüm yapıyor vb. Bu irade ile dünyada yaşamaya gönderdi. Deprem, kasırga, tayfun, sel gibi şerleri yarattı. Bunlar şer olarak musibettir. Musibete uğrayanlardan bir kısmı öldü gitti. Ölenlerin zaten acıları dünyada değil. Kalanlar ise kimi bu olaydan dolayı Allah'a küfür etti, kimi korktu, kimi hem korktu hem de aklını başına alarak dünyada Allah'ın çağırılarına uymaya koştu. Allah tekliflerini Rasûlleri ile gönderdi. Tekliflere uy, bunun dışında başına ne gelirse seni sorumlu tutmayacağım müjdesini verdi, işte bu müjde kader demektir. Kader insanı rahatlatmak için söylenir. Yoksa miskinleşmek, çatıdan atlamak, dikkatsiz araba kullanmak için değil. Yolları geniş yapmak da bir farzı kifâye'dir. Bunu geniş yapmayanlar elbette farzı çiğnemiş olurlar. Eski zamanlarda atlarda, arabalarda gidenler bu kadar tahrip oluyor muydu? Öyle ise günümüzün yolları yeterli değildir, tedbirleri yeterli değildir. İnsan bir kaç dakika içinde başına ne geleceğini bilemez. Bunun için insan kader konusu ile uğraşmayı artık bırakmalı. Allah'ın çağrılarını yapmaya çalışarak, dünyayı imar etmeye vb. işleri yapmaya koyulmalıdır. **Allah hiçbir kuluna zulmetmez. İnsanların zulümlerinin karşılığını verir. Dar yollarda, trafik kazalarında ölenler, kara-yolları idaresinin zulmüne şehadet eder.**

NİSA - NÜZÛL SEBEBLERİ

4. Yetimlerin sadakalarını/onlara düşen haklarını verip,
ihtiyaçlarını gönül hoşluğuyla sağlayın/karşılayın.
Eğer kendi istekleriyle,
o hediye edilenin/verilen sadakanın bir kısmını
sizinle paylaşırlarsa onu da güzelce harcayın.

Nisa 4 Nüzûl Sebebi: Cahiliyye devrinde, bir kimse kızını evlendirdiği zaman, mehrini kendisi alır, kızına ondan hiçbir şey vermezdi. Allah bu ayetle bu hareketi yasakladı. (Taberi - Cami'ul-Beyan 1-241)

24. Himâyenize verilenler
(kocaları ölmüş veya kocalarını savaşta kaybetmiş olanlar) hariç,
evli kadınlar ile evlenmek haram kılındı.
(Bunlar) üzerinize Allah'ın emri olarak yazılmıştır.
Bunların dışında kalan iffetli yaşamak ve
zina etmemek şartıyla;
mallarınızla *(evlilik hediyelerini vermeniz şartıyla)* istemeniz,
size helâl *(serbest)* kılındı.
Eşinizden *(nikahlanıp)* faydalanmanıza karşılık,
sabit bir hak olarak kendilerine evlilik hediyelerini verin.
Evlilik hediyeleri belirlendikten sonra,
onunla ilgili olarak uzlaştığınız şeyler konusunda,
size günah yoktur.
Şüphesiz ki Allah; bilen ve doğru hüküm/karar verendir.

Nisa 24 Nüzul Sebebi: Ebu Said el-Hudri'den rivayet olunmuştur. O der ki: "Peygamber; Huneyn günü Evtâ'sa bir ordu göndermişti. Bunlar savaşmışlar, birçok kadını esir etmişlerdi. Bu kadınlar evli oldukları için bekâr olan ashab onlardan istedikleri kadınlarla nikâhlanmaktan, evlilik yapmaktan çekinmişti. Ayet nâzil oldu. Esir edilen cariyelerle/vatandaş olmayan yabancı kadınların bekâr olanlarıyla evlilik yapmak helâl, evli olanlarıyla evlilik yapmak ise haram kılındı.

58. ALLAH size görevleri mutlaka ehline/uzmanına vermenizi
ve insanlar arasında hükmettiğiniz zaman adaletle
hükmetmenizi emrediyor.
Doğrusu Allah bununla size ne güzel öğüt veriyor!
Şüphesiz ki Allah; hakkıyla işitendir, hakkıyla görendir.

Nisa 58 Nüzûl Sebebi: Mekke fethedildiği zaman Osman bin Tal-

ha'yı çağırıp, bana anahtarı göster buyurdu. Anahtar getirildi. Osman vermek için elini uzatırken Peygamber'in amcası Abbas, anam babam sana feda olsun! Sikayet (hacılara su verme), sidanet (Kâbe'ye hizmet) görevini bana ver, dedi. Osman ise anahtarı vermemek için elini geri çekti. O zaman Peygamber: "Anahtarı ver, ey Osman!" buyurdu. Osman da: "Allah'ın emânetini al", dedi. Anahtarı alıp Kabe'yi açtı. Sonra Kâbe'yi tavaf etti. Bu sırada Cibrîl gelip anahtarı Osman'a geri vermesini söyledi. Bunun üzerine Osman'ı çağırıp anahtarı verdi. Bu ayeti sonuna kadar okudu.

59. Ey iman edenler!
Allah'a itaat edin, Rasûl'e itaat edin ve
sizden olan Ulu'l-Emr'e *(ortak işlerinizi yapan yöneticiye, kamu hizmetlerini yürüten işin sahibi kişiye)* de yaptığı işlerde destek verin!
Herhangi bir hususta anlaşmazlığa düştüğünüz takdirde
Allah'a ve ahiret gününe gerçekten inanıyorsanız;
onu *(anlaşmazlığa düştüğünüz hususu)*
Allah *(ayetlerinde çözüm arayın)*
ve*[ya]*
Rasûlüne *(hakeme/hâkime)* arz edin/götürün.
Bu daha iyidir sonuç bakımından da daha güzeldir.

Nisa 59 Nüzûl Sebebi: Abdullah bin Huzafa bin Kays; bir Seriye'nin başında gönderilmişti. Bir olay üzerine askerlere kızdı ve onlara:

- Rasûlullah size bana itaat etmenizi emretmedi mi? dedi. Onlar:

- Evet, dediler. O:

- Öyleyse bana odun toplayın, dedi. Odunları toplayıp getirdiklerinde, ateş isteyip odunları yaktı. Sonra da:

- Azmettim, hepiniz bu ateşe gireceksiniz, dedi. İçlerinden bir

genç:

- Siz ateşten kurtulmak için Allah'ın Rasûlüne tabi olmadınız mı? O halde Rasûlullah ile karşılaşıncaya kadar acele etmeyiniz. Şayet size ateşe girmenizi emrederse giriniz, dedi. Sonra Rasûl'ün yanına dönüp durumu bildirdiler. Rasül onlara; "Şayet ateşe girmiş olsaydınız, bir daha ondan asla çıkamazdınız. Çünkü itaat ancak iyi, maruf olan şeylere olur." (Müslim, Sahih K. el-İmaret 40, Buhari, Sahih K. el-Enbiya 50-54, Ahmed bin Hanbel, Müsned 1, 82, 124 V 395.)

60. *(EY MUHAMMED!)* Sana indirilen Kur'an'a
ve
senden önce indirilene inandıklarını iddia edenleri
görmüyor musun?
Tağut'u *(insanları kendine kul köle edinen din adamlarını)*
tanımamaları gerektiği hâlde tağut'un *(din adamlarının)*
önünde muhakeme olmak istiyorlar.
Şeytan da onları derin bir sapıklığa düşürmek istiyor.

Nisa 60 Nüzûl Sebebi: Ebu Bereze el-Eslemi, anlaşmazlık konularında Yahudiler arasında hüküm veren bir kahindi. Bir gün müslümanlardan bazı kimseler de hüküm vermesi için ona başvurdular. Bu ayet nâzil oldu.

66. Eğer Biz onlara; "Hayatlarınızı feda edin veya
yurtlarınızdan çıkın" diye yazıp bildirmiş olsaydık
içlerinden birçoğu bunu yapmazlardı.
Eğer kendilerine verilen öğütleri tutsalardı
elbette haklarında hem daha hayırlı
hem de *(imanlarını)* daha çok pekiştirici olurdu.

Nisa 66 Nüzûl Sebebi: Bir Yahudi; "Allah'a yemin ederim ki,

Allah bize: "Kendinizi öldürün" diye emretmiş olsaydı, biz de kendimizi öldürürdük" dedi. Bunun üzerine Allah bu ayeti inzâl buyurdu.

77. DAHA önce kendilerine; "*(Savaşmaktan)* ellerinizi çekin,
namazı kılın, zekatı verin" denilenleri görmedin mi?
Üzerlerine savaş izni yazılınca hemen içlerinden bir kısmı;
insanlardan Allah'tan korkar gibi hatta daha çok korkarlar
ve: "Ey Rabbimiz!
Niçin bize savaş iznini yazdın *(elçi ile tebliğ ettin?)*
Bizi yakın bir zamana kadar erteleseydin ya!" derler.
De ki: "Dünya geçimliği azdır.
Ahiret Allah'a karşı gelmekten sakınan kimse için
daha hayırlıdır. Size zerre kadar haksızlık edilmez."

Nisa 77 Nüzûl Sebebi: Abdurrahman bin Avf ve arkadaşları Rasûl'e gelerek; "Ey Allah'ın Elçisi; müşrik iken izzet içinde idik, iman edince zillete düştük" dediler. Rasûl onlara: "Ben affetmekle emrolundum. Savaşmakla emrolunmadım. Bu yüzden onlarla savaşmayın" buyurdu. Allah Peygamberi Medine'ye hicret ettirince, ona savaşı emretti. Ama bazı müslümanlar, savaştan el çektiler. Bu ayet nâzil oldu.

88. Size ne oluyor da münafıklar hakkında iki gruba ayrıldınız?
Allah onları yaptıkları işlerden dolayı baş aşağı ederek
eski konumlarına döndürmüştür.
Allah'ın kendi sapıklığında bıraktığı bir kimseyi
zorla yola getirmek mi istiyorsunuz?
Allah kimi *(yanlış hayat tarzını seçen kişiyi)*
kendi sapıklığında bırakırsa
sen onun için çıkış yolu bulamazsın.

Nisa 88 Nüzûl Sebebi: Peygamber Uhud'a doğru çıktı. Bir kısmı

geri döndüler. Ashab ikiye ayrıldı; bir kısmı: "Onları öldürelim derken, bir kısmı da hayır öldürmeyelim" diyordu. Ayet nâzil oldu.

90. Ancak sizinle aralarında anlaşma olan bir topluma
sığınmış bulunanlar yahut ne sizinle ne de kendi
kavimleriyle savaşmayı içlerine sindiremeyip *(tarafsız olarak)*
size gelenler başka! Eğer Allah dileseydi onları
size yönlendirirdi de sizinle savaşırlardı.
Eğer onlar sizden uzak durur sizinle savaşmayıp
size barış teklif ederlerse;
Allah onlara saldırmak için size bir yol *(yetki)* vermemiştir.

Nisa 90 Nüzûl Sebebi: Rasûl; Bedir ve Uhud'ta muzaffer olunca, etraf kabilelerden çoğu müslüman oldu. Suraka der ki: Rasûl'ün kavmime, Halid bin Velid'i göndereceğini haber aldım. Rasûl'e vardım: "Senden büyük birşey istiyorum" dedim. Etraftakiler: "Sus" dedik. Rasûl: "Bırakın onu, söyle bakalım ne istiyorsun" dedi. "Senin kavmime ordu göndereceğini haber aldım. Ben ise onlarla musalaha (sulh/barış) yapmanı istiyorum." Peygamber: "Senin kavmin müslüman olursa, onlar da müslüman olup İslâm dinine girerler. Müslüman olmazlarsa, kavminin onlara zarar vermesinden korkmazsın", dedi. Rasûl, Halid bin Velid'in elinden tutarak: "Onunla beraber git ve ne istiyorsa yap", buyurdu. Halid, Peygamber'e karşı hiç kimseye yardım etmemeleri ve Kûreyş müslüman olduğu takdirde, müslüman olmaları şartıyla onlarla sulh antlaşması yaptı. Bu ayet nâzil oldu.

93. Kim bir mümini kasten öldürürse onun cezası
içinde ölümsüz/sürekli kalacağı cehennemdir.
Allah ona gazap etmiş, lânet etmiş ve
onun için büyük bir azap hazırlamıştır.

Nisa 93 Nüzûl Sebebi: Ensar'dan biri Mikyes bin Dababe'nin

kardeşini (hataen) öldürmüştü. Rasûl ona diyetini vermiş, o da kabul etmişti. Ancak daha sonra o, Ensari'nin üzerine atılarak onu öldürdü. Rasûl de: "Ona ne harem içinde, ne harem dışında asla emân vermeyeceğim", buyurdu. Mikyes, Mekke fethedildiği gün, Kâbe'nin örtüsüne asılı olduğu halde öldürüldü. Ayet onun hakkında nâzil olmuştur.

97. KENDİLERİNE zulmediyorlar iken meleklerin
canlarını aldığı kimseler var ya
melekler onlara şöyle derler:
"Ne durumdaydınız *(niçin hicret etmediniz?)*"
Onlar da:
"Biz yeryüzünde zayıf ve güçsüz kimselerdik" derler.
Melekler: "Allah'ın arzı *(yeryüzü)* geniş değil miydi,
oraya *(başka bir yere)* hicret etseydiniz ya!" derler.
İşte bunların gidecekleri yer cehennemdir.
O ne kötü varış yeridir.

Nisa 97 Nüzûl Sebebi: Müslümanlardan bazı kimseler, Bedir'de müşriklerle beraber bulunuyorlar ve böylece Rasûlullah'a karşı savaşan müşriklerin sayısını çoğaltıyorlardı. Savaş esnasında atılan oklar onlardan birine isabet ediyor, telef oluyorlardı. Bu ayet nâzil oldu. (Buhari Sahih, Kitabu't-Tefsir, Nisa 19. Kitabu'l-Fitan. Bazı müslümanlar bunlar için istiğfarda bulunalım, dediler. Bu ayet nâzil oldu.)

112. Kim bir hata yapar
veya
bir suç işler de sonra onu bir suçsuzun üzerine atarsa
şüphesiz iftira etmiş apaçık bir günah yüklenmiş olur.

Nisa 112 Nüzûl Sebebi: Buşeyr ismindeki münafık kendisi söz-

ler uydurur. Sonra da falan dedi, filan dedi diye şiir söylerdi, ashab bu şiiri işitince: "Vallahi bu şiiri o pisten başkası söylememiştir" derlerdi (Başkasına nisbet edilen şiir de olsa).

128. Eğer bir kadın kocasının kendisine kötü davranmasından
yahut yüz çevirmesinden endişe ederse uzlaşarak aralarını
düzeltmelerinde ikisine de bir günah yoktur.
Uzlaşmak daha hayırlıdır.
Nefisler *(özgür varlıklar olarak)* kıskançlığa
ve
tutkulara meyyal *(eğilimli, istekli)* yaratılmıştır.
Eğer iyilik eder ve Allah'a karşı gelmekten sakınırsanız,
şüphesiz Allah yaptıklarınızdan haberdardır.

Nüzûl Sebebi: Erkeği tarafından beğenilmeyen kadın hakkında nâzil olmuştur. Kadın ona beni boşama da yanında alıkoy, kocalık vazifende de hür ol, dedi. Ayet böyle anlaşmalara cevaz vermektedir.

135. EY İMAN EDENLER!
Kendiniz, ana babanız ve en yakınlarınızın aleyhine de olsa
Allah için şahitlik yaparak adaleti titizlikle ayakta tutan
kimseler olun.
(Şahitlik ettikleriniz) zengin veya
fakir de olsalar *(adaletten ayrılmayın).*
Çünkü Allah ikisine de daha yakındır.
Öyle ise adaleti yerine getirmede nefsinize uymayın.
Eğer *(şahitlik ederken gerçeği)* çarpıtırsanız veya
(şahitlikten) çekinirseniz *(bilin ki)*;
şüphesiz Allah yaptıklarınızdan hakkıyla haberdardır.

Nisa 135 Nüzûl Sebebi: Birgün peygamberin huzurunda, bir zenginle bir fakir davalaştılar. Peygamber zengine haksızlık edemeyeceği düşüncesiyle fakiri tutar oldu. Bu ayet nâzil oldu.

DOKSANÜÇÜNCÜ İNEN SURE:

ZİLZAL/ZELZELE SURESİ

Zilzal/Zelzele Suresi 6. ayette insanların dünyada amelleri (zihin, kalp, beden faaliyetleri) kendilerine gösterilmek üzere tek tek hesaba çekilecektir. 7. ayette ise; kim zerre kadar iyilik yapmışsa onu görecek. 8. ayette ise; kim zerre kadar kötülük yapmışsa onu görecektir.

DOKSANDÖRDÜNCÜ İNEN SURE:

HADİD SURESİ

(HİCRİ 4. YİL)

Tesbih, subhanallahi demektir. Bunun manâsı Allah'ı yaratıklardan tenzih etmektir. Yaratıklardan uzaklaştırmadır, noksanlıklardan uzaklaştırmadır. Herşey üzerine kadirdir. Evvel'dir, Âhir'dir, Zâhir'dir, Bâtın'dır. Herşeyi bilendir.

Allah'ın hem zâhir, hem bâtın olması ne demektir? Bâtın gizli demektir. Bir ayette Allah'ı hiçbir gözün göremeyeceği bildirilmiştir. Öyleyse zâhir ne demektir. Bir kâfir dahi bir uçağa bindiğinde, uçak düşerken ister istemez içinden Allah demektedir. İşte Allah'ın varlığını o kâfir dahi zahiren söylemektedir. Ancak kurtulduktan sonra yine inkâr etmektedir. Allah'ın varlığını ispat bu kadar zâhir, açık bir olaydır. Yoksa görünen eşya Allah değildir. İnsan, eşya vs. hiçbir şey Allah'ın gölgesi de değildir. İnsan, eşya, yaratıklar Allah'ın esmâsının (isimlerinin, sıfatlarının) tecellisi (görüntüsü, gölgesi) de değildir. Allah'tan başka herşey kuldur. Allah ile kullar arasında hiçbir benzerlik sözkonusu değildir. "Allah'ın devesi" denildiğinde ne anlaşılması gerekiyorsa; "Allah'ın ruhu" denildiği zaman da benzer manâ anlaşılır. Deve gibi, ruh ta bir yaratıktır. Bir kuldur: "Devemizden verdik" sözü ile; "Ruhumuzdan üfledik, Ruhumdan üfledim" sözleri benzer anlamlara gelir. Bazıları bir benzetme ile güya, Allah insan şeklinde imiş, içinden bir ruh çıkmış, bu ruh Adem'e geçmiş, insanlara geçmiş, insanlara üflenmiş, üfleniyor, Adem'e üflenmiş gibi yorumlar yapıyorlar. Bu tür yorumlar bâtıldır. Şirktir. Bu tür yorumları yapanlar, ölmeden evvel tevbe etmezlerse, ahirette af edilmezler. Sonsuz azaba atılırlar. İmanına şirk karıştırmış olanlara, bu hal üzere ölenlere, Ahirette af söz konusu değildir.

Hadid 6. ayetindeki, altı günde yarattı kavramı müteşabihtir. Gün ile neyin kastedildiğini bilmiyoruz. Aynen iman ederiz. Rabbimiz ne kastetmiş ise odur.

Hadid 22, 23: Kulun her verdiği karar gerçekleşecek olsa idi, yeryüzü yaşanmaz hale gelirdi. Bu nedenle kul verdiği karar ile sorumluluk alıyor. Allah bu kararını uygulamasına izin vermiyor ise o iş gerçekleşmiyor. İzin veri-yorsa gerçekleşiyor. Örnek Medine ordusu baştan Uhud'ta muzafferdi. Sonra hata yaptılar. Bunun üzerine hatalarının bedeli olarak Allah yenilmelerine izin verdi. Ve yenildiler. Allah'ın neye izin verip vermeyeceğini biz nereden bilelim? Lâkin Allah'ın isteklerini Kur'an'dan biliyoruz. Bu nedenle bu isteklerini yerine getirmeye çalışmak için samimiyet olacaktır. Yoksa emrolunmadığı halde, Allah'ın neye izin verip vermediği konusunda tahminlerde bulunmak bâtıl bir uğraştır.

Allah geleceği, geçmişi bilir. Bu bilgi insanlar üzerinde zorlayıcı değildir. Allah kulu hür iradesinde serbest bırakmıştır. Sorumlulukta zaten insanın kararlarını kendisinin vermesinden doğmaktadır. Deniliyor ki, insan yanlış karar verdiğinde, Allah engel olsaydı olmaz mıydı? İnsan doğru karar verdiğinde Allah engel olmasaydı. Böylece dünya ne güzel olurdu? Bunlara cevap olarak şunu söylemek gerekir ki, o zaman sizin meleklerden ne farkınız kalırdı?

Başımıza gelen tüm musibetler de kendi yaptığımız işler yüzündendir. Böylece Rabbimiz; kimseye zulüm yapmadan, adaletle, hikmetle zaman akar gider. Musibetin sebebinin kendi yaptıklarımız olduğunu unutanlar ise bu ayetleri yanlış anlarlar.

HADİD - NÜZÛL SEBEBLERİ

16. İMAN EDENLERİN Allah'ı hatırlamaktan ve
inen haktan dolayı kalplerinin saygı ile ürpermesinin
zamanı gelmedi mi?
Daha önce kendilerine kitap verilip de
üzerinden uzun zaman geçen
böylece kalpleri katılaşanlar gibi olmasınlar.
Onlardan birçoğu fasık kimselerdir.

Hadid 16 Nüzûl Sebebi: Rasûl, bir gün mescid'te gülüşmekte olan ashabdan bir topluluğun yanına çıka-geldi. Ve onlara: "Rabbinizden sizi bağışladığına dair bir ferman gelmediği halde gülüyorsunuz, öyle mi?" buyurdu. Bu ayet nâzil oldu.

DOKSANBEŞİNCİ İNEN SURE:

MUHAMMED SURESİ

İslâm Medeniyeti, demir ve gerekli yan teknolojilere ağırlık veriyor. Bir düşününüz; demir olmasaydı, 21. yüzyıla değin hangi teknolojiden söz etmek mümkün olacaktı. Binalar demirle ayakta duruyor. Köprüler demirle. Arabalar demirle. Fabrikalar demirle. Demir olmadığı bir dünya düşününüz...

Demir teknolojisi gerekli noktaya gelmeden, temel insan haklarını nasıl koruyacaksınız?..

Savaşı başlatan taraf, üçüncü savaşta, Medineyi kuşatmış ve Medine halkı oldukça sıkıntılı haftalar yaşamışlardı. Ufacık bir devlet bu kuşatmaya da tahammül etmişti. Şimdi saldırı sırası Medine'ye gelmişti.

Medine toprakları müttefik arap kabileleri ordusunca kuşatma altına alınmış, lâkin muvaffak olamadan dönmek zorunda kalmışlardı. Şimdi düşmana karşı taarruza geçilmeli, öldürülmeli, yahut esir alınmalı ve harp hukukunun gerekleri yapılmalıydı. Düşman kuvvetler savaşı başlatmakla insanlık suçu işlemişler, temel insani hakları çiğnemişlerdi. Allah dilese bunlardan herhangi bir muharebeye gerek kalmadan intikam alırdı. Lâkin karşı muharebeyi emretmesi, bazı insanların bazı insanlarla imtihanı (yani birbirlerinin gerçek durumlarının ortaya, açığa çıkarılması) içindir. Bakalım kim Allah'ın emirlerini hayatı pahasına yapmaktan kaçacak, kim Allah'ın emirlerini hayatı pahasına yapmaya koşacaktır. Allah elbette kimin nasıl hareket edeceğini ilmi ile biliyor. Daha evvelde belirtildiği gibi Allah adaletle icraat yapar. Herkes kendi kararı ile yaptığını görsün. Herkes kendi kararı ile yaptığının sonucuna da katlanacaktır. Böylece Allah'ın bilmesi, insan üzerinde zorlayıcı olmadığı anlaşılacaktır. Zaten kâfirler ne Allah'ın bilmesine inanıyor, ne de imtihanına. Kâfir tüm yaşantısını kendi arzu ve kararlarıyla yapmakta ve üstelik te kendisini en akıllı, en doğru yolda giden birisi sanmaktadır. Ve bu sanısının kendisine getireceği akıbete de elbette razıdır.

Muhammed 24:

24. Onlar *(anladıkları dilde)* Kur'an'ı araştırıp inceleselerdi

(veya ilgili/bağlantılı ayetlerle karşılaştırıp düşünselerdi) ya?

Yoksa kalpleri *(duygusal zekâları)* üzerinde kilitler mi var?

Kur'an'ı tefekküre çalışmamalarının sebebi, uzun emel ve bazı emirlerde kâfirlere itaat etmektir. Nice insanlar uzun plânlar sonucu imparator, başbakan, patron, şöhret vs. gibi olacaklarına inandırıla-rak uzun emeller, beklentiler peşinde sürekli koşturmuşlar; bu koşturma içinde Kur'an'ı okuyacak, tefekkür edecek zamanları dahi olmadan ölüp gitmişlerdir.

MUHAMMED SURESİ - NÜZÛL SEBEBLERİ

11. Ancak Allah inananların dostudur.

İnkârcıların ise dostu yoktur.

Muhammed 11 Nüzûl Sebebi: Uhut'tan sonra söz düellosında, müşrikler bizim Uzza'mız var, sizin yok dediler. Peygamber mü'min-lere: "Allah bizim Mevlâmızdır (koruyucumuzdur). Sizin Mevlânız yoktur" deyiniz buyurdu.

13. Nice kentler seni sürüp çıkaran kentten daha kuvvetli iken

onları yok ettik.

Yardım edenleri de bulunmadı.

Muhammed 13 Nüzûl Sebebi: Rasûl Mekke'yi terkedip, mağaraya giderken Mekke'ye dönüp baktı: "Ey Mekke! Sen Allah'ın en çok sevdiği beldesin. Sen benim de en çok sevdiğim beldesin. Şayet ehlin beni çıkarmamış olsaydı, çıkmazdım" dedi. Ayet nâzil oldu. (Taberi)

16. ONLARIN içinde seni dinleyenler vardır,
sonra senin yanından çıkınca mesajı kavramış kimselere;
"Az önce ne demişti?" diye sorarlar.
İşte *(inkârlarından dolayı)* bunların
(kalpleri üzerinde yeni bir huy/yapı oluşmuş)
kalpleri stresle/bunalımla dolmuştur.
Bunlar kendi heveslerine uyan kimselerdir.

Muhammed 16 Nüzûl Sebebi: Mü'minler, münafıklar; Rasûl'ün huzurunda toplânırlardı. Rasûl'ün anlattıklarını dinlerlerdi. Münafıklar gaflet içinde olduklarından ne dediğini anlamazlardı. Dışarı çıktıklarında biraz önce ne demişti diye mü'minlere sorarlardı. (İnsanlar yaptıkları yüzünden cehennemi hak etmiş oluyorlar).

33. Ey inananlar!
Allah'a itaat edin, elçiye itaat edin işlerinizi boşa çıkarmayın.

Muhammed 33 Nüzûl Sebebi: Ashab şirk içindeki amellerin yararı olmadığı gibi, Lâ İlahe İllallah diyen mü'mine işlediği günahın zararı olmayacağı görüşünde idiler. Hatta hertürlü hasenâtın kabul edileceğini sanıyorlardı. Ayet nâzil olunca; düşündük, amellerimizi boşa çıkaran nedir diye müzakere ettik. Neticede büyük günahların, amelleri boşa çıkaracağı görüşüne vardık. Sonraları içimizden büyük günah işlediğini gördüğümüz biri için korkuyor, büyük günah işlememiş ise onun için ümit ediyorduk. (İbni Cerir'de).

DOKSANALTINCI İNEN SURE:

RAD SURESİ

31. kat olan Kıyâmet Suresi 19. ayetinde *"Zaten onu (tafsilâtıyla/enine boyuna) açıklamak Bize aittir[*]."* buyurulmuş ve 96. katta *"...ayetleri mufassalan beyan buyurur..."* şeklinde ifade edilerek, 31. kattaki Allah'ın vaadinin yerine getirildiğini Rad Suresi 2. ayetinden anlıyoruz. Böylece Kur'an ayetleri, Kur'an ayetlerini beyân ediyor, açıklıyor.

[*] İniş Sırasına Göre Kur'an: Allah'ın Tefsiri/enine boyuna Kur'an'ın açıklanması.

Rad Suresi 15. ayetine bakınız: *"Ve göklerde ve yerde kim varsa ve gölgeleri de sabah akşam vakitleri ister istemez Allah'a secde eder.[*]* Bu ayetten bütün insanların Allah'a secde ettiğini çıkaranlar yanılır. Nitekim sabrederek gelecek Sureleri okumaya devam ederseniz, size durum açıklanacak ve insanların pek çoğunun secde ettiği bildirilecektir.

[*] Buradaki secde: "Boyun eğerler, acizdirler" mânâsındadır.

Rad 28'de: *"...kalpler Allah'ın zikri ile mutmain olur";* Zikr, Kur'an'ın özel bir ismidir. Ancak Kur'an'a yönelen, okuyan, anlayan, gereklerine uymaya çalışanlar mutmain, huzurlu olacaklardır.

Rad 38'de Kur'an'a aynı zamanda "İLİM" denildiğini öğrenmekteyiz. Allah Rasûlü ilme uymuştur, ilmin gereklerini yerine getirmeye çalışmıştır. Böylece hayatında uyguladığı Kur'an ile; yaşayan Kur'an (Sünnet) oluşmuştur.

DOKSANYEDİNCİ İNEN SURE:

RAHMAN SURESİ

Rahman Suresi'ni inceleyenler, Sure'nin rehberliğinde nice kâinat kanunlarını keşfederek insan ve toplum ha-yatında kullanabileceklerdir. Rahman Suresi 33. ayetinde bir kuvvet ile atmosferin dışına gidilebileceğine işâret edilmiştir. Evrensel İslâm Medeniye-ti'nde umulur ki; Avrasya, Amerika kıta medeniyetlerinde daha nice keşifler Kur'an'ın yol göstermesi ile yapılacaktır. Çağdaş bilimlerde ilk hareket noktası Kur'an alınarak geliştirilecektir. Bilim, toplumların kendi içlerinden filizlenecek, boy atacak, güçlenecektir. Bunun için evvelâ bâtıl inançların yıkılması gereklidir. Bâtıl (yalan) inançlarını atmayanların, başkala-rınca kullanılması olası bir durumdur.

DOKSANSEKİZİNCİ İNEN SURE:

İNSAN SURESİ

Bir zamanlar yeryüzünde insan yoktu. İnsan hayatı nasıl başladı? Bu soruya günümüzde ancak Kur'an cevap verebilmektedir. Allah insana hidayet yolunu gösterdi. Eğer Allah bu yolu göstermeyi dilemeseydi, insan hidayete ermeyi de dileyemezdi, böyle bir şeyden haberi dahi olmazdı. Ayetleri birbiri ile birleştirebiliyorsanız İnsan Suresi 30. ayeti anlarsınız.

DOKSANDOKUZUNCU İNEN SURE:

TALÂK SURESİ

(HİCRİ 5. YIL)

Bazı insanlarda şöyle bir kanâat vardır. Erkek birkaç defa kadına: "Boş ol" dediğinde kadın sokağa atılır. Bu son derece tehlikeli bir anlayıştır. Lütfen Talâk Suresi'ni okuyunuz. Göreceksiniz ki, **boşanma bir hukuki iştir.** Onlarca hukuki vecibesi vardır.

1- Evlilik öncesinde Evlenme ve Aile Hukuku Sözleşmesi taraflar arasında yapılır. Bu sözleşmede kadın da boşanma hakkını kullanmak isterse yazılır. Bu sözleşme noter huzurunda imzalanarak, nikah işlemi tamamlanır.

2- Boşanmaya yol açacak olaylar olmuş ise, bu takdirde evvelâ kadın ve erkek tarafının akrabaları biraraya gelerek uzlaşma zemini aramaları gereklidir. Herhangi bir uzlaşma zemini bulunamamış ise boşanma kararı verilir. Bu karardan sonra, kadın kocasının bulunduğu evde üç hayız dönemi yaşar. İddet müddeti bitince, ya tekrar nikah tazelerler ya da kesin boşanma kararı verilir. İki tane şahitle notere gidilerek boşanma kararı bildirilir. Güzellikle boşanmış olunur. Sözleşmede yazılı boşanma tazminatları ödenir.

3- Hayızdan kesilmiş kadınların iddet müddeti üç aydır. Eğer kadın hamile ise hamileliği bitinceye kadar iddet müddeti devam eder.

4- Boşanmış kadına evin bir odasında yer vermek mecburiyeti vardır (6. ayetten). Kadının evi yoksa, bu kadına bir ev almak fevkalâde sevap bir olaydır. Hamile iseler, doğum yapıncaya kadar gerekli tüm masrafları karşılanır. Çocuğun tüm bakım masrafları babaya ait olduğu için, anne çocuğu terk edip gitmez ise, erkeğin mali gücüne göre çocuğun bakım sistemi içinde, anne de yer alacaktır. Bu konuda annenin nafakası ödenecektir.

5- Belediyeler ailenin devamı için, boşanmış kadınların perişan

olmaması için gerekli ne kadar tedbir var ise almak, sosyal yardım yapmak zorundadır. Belediyelerin işlemlerinde noterden onaylanmış Evlilik ve Aile cüzdanındaki kayıtlar esas alınacaktır. Noter sözleşme uyarınca, irade beyanlarını aynen onaylayan bir şahit durumundadır. Noter yasaları bildiği ve dikkat edeceği için, yasaya aykırı sözleşmeleri onaylamayacaktır. Yani haram sözleşmeler onaylanmaz.

6- Örnek; Evlilik ve Aile sözleşmesinin alt tarafında, yasak olmayan özel şartlar da sözleşmeye konulabilir. Boşanmadan sonra bu sözleşme uyarınca, taraflardan biri mahkemeye başvururursa, bu sözleşme uyarınca gerekli haklar yargı teminatı ile alınır. Talâk Suresi 7. ayetinden anlıyoruz ki, Yargıç taraflara mali güçleri üstünde yük yükleyemez. Gerekli haklar tarafların güçleri oranında karara bağlanır. Eğer sözleşmede yazılı teminatlar gücünün altında kalıyorsa, aynen hükmedilir. Gücünün üzerinde kalıyorsa tazminat düşürülür.

Üstelik tazminat ödeyen taraf bunu seve seve yapmalıdır. Böyle yaparsa bu takdirde Allah'tan kendisine kolaylıklar lütfedilir.

TALÂK - NÜZÛL SEBEBLERİ

10. Allah ahirette onlara şiddetli bir azap hazırlamıştır.
O hâlde ey iman etmiş olan akıl sahipleri
Allah'a karşı gelmekten sakının!
Allah size bir zikir (Kur'an) indirdi.

11. İman edip faydalı bir işi en iyi şekilde yapanları
karanlıklardan aydınlığa çıkarmak için
size Allah'ın apaçık âyetlerini okuyan bir Rasûl gönderdi.
Kim Allah'a inanır
ve
salih amel/faydalı işleri en iyi şekilde yaparsa Allah onu
içinden ırmaklar akan ebedi kalacakları cennetlere koyar.
Allah gerçekten ona güzel bir rızık vermiş olur.

Talak 10-11 Nüzûl Sebebi: Bir adam Rasûl'e gelerek: "Oğlum düşmana esir olmuş. Annesi üzüntüye gark oldu. Ne yapmamı emredersin" diye sordu.

- Allah'tan sakın, sabırlı ol! Ayrıca sana da eşine de: "Lâ havle velâ kuvvete illâ billâhi" lafzı celilesini sık sık tekrar etmenizi emrediyorum, buyurdu. Yaptılar. Bu sırada düşmanın gafletinden yararlanan oğulları, 4 bin koyunu da önüne katarak kaçıp geldi.

YÜZÜNCÜ İNEN SURE:

BEYYİNE SURESİ

Beyyine Suresi 8. ayetinde; cennete konulacak insanlardan Allah'ın razı olduğu, bu kişilerin de Allah'tan razı olduğu bildiriliyor. Buradan yola çıkarak, rıza ile cenneti isteme olayının özdeş olduğunu görebeliriz.

YÜZBİRİNCİ İNEN SURE:

HAŞR SURESİ

Beni Nadir kabilesi, Muhammed as. kendilerini ziyaret ettiğinde bir evin damından taş atmaya teşebbüs etmeye yeltenmişler. Bu olay başarıya ulaşmadan Muharnmed ayrılarak kendi yerine dönmüştür. Suikast tertibi üzerine bu kabileye 10 gün süre verilmiş, lâkin bunlar 10 gün içinde Medine'yi terketmemişler, bunun üzerine kabile kuşatma altına alınmıştır. Haşr Suresi bu olayı anlatmakta. Kuşatma 15 gün sürmüş, neticede taşıyabilecekleri eşyaları alıp gitme şartıyla anlaşma sağlanmış, kan dökülmeden Medine'yi terketmişlerdir. Haşr Suresinde kuşatma ile ilgili bazı olaylara işâret edilmektedir.

Beni Nadir kabilesinin kalesinin etrafındaki hurma ağaçları kuşatma etkinliği sebebi ile kesilmeye karar verilmişti. Bu Muhammed'in bir kararı idi. Eğer karar yanlış olsa idi, Allah vahyederek yanlış kararı düzeltmekteydi. Burada verilen karar doğru isabet ettiği için, nitekim 5. ayette buna işâret edilmiştir. Beşinci ayetten Fıkıh Usûlü açısından şunu çıkarıyoruz: Muhammed as. Kur'an'ın yol göstermesi ile hareket etmiştir. Kur'an'da açıkça yazılı olmayan hususlarda içtihat etmiş, bu içtihadı eğer yanlış ise vahy ile düzeltilmiş, eğer doğru ise onaylanmış veya herhangi bir vahyî bildirim olmamıştır. Şimdi ise Kur'an'ın yol göstermesi ile hareket edecek kişiler; içtihatlarında yanılma ihtimaline karşı, vahiy alamayacaklarına göre, etkin bir denetim mekanizması kurmaları farz olur.

Müslümanların kalbinde Allah'tan korkmak esastır. Halbuki müşrik, kâfir, münafık ve türevlerinin kalplerinde Allah'tan ziyade, müslümanların korkusu oluşmaktadır. Bu onların anlamaz bir topluluk olduklarının delilidir. (Haşr 13'ten). Bu kişilerin kendi aralarındaki savaşları da pek şiddetli geçmektedir. Onları toplu sansan da kalpleri darmadağınıktır. Çünkü gereği gibi düşünmüyorlar.

Eğer bu Kur'an bir dağa indirilmiş olsaydı, Allah korkusundan baş eğmiş parça parça olurdu. Bu bir misaldir. Elverir ki insanlar düşünsün.

HAŞR - NÜZÛL SEBEBLERİ:

Enfal Suresi, Bedir hakkında; Haşr Suresi, Beni Nadir Gazvesi hakkında nâzil olmuştur.

4. Bu onların Allah'a ve Rasûlüne karşı gelmeleri *(imza attıkları Medine Sözleşmesi'ni ihlal etmeleri)* sebebiyledir.
Kim Allah'a karşı gelirse bilsin ki, Allah'ın azabı şiddetlidir.

Haşr 4 Nüzûl Sebebi: Aişe'den rivayetle, Beni Nadir Gazvesi Bedir'den 6 ay sonra olmuştur. Yahudi kabilesi Medine'nin yanında hurmalık bir yerde yaşıyordu. Rasûl'e ihanet ettiler. Muhasara altına alındılar. Sonunda silahları dışında develerinin taşıyabileceği malları beraberinde götürmeleri şartıyla sürgüne razı oldular. Rasûl onları Şam'a sürdü.

5. *(Savaş stratejisi gereği)* hurma ağaçlarından *(altısını)* keserek kökleri üzerinde dikili bıraktınızsa;
Allah *(anlaşmalarını bozanlara)* saldırı izni verdiği içindir.
Bu da fasıkları (*imza attıkları hâlde sözleşmelerine uymayanları)* rezil etmesi içindir.

Haşr 5 Nüzûl Sebebi: Rasûl, Beni Nadir Yahudilerinin hurmalarını kesip yakmıştı. Müslümanların kalplerinde kuşku arız oldu: "Peygamber'e; kestiklerimizden dolayı sevabımızın, terk ettiklerimizden dolayı günahlarımızın olup olmadığını soracağız" demeleri üzerine bu ayet nâzil oldu.

7. Allah'ın *(fethedilen)* memleketlerin ahalisinden
savaşılmaksızın Rasûlüne kazandırdığı mallar;
Allah'a, Rasûlüne, onun yakınlarına, yetimlere, yoksullara
ve
yolda kalmışlara aittir.
O mallar içinizden yalnız zenginler arasında dolaşan
bir servet haline gelmesin diye *(Allah böyle hükmetmiştir).*
Rasûl size *(mallardan)* ne verdiyse onu alın,
neyi de size vermediyse onda ısrarcı olmayın.
Allah'a karşı gelmekten sakının.
Şüphesiz Allah'ın azabı çetindir.

Haşr 7 Nüzûl Sebebi: Rasûl Yenub'a gitmekle emrolundu. Tüm Yenub'u istila edip ele geçirdi, bazı kimseler: "Keşke bu yeri taksim etseydi", demeleri üzerine ayet nâzil oldu. Niçin taksim edilmediği açıklandı.

9. Onlardan önce o yurda *(Medine'ye)* yerleşmiş
ve
imanı da gönüllerine yerleştirmiş olanlar hicret edenleri
severler.
Onlara verilenlerden dolayı içlerinde bir rahatsızlık
duymazlar.
Kendileri son derece ihtiyaç içinde bulunsalar bile
onları kendilerine tercih ederler.
Kim nefsinin cimriliğinden,
hırsından korunursa işte onlar kurtuluşa erenlerin
ta kendileridir.

Haşr 9 Nüzûl Sebebi: Ensar; Muhacir ile taksim edilmesini istedi (kendi arazilerini). Rasûl ise; hayır, fakat sizler onların rızıklarını tedarik edip, onlarla mahsûlü aranızda taksim edersiniz. Ama arazi yine sizin arazinizdir, buyurdu.

(Yorumu: Araziyi çalıştıracak kişinin yemesi, içmesi verilir, tohum verilir. Çıkan kâr paylaşılır vb.)

Bir gün bir adam geldi: "Ey Allah'ın Rasûlü, açlıktan takatim kesildi, dedi. Rasûl hanımlarına haber saldı. Fakat onların yanında hiçbir şey bulamadı. O zaman: "Bu adamı bu gece misafir edip, Allah'ın rahmetine mazhar olmak isteyen yok mu? buyurdu. Ensar'dan biri kalkarak: "Ben, ey Allah'ın elçisi" dedi. Evine gidip hanımına seslendi: "Bugün hiçbir şeyi gizleme". Hanımı çocukların yiyeceğinden başka birşey yok dedi. O zaman adam: "Öyleyse çocukları avut, onları uyut. Misafir eve girince lambayı söndür. Ben de ona kendimiz yiyormuş gibi gösterelim. Biz de bu gece Rasûlullah'ın misafirine ikram etmek için aç yatarız, dedi. Kadın denilenleri yaptı. Ayet nâzil oldu.

Rasûl'ün ashabından birine bir koyun başı hediye edilmişti. O: "Falan kardeşimin ve ailesinin buna bizden daha fazla ihtiyacı vardır" diyerek, koyun başını ona gönderdi. Böylece biri diğerine göndermek Suretiyle 7 ev dolaştı. Sonra ilk gönderilen eve döndü. Bu ayet hepsi hakkında nâzil oldu.

11. KİTAP EHLİNDEN o inkâr eden yoldaşlarına;
"Yemin ederiz ki, siz *(Medine'den)* çıkarılırsanız
muhakkak biz de sizinle beraber çıkarız.
Sizin hakkınızda asla kimseye boyun eğmeyiz.
Eğer size karşı savaşılırsa size mutlaka yardım ederiz"
diyerek münafıklık yapanlara bakmaz mısın?
Halbuki Allah onların kesinlikle yalancı olduklarına
şahitlik eder.

Haşr 11 Nüzûl Sebebi: Kûreyza Yahudilerinden bazı kimseler müslüman olmuştu. İçlerinden münafık olanlar vardı. Beni Nadir

Yahudilerine: "Eğer yurdunuzdan çıkarılacak olursanız, andolsun ki; biz de sizinle beraber çıkarız", diyorlardı. Ayet onlar hakkında nâzil olmuştur.

YÜZİKİNCİ İNEN SURE:

NUR SURESİ

(HİCRİ 5. YIL)

Nur Suresi 31. ayetten başörtüsünün ve genel örtünme emrinin mü'minlere mahsus olduğu anlaşılmaktadır. İslâm Medeniyeti başörtüsü mecburiyeti getirmeyecektir.

Nur Suresi 32. ayetten; bekâr veya dul vatandaş olanları veya vatandaş olmayanları evlendirmenin farz-ı kifâye olduğu anlaşılıyor. Belediyeler; evlilik fonu kuracaklar, bu fondan yoksul olanları evlendirmek için hizmet vereceklerdir. Özellikle sosyal küçük konutların, evlenen yoksul kadınların üzerine tapu edilmeleri lâzımdır. Şayet belediylerin imkânları kıt ise, belediyelerarası fon kullanılacak. Memlekette her türlü hâli düşünmek lâzım. Genel bir kıtlık halinde fuhşa sürüklenmemek için, evlilik ihtiyacı duyan kişilerin çeşitli çalışmalarla yoruluncaya kadar çalışmaları tavsiye edilir.

Böylece insanların fuhşiyata sürüklenmemesi için ne kadar ekonomik, sosyal, hukukî, ahlâkî tedbir varsa alınmaktadır. Artık bundan sonra zinaya yönelenlere ne demek lâzım?!

Allah; gökleri ve yeri nurlandırandır. Nur 35. ayeti anlamak için bütün siyak ve sibaka gidiniz. Göreceksiniz ki, bu ayet bir misâldir. Aynı zamanda mecazdır.

Nisa 174'de Kur'an'ın nur olduğu bildirilmiştir.

Kur'an'ı okuyan, düşünen, iman eden, gereklerini yerine getirmeye çalışan ve evlerini bir Kur'an Okulu yapan kişiler de Kur'an nuru ile aydınlanacaklar ve aydınlatacaklardır. Tıpkı yıldızlar gibi. Bunlar Allah'ı tüm eşyadan, ışıktan, nurdan tenzih ederler. Allah, akla gelebilen hiçbir şey değildir.

Nitekim Kur'an nuru ile, içi dışı aydınlanan insanları neredeyse yüzlerinden tanıyabilirsiniz?.. Zihinleri aydınlık, kalpleri aydınlık, yüzleri aydınlık, bedenleri aydınlık insanlar...

Ev içi davranış ahlâkı bu Surede iyice belirtilmektedir. Toplumun ortaklaşa verdiği bir karar gereği bir iş yapılırken, bu işten sıvışmak veya başkandan izin almadan gitmek olmamalıdır.

Nur Suresi 54'ü düşününüz. Eğer itaat etmezlerse hidayetten koparlar. Allah Rasûlü hayatta yok. Herkes Kur'an'a itaat edecek. Toplumsal işleri yürütmek için de emanetleri ehil ellere vereceklerdir. Ehliyetin tespiti ise Genel Hukuk ile düzenlenecektir.

NUR SURESİ 35. AYETİN ŞEMATİK ANLATIMI

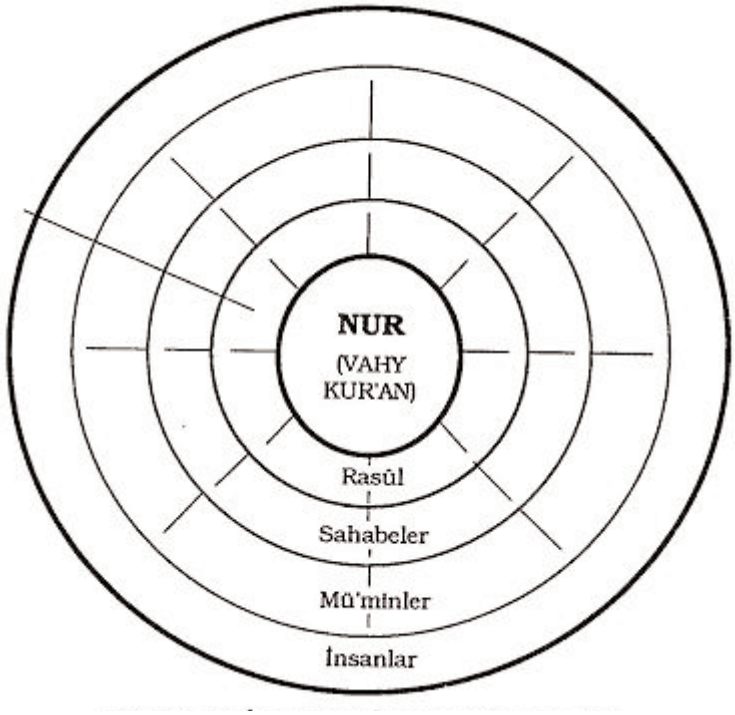

35. ALLAH göklerin ve yerin nurunu var edendir.

Onun nurunun temsili şudur:

Duvarda bir hücre; içinde bir kandil,

kandil de bir cam fânûs *(lâmba)* içinde.

Fânûs *(lâmba)* sanki inci gibi parlayan bir yıldız.

Mübârek bir ağaçtan ne doğuya ne de batıya ait olan

zeytin ağacından tutuşturulur.

Bu ağacın yağı ateş dokunmasa bile

neredeyse aydınlatacak*[kadar berrak]*tır.

Nur üstüne nur.

Allah isteyeni *(gereğini yapanı)* nuruna iletir.

Allah insanlar için misâller verir.

Allah herşeyi hakkıyla bilendir/yerli yerince yapandır.

NUR - NÜZÛL SEBEBLERİ

17. EĞER inanıyorsanız bu gibi şeylere bir daha ebediyen dönmemeniz için Allah size öğüt veriyor.

Nur 17 Nüzûl Sebebi: Beni Muttalık Gazvesi'nde Peygamber sav. Aişe'yi sefere götürmüştü. Deve üstündeki mahfelde yolculuk yaptı. Dönerken Medine yakınlarında konakladılar. Aişe gerdanlığını kaybetti. Aişe olayı şöyle anlatır: "Onu ararken (gece) mahfeli yükleyip gitmişler. Zayıf olduğumdan farkına varmamışlar. (İhtiyacımı gidermek için karargâhtan uzakta idim). Ordunun geride kalmış eşyalarını toplamakla görevli Saffan b. Muattal Es-Sulemi beni gördü. Deveyi çöktürdü. İnna lillahi ve inna ileyhi raciun (Biz mu-hakkak Allah'ın mülküyüz ve yine O'na döneceğiz) dedi. Deveye bindim. Saffan'da deveyi çekerek öğlen sıcağında orduya yetiştik." İftiranın elebaşılığını Abdullah bin Ubey b. Selül yaptı.

İftira yayıldı. Rasûl; Zeyd ve Ali'ye sordu. Zeyd; "Ya Rasûlallah! Onlar senin ehlindir. Biz onun hakkında hayırdan başka birşey bilmeyiz", dedi. Ali ise; "Allah sana dünyayı dar etmemiştir. Aişe'den başka birçok kadın vardır. Mamafih Aişe'nin cariyesi Beriri'ye sorarsan o sana doğrusunu söyler" demiştir. Beriri ise kesinlikle, böyle bir kusur bulunduğunu görmüş değilim.

Rasûl kürsüye çıkıp; "Ev halkım hususunda bana ezası ulaşan bir şahsa karşı kim yardım eder" buyurdu.

Ensardan Saad bin Muaz ayağa kalkarak: "Ben yardım edeceğim." Evs'den biri ise onun boynunu vururuz, Hazreçli ise sen ne emredersen onu yaparız" buyurdu. Bu defa Saad bin Ubade ayağa kalktı. Muaz'a dedi ki; "Sen yalan söylüyorsun, sen onu öldüremezsin. Gücün yetmez", bu defa Muaz'ın amcasının oğlu Hudayr ayağa kalkarak, Saad bin Ubade'ye: "Vallahi biz onu öldürürüz, sen münafığın birisin, münafıkları savunuyorsun" diye karşılık verdi. Böylece Evs ve Hazrec ayaklanmışlar, hatta birbirlerine vuruşmayı bile arzulamışlar. Bütün bunlar Rasûlullah minberde iken olmuştu. Rasûl minberden hemen inip yumuşak sözler söylemiş, onları teskin etmişti. Onlar susunca kendisi de susmuş.

Aişe günlerce ağladı: "Rasûl geldi, bir aydan beri yanıma oturmamıştı. Dedi ki: "Ey Aişe, hakkında sözler ulaştı. Eğer isnad edilen suçtan beri isen Allah seni temize çıkarır. Yok eğer büyük bir günaha yaklaştı isen Allah'tan mağfiret dile". Rasûl konuşmasını biti-rince Aişe'nin gözyaşı durdu. Hakkındaki iddiaları reddetti ve: "Artık bana düşen güzelce sabretmektir. Sizin anlattıklarınıza ancak Allah'tan yardım istenir" dedi. Rasûlullah evinden çıkmamıştı ki, inci tanesi gibi terler döküldü. Vahiy geldiği zaman öyle olurdu; bana bakarak Rasûlullah gülüyordu. "Ey Aişe, müjde olsun! Allah seni temize çıkardı." Annem bana: "Kızım kalk ta Rasûlullah'a teşekkür et" dedi. Aişe ise; "Vallahi ne kalkarım, ne de Allah'tan başkasına hamdederim. Çünkü beni temize çıkaran O'dur" dedim.

27. EY İMAN EDENLER! Kendi evlerinizden başka evlere
geldiğinizi hissettirip *(izin alıp)* ev sahiplerine
selâm vermeden girmeyin.
Bu davranış sizin için daha hayırlıdır.
Düşünüp anlayasınız diye size böyle öğüt veriliyor.

Nur 27 Nüzûl Sebebi: Ensar'dan bir kadın Rasûl'e gelerek: "Ey Allah'ın Elçisi! Bazen evimde öyle durumlarda bulunuyorum ki, o anda ne babamın ne de oğlumun, hiç kimsenin beni bu hâlde görmesini istemem. Buna rağmen ailemden yanıma girenler hiç eksik olmuyor. Bu gibi durumlarda ne yapmam gerekiyor" diye sordu. Bu ayet nâzil oldu.

56. Namazı gereği gibi kılın, zekatı *(çalışıp üreterek)* verin,

Rasûle itaat edin ki size merhamet edilsin.

Nur 56 Nüzûl Sebebi: Rasûlullah ve Ashabı Medine'ye geldiklerinde, Ensâr onları bağırlarına basmıştı. Bütün müşrik kabileleri ise onları yok etmek için onlara karşı birleşmişlerdi. Bu yüzden müslümanlar, gece gündüz silahlarını hiçbir zaman yanlarından ayıramı-yorlardı. Bu durum karşısında ashab:

- Acaba, silahlarımız yanımızda olmadan, geceleri korkunca ve güven içinde geçireceğimiz, yüce Allah'tan başka hiç kimseden korkmayacağımız günleri görmeyecek miyiz? dediler. Bu ayet nâzil oldu.

61. KÖRE güçlük yoktur, topala güçlük yoktur,

hastaya da güçlük yoktur.

Kendi evlerinizde veya babalarınızın evlerinde

veya

annelerinizin evlerinde veya erkek kardeşlerinizin evlerinde

veya

kız kardeşlerinizin evlerinde veya amcalarınızın evlerinde

veya

halalarınızın evlerinde veya dayılarınızın evlerinde

veya

teyzelerinizin evlerinde veya anahtarlarına sahip *(söz sahibi)*

olduğunuz evlerde

ya da

dostlarınızın evlerinde yemek yemenizde bir sakınca yoktur.

Bir arada veya ayrı ayrı olarak yemek yemenizde de

bir sakınca yoktur.

Evlere girdiğiniz zaman birbirinize Allah katından mübârek

ve

hoş bir esenlik dileği olarak; "selâm" verin.

İşte Allah düşünesiniz diye ayetleri size böyle açıklıyor.

Nur 61 Nüzûl Sebebi: Huzeyme adlı arap kabilesinden her bir kişi yemeğini tek başına yemez. Beraber yiyecek birini buluncaya kadar yiyeceğini yanında taşırdı. Ayet nâzil oldu.

63. *(EY İNANANLAR!)* Rasûl'ün *(sizi)* çağırmasını

birinizin diğerinizi çağırması gibi tutmayın.

İçinizden birbirini siper ederek sıvışıp gidenleri

Allah gerçekten bilir.

Artık onun *(Kur'an'ı ilk hareket noktası alarak verdiği)*

emirlerine muhalefet edenler,

başlarına bir belânın gelmesinden veya

çok acıklı bir azaba uğramaktan sakınsınlar.

Nur 63 Nüzûl Sebebi: Hendek (Ahzab) günü, Hendek kazılır-en münafıklar az iş görüyorlar. Fırsat bulur bulmaz, Rasûl'ün haberi olmadan derhal oradan sıvışıp evle-rine kaçmaya bakıyorlardı. Müslümanlar ise zaruri ihtiyaçları için izin isteyip gidiyorlardı. Ayet nâzil oldu.

YÜZÜÇÜNCÜ İNEN SURE:

HAC SURESİ

Allah hakkında konuşmak üç şey ile mümkün olur. (Hacc Suresi 8'den).

1- Vahiy alarak. (Bu yol Son Rasûl'den kıyâmete kadar bitti).

2- Rehberlik. (Risalet ve Nübüvvete seçilmiş olarak. Bu yol da bitti).

3- Aydınlatan bir kitap. (Kur'an).

Öyle ise Kur'an'ın bütünlüğüne dayanmadan Allah hakkında konuşmak, mücadele etmek bâtıldır. Kul, Rabbini Kur'an'daki gibi takdir etmelidir, bilmelidir.

Hiç kimse çeşitli varsayımlar ile, rivayetler ile, tahminler ile Allah hakkında konuşma hakkına sahip değildir.

Hac Suresi 26'dan itibaren, İbrahim'in Hac ibadetini ilân eden bir Rasûl olduğu bildirilmektedir. Haccın faydaları anlatılmaktadır.

Hac 46'da: "Yeryüzünde gezip dolaşmadılar mı ki, kendileri için onlar ile düşünecekleri KALPLER olsun veya onlar ile işitecekleri kulaklar olsun. Velhasıl gözleri körleşmez, lâkin sinelerin içindeki kalpleri körleşir." Bu mealden, kalbin muhteviyatını daha iyi anlayabiliriz. Kalp; bir taraftan akıldan gelen, bir taraftan duygulardan gelen akımların birleştiği bir güçtür.

Hac 47'den anlıyoruz ki, insanların birbirini takip ederek yaşamaları bin yıl geçse, bu Rabbimizin nezdinde bir gün gibidir. Tıpkı bunun gibi yakınlık kavramı da bize göre değişik, Allah'a göre değişiktir.

Trilyonlarca üstü trilyonlarca km. dahi Allah'a göre yakındır. Dolayısıyla şah damarından yakınız, ifadesini de Allah'a göre yakınlık olarak anlamalıdır. Savaşa niçin izin verildiği Hacc Suresi 39 ve 40'ta açıkça bildirilmiştir.

Hac 75'te meleklerden de Rasûller seçildiği bildirilmiştir.

Hac 78'te Müslümanlar ismini Allah'ın verdiği bildiriliyor. Müslümanların şahitlik (Kur'an'ı okuyarak, anlatarak, anlayıp yaşayarak, bakınız biz Kur'an'ın Allah'tan geldiğine şahitleriz diyerek) etmeleri bildiriliyor.

YÜZDÖRDÜNCÜ İNEN SURE:

MÜNÂFİKÛN SURESİ

(HİCRİ 6. YIL)

Münafık nedir, genel karakteristikleri nelerdir? Bu konuda bu Sure'de bazı açıklamalar bulunmaktadır. Münafıklar ile ilgili bilgiler başka Surelerde de mevcuttur.

Yaklaşık Hicretten 6 yıl sonra Beni Mustalık Gazvesi'nden dönerken münafıkların reisi ve yandaşları, 8. ayette bildirilen sözleri söylemişlerdir; öyle ki, bütün bunlara rağmen Muhammed as. münafıkları cezalandırma yoluna gitmemiştir. Çünkü bunlar söyledikleri sözleri inkâr etmişlerdir. Ayette isim verilmediği için kimin söylediği dünyevi hukuk açısından meçhûldür. Bu nedenle herhangi bir hukuki işlem söz konusu olmamıştır. Buradan anlıyoruz ki, dünyevi işlemler ispat ve itiraf esasına dayanmaktadır.

Kimin münafık olduğu Allah katında belli. Bununla ilgili cezalar ahirette, dünyada takip edeceğimiz hukuk ise kendisine özgü kurallara tabidir. Kanunda yazılı bir suç ve yazılı ispat yöntemine göre, hukuk muhakemeleri yasasına göre ispat olmadan dünyada kimseye ceza veremeyiz.

MÜNÂFİKÛN - NÜZÛL SEBEBLERİ

1. *(EY MUHAMMED!)*

Münafıklar sana geldiklerinde;

"Senin elbette Allah'ın Rasûlü olduğuna şahitlik ederiz"

derler.

Allah senin zaten kendisinin Rasûlü olduğunu biliyor.

(Fakat) Allah o münafıkların hiç şüphesiz *(bazen bir doğruyu söyleyen)* yalancılar olduklarına elbette şahitlik eder.

Münâfikûn 1 Nüzûl Sebebi: Zeyd bin Erkam'dan rivayetle der ki: Sefere çıkmıştık. Yiyecek sıkıntısı vardı. Abdullah bin Ubey arkadaşlarına: "Rasûlullah'ın yanında bulunanlara yardım etmeyiniz ki, etrafından dağılsınlar" dediğini işittim. Durumu amcama, amcam da peygambere anlattı. Rasûl beni çağırdı. Duyduklarımı anlattım. Abdullah bin Ubey ve arkadaşlarını da çağırdı. Onlar söylemediklerine yemin ettiler. Rasûl beni yalanlayıp Ubeyi doğruladı. Hayatımda hiç bu kadar kederlenmemiştim. Allah bu ayeti inzâl buyurdu. Rasûl bana haber gönderdi. Geldim: "Allah seni doğruladı" buyurdu. (Beni Mustalık veya Mûreysi Gazası'nda).

Sebeb-i Nüzûl'a baktığımız zaman, münafıkların sözünü duyan sahabe ilk anda Rasûl tarafından kabul görmüyor. Çünkü onlar söylemediklerine yemin ediyorlar. Delil de yok. (Demek ki, kesin kanıtlar olmadan hiçbir insan mahkemede suçlu olarak görülemez.)

YÜZBEŞİNCİ İNEN SURE:

MÜCADELE SURESİ

(HİCRİ 6. YIL)

Kur'an'ı anlamak için Surelerin nüzûl sırasını bilmek gereklidir. Zira; Sure Sureyi açıklamakta, Ayet Ayeti açıklamaktadır. Bunun örneğini Mücadele Suresi üzerinde yapalım. Önce birinci ayeti okuyunuz. Aklımıza şöyle bir soru gelecektir. Kocası hakkında mücadelede bulunan kadın acaba ne konuda mücadelede bulunuyordu?

Eğer elinizde ek bir tarihi malûmat olmasa dahi, bu sorunuzun cevabını 2, 3, 4. ayetten anlayabilirsiniz. Böylece nüzûl sebebini bulabilirsiniz. Böylece nüzûl sebeblerinin de Kur'an'da olduğu ortaya çıkar, ancak iyice tefekkür etmek lâzımdır.

2, 3, 4. ayetten anlıyoruz ki, kadının kocası karısına: "Sen artık anam gibisin" demiştir. Bu söz acaba bir boşanma taşıyor muydu? Taşımıyor muydu? Ve 2. ayetle böyle bir şeyin çirkin bir söz olduğu anlaşılıyor. Ancak kocanın söylediği çirkin lafların da bir bedeli olmalı. Neydi bu bedel? Üzdüğü karısı ile cinsel ilişkiden iki ay mahrum bırakılma ve oruçlu geçirilecek gündüzler, buna güç yetiremezse altmış yoksula yemek ziyafeti vermek lâzımdır. Böylece cezalandırılan koca, artık karısına karşı saygılı sözler söylemeyi öğrenecektir.

Muhtemelen birinci ayetten anlıyoruz ki, Allah Rasûlü ile kadın arasındaki mücadelede (fikir tartışması) gelen ayetler kadının görüşlerinin isabetli olduğunu doğrulamıştır.

7. ayette bütün gizli konuşmaların da Allah tarafından bilindiği haber verilerek, 8, 9. ayetlerde kötülük için değil, iyilik için konuşmaları istenilmektedir.

11. ayette ilmi derecelerin olduğu bildirilmiştir.

Allah Rasûlünün mescidi, bir Üniversite gibiydi. Kur'an öğrenilirdi. O günkü çağdaş bilimler öğrenilirdi. Herkesin öğrenebildiği miktar farklı idi. Her farklılık bir derece oluşturuyordu. Ancak bütün

öğrenilenler birbirine paralel idi ve aralarında zıtlık, çelişki yoktu. Aynı zamanda ilmi, tatbikat ile daha çabuk ve doğru dürüst öğrenmekteydiler. Yaklaşık 19 yıldır ilim öğreniyorlardı. Elbetteki yeni müslüman olmuş birisinin Kur'an'dan öğrenebildiği ve tatbik edebildiği, yani; ilmi daha az olacaktı. Bu yeni müslümanların elinde cilt haline gelmiş Kur'an olmadığı için, yeni bir Suredeki bazı ayetleri anlamak için de sibaka gitmek gerekiyordu. Bu nedenle önceki ayetleri, Sureleri bilenler bilmeyenlere öğretiyorlardı. Zaten bazı kişilerin, bazı Hadislerin manâsını yanlış anlayarak, yanlış nakletmelerinin temelinde bu durum bulunuyordu. Önceyi bilmeyen bir kişi, duyduğu bir sözün gereğini, gereği gibi değerlendiremiyor ve yanlış nakledebiliyordu. Bu sebepten dolayı bir Hadis'in Rasul'e aidiyetini yorumlamak için, değerlendirmek için bütün Kur'an'ı bilmek gereklidir.

MÜCADELE - NÜZÛL SEBEBLERİ

8. Gizlice konuşmaktan menedilip de
menedildikleri şeyi yapan
ve
günah, düşmanlık ve
Rasûl'e isyanı konuşanları görmedin mi?
Sana geldiklerinde
Allah'ın seni selâmlamadığı selâmla selâmlıyorlar.
İçlerinden de;
"Söylediklerimizden dolayı Allah bize azap etse ya!"
diyorlar.
Cehennem onlara yeter!
Oraya girecekler.
Ne kötü varış yeridir orası!

Mücadele 8 Nüzûl Sebebi: Münafık yahudilerin, sulh anlaş-

masından ötürü, gizli gizli aralarında konuşmalarını Rasûl yasakladı. Onlar yasağa uymadılar.

Yahudiler bir gün Rasûl'ün huzuruna gelip: "Es-Sa'mu aleyke Ya Eba'l-Kasım!" dediler. Hz Aişe onlara:

- Aleykûmus-Sa'mu ya'l-La'netuh, diye karşılık verdi. Peygamber ona:

- Ey Aişe dur. Allah kötü sözü söylemek isteyeni sevmez, dedi ve Rasûl onlara: "Sizin de üzerinize olsun" mealinde söz söylemişti. Ayet nâzil oldu.

10. O kötü fısıltılar iman edenleri üzmek için ancak şeytandan
kaynaklanmaktadır.
Oysa şeytan;
Allah'ın izni/onayı olmadıkça müminlere hiçbir zarar
verebilecek güçte değildir.
Öyle ise müminler ancak Allah'a tevekkül etsinler.

Mücadele 10 Nüzûl Sebebi: Münafıkların gizli konuşmaları mü'minleri öfkelendirir ve zorlarına giderdi.

11. EY İMAN EDENLER!
Size; "Meclislerde yer açın" denildiği zaman açın ki,
Allah da size genişlik versin.
Size; "Kalkın", denildiği zaman da kalkın ki,
Allah içinizden inananların ve
ilim/bilim adamlarının derecelerini yükseltsin.
Allah yaptıklarınızdan hakkıyla haberdardır.

Mücadele 11 Nüzûl Sebebi: Cuma günü Rasûl Suffa'da iken, yer ashaba dar geliyordu. Rasûl Bedir Savaşı'na katılmış gazilere çok ikram

ederdi. Bedir ehlinden bazıları geldiler. Meclisin ilerisine geçerek Rasûl'ün hizasında durdular. Selâm verdiler. Ayakta durmuşlar kendilerine yer açılmasını bekliyorlardı. Ama yer açılmadı. Rasûl'ün gücüne gitti. Bedir'de olmayanlardan sen falan, sen falan kalk, diye emretmeye başladı. Meclis'te kaldırılan sahabilerin çok ağrına gitti. Rasûl onların hoşnutsuzluklarını yüzlerinden anladı. Durumu gören münafıklar göz kırpmaya başladılar. Sonra da: "Peygamberlerine yakın olmak isteyen, bu yüzden mescide evvel gelen bu kimseleri kaldırmakla, Rasûl adil davranmamıştır" dediler. Bu ayet nâzil oldu. (İbni Ebu Hatim'den).

12. EY İMAN EDENLER!
Rasûl ile baş başa *(özel)* konuşacağınız zaman,
baş başa *(özel)* konuşmanızdan önce *(işsizlere)* sadaka verin.
Bu sizin için daha hayırlı ve daha temizdir.
Şâyet *(sadaka verecek bir şey)* bulamazsanız
bilin ki Allah çok bağışlayandır, çok merhamet edendir.

Mücadele 12 Nüzûl Sebebi: Müslümanlar çok soru sormaya başladılar. Öyle ki, Rasûlü rahatsız edecek dereceye vardılar. 12. ayet geldi. Birçok kimse sabredip soru sormaktan vazgeçtiler. Sonra 13. ayet geldi *(durum düzelmişti).*

22. Allah'a ve ahiret gününe iman eden hiçbir topluluğun;
babaları, oğulları, kardeşleri
yahut kendi soy-sopları olsalar bile
Allah'a ve Rasûlüne düşmanlık eden kimselere
sevgi beslediğini göremezsin.
İşte Allah,
onların kalplerine imanın huzurunu vermiş
ve

onları kendi katından bir ruh *(Suhuflar, Zebur, Tevrat, İncil ve Kur'an)* ile desteklemiştir.

Onlara içlerinden ırmaklar akan

ve

içlerinde sonsuz kalacakları cennetler verecektir.

Allah onlardan razı olmuş,

onlar da Allah'tan razı olmuşlardır.

İşte onlar Allah'ın tarafında olanlardır.

İyi bilin ki;

Allah'ın tarafında olanlar kurtuluşa erenlerin ta kendileridir.

Mücadele 22 Nüzûl Sebebi: Bedir günü Ebu Ubeyde'nin babası, oğluna hücum etmiş. Oğlu ise ondan kaçmıştı. Ancak sürekli bu şekilde üzerine gelmesi üzerine babasını öldürmüştü.

Ebu Bekir'in babası bir gün peygambere sövmüştü. Ebu Bekir ona şiddetli bir tokat attı. Babası yere düştü. Peygamber durumdan haberdar olunca:

Ey Ebu Bekir, öyle mi yaptın? Bir daha böyle birşey yapma, buyurdu.[*]

[*] Müslümanlar hiç kimseyi hristiyan, yahudi, budist, müşrik olduğu için öldürmeye teşebbüs etmezler. Ancak onlardan bazıları biz müslüman olduk diye, öldürmeye teşebbüs ediyorlar. Bunun üzerine milletlerarası, evrensel hukuka göre öldürmeye teşebbüs edene karşı meşru müdafaa hakkı otomatikman doğuyor. Ve savaş kaçınılmaz oluyor. Ebu Ubeyde'nin babası dahi o kadar gözü dönmüş ki, "Sanki oğlunu kendi yaratmış gibi, müslüman olmasından dolayı öfkeden çıldırmış, oğlunu öldürmek için sürekli saldırı-yordu."

YÜZALTINCI İNEN SURE:

HUCURAT SURESİ

Bkz. Hucurat Suresi 9 ve 10. ayeti hasseten ve sonra Hucurat Suresini ve bütün Kur'an'ı okuyunuz. Hucurat 9. Ayetin Anlamı:

"EĞER inananlardan iki grup birbirlerine girip vuruşurlarsa,
aralarını düzeltin.
Eğer biri ötekine karşı haddi aşarsa
Allah'ın buyruğuna *(sulha, saldırmazlığa)* dönünceye kadar
haddi aşan tarafa karşı savaşın.
Eğer *(sulha, barışa)* dönerse artık aralarını adaletle düzeltin ve
adaletli davranın.
Çünkü Allah âdaletli davrananları sever."

Hucurat Suresinde genelde mü'minlerin kendi aralarında ve başkan seçtiği kişilere olan davranışları tertip edilmektedir.

Hucurat Suresi 6. ayete lütfen dikkat ediniz. Binlerce yanlış iş bu ayete dikkat edilmediği için oluşmaktadır.

Birisi bir haber getirdiği zaman, lütfen iyice araştırınız. Bir söz duyduğunuz zaman hemen inanmayınız. İyice delillerini araştırınız. Her duyduğuna hemen inanan kişilere safdil deniyorsa, iyi bilinmeli ki müslüman safdil olmamalıdır.

HUCURAT - NÜZÛL SEBEBLERİ

1. EY İMAN EDENLER!

Allah'ın ve Rasûlünün önüne geçmeyin.

(Kur'an'ı ilk hareket noktası almadan

din adına bir şeyler söylemeyin, yapmayın).

Allah'a karşı gelmekten sakının.

Şüphesiz Allah hakkıyla işitendir, hakkıyla bilendir.

2. EY İMAN EDENLER!

Seslerinizi Nebînin sesinin üstüne yükseltmeyin.

Birbirinize bağırdığınız gibi

ona yüksek sesle bağırmayın *(medeni olun)*

yoksa siz farkına varmadan yaptıklarınız boşa gider.

Hucurat 1-2 Nüzûl Sebebi: Temim'den bir heyet gelmişti. Ebu Bekir: "Onların başına Mabedi emir tayin et" dedi. Ömer ise: "Hayır onu değil Habisi tayin et" dedi. Ebu Bekir: "Senin bana muhalefet etmekten başka kasdın yok" dedi. Ömer ise: "Hayır benim sana muhalefet gibi kasdım yok" dedi. Yüksek sesle münakaşa etmeye başladılar, ayet nâzil oldu.

Sabit b. Kays Şemmas yol üzerinde oturup ağlamaya başladı. Adiyy yanına giderek ona: "Niçin ağlıyorsun?" diye sordu: "Bu ayeti kerimenin benim hakkımda indirilmiş olup amellerimin boşa çıkmasından ve cehennem ehlinden olmaktan korkuyorum. Çünkü ben yüksek sesle konuşan biriyim" dedi. Adiyy durumu Rasûl'e bildirdi. Allah'ın Elçisi onu çağırttı ve ona; "Şerefli bir şekilde yaşamaya, şehid olup cennete girmeye razı olur musun?" buyurdu. O: "Allah'ın ve Rasûlü'nün müjdesine razı oldum. Bundan böyle asla Allah'ın Rasûlü'nden yüksek sesle konuşmayacağım" dedi. Yemame savaşında şehid oldu.

6. EY İMAN EDENLER! Size bir fasık bir haber getirirse,

bilmeyerek bir topluluğa zarar verip,

yaptığınıza pişman olmamak için,

o haberin doğruluğunu iyi araştırın.

Hucurat 6 Nüzûl Sebebi: Beni Mustalık kabilesinin reisi Huzal der ki: "Rasûl'ün huzuruna vardım. Beni İslâm'a davet edince ikrar edip, İslâm dinine girdim. Zekat vermeye davet etti, kabul ettim"; "Ey Allah'ın elçisi, kavmime dönüp onları da müslüman olmaya davet edeyim. Zekatlarını toplayayım. Sen de falan zamanda elçi gönder ki, vereyim" dedim. Sözleşme mevki ve zamanında elçi yoktu. Kavmimi topladım. Allah'ın Elçisi sözünden dönmez. Gelmeyişinin sebebi bize kızmış olmasıdır dedim. Haydi geliniz Rasûl'e gidelim, dedi.

Bu sırada Rasûl, Velid bin Ukbeyi elçi göndermişti. Velid biraz gidip korkup geri döndü. Huzura varıp: "Ey Allah'ın Elçisi, zekatı vermediler, beni de öldürmek istediler" dedi. Rasûl seriye gönderdi. Seriyedekiler, Huzai ve arkadaşlarıyla karşılaştılar: "Huzai dedi, kime gönderildiniz"; "Sana" dediler. "Niçin?" diye sordu: "Allah'ın elçisi, Velid'i gönderdi; sen zekatı vermemiş ve onu öldürmek istemişsin." Huzai dedi ki: "Muhammed'i gönderene yemin ederim ki, Ben onu görmedim. O da beni görmedi". Süratle Rasûl'ün yanına vardılar. Rasûl: "Zekatı vermeyip, elçimi öldürmek mi istedin" diye sordu. Huzai yemin etti, olayı anlattı. Ayet nâzil oldu.

11. EY İMAN EDENLER!

Bir topluluk bir diğerini alaya almasın.

Belki onlar kendilerinden daha iyidirler.

Kadınlar da diğer kadınları alaya almasın.

Belki onlar kendilerinden daha iyidirler.

Birbirinizi karalamayın,

birbirinizi *(kötü)* lakaplarla çağırmayın.

İmandan sonra fasıklıkla adlandırılmak ne kötüdür!

Kim de tövbe etmezse,

işte onlar zâlimlerin ta kendileridir.

Hucurat 11 Nüzûl Sebebi: Beni Temim kabilesinden bir topluluk; Bilal, Suhayb, Ammar, Selman, Habbab, Huzeyfe'nin kölesi Salim ile alay etmişlerdi. Ayet nâzil oldu.

12. EY İMAN EDENLER! Zannın birçoğundan sakının.
Çünkü zannın bir kısmı günahtır.
Birbirinizin kusurlarını ve mahremiyetlerini araştırmayın.
Birbirinizin gıybetini yapmayın.
Herhangi biriniz,
ölü kardeşinin etini yemekten hoşlanır mı?
İşte bundan tiksindiniz!
Allah'a karşı gelmekten sakının.
Şüphesiz Allah tövbeyi çok kabul edendir,
çok merhamet edendir.

Hucurat 12 Nüzûl Sebebi: Selman yemek yedikten sonra uykuya dalıp horlamaya başlamıştı. Biri onun yemek yiyişini, uyuyuşunu anlattı. Ayet nâzil oldu.

14. BEDEVİLER: "İman ettik" dediler.
De ki: "İman etmediniz." *(Öyle ise "iman ettik" demeyin.)*
"Fakat müslüman olduk/vatandaş olduk" deyin.
Henüz iman kalplerinizde tam olarak yer etmedi.
Eğer Allah'a ve Rasûlüne itaate devam ederseniz
yaptıklarınızdan hiçbir şeyi eksiltmez.
Allah çok bağışlayandır, çok merhamet edendir."

Hucurat 14 Nüzûl Sebebi: Ulaşmadıkları halde iman mertebesine ulaştıklarını iddia etmişlerdi. Bu ayetle tedip olunmuşlardır. Beni Esed bedevi topluluğu hakkında.

17. Müslüman olmalarını bir lütûfta bulunmuş gibi
sana hatırlatıyorlar.

De ki:

"Müslüman/vatandaş olmanızı bir lütûf gibi

bana hatırlatıp durmayın.

Tam tersine eğer doğru kimselerseniz

Rasûlü/Elçisi ile sizlere doğru yolu bildirdiği için

Allah size lütûfta bulunmuş oluyor."

Hucurat 17 Nüzûl Sebebi: Beni Esed kabilesinden 10 kişi, Hicri 9'da Rasûl'e gelmişlerdi: "Ey Allah'ın Elçisi! Biz şeriki olmayan bir Allah'tan başka ilâh olmadığına, senin O'nun kulu ve Elçisi olduğuna tanıklık ettik. Bize heyet göndermeden geldik. Falan kabilenin seninle savaştıkları gibi savaşmadık. Üstelik biz arkamızdakilerin öncüleriyiz. Onlar bizim sayemizde müslüman olacaklardır." dediler. Ayet nâzil oldu.

YÜZYEDİNCİ İNEN SURE:

TAHRİM SURESİ

Tahrim Suresi birinci ayetten, helâl ve haram koyma yetkisinin/hakkının Allah'a ait olduğunu anlıyoruz.

Allah Rasûlüne Kur'an dışında vahy gelmiş midir? Mevdudi Tahrim 3'e dayanarak geldiğini yazıyor. Rasûlün zevcesinin o sözü bir başkasına haber verdiğini; Allah'ın, Rasûl'e haber vermesi gibi. Böyle bir anlayış paralel bir anlayıştır. Ancak gözden kaçan bir nokta şu ki, bu tür vahiylerin tıpkı Tahrim 3. ayeti ile bildirildiği gibi Kur'an'da yer alışıdır. Böylece Kur'anla bildirilenlerin hem metlüv, hem de gayr-i metlüv denilen vahiyleri kapsadığı ortaya çıkar.

Örnek olarak önce gayr-i metlüv olarak, Kur'an'da olmayan bir vahiy Rasûl'e geliyor. Zevcesinin o sözü bir başkasına bildirdiği haber veriliyor. Daha sonra gayr-i metlüv vahiy de Kur'an'da ayet olarak bildiriliyor. Böylece metlüv vahy haline dönüşüyor. Böylece bütün vahiylerin Kur'an ile bizlere emanet olarak miras bırakıldığı anlaşılmış olmaktadır.

Yaklaşık olarak Tahrim Suresi, risaletin başlamasından 19 yıl sonra gelmiştir. 19 yıl boyunca kâfirlere, münafıklara elinden geldiği kadar nezaket sınırları içinde davranan Muhammed as. şunu görmüştü: Bu insanlar saldırgan tutumlarına son vermiyorlar. Nitekim Tahrim 9. ayeti ile artık bu kişilere karşı, genel bir karşılık verme zamanı geldiği anlaşılıyor.

Ekonomik, politik, psikolojik, askeri her alanda sert bir karşılık verilmesi gerekli hâle gelmişti.

Tahrim Suresi 10, 11, 12. ayetlerinde; kadınların da hür iradeleri ile kendi inançlarını seçme konusunda özgür oldukları belirtiliyor. Hiç kimse yakınlarının inançlarını kabul etme zorunluluğunda değil. Örnekler:

1- Nuh ve Lût'un zevceleri; Nuh ve Lût'un inançlarının tam tersine bir inanç içinde oldular.

2- Firavun'un zevcesi, Firavun'un inancının tam tersine bir inanç içinde oldu.

3- İmran kızı Meryem ise bütün dünya kadınlarına örnek olarak, iffetini metin (sağlam) bir kale gibi korumuştur. Öyle ise bütün kadınlar da bunu başarabilme gücüne sahiptirler. Yeter ki, bunu başarabileceklerine inansınlar.

TAHRİM - NÜZÛL SEBEBLERİ

1. EY NEBÎ! Eşlerinin hoşnutsuzluğunu gidermek için
Allah'ın sana helâl kıldığını *(hediye edilen cariye ile evlenmeyi)*
niçin sen kendine haram kılıyorsun/ediyorsun?
Allah çok bağışlayandır, çok merhamet edendir.

Tahrim 1 Nüzûl Sebebi: Güzel bir hanım olduğu belirtilen Mâriye'ye Resûl-i Ekrem'in ilgi göstermesi başta Âişe olmak üzere diğer eşlerinin kıskanmasına yol açtı. Bir defasında Hafsa, evinde bulunmadığı sırada Resûlullah'ın orada Mâriye ile beraber olduğunu öğrenince çok üzülmüş, Peygamber de bu konuyu kapatmasını tembih ederek artık Mâriye'yi kendine haram kıldığına dair yemin etmişti. (Allah en doğrusunu bilir.)

5. EĞER o *(Nebi)* sizi boşadıktan sonra
Rabbi ona sizden daha hayırlı;
müslüman, mümin, sebatla itaat eden, tövbe eden,
ibadetlerini yapan, gezip gördüklerinden ibret alan kadınları,
dul veya bakire eşleri almasına izin verebilir.

Boşanmadan sonra evlenme hukukundan söz ediliyor. Herkes için geçerli. Medine'de plânlama, üretim, dağıtım, tüketim, ticaret artmış zenginlik oluşmuştur.

Peygamberimizin eşi Ayşe zenginlikten istifade etmek istedi. Altın, akçe, ipekli elbileler, saray tipi evler istedi.

Bunun üzerine bu ayetler nazil oldu ve Ayşe isteklerinden vazgeçti. İlim ile meşgul olmaya devam etti. Bayanlara öğretmen oldu.

YÜZSEKİZİNCİ İNEN SURE:

TEGABÜN SURESİ

Tegabün Suresi "Subhanallahi" lafzı ile başlıyor. Bu, tenzih akidesinin parolasıdır. Göklerde ve yerde ne varsa Allah tenzih edilir. Allah bunlar değildir. İşte bu manâyı düşünmeniz ve tekrarlamamıza tesbih denilir. Bütün yaratılmış olanlar, kendilerinin Allah olmadığını ifade ederler. Böylece tesbih etmiş olurlar. Mülk O'na aittir. "Elhamdülillah" lafzı ile Allah'a hamd ederiz. "Allahu Ekber" lafzı ile Allah'ın herşey üzerine tamamen güç yetiren olduğunu anlarız. Böylece Tegabün Suresi birinci ayetinde, Tesbihat: "Subhanallah, Elhamdülillah, Allahu Ekber" görmekteyiz. Evvelce de gördüğümüz gibi.

Tegabün Suresi 8. ayette de, Kur'an'ın nur olduğu belirtiliyor. İnsanlar insanlara kötülük yapmak dilemiş olsunlar. Veyahut tabiat olayları ile insanların başına felâketler gelecek olsun. Bütün bu musibetlere Allah izin vermesi halinde uğranılır. Allah izin vermezse uğranılmaz. Ancak biz günlük yaşantımızda, Allah'ın neye izin verip vermeyeceğini önceden bilmemiz mümkün değil. Bunun için tüm tedbirlere, gereği gibi uymalıyız.

Bazıları; müslümanların veya dindarların, baba ve annelerinden ne öğreniyorlarsa, bu belirleyiciler doğrultusunda din oluşuyor diyorlar. Tegabün 14 bunların görüşlerinin yanlış olduğunu ispat ediyor. Her insana zekâ verilmiştir. Her insan zekâ denilen bağımsız, hür karar verme gücünü kullanarak kendi yoluna karar vermektedir. Zekânın hür bir güç olduğunu hepimiz bilmekteyiz ve kullanmaktayız. Niye Allah zekâya bağımsızlık ve hür bir güç verdi? Kendi kararı ile Allah'ın tekliflerini kabul etsin veya etmesin, diye; işte bunun için hür bir güç verdi. Öyle ki; müslüman bir anne ve babanın (bunlar sahabi de olabilir), bunların müslüman olmayan zevceleri ve evlâtları olduğu da görülmüştür.

YÜZDOKUZUNCU İNEN SURE:

SAF SURESİ

2. EY İMAN EDENLER!

Yapmayacağınız şeyleri niçin söylüyorsunuz?

3. Yapmayacağınız şeyleri söylemeniz Allah katında sevilmeyen bir iştir.

Bu ayetlerdeki kâideleri insan, hayatının prensipleri yapsa, düşününüz iş hayatında verim ne kadar artacaktır. Dolandırıcılık, yanıltma ne kadar aşağı çekilecektir. İnsanları güvendirmek sonra geriye çekilmek sureti ile karşı tarafın mağdur olması çok görülmüştür. Ancak insan yapmayacağı şeyi söylemez ise bu durumlar aşağı çekilecektir.

Risâlet'in başlangıcından 20 sene civarında olmuştur. Arabistan yarımadasında temel insan haklarına saygıyı sağlayacak hukuk düzeni için, hukuk tanımaz kişilerin bozgunculuğuna karşı mücadele devam etmektedir. Bir taraftan hukuk reformları yapılırken, bir taraftan topyekün savaş devam etmektedir. Saf Suresi 9. ayette geçen din lafzı hukuk esaslarına dayanan sosyo-ekonomik, sosyo-politik bir toplum düzeni manâsını içermektedir. Böyle bir din; müşrik, kâfir, münafık dinlerini elbetteki tarihten silecektir. Ve Allah'ın nuru (Kur'an) tamamlanacaktır. (Tüm anlayışların üzerinde hâkim olacaktır.)

SAF - NÜZÛL SEBEBLERİ

2. EY İMAN EDENLER!

Yapmayacağınız şeyleri niçin söylüyorsunuz?

Nüzûl Sebebi: Mü'minlerden bazıları cihad farz kılınmadan evvel: "Allah bize en çok sevdiği amelleri gösterse de onunla amel etsek, bunu çok istiyoruz derlerdi. Bunun üzerine Allah-u Tealâ: "Şüpheye düşmeden iman etmek, imanı kabul etmeyip karşı çıkan isyankârlara karşı cihad etmek olduğunu" bildirdi. Ama cihad ayeti nâzil olduğu zaman, mü'minlerden bir kısmı cihad etmek zor geldiği için bundan hoşlanmadılar. Bunun üzerine bu ayet nâzil oldu.

YÜZONUNCU İNEN SURE:

CUMA SURESİ

El-Cuma Suresi birinci ayete bakınız. Melik, Kuddüs, Aziz, Hâkim lâfızları ne demektir? Lütfen düşününüz. Cuma Suresinde, Cuma Namazı ile ilgili ayet 9. ayettir. Sure'deki Cumanın farziyeti ile ilgili ayetten önce gelen sekiz ayeti görmezlikten gelmek ne demektir? Cuma namazının şartları Cuma Suresinin tamamından çıkarılır. Eğer birileri Sureyi parçalayarak içinden bir ayeti çekip alırsa, bu; Fıkıh Usûlüne göre hareket değil, şeytanın usûlüne göre hareket olur. Cuma Suresi 11 ayettir. Lütfen tamamını öğrenerek, Cuma olayını düşününüz.

CUMA - NÜZÛL SEBEBLERİ

11. Onlar bir ticaret veya bir oyun eğlence gördükleri zaman
hemen dağılıp ona koştular ve seni ayakta bıraktılar.
De ki: "Allah'ın yanında bulunan eğlence ve ticaretten
daha hayırlıdır.
Allah rızık dağıtanların en hayırlısıdır."

Cuma 11 Nüzûl Sebebi: Rasûl hutbe okuyordu. Şam'dan bir kervan çıkageldi. Ashab kervana doğru koşuştu. Rasûl'ün yanında 12 kişi kalmıştı. Bu ayet nâzil oldu.

YÜZONBİRİNCİ İNEN SURE:

FETİH SURESİ

Risâletin gelişinden itibaren yaklaşık 19 sene bitmiş, 20 yılın içerisine doğru ilerlenmektedir. Hicretten sonra 6. yıl bitmiştir. Allah Rasûlü son Peygamber Muhammed as. 60 yaşına yaklaşmıştır. Hayatının 40 yılı hanif bir insan olarak, kendi ihtiyaçlarını karşılama, ticaret yapma, evlenme, insanlara çeşitli işlerde yardımcı olma gibi güzel işlerle geçmişti. 40 yaşında Rasûl seçilmiş ve bu yaştan 60 yaşına kadar bir bir zorluğu göğüsleyerek; insanlara ahlâk ve hukuk öğretmiş, ahlâkın ve hukukun en güzel örneğini yaşayarak göstermişti. Bu konuda kendisine Kur'an; "İniş Sırasına Göre" yol gösteriyordu. Arabistan yarımadasında bozguncu, saldırgan ahlâk ve hukuk tanımaz insanların sergiledikleri cinayet, hırsızlık, yol kesicilik. haramilik gibi faaliyetlere son verme zamanı olgunlaşmıştı. Rasûllerin rüyası da vahy olurdu. Rüyada bir fetih görmüştü. (Bkz. Fetih 27)

O sene Hac mevsimi yaklaşmıştı. Yaklaşık 1500 kişilik bir kafile ile Allah Rasûlü hacc etmek üzere Mekke'ye doğru yola çıkar. Mekke'ye yaklaşır. Mekkeliler Haccetmelerni engellemek için elçi gönderirler. 80 kişilik bir Mekkeli süvari saldırıya teşebbüs eder, lâkin yakalanırlar. Osman Mekkeye elçi olarak gönderilir. Dönüşü gecikir. Osman'ın öldürüldüğü haberi gelince, bütün Sahabiler Mekkelilerle ölün-ceye kadar savaşmak üzere biatlaşırlar. Lâkin bir müddet sonra Osman döner. Haberin asılsız olduğu ortaya çıkar. Mekke'den heyetler gelir. Bu sene hac etmemeleri için ricada bulunurlar. Diplomatik anlaşmaya varılır. Bu anlaşmaya göre bu sene hac edilmeyecek, geri dönülecek, on yıl taraflar birbirine saldırmayacak, gelecek yıldan itibaren her yıl üç gün Kâbe'nin tavaf edilmesine müsaade edilecek. Mek-ke'den Medine'ye kaçan erkekler iade edilecek, Medine'den Mekke'ye kaçan erkekler iade edilmeyecek. Böyle anlaşma şartları sahabilerin çok ağrına gitti. Lâkin Allah Rasûlünün en son kararı ile anlaşma imzalandı.

Mekke'nin içerisine giremeden, Mekke'nin etrafında bir yerde kurbanlarını keserek Medine'ye dönmek üzere harekete geçtiler. Bu dönüş yolculuğunda Fetih Suresinin indiği rivayet olunmuştur.

Böylece İslâm Medeniyeti ilk diplomatik, hukuki bir saldırmazlık anlaşması imzalamış oluyordu. Medeniyetin güney tarafı bu anlaşma ile 10 yıl saldırıya uğramaktan uzak olarak düşünülüyordu. Bu anlaşmaya Hudeybiye Musalahası (Sulh Sözleşmesi) denilmiştir. Fetih Suresi 22 ve 25. ayetinden anlıyoruz ki, eğer anlaşma olmasaydı şayet savaş olsaydı, mü'minlerin gücü Mekkeli'leri yenecek durumdaydı. Görülüyor ki, İslâm Ordusu güçlü olduğu bir zamanda, böyle bir anlaşma imzalamış, lâkin anlaşma şartları o kadar ağırdı ki, Sahabilerin büyük çoğunluğunun zorlarına gitmişti. Bu Sure'de fiili bir savaş kazanılmış olmadığı hâlde, neden Fetih Suresi adı verilmiştir? Bir hikmeti olarak asıl zaferin diplomatik zaferler olduğu anlaşılmış bulunuyor. Diplomatik zaferlerle, yazılı hukuki anlaşmalar yapılır. İlk bakışta bu anlaşma maddeleri aleyhimize görünebilir. Ancak karşı taraf diplomatlarının ileriyi göremedikleri noktalar bulunacaktır. İşte zafer bu noktalarda gizlidir. Karşı taraf hukuk tanımamaya alışmıştır. Kısa bir zaman sonra yazılı hukuki anlaşmayı bir taraflarından ihlâl edebilme ihtimalleri yüksektir. İşte bu takdirde karşı kitleler nezdinde kuvvet kullananı meşru ve haklı çıkaracaktır. Bu da askeri zaferlerin önünü açacaktır. Dünya kamuoyu önünde haklı görünmeyen bir savaşa girmeyeceksin.

Fetih Suresi 21. ayette zaferin sadece iman ile kazanıldığı şeklindeki iddiaların yeterli olmadığı anlaşılıyor. İman gerekli lâkin yeterli değildir. 21. ayette başka bir zafere daha erecekleri, lâkin henüz buna güçlerinin yeterli olmadığı bildirilmiştir. Demek ki, bir müddet daha güçlenmek için zaman geçmesi gereklidir. Burada güç dengesinin önemi vurgulanmış oluyor. Bu güç dengesi gerek insan, gerek eşya, gerek silah bakımından dengeleri kapsamaktadır. Lojistik destek vs. gibi; insan, eşya, silah, araç, ikmal, istihbarat, hukukilik, iletişim, enformasyon gibi tüm unsurlar güç dengesi içinde değerlendirilecektir. İman sahibi olmak ise, gerekli unsurlardan bir unsur olarak tasarı kısmında yerini almaktadır.

İniş Sırasına Göre Surelerin akışı ve Sure içindeki açıklamalar, okuyucuyu ister istemez düşünmeye sevketmekte, adeta Surelerin in-

diği ortamda kendinizi bulmakta ve olayı yaşamaktasınız. Böylece Kur'an Sureleri aslına uygun, paralel şekilde anlaşılabilmektedir. Evvela Kur'an'ın indiği ortamda insanlar tarafından nasıl anlaşıldığını bulmalıyız, bundan sonra Surelerin sadece peygamberlere mahsus olan hükümleri dışında hükümlerini günümüze taşımaya çalışmalıyız.

Bir ayetteki hükmün peygamberlere mi mahsus, yoksa bütün insanlara mı hitap ettiğini nasıl anlayacağız? Eğer bir ayette: "Sadece sana mahsus olmak üzere gibi bir bildirim varsa, bu ayetin hükmü sadece peygamberlere mahsustur. Eğer böyle bir tahsis yoksa, bu takdirde bütün insanlara aittir. Velev ki: "Ey Rasûlüm..." diye başlayan ayetler olsa dahi, bütün bu ayetler bütün insanlara hitap etmektedir. Bütün insanlar ayetleri kendilerine gelmiş gibi düşünerek/düşünecek ve gereklerini yerine getirmeye çalışacak ve böylece Kur'an'ın rehberliğinde Avrasya, (Afrika, Avrupa, Asya) ve Amerika Medeniyetlerine doğru yol alacaklardır.

Nitekim anlaşmadan bir yıl sonra mü'minler hacca gitmişler. Kâbe'yi tavaf etmişler, bu arada Mekkeliler üç gün şehrin yamaçlarına çekilmişti. Ancak bu durum ağırlarına gitmiş ve anlaşmanın üzerinden bir buçuk yıl geçmişti ki, anlaşmayı ihlâl etmeye başladılar. Saldırmazlık anlaşması bulunmasına rağmen bir Medineli kafileye saldırarak, bazı insanların ölümüne yol açtılar. Bu hukuk ihlâli üzerine 12 bin kişilik Medine ordusu hukuki hakkını kullanarak, anlaşmayı bozan tarafa doğru hareket etti. Mekke halkı gelen ordunun haklı bir gerekçeden dolayı geldiğini biliyordu. Anlaşmayı bozan taraf kendi askerleri idi. Ve halk Mekke ordusuna yardım etmedi. Medine ordusu üç koldan Mekke'ye girdi. Pek mukavemetle (büyük bir dirençle) karşılaşmadı. Böylece mü'minler, diplomatik zaferin ne gibi askeri zaferlere yol açtığını gözleri ile görmüş oldular.

Bir zamanlar Mekke'de yaşayanların; konuşma, ifâde gibi temel insani haklarını çiğneyen Mekkeli'ler, bu davranışlarının sonuçlarını yıllar sonra görmüşlerdi. Mekke'de dövülen, saldırıya uğrayan, öldürülen, suikasta uğrayan insanların arkadaşları bugün tarihte eşine az rastlanan bir harp şekli ile, birkaç kişi hariç, insan kanı dökülmeden Arabistan'ın merkezini fethetmişlerdi. Bu harp, diplomasi ve hukukun üstünlüğüne dayanan modern bir harpti.

FETİH SURESİ – BAZI AYETLERİN ANLAMLARI

«2. Ta ki Allah;
senin geçmiş ve gelecek günahlarını bağışlasın,
sana olan nimetini tamamlasın,
seni doğru yola iletsin.

3. Ve sana şanlı *(haklı, adaletli)* bir zaferle yardım etsin.»

«6. Allah hakkında kötü zanda bulunan münafık erkeklere
ve
münafık kadınlara;
Allah'a ortak koşan erkeklere
ve
Allah'a ortak koşan kadınlara azap edecektir.
(Müslümanlar için bekledikleri) kötülük girdabı da
onların başına gelsin!
Zira Allah onlara gazap etmiş, onları lânetlemiş
ve
kendilerine cehennemi hazırlamıştır.
Orası ne kötü bir varış yeridir!»

«9. Ey insanlar! Allah'a ve Rasûlüne inanasınız,
ona yardım edesiniz, ona saygı gösteresiniz
ve
sabah akşam Allah'ı tesbih edesiniz diye *(Rasûl'ü gönderdik.)*»

«10. Sana *(doğru işlerde yardımcı olmak için)* biat edenler,

esas olarak yalnız Allah'a biat etmişlerdir *(söz vermişlerdir)*.
Allah'ın yardımı onların üzerinedir.
Verdiği sözden dönen kendi aleyhine dönmüş olur.
Allah'a verdiği sözü yerine getirene Allah büyük bir ödül verecektir.»

«12. *(Ey münafıklar!)* Siz aslında Rasûl'ün ve inananların
bir daha ailelerine geri dönmeyeceklerini sanmıştınız.
Bu sizin gönüllerinize güzel geldi de
kötü zanda bulundunuz
ve
helâkı hak eden bir kavim oldunuz.»

«**15.** SAVAŞTAN geri bırakılanlar,
siz ganimetleri almaya giderken;
"Bırakın biz de sizinle gelelim" diyeceklerdir.
Onlar Allah'ın sözünü değiştirmek isterler.
De ki:
"Siz bizimle asla gelmeyeceksiniz.
Allah önceden böyle buyurmuştur."
Onlar;
"Bizi kıskanıyorsunuz" diyeceklerdir.
Hayır onlar pek az düşünüyorlar.»

«16. Bedevîlerin *(savaştan)* geri bırakılanlarına de ki:
"Siz güçlü kuvvetli saldırgan bir kavme karşı
savaşmaya çağrılacaksınız veya onlar teslim olacaklar.
Eğer itaat ederseniz *(bu çağrıya uyarsanız)*
Allah size güzel bir ödül verir.

Ama önceden döndüğünüz gibi yine dönerseniz,
Allah sizi çok acıklı bir azaba uğratır."»

«17. Köre güçlük yoktur,
topala güçlük yoktur,
hastaya güçlük yoktur.
Kim Allah'a ve Rasûl'e itaat ederse Allah onu
içlerinden ırmaklar akan cennetlere koyar.
Kim de yüz çevirirse onu çok acıklı bir azaba uğratır.»

«**29.** MUHAMMED ALLAH'IN RASÛLÜ'dür.
Onunla beraber olanlar inkârcılara karşı çetin,
birbirlerine karşı da merhametlidirler.
Onları hep rükû
ve
secde hâlinde *(boyunlarını bükmüş olarak)* Allah'tan lütuf
ve
hoşnutluk istediklerini görürsün.
Onların secde eseri olan belirtileri/nurları yüzlerindedir.
İşte bu onların Tevrat'ta ve İncil'de anlatılan durumlarıdır:
Onlar filizini çıkarmış,
onu kuvvetlendirmiş kalınlaşmış,
gövdesi üzerine dikilmiş,
tarımcıların hoşuna giden bir ekin gibidirler.
Allah kendileri sebebiyle inkârcıları öfkelendirmek için,
onların sağlam ve dirençli olmalarını *(dik durmalarını)* ister.
Allah içlerinden faydalı bir işi en iyi şekilde yapanlara,
bir bağışlama ve büyük bir ödül vadetmiştir.»

Hudeybiye Barış Sözleşmesi'nin Hikmetleri.
(Önlenen zararlar, sağlanan yararlar)

1- Hayber'deki ganimetleri almak.

2- Peygamberi doğrulayan olsun, halkın elini sizden çeksin, sizi doğru yola erdirsin.

3- Onlarla vuruşsalardı kâfirler arka verip kaçarlardı.

4- Onların içlerinde bilmedikleri mü'minler vardı; vuruşsalar idi (imanlarını gizleyen müminlerin ölümü ile) canlarınız sıkılırdı. Kâfirlerle mü'minler birbirinden seçilemiyordu.

5- Kâfirlerin cahiliyet gururu ve kibiri, gayreti açığa çıktı; Müminlerin sükûnet, vakar ve tohumları sabitleşti.

6- Allah, Rasûlüne gösterdiği rüyanın (vahyin) doğru olup, vaki olacağını tasdik etti.

7- Emin bir şekilde Mescid-i Haram'a girme yolunu açtı.

8- Fetih ihsân etti.[*]

[*] Demek ki; Hikmetler de Kur'an'da bildiriliyor. Kur'an hem Kitap ve hem de hem Hikmettir. Hikmet: Problemleri çözüme kavuşturma Bilimi; bir 'Usûl', bir 'Metod'tur aynı zamanda!..

FETİH – NÜZÛL SEBEBLERİ

«1. ŞÜPHESİZ Biz sana tartışmasız;

(insan hak ve özgürlüklerine, evrensel hukuka uygun olarak,

saldırgan güçlerin merkezini ele geçirip; anarşiye, teröre,

hukuksuzluğa son verecek olan)

bir fethin yolunu gösterdik/açtık.»

Nüzûl/İndiriliş Sebebi: Hudeybiye dönüşünde nâzil olmuştur. Rasûl: "Andolsun ki, bana dünyadaki herşeyden daha sevimli bir ayet nâzil olmuştur."

«24. O Mekke'nin çevresinde
sizi onlara karşı üstün kıldıktan sonra;
onların ellerini sizden, sizin ellerinizi onlardan çekendir.
Allah yaptıklarınızı hakkıyla görmektedir.»

Nüzûl/İndiriliş Sebebi: Sabah namazı vakti müşriklerden silahlı 80 kişi, Ten'im dağından inerek Ashaba baskın düzenlediler. Hedefleri, Rasûl'ü öldürmekti. Hepsi de yakalanıp esir edildiler. Kendisini öldürmek istemelerine rağmen, Peygamber (sav) onları affedip bıraktı. Bu ayet nâzil oldu.

YÜZONİKİNCİ İNEN SURE:

MAİDE SURESİ

Fetih Suresinden hemen sonra bu Surenin geldiği rivayet olunmuştur. Risâlet'in başlamasının 20. yılı içindeyiz. Hudeybiye anlaşması yapılmış ve Medine'ye dönülmüştür. Güney cephesi sağlama alınmış bir Medine Medeniyeti, kuzey ile meşgul olmaya gücünü teksif edebiliyordu. Roma, İran, Mısır hükümetlerine evrensel bir ahlâk ve hukuk medeniyeti kurulması için çağrılar yapılmış, elçiler gönderilmişti. Bütün dünyaya yönelik bir diplomasi faaliyeti sürerken, içeride ise hukuki reformların tamamlanışına şahit oluyoruz. Böylece medeniyet sınırları içinde hukuk düzeni tamamlanıyor, hukukun esasları ortaya konuluyor, uygulaması gösteriliyor, hukukun çağlara göre değişkenlik arzedecek yönleri içtihat adı ile bir kâideye bağlanıyordu. Muaz bin Cebel, Yemen'e vali olarak gönderiliyor. Giderken şu sözü veriyordu: "Halkı, Kur'an'a göre idare edeceğim, halkın problemlerini Kur'an'a göre çözeceğim. Eğer Kur'an'da bir problemin çözümünü bulamazsam, Allah Rasûlü'nün hayatını gözlerimle görerek yaşadım; Allah Rasûlünü örnek alacağım, şayet çözümü Allah Rasûlü'nün hayatında örnek bir konuda bulamazsam, bu takdirde, kendi reyimle (içtihadımla) probleme çözüm kararını vereceğim."

Kur'an'ın ilk Suresinin inişinden itibaren; **Kur'an, Sünnet** (Kur'an'ın Uygulanma Metodu) ve **İçtihat** birbirini takip eden ayrılmaz bir üçlü olarak devam edegelmiş ve Maide Suresine gelinmiştir.

Maide Suresinin birinci ayetinde ahidlerin, sözleşmelerin yerine getirilmesi istenmektedir. Hudeybiye sözleşmesinden bir yıl sonra hacca gidilecek ve hac ile ilgili talimatlar verilmeye başlanmıştır. İkinci ayette, hac ederken sakın ola, eskiden size zulüm yapan kavme karşı öfkenizi tutamayarak, anlaşmayı bozmayın, anlaşmayı ihlâl etmeyin diye sıkı sıkıya müminler tembih edilmektedir.

Maide Suresinden sonra iki Sure kalmış, böylece Kur'an tamamlanmış olacaktır. Medeniyet düzeni olarak İslâm düzeni, böylece somut bir biçimde kurulmuş ve yaşanmış olacaktır.

Maide 6. ayette abdestin, teyemmümün şartları bildirilmektedir. Yüzü yıkamak birinci şart. Dirseklere kadar elleri yıkamak ikinci şart, başı meshetmek üçüncü şart, topuklara kadar ayağı yıkamak dördüncü şart. Böylece şartların Allah tarafından bildirilmiş olduğuna bir örnek vermiş olmaktayız. Bunlar ahlâkın konusu olan işler.

12. ayetten itibaren sözleşmelerin yürütülmesinin önemi ve bozulmasının oluşturacağı musibetler anlatılıyor. Geçmiş kavimlerden örnekler veriliyor. Böylece sözleşmelere sadakat bilinci oluşturuluyor. 37. ayete kadar bu bilinç pekiştirildikten sonra hırsızlık olayına geliniyor. 38. ayette hırsızlığın cezası bildiriliyor.

Eğer İslâm Medeniyeti'nin 20 yıllık gelişimini gözönüne almadan hırsıza ceza vermeye kalkarsanız, İslâm'ı anlamış olmazsınız. Bu 20 yıl içinde cehalet yok edilmiş, yoksulluk, düşmanlık aşağıya çekilmiş, hırsızlığa insanları sevk eden mücbir sebebler ortadan kaldırılmıştır. Bundan sonra hırsızlık niçin yapılsın?! Bunca iyileştirmeden sonra hırsızlık olsa olsa sapık psikolojilerden veya toplumu bozmaya yönelik eylemlerden kaynaklanacaktır. Bundan böyle hırsızlık yapanlar şunu bilmeliler ki, toplumun hukuki düzenini; hırsızlık endişesi ile risk altına sokmaya hakları yoktur. Nitekim hırsızlığı önlemek için, onbinlerce polis kuvveti devriye gezmek zorunda kalmaktadır. Hırsızlığın önlenmesi için çalışan güçler, toplumu maddi yük altına sokabilmektedirler. Halbuki hırsızın eli kesilse, artık hırsızlık yapmaya cesaret eden bulmak zor olacaktır. Hırsızlığın ne olduğu ise hukuki bir tarif konusudur. Bahçeden meyve alıp yemek hırsızlık değildir, fırından ekmek çalmak hırsızlık değildir. Hırsızlık: Muhafaza altına alınmış, değeri 10 dirhem altından fazla malı çalıp, 24 saat içerisinde sahibine geri vermeyen, çalınan malın sahibi tarafından af edilmeyen (haktan = şikayetten vazgeçmeyen) ve yasal yargı yolu ile ispatlanan olaylara hırsızlık denir. Sahte para basmak ise; bütün toplumun, insanlığın malını çalmak demektir. En büyük hırsızlık budur. Bu nedenle sahte para basanların elleri kesilmelidir.

Malı çalanın af yetkisi olması, bu suçun cana, ırza yönelik iki mühim suç gibi kalıcı zararlara yol açmamasıdır. Birinin malının çalınması ile canının veya ırzının tecavüze uğraması aynı derecedeki suçlar değildir.

20 yıldır; insan öldürülmesin, ırza geçilmesin, hırsızlık yapılmasın, iftira atılmasın, uyuşturucular kullanılmasın diyerek mücadele

verenler bu iyilik yolunda yürürken pek çok fedakârlıklarda bulunmuştur ve bu işleri kesin bir hukuki esasa bağlamak ortamı oluşmuştur. Üç beş kişinin bu suçları işleyebilmesi için hukuku gereği gibi düzenlemeyen kişiler zalim, kâfir, fasık olarak ilân edilir. Evrensel İslâm Medeniyeti gerçekten oluştuğunda cehalet, yoksulluk, düşmanlık, cinsel kargaşa gibi problemler minumuma çekileceği için, sözkonusu evrensel suçları işleme oranı da minumuma inebilir. Bu durumda ağır gibi görünen cezaların veriliş sayısı son derece az olur. Bu durumu düşünmeden bazı kişilerin evrensel suçlara verilecek cezaları ağır bulmaları, sansasyon yapmaları, dar düşünceli olduklarını ifade eder.

Evrensel Suçlar dediğimiz beş grup suçun ne olduğu, ispat yöntemi, medeniyetin yirmi yıllık gelişimi sonucu uygulamaya konulacağı anlaşılmış bulunmaktadır. Böylece yeryüzünde medeniyet sınırları içinde akıl, ırz, nesil, mal, can emniyeti sağlanmış olacaktır.

Maide 105'te bildiriliyor ki; eğer yeni Medeniyetin mensupları Kur'an'daki emirleri yaparsa, nehiyleri terkederse; delâlete düşmüş olanlar hiçbir zarar veremez. Dosdoğru olarak ahlâkımızı güzelleştirirsek, hukukun gereklerine uygun davranırsak, sapıklar; medeniyet mensuplarına zarar veremez. Öyle ise, asıl yönelinmesi gereken Kur'an'ın rehberliğinde hayatımızı sürdürmeye titizlik göstermektir.

110. ayetten anlıyoruz ki; İsa'ya Kitap, Hikmet, Tevrat, İncil; Allah tarafından öğretilmiştir.

Maide 116. ayeti iyice düşününüz. Göreceksiniz ki, Rasûller öldükten sonra dünya olaylarını göremiyorlar, bilmiyorlar. Kıyâmet günü Allah onlara haber veriyor. Böyle iken şehitler, vefat edenler nereden bilsinler?

116. Allah kıyâmet günü şöyle diyecek: "Ey Meryem oğlu İsa!
Sen mi insanlara Allah'ı bırakarak beni ve
anamı 'iki ilâh edinin' dedin?"
İsa da şöyle diyecek:
"Seni bütün eksikliklerden uzak tutarım.
Hakkım olmayan bir şeyi söylemem benim için
sözkonusu olamaz.

Eğer ben onu söylemiş olsaydım elbette Sen bunu bilirdin.

Sen benim içimde olanı bilirsin

ama ben Sende olanı bilemem.

Şüphesiz ki,

yalnızca Sen gaybları *(görülmeyenleri)* hakkıyla bilensin."

Buradan anlıyoruz ki İsa'nın kıyâmet günü bu konuşmadan evvel insanların kendisini ve annesini ilâhlar edinmelerinden haberi yoktur. İsa: "Ben içlerinde bulunduğum müddetçe, onların üzerinde şahit idim." Yani ne yaptıklarını, ne söylediklerini görebiliyor, işitebiliyordu. Ve Allah'ın bildirdiklerini onlara aynen anlatabiliyordu. Vaktaki ölünce ancak kıyâmet günü Allah'ın bildirmesi ile haberdar olmaktadır.

115. ayette küfre düşenlerin cezalandırılacağı bildiriliyor (va'd ediliyor). 119. ayette de sadakatte bulunanların mükâfatlandırılacağı bildirilmiş oluyor. Böylece İsa'ya küfredenlerin ceza göreceği, sadakatte bulunanların mükâfat göreceği açıklandığı gibi, bu hükümler bütün Rasûller için de geçerlidir.

Bütün bu nedenler yüzünden bütün insanlar Musa'nın, İsa'nın, Muhammed as.'ın hayatlarını, mesajlarını gerçeğe en yakın biçimde öğrenme çalışmasına geçmelidirler. Rasûller arasında paralellik olduğu, çelişki bulunmadığı bilinmelidir.

Maide 87'de:

87. Ey iman edenler!

Allah'ın size helâl kıldığı iyi ve

temiz nimetleri haram etmeyin ve

(Allah'ın koyduğu) sınırları aşmayın.

Çünkü Allah haddi aşanları sevmez.

Yeryüzündeki davranışları tasnif edelim. Haram mı çok, helâl mı çok. Göreceğiz ki helâlin sayısı, saymamız mümkün olmayacağı kadar çok. Bu nedenle haramlar belirlenir. Ve bunların dışında kalan ne varsa

helâl olduğu anlaşılır. Pis (kusmuk, sidik, dışkı, leş vb.) şeylerin tamamını Allah haram kılmıştır. Bunların tamamını ayrı ayrı Kur'an'da bildirmemiştir. Akıl bunları anlar.

Bir kişi bir işi yapıyorsa, bu işin yapılmamasını söylemek için haram olduğunu ispat gerekir. Haram olduğu ispat edilemezse, bu takdirde helâl sayılır. Pis şeylerin tamamını Allah haram kılmıştır. Akıl bunları anlar.

Allah Rasûlü; Allah'ın haram kıldığını, haram kılıyor. Pis şeyleri, Allah genel olarak haram kılmış, Rasûl ise pis şeylerin bazılarını ifade etmiştir.

MAİDE - NÜZÛL SEBEBLERİ

11. Ey iman edenler!

Allah'ın size olan nimetini hatırlayın.

Hani bir topluluk

size el uzatmaya *(hakkınıza tecavüze)* kalkışmıştı da Allah

(buna engel olmuş) onların ellerini sizden çekmişti.

Allah'a karşı gelmekten sakının.

Müminler yalnız Allah'a tevekkül etsinler.

Maide 11 Nüzûl Sebebi: Rasûl; Ebu Bekir, Ömer, Osman, Ali, Talha, Abdurrahman b. Avf ödenmesi gereken bir diyet için Kab b. El Eşref ile Beni Nadir Yahudilerine gitmişti. Yahudiler: "Olur, istediğinizi verinceye kadar, otur da sana yemek ikram edelim" dediler. Yahudiler kendileri yalnızca: "Görmüyor musunuz? Ayağımıza kadar geldi, bize hiç bu kadar yakın olmamıştı. Üzerine bir kaya atalım, bundan sonra hiçbir kötülük görmeyiz" dediler. Kayayı getirdiler. Cibril geldi. Haber verdi, oturduğu yerden kalkıverdi. Allah bu ayeti nâzil etti.

Kabileden biri: "Size Muhammed'i öldüreceğim" dedi. Huzura vardı. Rasûl kılıcı kucağında oturuyordu: "Ey Muhammed! Şu kılıcıma bak" dedi. "Evet bakıyorum ne olacak". Adam kılıcını çıkardı, salla-

maya başladı: "Ey Muhammed! Benden korkmuyor musun?" dedi. Rasûl ise: "Hayır, çünkü Allah beni senden korur" buyurdu. O zaman adam kılıcını tekrar kınına sokarak, Rasûl'e verdi.

33. Allah'a ve Rasûlüne savaş açanların,
yeryüzünde saldırganlık/teröristlik yapanların cezası;
ancak öldürülmeleri yahut asılmaları veya
ellerinin ve ayaklarının çaprazlama kesilmesi,
yahut o yerden sürülmeleridir.
Bu cezalar onlar için dünyadaki bir rezilliktir.
Ahirette de onlara büyük bir azap vardır.

Maide 33 Nüzûl Sebebi: Meşhur Uki ve Ûreyne kabilesinden bazı kimseler, Rasûl'e vararak Müslüman olmuşlardı. Medine'nin havası ağır geldiğinden hasta olmuşlardı. Rasûl onlara zekat develerinin yanlarına gidip sütlerini içmelerini emretti. Onlar çobanı öldürüp gözlerini oyup, develeri alıp kaçtılar. Derhal peşlerinden bir seriye gönderildi. Çobana ne yaptılarsa onlara da o yapıldı. Ölünceye kadar o halde kaldılar. Bu ayet nâzil oldu.

"38. YAPTIKLARINA bir karşılık
ve
Allah'tan caydırıcı bir ceza olmak üzere *(karşılıksız para basan)*
hırsız erkekler ile hırsız kadınların ellerini kesin.
Allah mutlak güç sahibidir, doğru hüküm/karar verendir.
39. Her kim de işlediği zulmünün *(hırsızlığın)* arkasından
tövbe edip durumunu düzeltirse;
kuşkusuz Allah onun tövbesini kabul eder.
Şüphesiz Allah çok bağışlayandır, çok merhamet edendir.

Maide 38-39 Nüzûl Sebebi: Bir kadın kapalı bir evin kapısını kırarak hırsızlık yapmıştı. Kadının kabilesi 500 dinar fidye vererek kadını cezadan kurtarmak istedi. Evine girilen kişi kabul etmedi. Sağ elini kestirdi. Kadın; "Allah beni ahirette affeder mi?" diye sordu. Rasûlullah ta: "Sen bugün, anandan doğduğun günkü temizliğin gibi tertemizsin" buyurdu. (Taberi Cami'ul-Beyan, VI, 230)

Yani; "Sen bugün, anandan doğduğun günkü temizliğin gibi tertemizsin" hükmünün anlamı: Dünyada, yukarıda verilen örnekte olduğu gibi Had Cezası'na razı olanlar; Ahiret'te bu suçlarının cezasını görmeyecekler.

Erkek olsun, kadın olsun kişi ya da kişiler; ihtiyaçtan dolayı bu işi yaptıkları tespit edilirse, onların ihtiyaçları giderilir ve kendilerine ceza-i müeyyide uygulanmaz.

Özellikle yiyecek maddeleri ile ilgili yapılan bu eylemlerden sebeb kişinin durumu incelenir ve ihtiyaçları karşılanır ki, böyle bir işe bir daha tevessül etmesin.

Özellikle biz bu ayetlerde geçen hırsızlığı "Karşılıksız para basmak" ve "kapıları, pencereleri kırıp evlere girmek" olarak değerlendiriyoruz. Bugün karşılıksız para basmak çok büyük bir hırsızlık suçudur. İnsanların ürettiği herhangi bir ürünü/malı sahte paralarla satın almak, bu büyük bir suçtur. Resmen kişinin emeği çalınmaktadır, yani insanların mallarını resmen gasba girmektedir. Onun için cezası kesindir ve dünyada affedilemez ve fidye de kabul edilemez. (Peygamber as.'da bu hükmü uygulamıştır).

49. ARALARINDA Allah'ın indirdiği ile hükmet.

Onların arzularına uyma ve Allah'ın sana indirdiğinin

bir kısmından *(Kur'an'ın bazı hükümlerinden)* seni

şaşırtmalarından sakın.

Eğer yüz çevirirlerse; bil ki şüphesiz Allah,

bazı günahları sebebiyle onları bir musibete uğratacaktır.

İnsanlardan birçoğu muhakkak ki yoldan çıkmışlardır.

50. Onlar hâlâ cahiliye devrinin hükmünü mü istiyorlar?
Kesin olarak inanmak isteyen bir toplum için kimin hükmü
Allah'ınkinden daha güzeldir?

Maide 49-50 Nüzûl Sebebi: Ka'b b. Esad, H. bin Surya, Şas bin Kayı'n da bulunduğu Yahudi alimlerinden bir topluluk biraraya gelmişlerdi. Birbirlerine: "Haydi Muhammed'e gidelim. Belki onu dininden döndürebiliriz. Ne de olsa o da bir beşer" diyerek Rasûlullah'ın huzuruna vardılar: "Ey Muhammed! Bizim Yahudilerin alimleri, ileri gelenleri ve efendileri olduğumuzu şüphesiz biliyorsun. Eğer biz sana tabi olursak, Yahudiler de bize tabi olur. Bizimle bir topluluk arasında bir anlaşmazlık vardır. Onlarla aramızda seni hakem yapalım. Sen de bizim lehimize hüküm ver ki, sana inanıp seni tasdik edelim" dediler. Rasûlullah bu teklifi kabul etmedi. Bu ayetler nâzil oldu. (İbn-i Kesir, VI. 67)

67. EY RASÛL/ELÇİ! Rabbinden sana indirileni tebliğ et.
Eğer bunu yapmazsan O'nun verdiği Elçilik görevini
yerine getirmemiş olursun. Allah seni insanlardan korur.
Şüphesiz Allah,
kâfirler *(gerçekleri anladığı/bildiği hâlde gizleyenler)* topluluğuna
kalp huzuru vermeyecektir.

Maide 67 Nüzûl Sebebi: Aişe'den rivayet olunmuştur. Peygamber bu ayet nâzil oluncaya kadar muhafız bulundururdu. Bu ayet nâzil olunca başını dışarı çıkararak: "Ey insanlar! Artık yerlerinize dönünüz. Çünkü artık Allah, beni korumasına almıştır" dedi. (İbn-i Kesir 11. 78).

82. *(Ey Muhammed!)*
İman edenlere düşmanlık etmede
insanların en şiddetlisinin *(Kur'an'ın indiği zamandaki)*

Yahudiyim diyenler

ve

Allah'a ortak koşanlar *(Müşrikler)* olduğunu görürsün.

Yine onların iman edenlere sevgi bakımından

en yakınlarının da kesinlikle;

"Biz Hristiyanlarız" diyenler *(Kur'an'ın indiği zamandaki Neccaşi gibiler)* olduğunu görürsün.

Çünkü onların içinde keşişler ve rahipler var.

Onlar büyüklük de taslamıyorlar.

Maide 82 Nüzûl Sebebi: Necaşi; kendi Ashabının iyilerinden otuz kişiyi Peygamber'e göndermişti. Peygamber onlara Yasin Suresi'ni okudu. Kur'an'ı dinleyince ağladılar ve dinledikleri Sure'de anlatılanların hak olduğunu anladılar. Bunun üzerine bu ayet nâzil oldu.

87. Ey iman edenler!

Allah'ın size helâl kıldığı iyi ve

temiz nimetleri haram etmeyin ve

(Allah'ın koyduğu) sınırları aşmayın.

Çünkü Allah haddi aşanları sevmez.

Maide 87 Nüzûl Sebebi: İçlerinde Osman bin Maz'un, Abdullah bin Amr, Ebu Zer el-Gıffari, El-Miktad ve Ebu Huzeyfe'nin azatlısı Salim'in de bulunduğu bir grup;

1- Gündüzleri oruç tutacakları,

2- Geceleri ibadetle geçirecekleri,

3- Yatakta uyumayacakları,

4- Et ve yağ yemeyip sadece yetecek kadar yemek yiyecekleri,

5- Kıldan elbise giyecekleri,

6- Erkekliklerini giderip kadınlardan ayrı kalacakları,

7- Yeryüzünde dolaşacakları,

8- Kendilerini iyice ibadete vermek için herşeyden el etek çekecekleri hususunda anlaşıp, görüş birliğine vardılar. Rasûlullah bu durumdan haberdar olunca onlardan birini gönderip hepsini bir araya toplattı. "Siz böyle mi dediniz" diye sordu. "Evet" dediler. Bunun üzerine Rasûlullah: "İyi bilin ki, içinizde Allah'tan en çok korkanınız benim. O'ndan en çok sakınanınız benim. Ancak ben hem oruç tutar, hem yerim, hem namaz kılar, hem uyurum ve kadınlarla evlenirim. O halde kim benim yaptıklarıma/uygulamalarıma (Sünnetime) uyarsa o bendendir; kim benim Sünnetimden yüz çevirirse o benden değildir" buyurdu. Ayet nâzil oldu (İbni Cerir ve İbn Hatim rivayet etmişlerdir.)

91. Şeytan içki *(sarhoşluk ve uyuşturucu ile)*

ve

kumarla ancak aranıza düşmanlık

ve

kin sokmak;

Allah'ı anmaktan *(emir ve yasakları hatırlamaktan)*

ve

namazdan alıkoymak ister. Artık vazgeçiyor musunuz?

Maide 91 Nüzûl Sebebi: El Bakara 129'dan dolayı bazı kimseler: "Allah bize onu haram kılmadı. Sadece onda büyük günah var" diyerek içmeye devam ediyorlardı. Derken muhacirînden biri akşam namazı kıldırırken ayetleri yanlış okudu. Yukarıdaki ayet nâzil oldu. Sahabe: "Rabbimiz! Ondan vazgeçtik" dediler. "Önce içenlerin durumu ne olacak" diye sordular. Rasûlulah: "Onlara da haram kılınmış olsaydı, onlar da sizin terkettiğiniz gibi terkederlerdi." dedi.

100. *(Ey Muhammed!)* De ki: "Kötü ve çirkin olan şeylerle,

iyi ve güzel şeyler bir olamaz.

Kötünün çokluğu hoşunuza gitse bile."

O hâlde ey akıl sahipleri *(aklını kullananlar),*

Allah'a karşı gelmekten sakının ki, kurtuluşa eresiniz.

Maide 100 Nüzûl Sebebi: Rasûlullah şarabın haram kılınışını anlatıyordu. Bir bedevi kalkarak: "Ey Allah'ın Elçisi, ben şarap ticareti yapan biriydim. Servet sahibi oldum. Bu serveti Allah yolunda harcasam bir faydası olur mu?" diye sordu. Rasûl ise: "Allah ancak temiz olanı kabul eder" buyurdu. Sonra bu ayet nâzil oldu.

101. Ey iman edenler!

Açıklandığı zaman sizi üzecek şeyler hakkında

soru sormayın!

Zira Allah; Kur'an indiriliyorken *(siz Kur'an'ı okuyorken)*

gerekli olan herşeyi size açıklıyor.

(Açıklamadığı sorularınızı ise) Allah onları size bağışlamıştır.

Allah çok bağışlayandır, halîmdir.

Maide 101 Nüzûl Sebebi: Bazıları babam kimdir? Devesi kaybolan ise; "Acaba devem nerede" gibi sorular soruyorlardı. Bu ayet nâzil oldu. (Vahidu Esbab'ül Nüzûl, 1210)

107. *(Eğer sonradan)* o iki kişinin,

günaha girdikleri *(yalan söyledikleri)* anlaşılırsa,

o zaman bu öncelikli şahitlerin zarar verdiği

kimselerden olan başka iki adam onların yerine geçer

ve

"Allah'a yemin ederiz ki, bizim şahitliğimiz

onların şahitliğinden elbette daha gerçektir.

Biz hakkı da çiğneyip geçmedik.

Çünkü o takdirde biz elbette zalimlerden oluruz" diye

yemin ederler.

Maide 107: 108. ayette bu emrin hikmeti anlatılıyor. Şahitliği gereği gibi yapmalarını veya yeminlerinden sonra yeminlerin reddedilmesinden korkmalarını (sağlamak için) en uygun yol budur. Allah'tan sakının. Ve iyi dinleyin. Allah; yolundan çıkan bir topluluğu doğru yola iletmez.

(106. ayette de bu hükmün zaman ve mekân şartları anlatılıyor.)

106. EY İMAN EDENLER!

Birinizin ölümü yaklaştığı zaman,

vasiyet sırasında aranızda şahitlik *(edecek olanlar)*

sizden adaletli iki kişidir.

Yahut seferde olup da başınıza ölüm musibeti gelirse,

sizin dışınızdan başka iki kişi şahitlik eder.

Eğer şüphe ederseniz,

onları namazdan sonra alıkorsunuz da Allah adına;

"Akraba da olsa şahitliğimizi hiçbir karşılığa değişmeyiz.

Allah için yaptığımız şahitliği gizlemeyiz.

Gizlediğimiz takdirde şüphesiz günahkârlardan oluruz" diye

yemin ederler.

Maide 106 Nüzûl Sebebi: Temim ed-Davi şunları söylemiştir: "Ben ve Adiyy bin Bedda ticaret için Şam'da idik. Budeyl bin Meryem yanımıza geldi. Yanında gümüş bir kap vardı. Kral'a satmak istiyordu. Hastalandı. Bize vasiyette bulunarak eşyalarını ailesine iletmemizi istedi. Kabı aldık. Bin dirheme sattık. Aramızda paylaştık. Ailesine eşyasını teslim ettik. Gümüş kabı sordular. Bize bunları bıraktı, dedik.

Rasûlullah Medine'ye geldi. Müslüman olduk. Budeyl'in ailesine giderek 500 dirhemi iade ettim. Adiyy'de de o kadar olduğunu haber verdim. Adiyy'i Rasûlullah'ın huzuruna götürdüler. Adiyy Hristiyandı. Dininde kutsal sayılan şeylerin üzerine yemin etti. Delil de yoktu."

Bu olay üzerine yukarıdaki üç ayet nâzil oldu. Bu durum karşısında Amr b. el-As ile başkası kalkıp yemin ettiler. Ve böylece 500 dirhem alınıp, aileye teslim edildi.

YÜZONÜÇÜNCÜ İNEN SURE:

TEVBE SURESİ

(HİCRÎ 9. YIL)

Mekkeliler yaptıkları anlaşmayı bozmuşlar, Medineli yolculara saldırmışlar. Bunun üzerine Medine ordusu giderek Mekke'yi fethetmiştir. Bu Surenin Mekke'nin fethinden sonra nâzil olduğu rivayet olunmuştur. Tarih olarak ta Hicretin 9. senesinde nâzil olmuştur. Böylece risaletin gelişinden itibaren, 21. senenin bitiminden sonra, 22. senenin içinde nâzil olmuştur. Allah Rasûlü 61 yaşını bitirmiş, 62 yaşının içinde bulunmaktaydı.

Bundan evvel gelen Maide Suresi ile medeniyet içi hukuki reformların esasları tamamlanmıştı. Böylece Medeniyet sınırları içinde bütün kurumlar yerlerine oturmuş, çalışmalarını muntazaman sürdürüyorlardı. Adalet kurumu, devlet kurumu, belediye kurumu, seçim, ticaret, güvenlik kurumu ve kurum görevlileri hem ahlâken olgun, hem de yüksek hukuki bilgilerle donanmış olarak görev başındaydı. Böyle bir medeniyet artık dış saldırganlara gerekli cevabı verebilecek güce erişmişti.

Tevbe Suresi dış saldırganlara ve içerdeki psikolojik taarruzlarına karşı yürütülecek topyekün harbin gerçek bir destanıdır. Yaşanmış bir destanıdır. Allah'ın bildirdiği bir ilimdir. Kurmay Subaylar bu Sure ile gerekli eğitimlerinin en önemlisini almış olurlar.

Tevbe Suresi 13. ayetine bakınız. Savaşı ilk önce Kur'an'a inanmayanların başlattığı açıkça bildirilmiştir. Böylece başlayan savaş yıllarca süregelmişti; öyle ki, tüm Arabistan'a yayılmıştı. Bu arada Roma devletine giden bir elçi öldürülmüş, elçinin ölümü üzerine devletlerarası hukuka göre Roma'ya savaş açılmıştı. 3.000 kişilik bir birlik gönderilmiş ve bu birlik en az 30.000 kişilik Roma ordusunu Mute Savaşında geri püskürtmüştü. Çağın iki süper gücü İran ve Bizans, Arap yarımadasında yeni bir gücün doğmasından endişe içinde idiler. İranlıları Romalılar yakın bir tarihte yendikleri için, henüz İranlıların sesi

çıkmıyor. Romalılar ise, İranlıları yenmelerinden sonra şımarmaya başlamışlardı. Medine Devleti'nin kendilerine gönderdiği iyi niyet heyetini esir almışlar, bir diplomatı öldürmüşlerdi. Roma İmparatorluğu ile yaklaşan savaş ihtimalinden evvel, Arabistan'daki savaş halinde bulunan ordulara, kesin bir taarruz yapılması zamanı gelmişti. Medine Devleti ile saldırmazlık anlaşması olanlara taarruz edilmeyecek, anlaşmalarına uygun davrananlara taarruz edilmeyecek, savaşı sürdüren ve aralarında anlaşma olup ta bu anlaşmayı ihlâl etmiş olanlar çökertilecekti. Tevbe Suresi böyle bir ortamda nâzil oldu. Zaten Sureyi dikkatlice okursanız böyle bir ortamın olduğunu göreceksiniz.

Bu Sure'nin ilk ayetleri Mekkenin Fethi'nden sonraki hac mevsimine denk gelmişti. Allah Rasûlü bu sene hacca gitmemişti. Ali'yi, Hac emiri Ebu Bekir'e göndererek Hac'da bu ayetlerin ilân edilmesini istedi. Hac'da bu ayetler, Arabistan'ın her köşesinden gelmiş olan insanlara ilân edildi. Böylece büyük taarruzun başlayacağı dört ay önceden herkese haber verilmiş oldu. Bu dört ay, eskiden beri süregelen ve savaşılması haram olan dört aylardı. Bu dört ayda, hiçbir kabile hiçbir kabile ile savaşmazdı. Herkes emniyet içinde Mekke'ye hacc etmek için gelebilirdi. Haram aylar demek bunlar demekti. İçinde savaşılması yasak olan aylar. Bu aylar bittikten sonra büyük taarruz başlayacaktı. Herkese duyuruldu (Psikolojik harb).

28. ayette müşriklerin Mekke'ye girmesi yasaklandı. Böylece hukuk tanımaz saldırgan insanlar Mekke'ye giremeyecek ve Mekke'nin güvenliği kesin biçimde sağlanmış olacaktı. Psikolojik harb ile kan dökülmesi önlenebiliyordu.

29. ayette Roma İmparatorluğu ile savaş haline atıf yapılmıştır. O zamanki Yahudiler de Roma İmparatorluğu ile işbirliği içinde bulunuyor. Medine Devleti'nin diplomatlarının öldürülmesinden sonra Mute Savaşı çıkmış bulunuyordu. Fiilen Roma ile savaş hali sürüyordu. Eğer bu durum bilinmezse, Sureler arasındaki bağ koparılırsa Kur'an yanlış anlaşılır. Hatta bu ayetten kalkarak çağımızda yaşayan tüm Ehl-i Kitap ile; kibirleri kırılıp zelil oluncaya veya cizye verinceye kadar onlarla savaşmak gerektiği çıkarılır. Bu çıkarım, Sureleri birbirinden koparmaktarı doğuyor.

Hukuk Usûlümüzün bir kâidesi olan "KUR'AN BAHSETTİĞİ ORTAMDA ANLAŞILIR" kâidesini bir kenara bırakırsak, kesinlikle Kur'an'ı dosdoğru anlamamız mümkün olmayacaktır. Bunu Tevbe 29

üzerinde lütfen düşününüz. Bu ayetin indiği ortamdaki Roma İmparatorluğu ile olan savaş haline atıf yaptığını diğer ayetlerden bulursanız, bu takdirde doğru anlamış olursunuz. Kur'an'ı doğru anladıktan sonra gelelim günümüze taşımaya. Tevbe 29'u günümüzde uygulamak için aşağıdaki aşamaların fiilen günümüzde yaşanmış olması gerekir. Buna şartlar adı verilir.

Benzer şartlar oluşmadan, Tevbe Suresi 29. ayetin hükmü uygulanamaz. Ayetler ve hükümleri kıyâmete kadar devam edecektir. Lâkin uygulamaları sebeb, şartlar ve manilere bağlı olacaktır.

Tevbe 37 için: O zamanki müşrikler, kendileri askeri bakımdan güçlü olduklarında, o yıl ki haram ayları tehir ettik diyerek saldırıyorlar, karşı taraf ise bundan gafil olduğu için hazırlıksız avlanıyorlardı. Bu davranışları ile çifte standart uygulamış oluyorlardı. Karşı taraf güçlü olduğu zaman, o yılki ayın aynısında üzerlerine hücum ettiklerinde, bu haram aydır diyerek haram ayı istedikleri gibi ileri geri alıyorlardı. Bir daha böyle yapılmaması, yapılsa da geçersiz olduğu ilân ediliyor.

Medineli askerlerin bazıları moral zayıflığına uğruyor. Bu askerlere moral vermek için ayetler gerekli hususları hatırlatıyor. Bu moral zayıflığı hangi haber üzerine oluşmuştu? Tevbe Suresinin 1'den 37 dahil ayetlerinden sonra, verilen mühlet bitip büyük taarruz başlatılmış ve bütün Arabistan denetim altına alınmıştı. Arap yarımadasında can, mal, ırz, nesil, akıl güvenliği sağlanmıştı. Arabistan'da doğan böylesi büyük bir medeniyete karşı. Roma İmparatorluğu bu medeniyeti yıkmak için muazzam bir güç toplayarak harekete geçtiği haberleri Medine'ye ulaşmıştı. Büyük bir taarruzdan çıkmış bir milletin morali bu haber ile sarsılmıştı. Kurmay subayların böyle bir durumda ilk yapacakları iş, milletin ve askerlerin moralini yükseltmek için gerekli konuşmaları yapmalarıydı. Tevbe Suresi 38. ayetinden itibaren Kur'an bu konuda da yol gösteriyor.

Ülke bir saldırıya maruz kaldığında askerlik zorunlu tutulur. Ülke saldırıya muhatap değilse, iç karışıklıklar nedeni ile askerlik gönüllü olarak yapılır. Bu ayrımı kurmayların çok iyi bilmesi gerekir. Ve askerlik işlemleri de bu esasa göre düzenlenir.

38. ayette ülke bir dış saldırıya maruz kaldığı için askerlik zorunlu tutulmuştu. (Emredilmişti).

Askere alma işlemleri başlamıştı. 43. ayette işâret edildiği gibi, bazıları çeşitli mazeretler ileri sürerek, askerden paçayı kurtarmışlardı, halbuki bu mazeretlerin tetkiki yapılmalı ve her mazeretim var diyene, savunmadan muaf tutulma izni verilmemeliydi. Allah Rasûlü bu kâideye dikkat etmediği için bu ayet ile kınanmıştır. Muaf olanlar olmuştu. Lâkin bundan böyle gerekli tahkikat yapılmadan kimseye savunma hizmetinden muafiyet verilmeyecekti. Savunma hizmetinden kaçmak isteyenlere hemen izin verilmemesinin hikmeti neydi? Bunlar savaşta bir yararlılık gösterecekleri için mi? Yoksa başka bir hikmet gereği için mi? Hikmeti 47. ayette bildiriliyor. Bunlar savaşa gitse dahi, zaten ordu içinde fitne çıkarmaktan başka bir işe yaramazlardı. Lâkin bu kişilerin mazeretleri araştırılmalı ki, bunların ne kadar yalancı oldukları ortaya çıksın, halk bu kişileri tanıma fırsatı bulsun. Böylece bunların içeride yapabilecekleri fitne, bozgunculuk, moral bozmak gibi faaliyetlerine, halk aldırış etmesin. Bu kişiler, kendi yalanları ile yakalansın. Ve hukuki olarak kayıtlara geçsin. Bu kişiler savaşa gelmiş olsa da olmasa da Tevbe 51'de bildirildiği gibi, başa gelecek bir musibet gelecekse gelecektir, bunların katılımı ile ordu güçlenmiş olmayacaktır. Ordu bütün askeri, teknik, mali, lojistik vs. tedbirleri aldıktan sonra, başına gelene elbette katlanacak ve Allah'a isyan etmeyecektir. Tevbe 53'de bildirildiği gibi, bu kişilerin orduya mali yardımda bulunarak askerler üzerinde bir inisiyatif kurmaları engellenmelidir. Canları ile savunmaya katılmaktan kaçınan kişilerin, mali yardımları reddedilecektir. Çünkü bunlar, bir müddet sonra askerleri kendi inisiyatiflerine almak için, mali yardımlarda bulunmaktadırlar. Aynı zamanda Kur'an'a inanmayanlardan da mali yardım alınmayacaktır. Münafık, müşrik, kâfirlerden; İslâm ordusu asla hibe, mali yardım kabul edemez. Böyle bir yardımı almaya razı olmak, orduyu onların inisiyatifine açık tutmak olacaktır. Silah satın alabilir.

Medine Ordusu yaklaşık 30.000 kişilik bir güç ile Şam istikâmetine doğru yola çıktı. Bizans ordusu Medine'ye gelmeden yolda karşılanacaktı. Medine ile Şam'ın ortalarına rastlayan Tebük isminde bir yerde Ordu karargâh kurdu. Beklemeye başladı. Bir aya yakın bekledi. Bu arada Roma İmparatorluğu korkarak savaştan vazgeçmiş ve güçlerini geri çekmişti. Bu bir aylık bekleme müddetinde bu durum haber alınınca geri dönüldü. Dönülmeden evvel Roma İmparatorluğu sınırlarında yaşayan halklarla anlaşmalar yapılarak, tampon bir bölge oluşturuldu.

Ordu Tebük'ten geri dönerken, ordu içerisinde bazı münafıklar, gece karanlığından yararlanarak Allah Rasûlü'ne suikast plânlamışlardı. Bu durum sezilince, gerekli tedbirler alınarak suikasta imkân verilmedi. Allah Rasûlü, münafıkların bunca yaptıklarına rağmen bunları idam ettirmiyordu. Çünkü idamlar kamu vicdanında, idam edilen kişiye karşı sempati oluşturuyor ve kişi meşhur oluyordu. Münafıklara böyle bir imkân vermiyor, kendi ecelleri ile ölümlerine kadar, onlara karşı izolasyon (onlardan uzak durma) politikası takip ediyordu. Öldükleri zaman da cenaze namazlarını kılıyordu. 84. ayetle artık münafıkların da cenaze namazlarının kılınması yasaklandı.

Medine Devleti münafıkları idam etmiyordu. İdam etmeyince bu kişilerin çocukları, akrabaları duygusal bağlardan dolayı devlete isyana sürüklenmiyor, çok iyi Müslümanlar oluyorlardı. Öyle ki, kendi babalarını kendileri kınıyorlardı.

83. ayette de artık bir daha münafıklara savaşa katılma izni verilmeyecekti. Savaşmaktan toptan muaf tutulacaklardı. Münafığı tespit için önce mazeret araştırması. Mazereti yalan ise münafığın tespiti. Bundan sonra halkın bunu bilmesi. Ve savaştan muaf tutulmaları ne kadar ince bir siyaset idi. Özetleyecek olursak;

1- Dış saldırı ihtimali halinde seferberlik ilânı.

2- Askere alma işlemlerinde herkesin çağırılması. Askere gitmek istemeyenlerin mazeretlerinin yazılı olarak alınması. Ve mazeretin araştırılması.

3- Mazereti yalan çıkanların münafık olarak tescili.

4- Münafıkların devlet sırrı olarak saklanması ve öldükleri zaman cenaze namazlarının kılınmaması.

Böylece münafığın akrabaları gücendirilmeden, münafıklar kendi normal ecelleri ile ölmüş olacaklar ve toplum gittikçe iyileştirilmiş olacaktır. Cenaze namazları kılınmamakla da herkes kendisinin münafık olup olmadığmdan endişe duyarak, münafıklıktan kaçınacak, iyi bir müslüman olmaya çalışacaktır. Cenaze namazlarının kılınmaması bu faydayı sağlamaya yöneliktir. Her fırsatta dış düşmanlarla işbirliği yapan, içeride fesat çıkaran insanlar dahi, böylesi insani bir yöntemle tereyağından kıl çeker gibi izole edilmekte ve akrabalarına devlete düşmanlık yolu açılmamaktadır.

Tevbe 91 ve 92'de, seferberlik halinde askere alınmaması gerekli olan kriterler bildiriliyor. Bunlar iyi insanlardır, lâkin askere alınmamaları gerekir.

Tevbe 93'de bildirildiği gibi, bazı zenginler canları ile savaşa gitmek istemezlerse, bunlar mallarını korumak için gerekirse düşmanlarla gizli anlaşmalar yaparak, düşman ordularının memleketi işgalini teşvik edebilmektedirler. Lâkin çıkacak bir savaşta kendi canlarının da zarar göreceğini bilirlerse, bunu yapmaktan uzak kalırlar. Bütün zenginler için değil, bazı zenginler için bu ifadeler geçerlidir.

Tevbe 102'de bazı müslümanların da askere alınmaktan kaytarmak için mazeret uydurdukları, lâkin ordunun Tebük'ten geri dönüşünde bunu itiraf ettikleri anlaşılmaktadır. Bunların ufak tefek mazeretleri var, lâkin bu mazeretlerini büyütmüşlerdir. Bunlar umulur ki, af edilir. Bunlar kendi istekleri ile sadaka vermek istemişler, sadakaları kabul edilmiştir.

Tevbe 106'da, Kab b. Malik ve birkaç kişi, hiçbir mazeretleri olmadığı halde, seferberlik emrini yerine getirmemişler, orduya iştirak etmemişlerdi. Bu durumu da açıkça ordunun dönüşünde itiraf ettiler. Bu kişilere: "İNSANLARLA KONUŞMAMA CEZASI VERİLDİ", kimse bu kişilerle konuşmuyordu. 118. ayette bu kişiler af edildi. Rivayete göre ceza 52 gün sürmüştü.

107, 108, 109, 110. ayetlerde, bir hükümet darbesinin önlenmesine şahit oluyoruz. O zamanda mescitler, hükümet binası gibi kullanılıyordu. Ordu Tebük'e doğru yola çıktıktan sonra, Medine'deki münafıklar, Medine'nin banliyösünde bir mescit inşa ettiler. Hesaplarına göre Ordu, Roma karşısında yenilecek, yolda Allah Rasûlü'ne suikast yapılacak ve ordunun bir kısmının geri dönüşünde, münafıkların reisi bu mescitte başkan olarak ilân edilecekti. 107. ayeti, Tevbe Suresinin tamamını düşünürseniz bunu anlarsınız. Nitekim bu hesaplar, asırlardır yapılagelerek idare münafıkların eline geçmiştir. Halk ta seve seve idareyi onlara vermiştir. (Plâna bakınız).

1- Karşı bir devleti kışkırtmak. Ülkeyi savaşa mecbur bırakmak.

2- Savaşta iki gruba ayrılmak. Bir grubu ordu içinde, bir grubu halk içinde; aynı plân doğrultusunda çalışma yapmak.

3- Devletin ordusu savaşta mağlûb olunca, halkın içindeki mü-

nafık grup, ordunun içindeki münafık birini veya sivil birini devlet başkanı olarak ilân etmek. Asırlardır Müslümanların yaşadığı ülkelerde münafıkların oyunu böyle olagelmiştir.

Baştan da söylediğimiz gibi, Tevbe Suresi'ni bilmeyen bir subay, asla kurmay subay olamaz. (Çin-Japon savaşı sırasında Mao aynı münafık politikayı izlemiştir). Tevbe 108 ile bu kişilerin her türlü hâli hesap ederek, şayet ordu mağlûb olmazsa, bu takdirde ne iyilikler yaptıklarını söyleyeceklerdir. Onların mescitlerinde ebediyyen namaz kılmak yasaklanmıştır.

Tevbe 120 ile de artık sadece şehirlerde oturanlar değil, köylerde oturanlar (bedeviler de), savunma işine iştirak etmeleri bildirilmektedir. Tevbe 122 ile savunma hizmetlerine bir istisna getiriliyor. İlgili beldedeki yeteri kadar kamu görevlisi, öğretmen, yargıç vs. kişiler, genel plânlamaya göre askere alınmayacak, bunlar normal çalışmalarını savaş zamanında dahi sürdüreceklerdir.

Tevbe 123'deki kâfirler lafzından şunu anlamalısınız ki, o günkü devirde, o günkü şartlar taşıyan kâfirlerdir. Yani savaşı başlatmış olan kâfirlerdir. Yoksa İslâmiyet'te hiçbir insan; inanç müşriği, inanç kâfiri olduğu için, inanç münafığı olduğu için katledilmez. Ancak yasal savaş hâli varsa, savaş hukukunun gereği yapılacaktır.

Tevbe Suresi 128'de ne denilmektedir? Elbetteki Allah Rasûlü, askerlerin savaşta sıkıntıya uğramasından üzülüyordu. Lâkin ne yapabilirdi ki? Temel insani hakları çiğneyen onlar, savaşı başlatan onlar, insanlara zulüm yapan onlar. Eğer bunlara bir son verilmezse, iyi insanların kaçıp gidecekleri bir başka dünya da mevcut değildi. Ya savaşacaklar, ya da ezileceklerdi.

Tevbe 129 ile şu mesaj veriliyor: "Eğer bütün müslümanlar, iyi bir medeniyet kurmak için Rasûle yardım etmezlerse, Allah Rasûlü tek başına hayatı yaşamaya devam edecek ve Allah'ın bütün nehiylerini terketmiş, bütün emirlerini yapmaya çalışmış bir insan olarak, tek başına Kur'anî yürüyüşüne devam edecek, başına gelenlere katlanarak yaşayacaktır. Hükümler Allah'tan geliyordu. Hükümlere uyanlar Allah'a, uymayanlar yine Allah'a karşı mükellef idiler. Rasûl sadece bir tebliğci idi.

TEVBE - NÜZÛL SEBEBLERİ

(DEVLET KURULALI 9 YIL OLDU)

25. ANT OLSUN Allah birçok yerde

ve

Huneyn savaşı gününde size yardım etmiştir.

Hani çokluğunuz size kendinizi beğendirmiş fakat *(bu çokluk)*

size hiçbir yarar sağlamamış,

yeryüzü bütün genişliğine rağmen size dar gelmişti.

Nihayet *(bozularak)* gerisin geriye dönüp kaçmıştınız.

Tevbe 25 Nüzûl Sebebi: Huneyn günü birisi: "Bugün sayımızın azlığından dolayı yenilmeyiz" demişti. Onikibin kişiydiler. Bu söz Rasûl'e çok ağır geldi. Bu ayet nâzil oldu.

28. EY İMAN EDENLER!

Müşrikler *(saldırganlar/teröristler)* ancak bir pislikten ibarettir.

Artık bu yıllarından sonra Mescid-i Haram'a yaklaşmasınlar.

Eğer yoksulluktan *(ticaretinizin eksilmesinden)* korkarsanız,

Allah dilerse lütfuyla sizi zengin kılar.

Şüphesiz Allah bilen ve doğru hüküm/karar verendir.

Tevbe 28 Nüzûl Sebebi: Müşrikler Kâbe'ye gelirken beraberlerinde gıda maddeleri getirip satarlardı: "Gıda maddelerini, ihtiyaç duyduğumuz malları bize kim getirecek?" demeleri üzerine ayet nâzil oldu.

Müşrikler uzaklaştıktan sonra, Allah bol yağmur verdi. Toprak verimli oldu. Her türlü bitki, hayır, bereket çoğaldı.

43. ALLAH seni affetsin!
Doğru söyleyenler sana iyice belli olup
yalancıları bilinceye kadar beklemeden niçin onlara
izin verdin?

Tevbe 43: Bu ayetin önceki 41, 42 ve 44, 45 incelendiği zaman, sebebi nüzûlu ortaya çıkıyor. 46, 47, 49, 50, 51.

Nüzûl Sebebi: Tebük gazvesinde gün sıcaktı. Meyveler olgunlaşmıştı. Mazeretleri olmadığı halde varmış gibi gösterenlere, Rasûl; savaştan geri kalmak isteklerine: "Evet" dedi ve Rasûl kınandı.

74. Bir şey söylemediklerine dair Allah'a yemin ediyorlar.
Halbuki *(Rasûl ve Müminleri Medine'den süreceklerine dair)*
o sözü söylediler ve
müslüman olduktan sonra inkâr ettiler.
Ayrıca başaramadıkları şeye *(Rasûl'ü öldürmeye)* de
yeltendiler.
Sırf Allah ve Rasûlü kendi lütfu ile onları zengin kıldığı için
intikam almaya kalktılar.
Eğer tövbe ederlerse kendileri için hayırlı olur.
Şayet yüz çevirirlerse Allah onları dünyada
ve
ahirette çok acıklı bir azaba uğratacaktır.
Artık onlar için yeryüzünde ne bir dost ne de bir yardımcı
vardır.

Tevbe 74 Nüzûl Sebebi: Rasûl, Tebük'e varmak istediği bir sırada; münafıklardan bir grup önde ilerliyordu. Aralarında: "Bu adam, Bizans'ın saraylarını fethedip, kalelerini istilâ mı etmek istiyor?

Heyhat! Heyhat!" diyorlardı. Ashabı kastederek: "Bunlar gibi aç gözlü, yalancı, korkak kimse görmedim" demişlerdi. Durum Rasûlullah'a bildirildi. Grubu durdurdu. Onlar da: "Biz sadece eğlenip oynuyorduk" dediler. Ayet nâzil oldu.

Geceleyin yolda Rasûl'ü öldürmeye kalkan onbeş kişi hakkında nâzil oldu. Sahabe bunların öldürülmelerini teklif etti. Rasûl: "Böyle bir şeyi asla yapamam. Çünkü Arapların aralarında, Muhammed bir toplulukla beraber savaştı. Fakat Allah onu, onlar sayesinde muzaffer kılınca onları öldürmeye kalkıştı diye, konuşmalarını istemem" dedi.

79. SADAKALAR *(sosyal yardımlar)* hususunda gönüllü bağışta
bulunan müminlerle,
güçlerinin yettiğinden başkasını bulamayanları çekiştirip
onlarla alay edenler var ya;
işte Allah asıl onları küçük düşürmüştür.
Onlar için çok acıklı bir azap vardır.

Tevbe 79 Nüzûl Sebebi: Abdurrahman bin Avf için: "Vallahi o gösteriş için vermiştir. Yüce Allah'ın rızasını kazanmayı asla kastetmemiştir" diyorlardı. Az sadaka vereni görünce de: "Allah-u Teâlâ'nın bu sadakaya ihtiyacı yoktur" diye münafıklar konuşuyorlardı. Ayet nâzil oldu. (Esbab-ı Nüzûl, Fecr Yayınevi, Sh. 211, 1986 Baskısı)

84. Onlardan ölen hiçbirine asla namaz kılma
ve
kabrinin başında durma!
Çünkü onlar Allah'ı ve Rasûlünü inkâr ettiler
ve
fasık olarak öldüler.

Tevbe 84 Nüzûl Sebebi: Abdullah b. Ubey bin Selül öldüğü

zaman, oğlu Abdullah gelerek, babasını kefenlemek için Rasûl'den gömleğini istemişti. Verdi, namaz kılmasını istedi. Rasûl namaz için kalktığı sırada, Ömer: "Ey Allah'ın Elçisi! Rabbin münafıklar için namaz kılmanı yasaklamış iken, onun için namaz mı kılacaksın" dedi. Rasûl ise: 'Yüce Allah, Ey Muhammed, onların bağışlanmasını ister dile, ister dileme birdir. Onlar için 70 defa bağışlanma dilesen bile, Allah onları bağışlamayacaktır, diye buyurmak Suretiyle beni bu konuda muhayyer bıraktı. O halde ben de yetmişten fazla bağışlanma dileyeceğim" buyurdu. Ömer: "İyi ama o münafığın biridir" dedi. Fakat Rasûl namazı kıldı. Ayet nâzil oldu. Ayet nâzil olunca, bundan sonra hiçbir münafığın namazını kılmadı.

107. BİR DE zararlı faaliyetlerde bulunmak,
küfre yardım etmek,
müminler arasına ayrılık sokmak için ve öteden beri,
Allah ve Rasûlüne karşı savaşanlara üs/karargâh olsun diye,
bir mescit yapanlar vardır.
Bunlar; "Bizim iyilikten başka hiçbir kastımız yok" diye de
mutlaka yemin ederler.
Ama Allah şâhitlik eder ki, bunlar mutlaka yalancıdırlar.

108. Onun içinde asla namaz kılma!
Daha ilk günden temeli takva üzerine kurulan
(Allah'a karşı gelmekten sakınılan) mescit içinde namaz kılmana
elbette daha lâyıktır.
Orada temizlenmeyi seven adamlar vardır.
Allah da temizlenenleri sever.

109. Binâsını takva (*Allah'a karşı gelmekten sakınmak)*
ve
O'nun rızasını kazanmak temeli üzerine kuran kimse mi
daha hayırlıdır yoksa binasını çökmeye yüz tutmuş

bir uçurumun kenarına kurup onunla birlikte
kendisi de cehennem ateşine yuvarlanan kimse mi?
Allah zalimler topluluğunu doğru yola iletmez.

110. Kurmuş oldukları binaları *(Mescid-i Dırar:*
Müminlere zarar vermek için açtıkları mescit)
kalpleri/düşünceleri/duyguları değişmedikçe yüreklerinde
sürekli bir kuşku olarak kalmaya devam edecektir.
Allah bilen ve doğru hüküm/karar verendir.

Tevbe 107-110 Nüzûl Sebebi: Mescid-i Dırar yapıldığı sırada, Amir'i oraya imam yapmak istiyorlardı. Amir ise; "Kendi mescidinizi inşa edin. Gücünüz yettiği kadar silah toplayın, kuvvet toplayın. Ben Rum Kayserine gidip Muhammed ve Ashabını Medine'den çıkarmak için Rum ordusunu getireceğim" demişti. Ve Medine'den çıkıp gitmişti. Terketmişti. Mescid tamamlandığı sırada, Tebük Seferi için hazırlıklar yapılıyordu. Münafıklar gelerek: "Ey Allah'ın Elçisi! Biz hastalıklı, ihtiyaç sahibi kimselere, yağmurlu günde namaz kılmaları için bir mescid inşa ettik. Vallahi biz bu mescidi insanlara yararlı olsun diye inşa etmek istedik. Mescidlerimize gelip orada namaz kıldırmanı, hayır duada bulunmanı arzu ediyoruz" dediler. Gâyeleri mescide meşruluk kazandırmak idi.

Rasûl; "Ben sefere çıkmak üzereyim. İnşallah dönersek, gelip orada size namaz kıldırırım" buyurdu. Tebük'ten dönerken Medine'ye bir saat kala ayetler nâzil oldu. Rasûl bazı kimselere: "Ehli zalim olan bu mescide gidin ve onu yıkıp-yakın" diye emir verdi. Ashab emri derhal yerine getirdiler. Bu olay Medine'ye dönmeden evvel vuku bulmuştu.

111. ŞÜPHESİZ ALLAH müminlerden canlarını
ve
mallarını kendilerine vereceği
cennet karşılığında satın almıştır.

Artık onlar;
Allah izin verdiği için saldırganlara karşı
savaşırlar,
öldürürler ve ölürler.
Allah bunu Tevrat'ta, İncil'de ve Kur'an'da kesin olarak
vadetmiştir.
Kimdir sözünü Allah'tan daha iyi yerine getiren?
O hâlde yapmış olduğunuz bu alışverişten dolayı sevinin.
İşte asıl büyük başarı budur!

Tevbe 111 Nüzûl Sebebi: Abdullah bin Revaha, Rasûl'e: "Ey Allah'ın Elçisi, Rabbin ve kendin için dilediğin şartı koş" demişti. Rasûl de: "Rabbim için sadece O'na kulluk etmeyi, O'na hiçbir şeyi ortak koşmamanızı şart koşuyorum" buyurdu. Ensâr: "Peki bütün bunları yaptığımız takdirde, bize karşılık olarak ne verecek" diye sordu. Rasûl de: "Cennet" diye karşılık verdi. Ensâr: "Bu kârlı bir alışveriş. O halde ne bozar, ne de bozulmasını isteriz" diye sevinçle haykırdılar.

113. CEHENNEM EHLİ oldukları kendilerine kesin olarak
belli olduktan sonra -yakınları da olsalar-
Allah'a ortak koşanlar için af dilemek ne Nebi'ye yaraşır,
ne de Müminlere!

122. *(NE VAR Kİ)* Müminlerin hepsi
toptan seferber olacak/savaşacak değillerdir.
Öyleyse onların her kesiminden bilim adamları;
din konusunda köklü,
derin bilgi[*] *(fıkıh ilmi)* sahibi olmak
ve

(savaşanlar cepheden) dönünceye kadar kavimlerini
uyarmak için geride kalsınlar *(cepheye gitmesinler).*
Umulur ki sakınırlar/korunurlar!

[*] Fıkıh: Kur'an + Sünnet (Kur'an'ın tatbikatı) + Zamanın bilimleri + İçtihatlar + Evrensel Medeniyet'in oluşum aşamaları.

Tevbe 122 Nüzûl Sebebi: Müminler Cihad hususunda çok hırslıydılar. Rasûlullah bir seriyye gönderdiği zaman bu müminlerin çoğu seriyye ile birlikte çıkar; dolayısıyla Rasûlullah'ı Medine'de çok az kimse ile bırakırlardı. Bu ayet nâzil oldu.

YÜZONDÖRDÜNCÜ İNEN SURE:

NASR SURESİ

(HİCRÎ 10. YİL)

Mekke beldesinde; insan haklarını tanımaz cahil kişilerin saldırıları, Peygamberimiz'i öz vatanından ayrılmak zorunda bırakmış ve bu olayların yol açtığı savaş hâli, zincirleme reaksiyonlar ile on yıl sürmüştü.

Arapların kendi aralarındaki kavgadan yararlanarak, Arap topraklarını istila etmek isteyen Bizans kuvvetleri püskürtülmüş, İran kuvvetleri engellenmişti.

Çağın iki süper gücü, Bizans ve İran'ın bu perişanlığı araplar nezdinde, milli birlik ve beraberlik hissini uyandırmış, bu milli duygular İslâmiyet'in evrensel mesajı ile başka ırklara zarar vermeyecek şekilde nötralize edilmişti.

İnançlar manâsında olan din; sempati ile kitleler nezdinde benimseniyor, bâtıl ve cahil inançlar yıkılıyordu. Bu konudaki din çerçevesinde hiçbir kimseye baskı yapılmıyor. Zorlama ile din kabul ettirilmiyordu.

Hukuk Rejimi manâsında olan Din ise, kurulmuştu. Temel insan hakları, vecibeleri, hürriyetler; bütün insanlar için adaletle uygulanıyordu. Böyle bir hukuk ortamında, haklar ve hürriyetler rejiminde insanlar mutluluk hissediyordu. Bu mutluluk ortamı; insanların seve seve, sempati ile inanç manâsında olan Allah'ın Dini'ne YAŞAYAN SÜNNET sünnetini kolaylaştırmış ve kitleler akın akın bu Dine giriyorlardı.

NASR SURESİ

İniş Sırası: 114 • Mushaf Sırası: 110 • Medeni Sure • 3 Ayettir

Rahman ve Rahim Allah'ın adıyla

1. ALLAH'ın yardımı[*]
ve
fetih[**] geldiğinde
ve

2. insanların kitleler hâlinde
Allah'ın dinine girdiğini gördüğünde;

3. Rabbine hamd ile
(yaptığı herşeyi yerli yerince güzel yapan olarak)
tesbihte bulun
ve
O'ndan mağfiret/bağışlanma dile!
Çünkü O,
tüm içten tövbeleri/bağışlanma dileklerini kabul edendir.

[*] Allah'ın Yardımı: Allah'ın başkalarının da hak ve özgürlüklerine riayet ederek kimseye saldırmadıkları halde, saldırıya uğrayanlara yol göstermesi ve tüm barış yollarının tükenmesi üzerine; saldırganlara karşı garantili bir zafer sözü vermesi...

[**] Fetih: İnsan hak ve özgürlüklerini ihlâl ederek, Müminlerin ve Elçi'nin konuşmasını yasaklayıp öldürmeye çalışan saldırgan, terörist müşriklerin merkezi; Mekke'nin fethi…

Nasr Suresi böylece hitap ediyor ve bu Sure'den sonra vahiy gelmiyordu. Kur'an'ın inişi, 23 yıllık bir süreç içinde tamamlanmış oluyordu. Peygamberimiz az bir zaman sonra vefat etmişti.

Geride bir hukuk düzeni, bir din, bir vatan, bir medeniyet, onbinlerce arkadaş bırakmıştı. Arkadaşları düzeni devam ettirdiler. Otuz yıl içinde bu yeni dünya düzeni İspanya'dan Çin'e kadar yayıldı.

Dünya'nın -Amerika hariç- her tarafına bu din, bu düzen; Allah Rasûlü'nün arkadaşları tarafından götürüldü. Sahabeler yıldızlar gibi ışık saçtılar.[*]

[*] Sahabelerin vefatından sonra, bu yüce mirasa bakınız ne yapıldı. Bir yalan uyduruldu. Güyâ İslâm'ı sûfiler yaymış. Hayır bu büyük bir yalan. İslâm'ı sûfiler yaymadı, İslâm'ı Sahabiler yaydı. Sûfilerin çoğu; "Din'e karşı, yeni bir Din"i İslâm adına yaydılar. Evet sûfiler de bir Din yaymıştı. **Lâkin yaydıkları bu Din kuzu postundaki kurt gibi, İslâm postundaki Tasavvuf dini idi**. Ve bu: "Tasavvuf Dini"ni İslâm Dini sanan kitleler, ne yazık ki; 12 asırdır İslâm dışı bir dinin mensupları olarak yaşayageldiler. Kutbu'l-Aktab'lar, Gavs'lar, üçler, yediler, kırklar, üçyüzler, üçbinler, onbinler şeklinde örgütlenerek, gizli bâtıni istihbarat örgütleri gibi çalıştılar. İslâm'ın her mirasını kendilerince yorumladılar. Ve bugünlere Peygamberimizin zamanındaki Dini değil, karmaşık bir dini taşıdılar.

KUR'AN KİMİN KİTABI?

İkinci Dünya Savaşı'nı ele alalım. Bu olay MS. 3400 yılında nasıl okunur. Bunun nasıl okunacağını düşünürsek, bize de öyle gelebilir olduğunu ispatlamış oluruz.

1. Yol: İkinci Dünya Savaşı'ndaki bir olayı bir kişi görmüştür. Bunu bir başkasına anlatır, yazar. Böylece aktarılır. Bunlar küçük küçük olaylardır. Bunlara ahad haberler denir. Geniş bir itibar görmezler.

2. Yol: Olayı birkaç kişi görmüştür. Sonra halk kitlelerine yayılarak meşhur olmuştur. Hitler'in intiharı gibi. Bunlara meşhur haberler denir. %100 kesin olmamakla birlikte itimat edilir. İtimat etmeyene bir şey denmez.

3. Yol: "II. Dünya Savaşı'nda Almanlar Yenildi" gibi. Olayı milyonlarca insan görmüştür. Bu haber mütevatir haber özelliğini taşır. Bunu inkâr edene, 'gerçeği örten' yani "kâfir" denilir. Olay, çağı etkilemiştir. Olay, bütün ülkeleri etkilemiştir. Böylesi etkileşim alanı yaygın bir haber, nesilden nesile anlatılmış, anlatıla anlatıla, yazıla yazıla MS. 3400 yılına kadar intikâl etmiştir.

Kur'an'ın 14 asır önce çağı etkilemiş olduğunu nereden anlıyoruz. Milyonlarca cami var, milyonlarca anıt var. Bir milyar civarında birbirinin aynısı Kitap (Kur'an) var. Bütün bunlar, birkaç yılda yapılmadığına göre, kökü 14 asır öncesindeki etkileşime dayanıyor demektir. Bu etkileşimin dalgaları nesilden nesile aktarılarak günümüze gelmiştir. Bu gelişe, tevatüren geliş adı verilir. Öyleyse Kur'an mütevatir bir haberdir. İnkâr eden, gerçeği örtmüş (kâfir) sayılır.

Ezan da böyle, asırlardır camilerden okuna okuna bugünlere gelmiştir. Yeri gelmişken Namazı da aynı şekilde değerlendirebiliriz.

Kur'an'da 114 Sûre (bölüm, kat) vardır. Bir kelime dahi noksan olmadan günümüze gelmiştir. Bir Sûre'nin içindeki ayetlerin yerlerinin değiştirilmesi asla caiz değildir. Bir Sûre içindeki ayetlerden bazıları

Medine'de gelmiş olsa, bazıları Mekke'de gelmiş olsa dahi, Sûrenin içindeki ayet tertibini değiştirmek asla caiz değildir. Ancak Sûre Sûre tefsir yapmak caizdir.

Bir Ayeti, Hadisi duvarlara yazmak caiz değildir. Zira okuyanların bütünden kopuk yanlış anlayışlara kapılmasına yol açar. Bir Ayeti, Hadisi takvimlere yazmak yine aynı sebeblerden caiz değildir.

Müseylime, İslâm topraklarının yarısını istiyordu. Müseylimenin mürtedliğinin ne manâya geldiği konusunda geniş bilgi için bkz. Prof. M. Hamidullah, İslâm Peygamberi, İrfan Yayınevi, Cilt: I, Sh. 273-274.

MÜRTED

İnsanlar inançlarını söyleyebilir. İnançlarından dönebilir. İslâm Medeniyeti'nde hiçbir insan müslüman iken kâfir, kâfir iken müslüman olduğundan dolayı öldürülmez. İnançlarından dönme ahlâkî bir olaydır. Ahlâkî olayların dünyada müeyyidesi yoktur. Müeyyideleri Ahirette olur.

Kur'an-ı Kerim'de inançlarından dönenler öldürülür mealinde bir tek hitap yoktur. Devlet düzeni ile ilgili tarihi uygulamalar bazı kişiler tarafından yanlış yorumlanarak, günümüzde sansasyon oluşturulmaktadır.

Eğer bir ülke saldırırsa bu saldıran ülkede; Allah'ın Din'i (yani hukuk düzeni) kuruluncaya kadar savaş devam eder. Zira saldırıyı onlar başlattı. Saldırıyı başlatanlar başka taraf olmadıkça, müslümanlar hiçbir zaman bir başkasına inançlarından dolayı saldıramazlar.

Kendilerine saldırı olmadıkça, Din için saldıramazlar.

Kendilerine saldırı (fiili, silahlı saldırı) olursa, saldırgan tarafın tüm askeri güçleri çökertilinceye kadar savaşırlar.. Saldırgan ülkede, bir hukuk düzeni (Din) hâkim olunca geri dönerler.

Dünya kamuoyunda, insanlık vicdanında bir şey haklı olarak görülüyorsa, bilinmeli ki; bu haklılık insan fıtratından yükselen seslerdir. İslâm ise fıtrat dinidir. İslâm'ın her uygulaması, uygulamayı gören insanların fıtratlarına, vicdanlarına, akıllarına uygun gelmiştir. Yeter ki, gerçekler çarptırılmasın...

EVREN

Göklerin yanında Dünya, çöle atılmış bir futbol topuna benzer. Arş'ın yanında gökler ise, çöle atılmış bir futbol topuna benzer.

Misâllere dayanarak göklerin çapını, misallere dayanarak arşın çapını hesaplamaya çalışınız. Bu kadar büyük bir çapa sahip olan Arş'a ulaşmak için, trilyonlarca üstü trilyonlarca ışık yılı yol katetmeniz gerekebilir. Bu misalleri düşünerek, Allah'ın yarattığı bu varlıklara bakarak, Allah'ın azametini ve mülkünü tefekkür edebilir- siniz.

Işık saniyede 300.000 km. yol alır. Işık hızı ile giden bir füzeye bindiniz diyelim. Harekete geçtiniz. Bir yıl, bin yıl, milyon yıl, milyar yıl, trilyon yıl, trilyon üstü trilyon yıl gittiniz ve Arş'a ulaştınız diyelim. Arş'ın üzerindeki Sidretü'l-Münteha, yaratılmışlar âleminin son noktasıdır. Bundan sonra zaman ve mekan kalkar. Allah'ın zaman ve mekandan münezzeh olması bu demektir.

Allah şah damarınızdan yakındır, ifadesine gelecek olursak; bu yakınlık insanların ölçüsüne göre değildir. Allah'ın ölçüsüne göre yakınlıktır. Allah'a göre trilyon üstü trilyon ışık yılı kilometre mesafesi dahi yakın mesafe demektir. Zira Allah herşeyi görür. Arşın fevkinden herşeyi görür. Herşeyi gördüğü için, her mesafe Allah'a göre yakındır. Allah herşeyi işitir. Herşeyi işittiği için, her mesafe Allah'a göre yakın demektir.

Madde bir boşluklar, atomlar ve elektronlar âleminden ibarettir. X ışınları vücuttan nasıl geçerek röntgen çeki-liyor. X ışınları kemiklerin arasındaki boşluklardan geçiyor. Bir misal verecek olursak; atom büyüklüğü bir futbol topu kadar olsun. En yakın elektron futbol topundan 18 km. ileride döner. Elektronun büyüklüğü ise bir yumruk kadar olur. 18 km. boşluk neden görünmez? Zira elektron saniyede 300.000 km hızla döner. Bu dönüşten dolayı boşluklar görünmez. Araya el girmez. Ancak araya X ışını girerek karşı tarafa geçer. Atom bombası ise atomun parçalanarak, aradaki enerjinin açığa çıkması prensibi ile oluşmuştur. Allah'a göre, dönme hızından dolayı boşlukların görünmemesi söz konusu değildir. Allah herşeyi atomuyla, elektronuyla, boşluğuyla görür. Herşeyi işitir. Herşeyi görmesi ve işitmesi; Allah'ın insanın şahdamarında, gönlünün içinde, Dünyanın içinde, kâinatın içinde, Arş'ın içinde olması değildir. Allah tüm yaratılmışların dışındadır. Arş'ın fevkindedir. Arş'ın fevkinden sonra zaman ve

mekan yoktur. Zaman ve mekandan münezzehtir.

Bazıları Allah ne Dünya'nın içinde, ne de dışında diyerek, bâtıl bir kelam ortaya atmışlardır. Böyle şey olmaz. Hem Hadis-i Şerife, hem Kur'an'a, hem de mantığa aykırıdır, böyle bir anlayış. Var olan bir şey, bir mekânın ya içinde olur, ya dışında. Dünyanın içinde değilse dışında olur.

Allah'ın Vacibu'l-Vücud olduğuna inanılması gerektiğine göre; ne Dünya'nın dışında, ne de içinde anlayışı bâtıl bir anlayış olur.

Arş'tan sonra zaman ve mekan kalktığına göre, yaratılmışlar âleminin son noktası Sidre olduğuna göre, Allah; "Arş'ın fevkindedir (yükseğindedir)" inancı ile, Allah zamandan ve mekandan münezzeh tutulmuş olur. Böylece Kur'an, Hadis, Akıl ve Kalb (gönül) aynı istikâmette birbirine parelel olur.

Nitekim rüyada gerçekleşen Miraç olayında. Peygamberimiz Muhammed as., Allah'a daha yakın bir mesafeden emir almak üzere, götürülmüş Sidretü'l-Münteha'da Cebrail (as): "Bir adım daha ileri atamam diyerek" kalmıştır. Bu da gösteriyor ki; Allah (cc); insanın, maddenin, Dünyanın, Kâinatın, Arş'ın içinde değil bilâkis dışındadır. Arş'tan sonra ise zaman ve mekan yoktur. Bu sebeble zamandan ve mekandan münezzehtir.

İniş Sebeblerine baktığımız zaman, birkaç cahil (müşrik): "Kâbe'nin örtüsünün altına girelim de konuşalım. Burada (açıkta) Allah bizi duyar, görür" diye konuşmuşlardı. Bu cahillerin anlaması için: "Allah şah damarınızdan yakındır". Nerede olursanız olun, görür ve duyar anlamında mecazi bir ibare ile ayet inmiştir. Kur'an'ın diğer ayetlerini görmezlikten gelen, Kur'an'da çelişki olmayacağını bilmeyen kişiler bu tip mecazi ifadelerden hareketle sapıtmışlardır. Öyle ki, Allah'ı insanın içine, şahdamarının içine kadar koymaya yeltenmişlerdir. Hiç düşünmediler ki; Musa, Allah'ı görmek istediğinde: "Ya Musa, sen Beni göremezsin. Dağa bak! Dağ yerinde durabilirse, sen de görebilirsin" buyurulmuştur. Allah dağa tecellî edince (görününce), dağ parçalandı. Musa (as) baygın düştü. Koskoca dağın görmeye tahammül edemediği Allah'ı, getirip insan damarının içine koymanın hangi edeple ilgisi kalır?

Dünya hayatında hiç kimse Allah'ı göremez.

Cennette ise; Allah'ın dilediği zamanlarda, mü'minler Rabblerine bakacaklardır. Yani, Allah'a bakacaklardır. Bu bakış esnasında arada Allah'ın kibriya ridası (nurdan bir perde) olmak şartıyla bakacaklardır. Ancak insan hafsalası, hayali, bakmasına rağmen hiçbir zaman Allah'ı hiçbir Sûret ve şekilde kavrayamayacaktır. Zira Yaratanı; yaratılmış beyinlerin, tahayyül etmesi söz konusu olamaz. İnsan beyninin gücünün sınırı buraya kadardır. Beyninin sınırlı olduğunu kabul edenler, kolayca Allah'a kul (teslimiyet) olurlar. Beyninin sınırlı olduğunu kabul etmeyenler ise kendi beyinlerini ilâhlaştırmış olurlar. Böylece ikinci bir İlâh varmış sanarlar. Allah'a ortaklık iddia etmiş olurlar. Bunlara müşrik denilir. Müşriklerin ahirette affı söz konusu değildir.

ALLAH'IN NE OLMADIĞINI KOLAYCA ANLAYABİLİRİZ. Buna tenzih denilir. Allah akla gelen hiçbirşey değildir.

ALLAH'IN NE OLDUĞUNU ise; Ancak Kur'an ve Mütevatir Hadislerde/Haberlerde bildirildiği kadar biliriz. İman ederiz. Bunun bir karış ötesine geçemeyiz.

Bir kişi düşünün. Evinize geliyor. Ev benim diyor. Size ait herşey benim diyor. Adetâ siz yoksunuz. Ben senin yerine varım diyor. Dediğinize yanlış diyor. Yaptıklarından pişmanlık duymuyor. Sonsuz yaşasanız, size sonsuza kadar böylece davranıyor. Siz olsanız o kişiyi ne yaparsınız?..

İmam-ı Maturudî, Tevhid adlı kitabında; küfrün, şirkin, münafıklığın, ebedî, sonsuz bir mezhep (düşünce, inanç, anlayış, iddia, sanı, kabul) olarak bu kişilerde yer ettiğini yazıyor. Ölmeden evvel tövbe etmezlerse, artık zihinlerinde ebedî bir mezheb olarak yerleşiyor. Bunlar ne kadar azap çekerse çeksin, azap kaldırılınca, yine iddialarında haklı olduklarına inanıyorlar. Küfür, şirk, münafıkça inançlardan bir türlü vazgeçmiyorlar. Kezâ bu kişiler cennete alınsa ne olacak? Azap kaldırılınca, yine isyana, yine küfre, şirke, münafıklığa dönecekler. Bu halleri ile cennette kalmaları elbette mümkün değildir. Nereden bakarsanız bakınız kâfir, müşrik ve münafık olarak ölenlerin yerlerinin sonsuz cehennem olduğu ve burada sonsuz, müebbet, alevli azap içinde ne ölü, ne yaşar vaziyette kalacakları anlaşılmış oluyor.

Allah bunların hallerine üzülmez mi? Bir anne üzülüyor da bir anneden daha merhametli Allah üzülmez mi?

Hayır! Allah üzülmez. Zira Allah'ın üzülmek diye bir sıfatı yoktur. Allah es-Selâm'dır. Selâmette'dir. Emniyette'dir. Üzülmek noksan bir sıfattır. Allah noksanlıklardan tenzih edilir. Üstelik azaptan her ne zaman çıkarlarsa; Allah'a isyan eden, şirk koşan, münafıklık yapan beyinleri, Allah neden cehennemden çıkarsın?

Allah kimseyi zorla küfre, şirke, münafıklığa itmedi. Kendileri hür iradeye sahiptir. Hür iradelerini özgürce kullanıyorlar.

ŞİRK?

Şirk: Allah'ın isimlerinin fonksiyonlarını ve Allah'ın fiillerini bir kula vermek; Allah'ın zatında, isimlerinde, sıfatlarında, fiillerinde, kudretinde iradesinde, haklarında ortaklık iddia etmektir.

İNSANI ŞİRKE GÖTÜREN DÜŞÜNCELERE ÖRNEKLER

Peygamber dahi olsa, ceseden ölmüş birisinin, Dünya'daki olayları görür olduğunu, Dünya'daki konuşmaları işitir olduğunu zannetmek. (Allah'ın Basîr ve Sem'i sıfatlarına ortaklık iddiası).

Ölmüş insanları yardıma çağırmak. Nazar boncuğundan, ölülerden yardım beklemek.

Allah'a ruh demek.

Geleceği tahmin değil, bildiğini iddia etmek.

Şeyhin her duasının kabul olacağını iddia etmek.

Kerâmet göstereceğini ileri sürmek.

Allah'ın kendisine vahiy indirdiğini ileri sürerek halkı aldatmak. (Peygamberler müstesnadır).

Kur'an'ın geneline zıt düşünceleri, doğru sanmak.

Allah'ın isimleri ve isimlerinin icraatları konusunda çelişki arzeden düşünceler taşımak. (Örneğin insanda da ilahi sıfatlar var demek şirk'tir).

MÜNAFIKLIK?

Münafıklık; bazen inanıp, bazen inkâr etmektir.

DÜNYADA İNANÇLARINDAN DOLAYI KİMSEYE CEZA UYGULANMAZ

Düşüncelerinden, inançlarından, dininden dolayı kimseye ceza verilemez. Angarya yapılamaz. İdam edilemez. Mahkemeye çıkarılamaz. Düşünce ve inançlar ahirette Allah tarafından mahkeme edilir.

Herkes düşüncelerini, inançlarını, dinini hiçbir baskı sözkonusu olmadan açıklamalıdır, anlatmalıdır, konuşmalıdır, yazmalıdır. Ancak; "İslâm dini budur, İslâm düşüncesi budur, Hristiyanlık dini budur, Hristiyanlık inancı budur" şeklinde değil de; "Benim Fıkhım (anlayışım) budur" şeklinde açıklamalıdır. Eğer böyle açıklanmazsa, İslâm, Hristiyanlık, Musevîlik istismar edilir.

Dünya'da; düşünce, inanç ve dinlerini açıklayanlara neden ceza verilmez? Çünkü küfür, şirk, münafık düşünceler beyinlerde gizlidir. Beyinlerin içini göremezsiniz. Nasıl ki; kapkaranlık bir gecede, siyah bir taş üzerindeki, siyah bir karıncayı göremezsiniz. Bunun gibi insanların düşünceleri beyinlerde gizlidir. Göremezsiniz. Kezâ bu beyinlerde bir küfür, bir şirk, bir münafıklık var ise bunların gizli kalması yerine açığa çıkması tercih edilir. Açığa nasıl çıkar. Konuşarak, yazarak çıkar. Herkes konuşsun ve yazsın. Düşünceler, inançlar, dinler açıklansın. Kişiler birbirini dinlesin. Keza birisi diğerine; "Bak, sizin bu düşünceniz küfürdür veya şirktir veya münafıklıktır" diye nezâketle söyleme imkânı bulsun. Umulur ki, insanlar birbirleri ile konuşa konuşa, yaza yaza düşünceleri birbirinden etkilenecek ve küfür, şirk, münafık düşünceler azalabilecektir. Bu nedenle fikirlerin, inançların, dinlerin; söz ve yazı ile açıklanması her zaman teşvik edilmelidir.

UYARI: Allah'ın, Rasûller'in; önceki yaşayanların ve şimdiki yaşayanların yapmadığı işleri yapmış gibi göstermek, söylemediği sözleri söylemiş gibi iddia etmek, inanç değil iftiradır. İftira suçunu işleyenler yargılanır.

BAZI TERİMLERİN AÇIKLAMALARI

TENGRİ/TANRI, GOD, RABB, ALLAH!

Göklerin büyüklüğü yanında dünya bir kum tanesi gibi. Arşın büyüklüğü yanında ise gökler bir kum tanesi gibi. Arş'tan daha ilerisinde artık mekân da yok, zaman da yok. Allah'ın zatı, arş'ın fevkinde (ilerisinde, yükseğinde) ise; zaman ve mekân yok. Allah, zaman ve mekândan münezzehtir, bu anlama geliyor. Arş'tan sonra zaman ve mekân olmayınca, daha ilerisinde sonsuzluk oluşuyor. Sonsuz öyle bir büyüklük ki, en büyük sayı bile önemli bir anlam taşımıyor. Allah'ın zatı nasıldır? Ezelî, ebedî olan sonsuz kudret ve kuvvete sahip olan Allah'ın nasıl olduğunu, neye benzediğini bizim zekâmızın tarif etmesi olanaksızdır. Ancak biz insanlar, bize bildirildiği kadar Allah'ı bilebiliriz. Rabbimiz Allah bize kendisini sıfatlarının en güzeli ile tanıtıp bildirmiştir. Bu kadarını bizler için yeterli görmüştür.

Kur'an'da Allah'ın sıfatı sayılmıştır. Allah'ı gereği gibi bilmek/tanımak isteyenler bu sıfatlara ve anlamlarına, Kur'an'ı okurken dikkat ederler. Bir parlementer, bir bakan, bir başbakan ve nihayetinde Başkan olma sevdasıyla yanıp tutuşan milyonlarca insan; niçin Allah'ın sonsuz iktidarında, yüce bir mevki sahibi olmayı hiç düşünmez? Devlet, hükümet ve belediye başkanları bir gün bu gerçeği anlayarak Allah'a (Kur'an'a) itaat edeceklerine yemin etseler, bu durum herkesin yararına olabilir.

DİN

Cümledeki yerine göre sekiz anlamı vardır;

1) Hesap günü,

2) Yaşam biçimi,

3) Geçerli yasalar,

4) İbadet biçimleri,

5) Tabiat kanunları,

6) Millet,

7) İnsan haklarına dayanan, hukuk düzeni,

8) Zebur, Tevrat, İncil, Kur'an gibi anlamlarda kullanılmaktadır.

Kur'an Çevirimiz/Mealimiz içerisinde cümledeki yerine göre ilgili anlamın kullanılmasına özen gösterilmiştir.

İBADET

Hiçbir baskı altında kalmaksızın; severek, korkarak, umarak Allah'ı İlâh ve Rabb kabul ederek yapılan tüm düşünce ve davranışlar ibadet sayılır. Örneğin bu çerçevede yeryüzünü imar eden işçiler, güvenliği sağlayan görevliler, eğitim-öğretim sunan öğretmenler-imamlar, hastalara hizmet eden doktorlar, hemşireler, hammaddeleri mamûl hâle getiren işverenler, üreticiler vb. tümünün yaptığı düşünce ve davranışlara ibadet denilir. Herhangi bir baskı altında, sevmeden, korku nedeni ile yapılan davranışlar ibadet sayılmaz. Bir zalime, baskı nedeni ile sevmeden itaat zorunda kalan bir kişi, o zalime ibadet ediyor sayılmaz. Ancak; o zalimi veya sevilen kişiyi İlâh ve Rabb kabul ederek itaat ederse o kişiye ibadet ediyor sayılır. Allah'tan başkasına ibadet etmek ise putperestliğin değişik bir şeklidir. Bunu yapanlar ibadette Allah'a ortak (şirk) koşmuş olur. Şirk ise kişinin kendisine yaptığı en büyük zulümdür. Canlı veya cansız putlara ibadet eden kişi, aklını işletmeyen konumuna düşerek, acayip hareketler yapar.

İLÂH

Tarih bilimine göre Arapların 14 asır önceki yaşantılarında 360 ilâhı mevcut idi. Her bir ilâh, herhangi bir fayda veya zararı sembolize ediyordu. Örneğin savaş ilâhı, barış ilâhı, bereket ilâhı, aşk ilâhı vb. ilâhlar. Herhangi bir sorunları olduğu zaman, bu ilâhların sembolleri

önüne giderek dileklerde bulunuyorlar, kendilerine yarar sağlamasını veya zarar gelmemesini dua ediyorlardı.

Bu ilâhları asıl büyük ilâh olan Allah'a aracı olarak düşünüyorlardı. Hatta bu ilâhların kendilerine şefaat ederek günahlarını Allah'ın bağışlayacağını düşünüyorlardı. Kur'an "lâ ilâhe", "ilâhları red" diyerek bütün bu ilâh saçmalıklarını red etmiştir. Yalnız ve yalnız tek İlâh'ın "Allah" olduğunu bildirmiştir. İlâh; kâinattaki herşeye izin veren veya vermeyen, ölmeyen, uyumayan, yorulmayan sonsuz güçtür. İnsana "özgür irade" veren de tek İlâh olan Allah'tır.

RABB

Rabb kelimesi; "Gerçek Sahip" demektir. İnsanlar birşeylerin geçici sahipleridir. Ölünce sahip oldukları şeylere artık sahip değildirler. Rabb ise ölmez. Her şey sonunda Rabb'e kalır.

~ "Bu dünyada ne kadar yaşarsan yaşa, sonunda öleceksin."

~ "Ne kadar seversen sev, sonunda sevdiğinden ayrılacaksın."

~ "Ne yaparsan yap, sonunda yaptıklarının karşılığını göreceksin."

Doğu, batı, kuzey, güney yeryüzü ve içindekilerin; fabrikaların, binaların, gemilerin, insanların Rabb'e ait olduğunu düşünelim! Bu bakış açısı insanı, diğer insanlara ve doğaya karşı daha merhametli olmaya teşvik ediyor.

Toprakların, fabrikaların, devletin, insanların sahibi Rabb olduğuna göre; kendilerine ve birbirlerine faydalı olmaları için EMİRLER verebilir, kendilerine ve birbirlerine zarar vermesinler diye YASAKLAR/SINIRLAR koyabilir.

"Sınırları aşmış" şeklinde yaldızlı, aldatıcı bir sözcük türetildi: Bu sözcük tuzak bir sözcük. Sınırların aşılması sonrası anarşi, terör yeryüzünü sarar. Kaos oluşur. Kişiler sınırları aşacağım diye sonunda; kendisine zarar verici davranışlar yapar. Bu tuzaklara düşmemek için Rabb'e güvenmek, koyduğu sınırlara uymak, en iyi yol olsa gerek! Sınırları aşanlar kendilerini Rabb yerine koymuş olurlar.

İnsan kendisine zarar verme özgürlüğüne sahip midir?

İnsanın mülkiyetinin kime ait olduğu sorusuna cevap verelim: İnsan kendi kendine ait ise bu takdirde zarar verebilir, hatta intihar edebilir, ölümü seçebilir. Ancak Kur'an'dan öğrendiğimize göre, insan yeniden yaratılacak "ölmek isteyenler" ölemeyecek. Bu gerçekliğe göre insanın "ölebilme" özgürlüğü yok. Öyleyse insan kendine ait değil. İnsan Allah'ın bir mülkü, Allah'a ait bir yaratık, bir varlık. Mülk sahibi, mülkünün kendisine zarar vermesini istemiyor ve mülküne başkalarının da zarar vermesini istemiyor. İnsanlara "bir ömür süresi" özgürlük tanımış. Zarar verenlere hesap soracağını da belirtmiş. Geriye iki seçenek kalıyor.

a) İnsan Rabb'e teslim olup sınırlara uyup rahat edecek.

b) İnsan Rabb'e isyan edip sınırları aşıp geçici zevklerden sonra; sonsuza kadar rahatsız olarak azap görecek.

Seçim insana kalmış. Herkes kendi tercihini yapacak. Ve herkes kendi seçiminin sonucuna da katlanmak zorunda kalacak. Rabb, insanın ve kâinatın sahibidir. Rabb insanı, ağaçları, meyveleri, canlıları büyütendir. Rabb, insanın Dünyada yaptıkları bazı işlerin karşılığını vererek insanı terbiye etmeye çalışır. Sınırlı bir ömür süresinde terbiye olan olur. Terbiye olmayan ise gerek Dünyada gerek Ahirette Rabb'i tarafından cezalandırılır.

Rabb; hem sevgiye lâyık olandır, hem de korkulmaya lâyık olandır. Dünyanın ve uzayların düzeni böylece sürüp gider.

Sonsuza dek. Güç O'nun, Kudret O'nun, Mülk (Devlet) O'nun.

Vücut bana aittir. İstediğim gibi kullanırım diyenler Rabbe saygı duymuyor.

Kişinin kendi vücudunu istediği gibi kullanması ceza gerektirmez diyen yasalar yanlıştır.

RASÛL

Rasûl: Elçi demektir. Allah dilediğini Rasûl (elçi) seçer. "Rasûl" olmak kişinin kendi elinde değildir. "Rasûllük" iddiası, isbatı gerektirir. Bu nedenle Allah, seçtiği kişinin Rasûl olduğunu kanıtlamak için

ayetler (mucizeler) vermiştir. Son Rasûl, Muhammed as.'dir. Risâlet son bulmuştur. Rasûlün görevini ise kıyâmete kadar korunacak olan kitap (Kur'an) yapmaktadır. Herkes; Rasûl (elçi) seçilseydi insanların hür, özgür iradeleri ile kendi seçimlerini yapabilme imkânı olmayacaktı. Halbuki biz insanlar; özgür, hür irade sahibi olmaktan, kendi kararlarımızı kendimiz vermekten hoşlanıyoruz, memnunuz. Rasûl seçilmedik diye komplekse kapılmaya gerek yok. Çalışalım ve Rasûller bizleri alkışlasın. Nerede? Hesapların görüleceği mahşer gününde... Bazıları Rasûlleri aşırı övüyorlar. Rasûller zaten görevli. Görevlerini yapmak zorundalar. Diğer insanlar ise serbest bırakılmış. Önemli olan serbest bırakılan insanları iyi işlere motive etmektir. Rasûllerin kimsenin övgüsüne ihtiyaçları yoktur. Rabbimiz; Rasûller ve bizleri neden yarattı diye düşünüyoruz... Bizlere ihtiyacı mı vardı? Elbette hayır. Rabbimiz Rahmet (iyilik) etti. Rahmet ettiği için yarattı. İyiliğe karşı isyan mı gerekir? Yoksa teşekkür mü gerekir? Allahım sana sonsuz teşekkürler. Sonsuz şükürler olsun.

MÜSLÜMAN VE MÜMİN

Müslüman; "Allah'a teslim olmaya söz veren" demektir. Savaşta teslim olan kişi ne yapar? Teslim alanın bütün şartlarını kabul ettiğini beyân eder. Kişinin Allah ile savaş yapması söz konusu değil. Buradaki teslim oluş; iradî bir teslim oluştur. Kişi şöyle ifâde eder: "Hiçbir baskı altında olmaksızın kendi iradem ile Allah'ın bütün şartlarını kabul ediyorum". Bu kabul edişe müslüman oluş denilir. Müslüman kavramına şöyle de bakabiliriz: İslâm Toplumunun prensiplerini kabul etmiş ve ilk adımını atmış VATANDAŞLAR olarak ta görebiliriz.

Mümin; sözünde duran demektir. Allah'ın bütün şartlarını yerine getirmeye söz veren kişi hayatının sonuna dek, sözünde durur ise mümin sayılır. Mümin kavramına ise: Müslümanca yaşamayı gaye edinmiş ve inancın (aynı zamanda vatandaşlık görevlerinin) tüm gereklerini yerine getirmeye çalışan kişidir, diye değerlendirebiliriz.

MUCİZE VE KERÂMET

Mucize sözcüğü halkımız arasında yaygın olarak kullanılır. Kur'an'da mucize olarak geçmez. Ayet olarak geçer. Ayetler (mucizeler); Allah'ın varlığına, birliğine, kudretine dair işâretlerdir.

Kâinat, içindeki varlıklar, olaylar, doğal ayetlerdir, tabiat ayetleridir. Allahın indirdiği kitaplar sözlü ayetlerdir.

Rasûller (Nebiler) yaşar iken gerek sözlü ayetler, gerek tabiat ayetleri ile Allah tarafından desteklenmişlerdir. Bütün insanlara sözlü ayetler yol gösterir, tabiat ayetleri çeşitli istifadeler sunar. Tabiat ayetlerinden yararlanma biçimine ikrâm, kerâmet denir. Tabiat ayetlerini yaratan Allah olduğu için kerâmetler Allah'ın insanlara ikrâmıdır.

Örneğin cep telefonlarından istifade edebilmemiz için boşluktaki çeşitli dalgaların oluşumu Allah'ın insanlara sunduğu kerâmettir (ikrâmdır).

ZİKİR

Kur'an anlamına geldiği gibi; öğüt, anmak, hatırlamak, akla getirmek, dillendirmek, akılda tutmak, kişinin elde ettiği doğru bilgiyi koruması ve hatırlayarak kullanması, tabiattan ve ayetlerden elde edilen bilgiye de 'Zikir' denilir.

Allah'ı zikretmek: Emir ve yasaklarını hatırlamaktır. Bizim O'nu hatırlamamızın karşılığında O da bizi hatırlar; O'nun hatırlaması ise günahlarımızı silmesidir.

Aklımız daha güzel çalışmaya başlar. Her konuda en tepede olan bir kişinin bile görmediğini görür, akletmediğini aklederiz; bu Allah'ın bize bir lütfu olur.

TAKVA

Kalın yünlü çorap ile dikenler arasında gezen kişi, çorabı dikenlere takılmasın diye titizlik gösterir. Takva işte böyle bir titizlik duru-

mudur. Dikkatli olmak. Dinamik yaşamak. Zihnimize gelen her düşünceyi Allah (Kur'an) ile sorgulamak. Yapmayı düşündüğümüz her davranışı Allah'a (Kur'an'a) sormak. İniş sırasına göre ayetleri okumak. Rabb'in emirlerini gücümüz yettiğince yerine getirmeye çalışmak. Kâinatı keşfetmek. Bilim üretmek. Çalışmak. Bir meslek sahibi olup geçimimizi sağlamak. İnsanlara muhtaç olmadan yaşamak. Alan el değil, veren el olmak!..

AHİRET

Mazlumların pek çoğunun hakkı alınmadan ölüyor, zalimler zulmüne devam edebiliyor. Bu durum gösteriyor ki; ahiret gelecek, adalet terazileri kurulacak, herkesin hakkı kendisine verilecek. Dünyada bin yıl yaşasak bile, sonsuzluğun yanında limiti sıfırdır. Bu nedenle, esas hayatın, ahiret hayatı olacağı ve süresinin de sonsuz oluşu esas gerçekliktir. Ancak dünyada da güzel yaşamak istiyorsak el birliği ile tüm dünyada cehalete karşı aydınlanma çalışmasına katılalım: 1) Herkes Kur'an ve Çevirilerini okusun, 2) Herkes bilim öğrensin, 3) Herkes geçimini sağlayabileceği bir meslek sahibi olsun.

MELEK, CİN, RUH, ŞEYTAN (İBLİS)

Melek: Rabbimizin yarattığı sayılarını yalnız kendisinin bildiği askerleridir. Özellikleri; Allah'ın verdiği emirlere kayıtsız ve şartsız itaat etmektir.

Cin: Rabbimizin yarattığı farklı türler, farklı düzlemlerde yaşarlar. İnsanlara zarar veya yarar yetkileri Allah izin vermedikçe yoktur. İnsanlar melekleri ve cinleri çok merak etmişler, bazıları bu konuda aşırılığa gitmişlerdir. Hiçbir insan ne bir meleğe, ne de bir cine iş gördüremez. Rasûllerin durumu ise Rasûl olduklarının kanıtı olarak özeldir. Rasûllerin gönderilişi son bulmuştur. İnsanlar melek ve cinni göremezler. Gördüklerini söyleyenler yalan söylemektedirler. Bunların varlığını bilmemiz, Rabbimizin yarattığı çeşitli türlerden haberimizin olması içindir. Rabbimizin haberine inanırız. Hepsi bu kadar. Bundan ileri gitmek müminlere yakışmaz.

Ruh: Ruh çağırma seansları bir yalandır. Ruh çağrılmaz. Ruh, çağırana gelmez. Sadece Allah'ın emirlerine icabet eder. Ruh, Allah'ın yarattığı bir yaratıktır. Mahiyetini yalnız Allah bilir. Bu konuda Kur'an'da az bir bilgi verilmiştir.

Şeytan (İblis): Cin türü bir yaratıktır. Kıyâmete dek yaşar. İnsanların zekâlarına aldatıcı fikirler fısıldar. Hiçbir insana fiziki bir kuvvet uygulama gücü yoktur. Cin, şeytan çarpması diye bir şey söz konusu değildir. İnsanlara görünemezler.

GAYB

İnsanın beş duyusu ile araç, gereç ve aletler yardımı ile görülmesi, gözlemlenebilmesi mümkün olmayan âleme gayb âlemi denir.

Gayb âlemindeki varlıklar ile bilgiler yalnız ve yalnız Rasûllere vahiy ile bildirilir. Son Rasûl Muhammed'dir. Son vahiy (Kur'an) gelmiştir. Kur'an dışındaki gayb ile ilgili söylentilerin hiçbir gerçekliği söz konusu değildir. Muhammed'e Kur'an ile gayb âlemi hakkındaki bilgiler verilmiş. Bundan sonra kıyâmet gününe kadar hiç kimseye gayb âlemi hakkında bilgi verilmeyeceği Cin suresi 26. ve 27. ayetlerde belirtilmektedir.

SUÇ, HARAM, GÜNAH, SEVAP

Suç: İnsanın insana ve doğaya verdiği somut zararlardır.

Haram: İnsanın kendisine verdiği somut zararlardır.

Günah: İnsanın kendisine, insanlara, hayvanlara, tabiata verdiği düzeltilebilir küçük zararlardır. Kişinin vicdanının rahatsız olduğu herşey günahtır.

Sevap: Suç, Haram, Günah olmayan her yararlı iş sevaptır/bir iyiliktir.

SAĞLIK, HUZUR, MUTLULUK, GÜZELLİK

Her insan, hastalanmadan önce koruyucu hekimlerin önderliğinde sağlıklı yaşamayı başarmalıdır. Geçici zevkler için insan

sağlığına yazık etmemelidir. Kur'an sağlıklı bir hayatın rehberidir. Kur'an ve Çevirilerine göre yaşamak huzurun kaynağıdır. Mutluluk arayanlar Kur'an ve Çevirilerini okusunlar. Güzel görünmek, güzelleşmek mi istiyorsunuz? Bol bol Kur'an ve Çevirilerini okuyun. Din adına başka kitapları zihninizden ve kalbinizden atın. Güzelleştiğinizi görebilirsiniz.

ŞİRK

Şirket: Ortaklık demektir. Ortaklık: Birden fazla insanın mal veya emeklerini koyarak ticari bir iş yapmaları ve oluşan sonuçtan paylarını almalarıdır. Kâinatın yaratılışına kimse mal veya emeğini koymadığı için Allah'a ortak olması düşünülemez. Keza kâinatın devamı ve sonucunda da kimsenin Allah'a ortak olması söz konusu olamaz. Birinin Allah'a ortaklık iddia etmesi yanı şirk koşması o kişinin kibir ve gurur içinde olduğunu yansıtır. Kibir ve gurur kişinin objektif düşünmesini ve davranmasını önler. Kişi zulüm yapar adalet yapıyorum zanneder. Günah işler sevap kazanıyorum zanneder. Böylece hem kendisine hem de başkalarına eziyet eder. Şirkten vazgeçmez ise zaman ilerledikçe çürümüş bir şeftaliye benzer. Kasadaki diğer şeftalileri de çürütmeye başlar. Ve sonunda bir pislik yığını haline gelir. Bu pislik yığınının Cennete girmesi artık söz konusu olmaz. Sonsuza değin bir pislik olarak cehenneme atılır.

Şirk ikiye ayrılır; **a)** Açık şirk, **b)** Gizli şirk.

Şirk konusunda çok titiz olmalıyız. Şirkten Allah'a (Kur'an'a) sığınmalıyız. Kur'an ve Çevirilerinden açık ve gizli şirki öğrenip şirkten uzak durmalıyız. Kibir ve gururu terketmeliyiz.

İMTİHAN, FİTNE, BELÂ

İmtihan: İmtihan sözcüğü genelde çevirilerde yanlış yerde kullanılmaktadır. İnsan ile insan arasında imtihan olur. Allah yarattığı kullarının tüm gerçeğini bildiği için imtihan etmez.

Rasûlullah'a Mekke'den Medine'ye hicret eden bazı kişileri imtihan etmesi emredilmekte. Bu sebeble kişiler kişileri imtihan edebilir.

Fitne: Allah'ın bildiği, kulların ise birbirlerini bilmediği durumlarda; birbirlerini bilmeleri, gerçekliklerini tanımaları için "açığa çıkarılmak" anlamında söyleniyor.

Belâ: İnsanların yaptıklarının karşılığının verilmesi anlamında söylenir.

KADER VE ECEL

Kader: İnsanın ve diğer varlıkların özellikleri demektir. Allah her şeyi bir kader ile yaratmıştır. İnsanın özelliklerinden birisi ise bu dünyada Allah'a isyan veya itaat edebilme özelliğidir.

Ecel: Her varlığın ölümüne ecel denir. Varlıklar ecellerinin ne zaman olacağını kesin olarak bilemezler. Bundan dolayı herkes yaşamak için ne kadar tedbir varsa yerine getirerek yaşamalı.

RAHMET VE AZAP

"Allah'ın rahmeti azabını geçmiştir." Bu sözü diğer ayetlere çelişki arz etmeyecek şekilde anlamak lazım. Allah'ın rahmeti mi fazla azabı mı? şeklinde soru soracak olursak; edep gereği elbette rahmet deriz. Zira Allah herkese iyilik ederek yarattı. Bazıları sonsuz rahmeti hak etti, bazıları sonsuz azabı hak etti. İlk başta rahmet olarak yaratması ise rahmetinin azabını geçmiş olduğunu gösterir. Başlangıçta rahmet olarak yaratılan insan ne yaptı? Küfür/inkâr etti, şirk koştu, münafıklık yaptı, rahmeti inkâr etti, azabı çağırdı. Rahmetin azaptan fazla olması asla sonsuz cehennem azabının kaldırılacağı şeklinde yorumlanmamalıdır. Çünkü sonsuz cehennemi hak eden yine insanın kendisidir. "Söylediğiniz azap gelsin bize" diye meydan okuyan yine bazı insanlardır.

EVLİYÂ VE TAĞUT

Veli kelimesinin çoğulu "Evliya" kelimesidir.

Evliyâ: "Veliler" demektir. Bir gazetenin yayınladığı Veliler Ansiklopedisinin Kur'an'daki veli kavramı ile ilgisi yoktur. Veliler Ansiklopedisinde anlatılan olaylar halk efsaneleridir. Doğrular yanlışlar birbirine karıştırılarak uydurulmuştur. Kur'an'da geçen Veli kelimesi DOST/DOSTLUK anlamına gelmektedir. Müminler birbirlerinin velileridir, yani dostlarıdır. Allah müminlerin velisidir "dostudur" şeklinde anlaşılır. Veli, Veliler (Evliyâ) kelimelerinin olağanüstü hadiselerle hiçbir ilgisi yoktur. Zaten olağanüstü hadise de yoktur. Allah'ın tabiat kanunlarında bir değişiklik olmaz. Rasûller zamanında oluşan ayetler (mucizeler) ise sadece ve sadece Rasûl olduklarının kanıtlanması içindir. Rasûller için Rabbimizin koyduğu yasalar da öyledir. Bütün Rasûller için aynıdır değişmez. Sünnetullah'ta (Allah'ın tabiat yasalarında) bir değişiklik olmaz. Musa'nın asasının yılan (ejderha) olması Rabbimizin bir ejderha (yılan) yaratmasıdır. Rabbimiz benzer yaratılışları Rasûllerin Risâletini insanlara kanıtlamak için yapmıştır. Risâlet (Rasûllerin gönderilişi) son bulduğu için bu tür yaratışlar/yaratmalar son bulmuştur. Tabiat kanunları ise devam etmektedir.

Tağut: Veliler Ansiklopedisi'ndeki efsaneleri uyduran kişi, bir tağuttur. Delilsiz, mesnetsiz, belgesiz, ispatsız din adına insanları aldatmakta olan kişidir. Dindar görünüp dine aykırı işler yapanlara tağut denilir. Tağut inkâr edilmelidir. Tağut red edilmelidir. Kim tağutu, tağutları inkâr eder; bir aydınlık, bir ilim üzere Allah'ın ipine (Kur'an'a) sımsıkı sarılırsa, kurtulur. Tağut bir insan şeytanıdır. Görünen şeytandır. Dinin gerçeklerini bildiği hâlde; çıkar, şöhret, şehvet, makam için yalan söyler. İnsanları kendisine kul köle edinen din adamlarıdır. İslâm'da din adamlığı yoktur. Dini başka insanlar üzerinde çıkar amaçlı kullanan kişiye din adamı denir. Emirleri bildiği hâlde isyan eder. Tağut aynı zamanda Allah'ın gücünü/kudretini yok

sayarak Gökte İlâh olduğu gibi Yerde de Allah'ın Otoritesini/İlâhlığını reddeden ve yeryüzünde kendi ilahlığı/otoritesini ilân edip halkına/insanlarına zulmeden tüm şahıs ve kurumlardır da diyebiliriz.

MÜNAFIKLIK

Çıkarı neyse öyle görünen kişiye münafık denir. Bu kişi Türkiye'de Müslüman, Çin de Budist, Amerika'da Hıristiyan, İsrail'de Musevi olmaktan zevk alır. Mevlâna felsefesi böyle bir anlayış içerir. Kur'an, münafıkların cehennemin en dibinde olacaklarını, cennete girmelerinin söz konusu olamayacağını haber vermektedir. Hangisi doğru? Müslümanlık mı? Budistlik mi? Hıristiyanlık mı? Musevilik mi? İnsanlar hangisinin doğru olduğuna nasıl karar verecek? Tercih her insanın kendisine kalmış.

KÂFİR

Araplar çiftçilere kâfir derler.

Kâfir: Tohumu toprağa gömen, üzerini örterek gizleyen anlamına gelir. Çiftçi tohumun üzerini örtmüştür. Tohumu gizlemiştir. Lâkin tohumun toprağın içinde olduğunu bilir. Kâfir olmayın denilerek; "Gerçekleri bildiğiniz hâlde gizlemeyin, örtmeyin" denilmektedir. Yerleri ve gökleri kim yarattı? "Allah" diyoruz. Allah kitap gönderir mi? "Hayır" diyoruz. Bu durumda kâfir oluyoruz. Allah'ın bir kitap göndermesinin doğal olduğunu herkes bilir. Ancak "kitap gönderdi" denirse, olur ki kitaptaki mükellefiyetler hoşumuza gitmez. Bunun için "kitabı gizleyelim" düşüncesi oluşur. Bu gizleme eylemine küfür denilmektedir. Yeryüzünün her yerinde insanların Allah'a saygısı büyüktür. İnsanlar direkt Allah'a saygısızlık etmek istemezler. Endirekt yollar ile Allah'a saygısızlıklar yapılır. Bu saygısızlıklar küfürdür. Saygısızlara ise kâfir denir. Kâfir ölmeden önce küfürden tevbe etmez ise sonsuz azabı hak eder.

ŞEFAAT

Kelime anlamı itibariyle "aracı olmak"tır. Ancak bugün ve geçmişte insanlar, kendilerinin günahkâr olduklarını kabul ederek, Allah'tan direkt af ve mağfiret dileyemeyeceklerini onun için onlara göre temiz, salih ve iyi kullardan gördükleri; melekleri veya salih/iyi kulları aracı edinmişlerdir. Oysa sizler de Kur'an genelinde gördüğünüz gibi, böyle bir şefaat anlayışını Allah Teala reddetmektedir: "Allah'a vesile edindikleri, aracı kabul ettikleri varlıklar/kullar dahi O'na yakınlaşmak için vesile/ibadet yolları ararlar" buyurmaktadır. (Bkz. İsra: 57) Başka bir ayette, müşriklerin anlayışı gibi bir anlayış olan o anlamdaki şefaati: "De ki: Bütün şefaat Allah'ındır!" diyerek te topyekün reddetmektedir.

Ayrıca araştırmanızda fayda var: Riyazü's-Salihin Tercemesi, Cilt: 1, Arslan Yayınları, Sh: 225'de İmam Nevevi: ŞEFAAT başlığında konuyu işlemiş ve orada "DÜNYADAKİ ŞEFAATİ" ayet ve hadislerle ne güzel dile getirip delillendirmiştir.

Şefaat: Dünyada iyi ve güzel bir işe aracı olmaktır. Bu anlayışı müşrik olanlar ahiret için de almışlardır ve güya Allah'ın yanında edindikleri, tanıdıkları ortaklara da şefaat hakkı tanımışlardır. Yani geçmiş ve bugünün müşrikleri o edindikleri şefaatçileri; 'melekleri, rasûlleri, kutsal saydıkları kişileri, evliyâ olarak tanımladıkları bazı şahsiyetleri' aracılar olarak benimsemişler.

İmam Nevevî şu ayeti almıştır: "Kim iyi yolda şefaat ederse ondan kendisinin de payı olur." (Nisa: 85)

Ve iki adet bu ayeti izah eden Hadis almış:

Ebu Musa el-Eşari (ra) der ki: Rasûlullah'a sav bir ihtiyaç sahibi başvurunca yanında oturanlara dönerek "aracı olun/şefaat edin, sevap/bir iyilik kazanın; Allah, Rasûlünün dili ile istediğini başka bir rivayete göre dilediğini yerine getirir" buyurdu. (Buhari-Müslim)

Berire ve kocası konusunda İbni Abbas der ki: Allah Rasûlü (sav) Berire'ye: "Kocana dönsen olmaz mı?" diye buyurdu. Kadın "Ya Rasulallah, bunu bana emir mi ediyorsunuz" diye sordu. Allah Rasûlü: "Hayır, sadece aracılık/şefaat ediyorum" buyurdu. Bunun üzerine kadın "Benim ona bir ihtiyacım yok" diye cevap verdi.

Onun için bugün dünyada: "Şefaat ya Rasulallah!" diye talepte bulunmak Muhammed'i Allah'a hükümde ortak koşmaktır. Şefaat/yardım, günahların bağışlanması direkt ve yalnız Allah'tan istenir.

HALİFE

Rabbimizin meleklere hitabında; "Yeryüzünde halife yaratacağım" ibaresi doğru anlaşılmalı. Allah'ın yerine kimse halife olamaz. Allah'ın yerine halife olmak şirktir, ortak koşmaktır. Meleklerin sözünden halifenin ne olduğu anlaşılıyor:

"Biz sana ibadet ediyorken, yeryüzünde kan dökecek birini mi halife yaratacaksın." Demek ki, halife kan dökücü özelliğe sahip birisi.

Bu özelliği ile insan asla Allah'ın halifesi, temsilcisi olamaz. Halife/halef; "birbirlerinin yerine geçen insanlar topluluğu oluşturacağım" anlamında ele alınmalıdır. Zaten her yüz yılda bir dünyada yaşayan nesil gider, yerine yenileri gelir ve yaşam böyle devam eder gider.

SALÂT ETMEK - NAMAZ KILMAK

Salât sözcüğünün namazın yanı sıra; dua, destek, din, eğitim-öğretim, yardımlaşma, dayanışma, davet, kulluk/ibadet, itaat ve yaradılış amacına uygun (sürekliliği olan) hareket etmek gibi anlamları bulunmaktadır. Salât'ın hangi anlamı ifade ettiği ancak içinde yer aldığı ayet ve konu bağlamından anlaşılabilir. Okuduğunuz Meal'de kuşların, bitkilerin de salât ettiği geçer. Bu vb ayetlerin geçtiği bölümlere dikkat edildiğinde onların da bir ibadet tarzı olduğu anlaşılır, duaları olduğu görülür.

ZEKAT ETMEK - ZEKAT VERMEK

Benlikleri kötülüklerden arındırıp samimi ve dürüst olmak. Zekat sözcüğünün de yine hangi anlamı ifade ettiği, ancak içinde yer aldığı ayet ve konu bağlamından anlaşılabilir. Mesela münafıkların tövbesi, münafıklıktan tamamen arınmış olarak kulluk etmeyi ifade etmektedir. Kazanç ile ilgili ise kazancın temizlenmesi anlamında malın zekatı gerekir; bunlar ayetlerin geçtiği yere göre anlam kazanır.

HURİ VE VİLDAN

Huriler; cennetlik olan erkeklere eşlik (hizmet) eden varlıklardır. Cennetlik olan kadınlara eşlik (hizmet) eden varlıklara da Allah vildan, demiştir.

Bakara 25 son cümleden: "Onlar için orada tertemiz (hemcinslerinden kendilerine) eşlik edenler de (hizmetlerinde bulunanlar da) vardır." Zevc kelimesi her erkeği ve hem de dişisini ifade eder, biz hemcinsleri olarak verdik.

Bu konuda Prof. Abdulazi BAYINDIR'ın görüşleri bize daha yakındır;

-// Cennete giden müminlere kadın ve erkek hizmetçiler verilecektir. Kadın hizmetçilere huri, erkek hizmetçilere "vildan" denir. Vücutları, kabuğunda saklı inciler gibi örtülü olan, gözlerini, hizmet ettikleri kişilerin üzerinden ayırmayan huriler (Saffat 37/48-49, Rahman 55/56, 72; Vakıa 56/22-23) yüksek seviyede hizmet veren, birbirleriyle aynı yaşta dişi varlıklar olacaktır (Nebe 78/33). Hurilerle ilgili olarak bu ayette ve Tur 52/20'de geçen "(Onlara, iri siyah gözlü hurileri zevc yapmış oluruz." ifadesinden dolayı hurilerin, cennete giden erkeklere odalık olarak verileceği iddia edilir ama bu iddia yanlıştır. Arapçada aynı görüş etrafında birleşenlerden her birine zevc (Vakıa 56/7) dendiği gibi

aynı cinsten canlıların erkeğine, dişisine, bir çift ayakkabıdan her birine, nitelikleri birbirine yakın veya zıt olan iki şeyden her birine zevc denir. Fasih Arapçada "zevce" kelimesi yoktur. Zevc ile aynı kökten olan "zevvece" fiili, tek mef'ul /nesne alırsa "bir şeyi çift yapma" (Şûrâ 42/49-50), iki nesne alır da ikinci nesne, fiile doğrudan bağlanırsa "evlendirme" anlamına gelir (Ahzab 33/37). Ama ikinci nesne fiile, harf-i cer ile bağlanırsa onun çok yakına alınması anlamını ifade eder. Bu sebeple ayetlerde geçen "Onlara, iri siyah gözlü hurileri zevc yapmış oluruz." ifadesinin tek anlamı, hurilerin yakın hizmetçiler yapılacağıdır (Müfredat). Zaten huri kelimesi, bir şeyden uzaklaşıp tekrar o şeye dönme anlamındaki "havr" kökünden türemiştir (Lisan'ul-Arab). Bu da onların, hizmet ettikleri kişilere yakın konumda olacaklarını (Sad 38/52), kendilerinden istenen şeyleri, çevrelerinde dolaşan erkek hizmetçilerden (vildandan) alıp getireceklerini gösterir. Erkek hizmetçiler de kaynağından doldurulmuş testiler, ibrikler, kadehler, çeşit çeşit meyveler, etler, kuş etleri ve zencefil katkılı sularla çevrelerinde, saçılmış inciler gibi dolaşacaklardır (Vakıa 56/17-21; İnsan 76/15-19). ~ Kaynak; Prof. Abdulaziz BAYINDIR) -//

CARİYE

En başta şunu dile getirmekte fayda var. Kur'an'da cariyelik geçince tarihini ve kökenini bilmeyenler sanki bu meseleyi İslâm icat etmiş ve Peygamber zamanında çıkmış sanıyorlar. Oysa cariyeliğin yüzyıllara dayanan bir hikâyesi var?! İslâm zaman içerisinde bu konuya çözüm getirmiş ve hatta özgürlüklerine kavuşturmuştur.

Maalesef "Cariye" meselesi de yüzyıllardır çözülemeyen problem olarak karşımıza hep çıkmıştır. Geleneksel anlayışta/inanışta Cariyelere savaş esiri kadınlar olarak bakıldığı için; onlarla her türlü ilişki (buna cinsel ilişki de dahil) meşru görülmüştür. Oysa Allah Kur'an'ında kesinlikle böyle bir şeye izin vermemektedir. Cariye'nin klasik sözlük anlamını da buraya aldıktan sonra bizim bu konudaki görü-

şümüzü kısa ve öz tek cümleyle ve Kur'ani anlayışımızı belirteceğiz.

TDK (Türk Dil Kurumu'nun Resmi Sitesi'den alıntılanmıştır) **Cariye:** ***"Yabancı ülkelerden kaçırılıp özgürlükten yoksun bırakılan, alınıp satılabilen, her konuda efendisinin isteklerine bağlı bulunan genç köle kadın, halayık."***

TDK 'nın Cariye hakkında yaptığı açıklamanın altında Peyami Safa'ya ait olan; *"Ben, dedi, zevce ile cariye arasındaki farkı hâlâ anlamış değilim."* bu cümlesi dikkatimi çekti ve gerçekten sözünde haksız da değildir?!

BİZİM GÖRÜŞÜMÜZE/ANLAYIŞIMIZA GELİNCE

Cariye'ye biz Kur'an'da "vatandaş olmayan kadınlar" olarak bir açılım kazandırdık. Yani Ülkemize bugün bir şekilde çalışmak için gelen (ya da bir ülkeden başka bir ülkeye giden) kadınları söylüyoruz. Bizim ülkemizle birlikte diğer tüm ülkelerde kendi vatandaşı olmayan insanlara aynı muamele yapılmaktadır. Ve onların da hukukta yerleri bellidir. Köle değillerdir. Ki Peygamber sav döneminde savaş esirleri bile olsa onlara TDK 'nın ve geleneğin yüklediği anlam asla yüklenmemiştir.

Esir kadınlarla/cariyelerle asla cinsel münasebette bulunulmamıştır. Bir Müslüman ile evlendiklerinde Vatandaşlık hakkı elde etmişlerdir. Onun dışında karşılıklı birlikteliklerde hakları korunmak üzere Sözleşmeler yapılmıştır.

Hülâsa: Bizim Mealimizi okuyorken Cariye kelimesi ile karşılaştığınızda mutlaka [/] işaretiyle, örneğin: "Cariye/vatandaş olmayan kadınlar" olarak ta ayrıca belirtilmiştir.

Cariyeler de (İslâm Toplumunun vatandaşı olmayan insanlar da) Allah'ın hak ve hukuklarına değer verdiği kullardandır. Eğer bu kadınlar (vatandaş olmayanlar) bizim ülkemizde ya da başka ülkelerde uygunsuz/yasa dışı işler yaparlarsa (o memleketin yasaları ne gerektiriyorsa onlar da) güvenlik güçleri tarafından yargı önüne çıkarılırlar.

CARİYELİĞİN TARİHİ VE KÖKENİ

Bundan sonra aşağıda verilen bilgilerin tamamı; KAYNAK: TDV Ansiklopedisi, Köle Bahsi'nden alıntılanmıştır.

Türkçe'de köleden başka kul, bende, halayık, esir ve "kadın köle" anlamında câriye, odalık olarak geçer.

İslâmiyet'in ortaya çıktığı sıralarda Arap yarımadasında ve Mekke'de de kölelik yaygındı; köleler, hürlerle arası kesin çizgilerle ayrılmış alt bir sosyal sınıf oluşturuyordu. Efendinin kölesi üzerindeki mülkiyet hakkı, üçüncü şahıslardan gelecek haksız fiillere karşı sınırlı bir güvence sağlasa da efendiye kölesi üzerinde mutlak tasarruf yetkisi veriyordu. Efendinin câriyesini fuhşa zorlayarak bu yolla para kazanabilmesi, bir ahlâkî sapkınlık olmasının yanında bu yetkinin ve kölelerin insan sayılmamasının da ürünüydü.

Borcunu ödeyemeyen borçlu kendisini, geçim sıkıntısı içindeki baba çocuğunu köle olarak satabilse de Câhiliye'de köleliğin asıl kaynağını savaş esirleri teşkil ediyordu; köle bir anneden doğanlar da köle sayılıyordu (Cevâd Ali, V, 573-574). Taberî, Doğu Arabistan'da Rebîa kabilesi dışındaki kabilelerin ele geçirdikleri esirleri köleleştirdiklerini nakletmektedir (Taberî, I, 227). Bu kölelerin büyük çoğunluğunu Afrikalı siyahîler teşkil ediyordu; nitekim Peygamber'in müezzini Bilâl-i Habeşî de bunlardan biriydi.

İslâm Döneminde Kölelik: İslâmiyet köleliği, eski medeniyetlerde ve çağdaşı güçlü devletlerde yerleşmiş ve tabii kabul edilmiş bir konumda bulduğundan onu tek taraflı ve kesin bir kararla kaldırma yönüne gitmeyip zaman içinde ortadan kalkmasına imkân verecek bir zemin oluşturma yolunu seçti.

Zira köleliği tek taraflı bir kararla kaldırmanın o dönemde müslüman toplumun aleyhine bir durum ortaya çıkaracağı açıktır. Zira gayri müslim devletler köleliği uygulayıp ele geçirdikleri müslüman esirleri devamlı köleleştirirken İslâm devletinin elindeki esirleri serbest

bırakması onun zayıflaması neticesini doğuracaktır. İslâmiyet bu sebeblerle köleliği ortadan kaldırmamış, ancak getirmiş olduğu çeşitli tedbirlerle kaynaklarını en aza indirme, mevcut köleleri tedrîcî bir surette azaltma, köle oldukları süre içinde insanca muamele edilmesini sağlama ve sonunda onları hür olarak yeniden insanlığa kazandırma yolunda başarılı adımlar atmıştır.

İslâm dini her şeyden önce köleliği yalnız savaş esirlerine münhasır kılmış, diğer kaynaklara izin vermemiştir. Bunun yanında Allah rızâsına kavuşmak isteyen müslümanların samimiyetle benimsedikleri gönüllü köle âzat etme alışkanlığını yerleştirmek, ayrıca bazı günahların kefâreti olarak köle âzadını şart koşmak suretiyle köleler için hürriyete kavuşma yollarını çoğaltmıştır (el-Mâide 5/89; el-Mücâdile 58/3). Yalnız İslâm hukukunda görülen bir uygulama olarak da devlet, gelirlerinin belirli bir bölümünü köle âzadına tahsis etmiştir (et-Tevbe 9/60). Bu arada İslâmiyet kölelere birçok noktada hürlere yakın bir hukukî statü vermiş ve bunu sosyal hayatta uygulamaya koyarak onlara hürriyetlerine kavuşuncaya kadar insanca yaşama imkânı sağlamıştır. Köle ve câriyelerle evlenmenin teşvik edilmesi (el-Bakara 2/221; en-Nisâ 4/25), kölelere karşı kötü muamelenin yasaklanıp onlara iyi davranmanın dinî ve hukukî bir sorumluluk haline getirilmesi (en-Nisâ 4/36; Müsned, I, 78; IV, 35-36; Buhârî, "Îmân", 22; Müslim, "Eymân", 29-42) bunun örnekleridir. Bunların ne ölçüde ileri ve insanî bir anlayışı yansıttığını anlamak için İslâm toplumundaki kölelerle diğer toplumlarda -özellikle yakın zamana kadar Amerikan toplumunda- yer alan kölelerin yaşayışlarının karşılaştırılması yeterli olacaktır.

Köleliğin Kaynağı: İslâm hukukunda esas itibariyle köleliğin tek kaynağı savaştır. Savaş esirlerinin kaderi İslâm devletinin alacağı karara bağlıdır; bunlar karşılıksız olarak veya fidye mukabilinde salıverilirler (Muhammed 47/4), düşman elinde bulunan müslüman esirlerle değiştirilir yahut köle statüsüne geçirilirler. Bu durumda kölelerin beşte biri devlet hazinesinin payı olarak ayrılır, beşte dördü de muharipler arasında taksim edilir.

Köleliğin Kaldırılması: Köleliğin XVIII. yüzyılın sonlarından itibaren kaldırılma aşamasına girdiği görülmektedir. Kölelik Fransa'da 1789 devriminden sonra, İngiltere'de 1807 yılında yasaklanmış, fakat

Avrupa'da bütünüyle tasfiyesi XIX. yüzyılın sonlarına kadar sürmüştür. Amerika Birleşik Devletleri'nde ise kölelik, ancak köleliğe karşı olan Kuzey devletlerinin galip geldiği iç savaş (1861-1864) sonrasında yasaklanmıştır.

Osmanlı Devleti'nde köleliğin yasaklanması yolundaki ilk teşebbüs 1847'de İstanbul köle pazarının kapatılmasıyla başlar. Pazarın kapatılması köle alım satımını bütünüyle önlemediyse de buna bir darbe vurduğu inkâr edilemez. Bunu 1857'de Hicaz bölgesi hariç zenci köle ticaretinin yasaklanması izledi. Diğer İslâm ülkelerinde köleliğin bütünüyle ortadan kaldırılışı XX. yüzyılın ortalarına kadar tamamlandı.

KAYNAK: TDV Ansiklopedisi, Köle Bahsi.

YAŞAYAN SÜNNET
- BİTTİ -

İÇİNDEKİLER

SUNUŞ / **7**

SÜNNET'İN YİRMİ AŞAMASI / **11**

SÜNNET'İN KUR'AN'DAKİ DELİLLERİ / **13**

BİLİM ÜRETME METODU / **25**

HUKUK BİLİMİ USÛLÜ/METODU / **27**

İHTİYAÇLAR / **29**

PROBLEMLER / **32**

ARAŞTIRMALAR / **46**

ASIL / **53**

USÛL / **55**

TEMEL KAVRAMLAR / **59**

PLÂN HEDEFLERİ / **61**

GÂYE / **70**

ÖNERİLER / **72**

UYGULAMALAR / **76**

KONTROL / **81**

HİKMETLER / **85**

DÜZELTMELER / **87**

HÜKÜMLER / **90**

KUR'AN MEALLERİNDEN HÜKÜM ÇIKARMA / **109**

HÜKÜM ÇIKARMADA ÖRNEK TİCARET / **139**

EVRENSEL MEDENİYET İLKE ÖRNEKLERİ / **152**

ALIŞKANLIKLAR / **163**

KARAKTERLER / **165**

HUKUKÎ MEVZUATLAR / **169**

KURUMLAR / **175**

YARIŞLAR / **184**

ÖLÜM VE HAYAT / **191**

TARİHTE UYGULAMA ÖRNEKLERİ VE NÜZÛL SEBEBLERİ / **193**

KUR'AN KİMİN KİTABI? / **335**

BAZI TERİMLERİN AÇIKLAMALARI / **343**

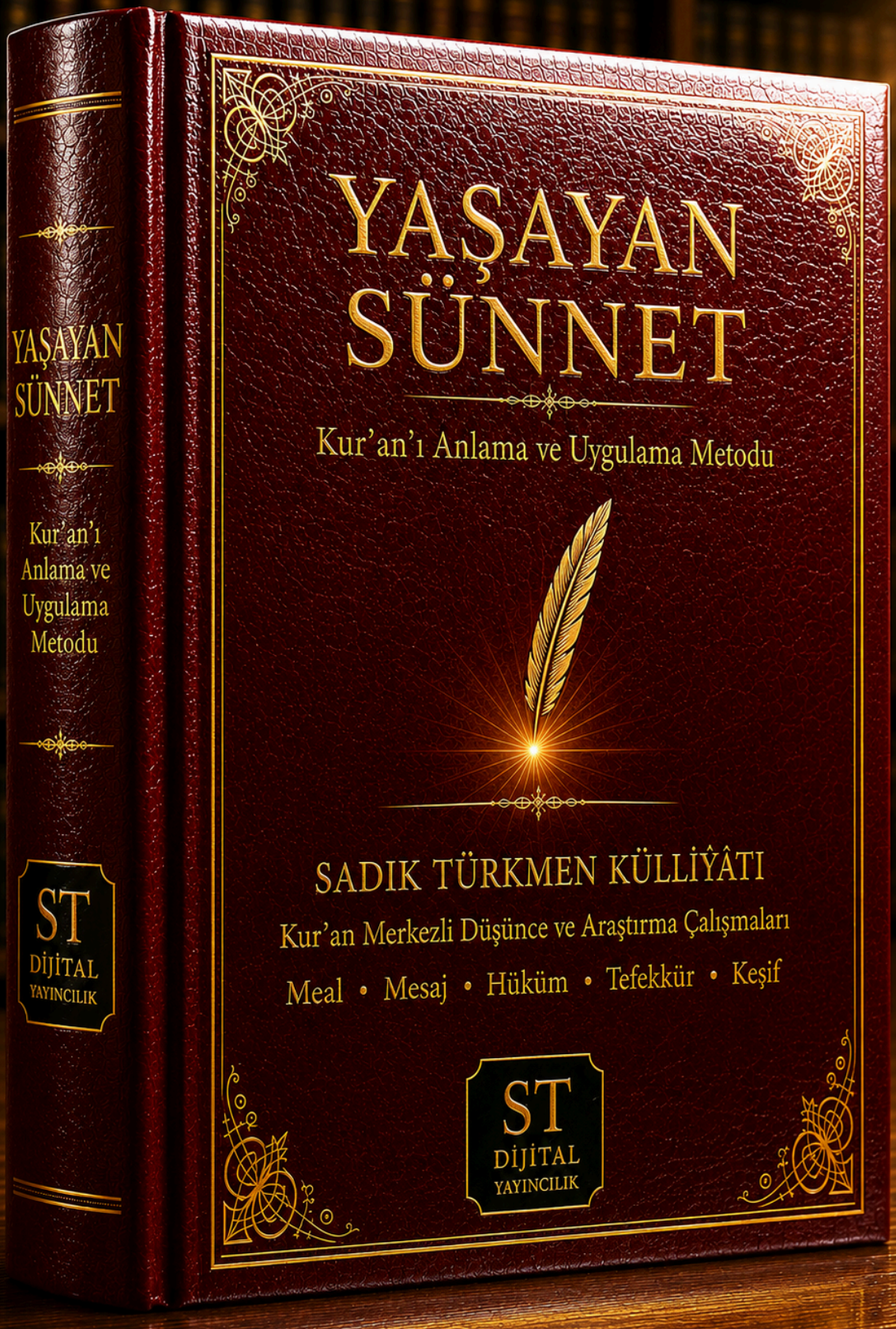
YAŞAYAN SÜNNET
Kur'an'ı Anlama ve Uygulama Metodu
SADIK TÜRKMEN KÜLLİŶÂTI
Kur'an Merkezli Düşünce ve Araştırma Çalışmaları
Meal • Mesaj • Hüküm • Tefekkür • Keşif
ST
DİJİTAL
YAYINCILIK
YAŞAYAN SÜNNET
Kur'an'ı Anlama ve Uygulama Metodu
ST
DİJİTAL
YAYINCILIK